

Tận Cùng Là Cái Chết

Agatha Christie

Chào mừng các bạn đón đọc đầu sách từ dự án sách cho thiết bị di động

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vỹ.

Mục lục

[LỜI GIỚI THIỆU](#)

[Chương I](#)

[Chương II](#)

[Chương III](#)

[Chương IV](#)

[Chương V](#)

[Chương VI](#)

[Chương VII](#)

[Chương VIII](#)

[Chương IX](#)

[Chương X](#)

[Chương XI](#)

[Chương XII](#)

[Chương XIII](#)

[Chương XIV](#)

[Chương XV](#)

[Chương XVI](#)

[Chương XVII](#)

[Chương XVIII](#)

[Chương XIX](#)

[Chương XX](#)

[Chương XXI](#)

[Chương XXII](#)

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả; DƯƠNG VĂN TÁM

LỜI GIỚI THIỆU

Nguyên bản tiếng Anh: “Death comes as the end”

Agatha Christie sinh tưởng tại Devonshire nước Anh. Bà khởi sự viết văn từ chiến tranh thế giới lần thứ nhất. Trong suốt mấy chục năm cầm bút, bà đã làm cho thế giới kinh ngạc và thán phục không những về số lượng tác phẩm đồ sộ, về tài xếp đặt, bố trí các tình tiết một cách chặt chẽ, khéo léo, hay “*nghệ thuật đánh lạc hướng*” có một không hai - vốn là yếu tố quyết định sự thành công của một cuốn tiểu thuyết trinh thám - mà còn về nhãn quan sắc sảo tinh tế của bà về tâm hồn con người qua những xung đột, phát triển nội tâm về tính nhất quán và đột biến của hành vi con người. Chính do điều đó, một số tác phẩm của Agatha Christie không chỉ dừng lại ở phạm vi giá trị của thể loại tiểu thuyết trinh thám, chúng còn đặt ra những vấn đề về con người buộc chúng ta phải suy nghĩ, băn khoăn.

Là vợ của một nhà khảo cổ học tiếng tăm, bản thân bà cũng đã từng đi điền dã khảo cổ nhiều lần ở vùng Cận Đông. Lần này, trong “*Tận cùng là cái chết*”, bạn đọc sẽ được cuốn hút vào những tội ác xảy ra tại Ai Cập Cổ Đại, bên bờ sông Nile hai ngàn năm trước Công nguyên. Ở đây, Agatha Christie đã mô tả thật đặc sắc những uẩn khúc của tâm hồn con người, lột tả và lên án gay gắt thói ích kỷ, sự sụp đổ của nền tảng đạo đức, trật tự gia đình dưới sự chi phối của vật chất đến mức lên án của chế độ phong kiến, chế độ nô lệ. Tầng sâu của tư tưởng tác giả, qua “*Tận cùng là cái chết*”, còn nhằm tố cáo những khía cạnh suy đồi đó của xã hội tư sản, đế quốc đương thời, nơi mà “sự phát triển của con người không theo hướng tốt hơn, lớn lao hơn, mà nó nuôi dưỡng điều ác” - như lời Hori, một nhân vật trong tiểu thuyết đã nói.

Bạn đọc Việt Nam đã từng làm quen với Agatha Christie qua các tiểu thuyết “*Cái chết trước sân gôn*”, “*Bí mật chiếc bình xanh*”... Lần này chúng tôi giới thiệu Agatha Christie qua tiểu thuyết “*tận cùng là cái chết*” theo bản tiếng Việt của Dương Văn Tám.

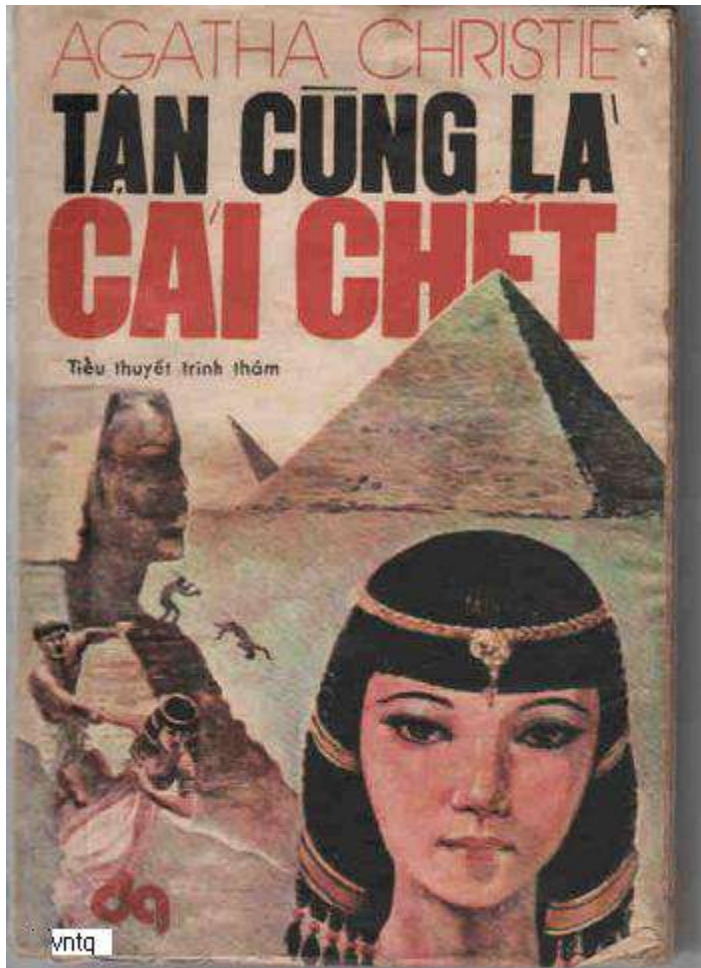
Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả; DƯƠNG VĂN TÁM

Chương I

THÁNG THỨ TƯ - MÙA LŨ NGÀY THỨ HAI MƯƠI

Renisenb đứng lặng ngắm dòng sông Nile.

Từ xa nàng có thể nghe thấy một cách mơ hồ tiếng hai anh trai nàng cãi vã về một vấn đề gì đó.

Giọng Sobek cao và tự tin như bao giờ. Anh có thói quen xác định ý kiến của mình một cách chắc chắn, dễ dàng. Giọng Yahmose thì thấp và lâu bầu,

mang vẻ hoang mang, lo lắng. Mà Yahmose thì luôn luôn lo lắng về điều này hoặc điều khác. Anh là con trưởng và trong khi cha anh vắng mặt vì công chuyện làm ăn ở miền Bắc, công việc quản lý đất đai, tài sản ở đây ít nhiều nằm trong tay anh. Yahmose chậm chạp, cẩn thận, hay tìm thấy những khó khăn thật ra không hề có và thiếu hẳn cái vẻ vui tươi, tự tin của Sobek.

Renisenb nhớ lại ngay từ thuở còn thơ ấu nàng vẫn thường nghe hai anh em tranh luận cũng bằng những giọng ấy. Điều đó đột nhiên đem lại cho nàng một cảm giác an toàn... Nàng đang ở nhà. Vâng, nàng đã trở lại nhà...

Thế nhưng khi nàng lại ngắm dòng sông Nile sáng loáng màu xám bạc, thì lòng nàng nổi loạn, cái nỗi đau đốn lại một lần nữa dâng trào lên. Khay, chồng nàng, đã chết... Khay, với khuôn mặt tươi cười và đôi mắt mạnh khỏe... Giờ đây, Khay đang ở cùng với thần Osiris trong thế giới người chết - còn nàng, Renisenb, người vợ yêu quý của Khay, đã bị bỏ lại trôi trên cõi đời này. Tám năm trời họ sống cùng nhau - nàng đến với Khay khi chỉ mới lớn hơn một cô bé chút ít thôi - và giờ đây, góa bụa, nàng trở về nhà của cha nàng cùng với Teti, con của nàng với Khay.

Đối với nàng lúc này có vẻ như chưa bao giờ nàng từng xa nhà. Nàng hoan nghênh ý tưởng đó...

Nàng muốn quên đi tám năm ấy, tám năm đầy hạnh phúc vô tư, rồi bị xé rách bởi mất mát và đau đớn.

Ừ, phải quên đi, phải loại bỏ chúng ra khỏi tâm trí mình. Một lần nữa hãy trở lại là Renisenb, con gái yêu của Imhotep, vị tư tế của thần Ka, Renisenb, cô gái hồn nhiên, vô tư lự. Lòng thương yêu chồng chính ra là một điều độc ác, bởi nó đã lừa dối nàng bằng sự dịu ngọt. Nàng nhớ như in đôi vai khỏe như thép, cái miệng cười tươi tắn của chồng, thế mà giờ đây, Khay bị chôn kín trong lăng mộ, người quần đầy băng, xung quanh chất

đầy những lá bùa để bảo vệ cho chàng trong cuộc hành trình nơi thế giới bên kia. Đâu còn có Khay nơi thế giới này để chèo thuyền trên dòng sông Nile và cười vang dưới ánh mặt trời, trong khi đó nàng nằm duỗi dài trong khoang thuyền đặt bé Teti trên đùi, cười theo sau lưng Khay...

Renisenb nói thầm:

“Mình đừng nghĩ đến nữa. Tất cả đã hết rồi. Bây giờ mình đã về lại nhà. Mọi thứ vẫn như xưa. Cả mình nữa, mình cũng sẽ y như ngày xưa. Tất cả đều sẽ như trước. Teti đã quên hết. Kìa, nó đang chơi đùa với mấy đứa trẻ khác”.

Nàng quay người đột ngột và trở lại nhà. Ngược chiều với nàng là những con lừa chở nặng đang lầm lũi đi về phía bờ sông. Nàng vượt qua vựa thóc và nhà ngoài, xuyên qua cổng tiến vào sân trong. Không khí trong sân thật vui vẻ. Giữa sân là hồ nhân tạo, bao quanh là những cây hoa lài đang nở hoa, im mát dưới những tán cây sung cao lớn. Teti và mấy đứa trẻ khác đang chơi đùa, giọng chúng cao và trong trẻo. Trong chúng tung tăng y hệt những con bướm nhỏ đang đậu bên mép hồ. Renisenb để ý thấy con mình đang chơi một con sư tử bằng gỗ có miệng há ra ngoạm vào được do một sợi dây kéo, món đồ chơi mà chính nàng rất yêu khi còn bé. Lòng đầy êm ả, nàng lại nghĩ: “Mình đã trở về nhà...” Nơi đây không có gì đổi thay, tất cả đều như xưa. Ở đây đời sống luôn luôn bình yên, bất biến. Dĩ nhiên, Teti bây giờ là một đứa bé, còn nàng là một trong những bà mẹ ở đây, khóa kín trong bốn bức tường nhà cha nàng, nhưng điều cốt yếu của sự vật, cái khung chính, thì vẫn không thay đổi.

Một quả bóng từ lũ trẻ lăn lại phía nàng, Renisenb tung chân đá lại cho lũ trẻ, cười vang.

Nàng đi qua mái hiên với những hàng cột màu tươi thắm, bước vào nhà, xuyên qua căn phòng giữa lớn rộng, vách chạm nổi hình hoa sen và hoa anh túc, rồi vào khu dành riêng cho phụ nữ ở phía sau tòa nhà.

Những tiếng nói cao giọng lại đập vào tai nàng, và một lần nữa, nàng đứng lại thích thú uống lấy những âm thanh quen thuộc của Satipy và Kait ngày xưa. Satipy và Kait vẫn cãi nhau như bao giờ. Cái giọng nói cao, nặng, đầy vẻ khống chế mà nàng còn nhớ rõ như in, Satipy, vợ của Yahmose, anh trai nàng, là một người đàn bà cao lớn, đầy năng lực, lắm lời, đẹp một cách dữ dằn, uy quyền. Mọi người trong nhà đều sợ lời nói của cô và vâng lời cô răm rắp. Ngay chính Yahmose cũng rất cảm phục người vợ uy quyền và quả quyết này; đến nỗi nhiều lúc anh quy lụy vợ quá làm cho Renisenb phải tức giận.

Thình thoảng, chen giữa giọng nói cao, mạnh mẽ của Satipy, nàng nghe thấy giọng nói lạnh lẽ, bướng bỉnh của Kait. Kait là một người đàn bà to lớn, mặt nhăn, vợ của anh chàng Sobek đẹp trai và tươi vui. Kait hết lòng tận tụy với con cái và rất ít khi nghĩ hoặc phát biểu điều gì khác ngoài vấn đề con cái. Những khi tranh luận với Satipy, cô vẫn lặp lại những điều đã nói một cách bướng bỉnh lạnh lẽ. Rất ít khi cô bày tỏ sự nóng nảy hay nhiệt tình, cũng chẳng bao giờ cô quan tâm đến một vấn đề gì ngoại trừ vấn đề của cô. Sobek hết sức ràng buộc với vợ nhưng anh vẫn nói với Kait những chuyện lảng nhãng của mình, vì anh tin rằng vợ anh giả bộ lắng nghe, thình thoảng chỉ ậm ừ một vài tiếng để tỏ dấu bằng lòng hoặc không rồi sẽ quên không còn nhớ gì hết, vì rằng tâm trí cô khi đó chắc chắn đang bận bịu về mấy đứa nhỏ.

Tiếng Satipy la lớn:

- Thật là xấu hổ, tôi nói thật thế đấy, nếu Yahmose còn có tinh thần của một con chuột nhắt thôi thì hẳn anh ta cũng không chịu đựng nổi. Thế ai chịu trách nhiệm ở đây khi Imhotep vắng mặt? Chính Yahmose. Là vợ Yahmose, đúng ra tôi là người phải được quyền chọn cái gối ấy trước chớ! Cái tên nô lệ da đen ngu như trâu nước ấy đáng lẽ ra phải...

Giọng nói nặng, trầm của Kait cắt ngang:

- Đứng, đứng, bé con, đừng cắn tóc con búp bê. Này, này, kẹo đây, bé ngốc lắm...

- Còn thím nữa, thím không lịch sự một chút nào, thím không hề lắng nghe

lời tôi nói, thím cũng chẳng buồn trả lời tôi nữa. Thím thật thô lỗ.

- Cái gối dựa màu xanh của tôi đâu rồi... Ồ, nhìn bé Ankh kia, nó đang tập đi...

- Thím Kait, thím cũng ngu ngốc như lũ nhỏ này vậy hử, nói thế với thím cũng còn nhẹ đấy. Nhưng rồi thím không thể lãng ra như vậy mãi được đâu. Tôi sẽ có quyền của tôi, bảo cho thím biết...

Renisenb sực tỉnh khi có tiếng bước chân rất nhẹ phía sau, cô quay lại và giật mình, một cảm giác khó chịu cũ kỹ quen thuộc hiện lên khi cô thấy Henet đứng ngay sau lưng mình. Khuôn mặt mỏng dính của Henet nhăn túm lại thành một nụ cười ghê rợn.

- Cô Renisenb, hẳn là cô nghĩ mọi sự chẳng có gì thay đổi. Tôi tự hỏi tại sao chúng ta chịu đựng được cái miệng của Satipy! Đáng lẽ cô Kait phải trả đũa lại mới phải chứ. Chúng mình thật là không may mắn. Tôi thì tôi biết cương vị của tôi. Tôi biết ơn ông chủ, cha cô, đã cho tôi cơm ăn áo mặc. Ông thật tốt và tôi luôn luôn cố hết sức mình. Tôi hết lòng làm việc, nơi này một tay nơi kia một tay. Nói thật, tôi cũng chẳng trông mong ai biết ơn mình. Nếu mẹ cô còn sống thì khác. Bà thật sự yêu quý tôi. Bà đối với tôi như chị em vậy. Bà thật đẹp. Nhưng thôi, tôi đã làm đúng bốn phận và giữ lời hứa với bà khi bà sắp mất: “Henet, cố chăm nom bọn nhỏ”. Thế mà mọi người chẳng ai thèm nghĩ gì đến tôi. Ừ, mà họ nghĩ đến làm gì. Tôi chỉ cố gắng giúp ích cho mọi người, thế thôi.

Rồi mù trườn mình như một con lươn qua cánh tay của Renisenb để vào trong nhà.

Renisenb bỏ đi. Cái cảm giác căm ghét xưa kia về Henet lại dâng lên trong nàng. Cũng thật kỳ, khi mọi người trong nhà này đều có ác cảm với Henet. Chính vì cái giọng khúm núm, cái vẻ tự thương xót, và cái vẻ khoái trá tinh ma ánh lên trong mắt mù khi tìm được đóm xòe cho những cuộc cãi vã của những người trong nhà bùng lên.

Rồi nàng lại nghĩ: “Ừ, nhưng tại sao lại không nhỉ? Bởi vì chính Henet

cũng phải tự tìm cách giải trí chứ. Đời sống quả thật nghiệt ngã với mẹ ta. Mẹ làm việc như một đứa hạ tiện và chẳng ai thèm biết ơn mẹ. Mà thật chẳng ai biết ơn mẹ được. Cái cách mẹ luôn luôn bắt mọi người chú ý vào vai trò, vào giá trị của mẹ đã làm nguội đi bất cứ tình cảm độ lượng nào vừa nhen nhúm lên trong người khác.

Renisenb nghĩ Henet là loại người mà định mệnh bắt phải tận tụy với kẻ khác trong khi ngược lại mẹ không được ai tận tụy với mẹ cả. Hình dáng mẹ không có gì quyến rũ, lại có vẻ ngu ngốc nữa. Thế tuy nhiên mẹ lại biết chuyện rất nhanh. Cách mẹ đi âm thầm không một tiếng động, lỗ tai thính như chồn, cặp mắt láo liêng của mẹ khiến người ta chắc chắn rằng không có gì bí mật giữ được lâu trước mẹ. Có khi mẹ giữ bí mật đó cho riêng mình, khi khác thì mẹ đi thóc mách từ người này qua người khác, thì thào một hồi rồi đứng lui một bước ngắm nhìn kẻ đối diện, khoái trá quan sát kết quả sự thóc mách của mình.

Có lần mọi người trong gia đình đã van nài Imhotep đuổi mẹ đi nhưng Imhotep không bao giờ nghe theo một điều như vậy. Có lẽ ông là người duy nhất trong nhà này ưa thích mẹ, và mẹ cũng đáp lại ông chủ bằng một sự tận tụy thái quá khiến cho mọi người trong nhà, trừ ông ra, đều cảm thấy buồn nôn.

Renisenb đứng tần ngần một lát, lắng nghe tiếng cải vĩa của hai người chị dâu mỗi lúc một to giọng - do những lời đâm thọc lúc nãy của Henet - rồi chậm rãi bước về phía căn phòng nhỏ nơi bà nội nàng ở với hai đứa bé gái nô lệ da đen dùng để sai vặt. Esa, bà nội nàng, hiện giờ đang bận rộn xem xét chiếc áo may bằng vải gai trước mặt bà.

Vâng, quả vậy. Tất cả đều hết như xưa. Không ai buồn chú ý đến Renisenb đang đứng yên lặng nghe. Esa có còm cõi đi một chút, thế thôi. Giọng nói của bà thì vẫn như cũ, từng tiếng một. Renisenb vẫn nhớ rõ như in khi nàng rời khỏi nhà tám năm trước đây.

Renisenb nhẹ nhàng bước ra ngoài. Esa cũng như hai cô bé da đen không chú ý đến nàng. Trong một lúc, Renisenb dừng lại ở cửa nhà bếp. Mùi thịt vịt nướng, tiếng nói chuyện, tiếng cười, tiếng cãi vã, vẫn tiếp tục, cả một nồi rau đang chờ sửa soạn để đem lên bàn ăn.

Renisenb đứng lặng yên, mắt nhắm nghiền. Từ nơi đang đứng, nàng có thể nghe thấy tất cả mọi thứ tiếng đang diễn ra. Tiến ồn ào đa dạng, phong phú trong nhà bếp; giọng cao và sắc của bà nội nàng, giọng áp đảo của Satipy và, rất nhỏ, giọng trầm, bướng bỉnh của Kait. Thật là tập hợp đủ giọng đàn bà - chuyện trò, cười đùa, phàn nàn, kêu nài...

Và đột nhiên, Renisenb cứng người lại, nàng thấy bị vây hãm ngột ngạt trong cái thế giới nữ tính ngoan cố và cục mịch này. Đàn bà, những người đàn bà ồn ào lắm chuyện thay. Một nhà đầy cả đàn bà, không bao giờ yên lặng, không bao giờ hòa hoãn, luôn luôn chuyện trò, luôn luôn kêu nài, nói đủ thứ chuyện, và không bao giờ, không bao giờ làm...

Và Khay, Khay lặng lẽ và chăm chú trên chiếc thuyền nhỏ, tâm trí tập trung vào con cá chàng sắp đâm được.

Không một tiếng chắc lưỡi, trong suốt cái công việc căng thẳng, liên tục này...

Renisenb ra khỏi nhà. Không khí bên ngoài nóng, sáng chói và yên lặng. Nàng nhìn thấy Sobek đang từ ngoài ruộng trở về và từ đằng xa, Yahmose đang đi về phía Lăng Mộ.

Nàng quay người và đi theo con đường dẫn đến những tảng đá đặt nơi Lăng. Đây chính là Lăng Mộ của Meritaph, cha nàng chính là người chủ tế giữ trách nhiệm coi sóc Lăng. Tất cả đất đai tài sản này là một phần sở hữu của Lăng Mộ này.

Khi Imhotep đi vắng thì công việc tế thần Ka thuộc về Yahmose, anh nàng. Lúc Renisenb theo con đường dốc và hẹp đến nơi, Yahmose đang thảo luận với Hori, người thư quan làm việc cho cha nàng trong căn phòng nhỏ bằng đá, bên cạnh căn phòng tế của Lãng.

Cả Yahmose và Hori đều mỉm cười khi thấy Renisenb đến. Nàng ngồi xuống cạnh họ. Nàng vẫn luôn luôn yêu mến Yahmose. Anh dịu dàng, nhiệt tình với nàng. Cách xử sự của anh bao giờ cũng nhẹ nhàng, dễ thương. Hori cũng vậy. Anh hết sức cưng chiều cô bé Renisenb và thường hay sửa chữa các món đồ chơi cho cô bé ngày xưa. Khi nàng rời nhà đi lấy chồng, anh còn là một chàng trai trẻ trầm ngâm, ít nói nhưng nhạy cảm và khéo léo. Nhìn Hori nàng nghĩ mặc dầu anh có già đi nhưng trông anh chẳng thay đổi chút nào. Nụ cười trầm ngâm của anh vẫn y hệt như ngày xưa mà cô còn nhớ rất rõ.

Hai người đang thì thào to nhỏ:

- Bảy mươi ba bó lúa mạch...

- Như vậy, tổng số là hai trăm ba mươi và một trăm hai mươi giạ lúa mạch.

- Đúng vậy, nhưng còn vấn đề giá gỗ, à còn ngũ cốc thì đổi lấy dầu ở Perban...

Renisenb ngồi im lặng, thích thú trong tiếng thì thào của hai người đàn ông. Rồi Yahmose đứng dậy đi ra sau khi đưa lại cuộn giấy cho Hori. Renisenb đưa tay sờ cuộn giấy rồi hỏi Hori:

- Có phải do cha em gọi về?

Hori gật đầu. Nàng tò mò hỏi:

- Trong giấy này cha em nói gì vậy?

Nàng mở cuộn giấy và chăm chú nhìn vào những dấu hiệu viết theo kiểu của một người thư quan chuyên nghiệp ở Heracleopolia. Hori đọc:

- Người phục vụ của Đẳng cấp, người tôi tớ của thần Ka là Imhotep nói rằng: Mong các người sống lâu mãi mãi. Mong thần Masisaph, chúa tế của Heracleopolia và tất cả các thần khác giúp đỡ độ trì các người. Tôi Imhotep, kẻ tôi tớ của thần Ka thừa với mẹ là Esa có được an toàn, sức

khỏe không?

Còn mọi người khác trong nhà, các con, có được mạnh khỏe? Còn Yahmose, con trai của tôi, con thế nào, cố gắng làm mọi việc tốt nhất cho cha nhé! Nếu con siêng năng cha sẽ cầu nguyện thần linh cho con...!

Renisenb bật cười:

- Tôi nghiệp anh Yahmose. Em chắc chắn là anh ấy làm đến bở hơi tai.

Lời khuyến khích ấy của cha trong thư làm ông sống động trước mắt nàng: cái tính tự phụ, hơi huênh hoang một tí, cái tính luôn luôn khuyến khích và ra lệnh cho người khác.

Hori đọc tiếp:

- Hết sức chăm sóc Ipy con của cha. Cha nghe nói nó có điều không bằng lòng. Cũng nên nhắc chừng Satipy đối xử với Henet. Nhớ điều này; đừng quên viết cho cha về đay và dầu. Canh chừng việc sản xuất ngũ cốc, canh chừng mọi thứ cho cha, cha sẽ giao cho con trách nhiệm. Nếu đất đai của cha bị ngập lũ, chỉ trông nhờ ở con và Sobek.

Renisenb nói một cách vui vẻ:

- Cha em luôn luôn như xưa, ông cứ nghĩ rằng vắng ông thì không ai làm việc gì xong được.

Nàng buông cuộn giấy xuống và thì thầm:

- Mọi sự đều y như ngày xưa...

Hori im lặng không trả lời. Anh lấy một tờ giấy và bắt đầu viết, Renisenb lơ đãng nhìn anh một lúc. Nàng thấy hài lòng, êm ả quá đến nỗi không thể thốt nên lời. Một hồi lâu nàng nói, mơ mộng:

- Biết viết chữ trên giấy thật thú nhỉ? Tại sao tất cả mọi người không học viết anh nhỉ?

- Không cần thiết.

- Không cần thiết, có lẽ, nhưng hẳn là thú lắm.

- Cô thật thấy thế sao. Có gì khác nếu như cô biết viết?

Renisenb ngẫm nghĩ một lát, rồi nàng nói chậm rãi:

- Khi anh hỏi em như thế, em thật sự cũng không biết em phải trả lời ra sao...

- Hiện tại thì chỉ một ít thư quan là đủ cần thiết cho cả một vùng đất đai rộng lớn, nhưng rồi một ngày sắp tới, tôi tưởng tượng sẽ có cả một đội quân thư quan trên toàn cõi Ai Cập.

- Thì đó là một điều hay chứ sao?

Hori chậm rãi:

- Tôi không chắc như vậy.

- Tại sao?

- Bởi vì, Renisenb ạ, thật dễ dàng và tốn rất ít sức khi viết trên giấy “mười gia lúa mạch” hay “một trăm con bò” hoặc “mười bành mộng lúa” - và điều được viết ra có vẻ như là vật thật, và thế là người viết hay người thư quan sẽ đi đến chỗ khinh thị người cày ruộng, người gặt lúa và người nuôi súc vật. Nhưng đồng thời chỉ có những ruộng lúa đó, súc vật đó mới là thật, chúng không phải chỉ là những dấu mực trên giấy. Và khi tất cả những tài liệu, những cuộn giấy ghi lại con số bị hủy diệt, tất cả những người thư quan bỏ đi thì những người lao động, những người cày ruộng gặt lúa vẫn tiếp tục và Ai Cập vẫn sống.

Renisenb nhìn anh, lắng nghe chăm chú. Nàng nói chậm rãi:

- Vâng. Em hiểu điều anh nói. Chỉ những gì mình có thể thấy, sờ, và ăn được là thật thôi. Mình viết “Tôi có hai trăm bốn mươi gia lúa”, không có nghĩa gì trừ khi mình có chùng đó lúa thật. Người ta có thể viết dối.

Hori bật cười, nhìn vào khuôn mặt nghiêm trọng của nàng. Bỗng Renisenb nói:

- Anh chữa con sư tử cho em, lâu rồi, anh còn nhớ không? Hiện giờ Teti đang chơi nó. Cũng vẫn con sư tử gỗ ấy.

Nàng ngừng một lúc rồi chỉ nói:

- Khi Khay về với thần Osiris, em rất buồn. Nhưng bây giờ em đã về lại nhà, em sẽ hạnh phúc trở lại và sẽ quên đi. Bởi vì ở đây mọi thứ đều như xưa. Không có gì thay đổi cả.

- Cô thật sự nghĩ như vậy?

Nàng nhìn chăm chăm vào anh:

- Anh muốn nói gì, anh Hori?

- Tôi muốn nói là luôn luôn có sự thay đổi. Tám năm là tám năm.

Nàng nói một cách bướng bỉnh:

- Không có gì thay đổi ở đây hết.
- Vậy thì nó phải thay đổi.
- Không. Không. Em muốn mọi sự như cũ.
- Nhưng, chính cô cũng không phải là cô Renisenb ngày trước, khi cô đi lấy Khay.
- Không, em vẫn như cũ, hoặc nếu trước kia em có khác đi, thì giờ đây em sẽ lại là Renisenb như xưa.

Hori vẫn lắc đầu:

- Cô không thể trở lại như xưa Renisenb ạ. Giống như những con tính của tôi đây này. Tôi lấy một phần hai và công vào đó một phần tư, rồi thêm một phần mười, rồi một phần hai mươi bốn... và cuối cùng, cô thấy đó, là một con số hoàn toàn khác.
- Nhưng em vẫn là Renisenb.
- Nhưng cái cô Renisenb ấy đã có một cái gì đó thêm vào cuộc đời mình, và cô ấy trở thành một Renisenb khác.
- Không mà, như anh chẳng hạn, anh vẫn là Hori như cũ. - Cô thêm - Đúng vậy, và anh Yahmose vẫn là anh Yahmose như ngày xưa, lo âu bận rộn, còn chị Satipy thì vẫn lên mặt khoác lác với anh ấy, chị ấy với chị Kait thì vẫn cãi vã nhau suốt ngày về một tấm thảm nào đó, về từng hạt cườm và chút nữa đây, khi em trở về nhà, thì có thể hai chị em họ lại cười đùa vui vẻ với nhau như hai người bạn tốt. Henet thì vẫn lê la khắp nơi, nghe ngóng, khúm núm, quy lụy cố tỏ bày lòng trung thành tận tụy của mình. Và bà nội em thì vẫn luôn om sòm với hai đứa trẻ gái về một tấm vải nào đó. Tất cả đều như cũ. Còn mai một cha em có về thì sẽ om sòm cả lên: “Sao không làm cái này, đáng lẽ phải làm cái kia”. Nghe vậy, anh Yahmose sẽ lo lắng, còn anh Sobek thì cười xấc xược và cha em thì sẽ làm hư Ipy bây giờ đã mười sáu tuổi, cũng như ông đã nuông chiều làm hư nó tám năm trước đây. Anh thấy chưa, mọi sự chẳng có gì thay đổi hết.

Nàng ngừng nói, hụt hơi.

Hori thở dài, rồi anh nói dịu dàng:

- Cô không hiểu, Renisenb ạ. Có một thứ tai họa đến từ bên ngoài, nó tấn

công hủy hoại mọi vật và ai cũng thấy nó, nhưng có một sự hư hoại này
mầm từ bên trong, không có một dấu hiệu gì lộ ra ngoài. Nó phát triển
chậm chạp, ngày này qua ngày khác, cho đến khi toàn bộ trái cây bị ung
thối - bị tiêu hủy bởi căn bệnh.

Renisenb nhìn anh chăm chăm. Anh nói hầu như lơ đãng, như thể anh
không nói với nàng mà tự nói với mình.

Nàng kêu lên:

- Anh muốn nói gì vậy, anh Hori? Anh làm em sợ.

- Chính tôi, tôi cũng sợ.

- Nhưng anh muốn nói gì cơ chứ. Anh muốn nói đến tai họa gì vậy?

Anh nhìn nàng và đột nhiên, mỉm cười:

- Hãy quên điều tôi vừa nói đi, Renisenb. Tôi chỉ muốn nói về những căn
bệnh đang tấn công mùa màng.

Renisenb thở ra nhẹ nhõm:

- Thế thì em mừng. Em cứ nghĩ... em cũng không biết em nghĩ gì nữa...

new roman">

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương II

THÁNG THỨ BA - MÙA LŨ

NGÀY THỨ MƯỜI BỐN

Khắp nơi mọi người tíu tít sửa soạn. Người ta nướng hàng trăm ổ bánh mì, quay hàng trăm con vịt, không khí đầy mùi hành tỏi và các mùi gia vị khác. Phụ nữ la hét om sòm, người này ra lệnh người kia, những người hầu chạy lui tới lung tung.

Khắp nơi, mọi người thì thào:

- Chủ nhân, chủ nhân đã về...

Renisenb đang bận kết một tràng hoa anh túc và hoa sen, nghe vậy, cô cảm thấy lòng dâng lên một mối hạnh phúc. Cha nàng sắp về! Vài tuần trở lại đây, Renisenb đã hòa mình, mà chính nàng cũng không tự biết, vào cuộc đời cũ. Cái cảm giác bất an xa lạ lúc đầu gợi lên trong nàng - mà nàng cho rằng do những lời nói của Hori - đã biến mất. Nàng vẫn là Renisenb ngày xưa - cả Yahmose, Satipy, Sobek và Kait nữa, tất cả đều như xưa. Cũng như ngày xưa, giờ đây mọi người huyên náo om sòm, sửa soạn đón cha về. Có người về báo trước cha nàng sẽ về với gia đình trước nửa đêm. Rồi một người hầu đáp xuống bờ sông báo tin ông chủ đến rồi. Đột nhiên, giọng ông vang lên, lớn và rõ ràng.

Renisenb buồn tràng hoa xuống và chạy ra bờ sông cùng với mọi người. Tất cả chạy vội ra bãi lầy nơi bờ sông, Yahmose và Sobek đã có mặt ở đó cùng với một nhóm dân làng, gồm dân đánh cá và dân cày, tất cả đều hò hét và chỉ chỗ chiếc thuyền đang cập bờ.

Quả thật, có một con thuyền với một cánh buồm vuông lớn đang lướt

ngược dòng sông với ngọn gió bắc làm căng phồng cánh buồm. Sát bên cạnh thuyền lớn là chiếc thuyền bấp nhỏ chở đầy người. Bây giờ thì Renisenb có thể nhận ra cha nàng đang ngồi ôm một bó hoa sen và bên cạnh ông là một người nữa.

Tiếng hò hét tăng gấp đôi, Imhotep vẫy tay chào đáp lại, những người thủy thủ kéo dây buồm. Vang dội những tiếng “Hoan hô chủ nhân”, tiếng tạ ơn thần linh đã đưa ông chủ về an toàn. Một lát sau, Imhotep bước lên bờ, chào mừng gia đình và đáp lại những lời chào đón của dân làng theo nghi thức đòi hỏi:

- Tạ ơn thần Sobek, con của thần Neithe đã đưa ngài đi đường an toàn. Tạ ơn thần Ptah, đã mang ngài lại với chúng tôi. Tạ ơn thần Re soi sáng hai cõi.

Renisenb cố chen người lên trước, bị cuốn hút bởi cơn cuồng nhiệt chung.

Imhotep đứng thẳng người lên một cách trịnh trọng và đột nhiên Renisenb nghĩ: “Nhưng cha là một người đàn ông nhỏ bé. Mình cứ nghĩ ông to lớn hơn nhiều”.

Có phải ông đã còm cõi lại? Hay trí nhớ của nàng sai lầm? Nàng luôn nghĩ người cha là một người khá oai vệ, độc tài, khá huyên não, khuyến khích người khác làm điều này điều nọ, và đôi khi ông làm nàng phải cười ngẫm. Nhưng thế nào đi nữa, ông là một nhân vật quan trọng. Thế nhưng giờ đây trước mắt nàng là một ông già nhỏ bé, rắn chắc, đầy vẻ trịnh trọng, tuy nhiên không thể gây một ấn tượng gì cho người khác. Có cái gì sai trong nàng đây? Sao lại có tư tưởng bất trung như thế đến trong đầu nàng?

Sau khi chấm dứt những câu chào hỏi theo nghi thức, Imhotep bước đến chào những người trong gia đình. Ông ôm lấy mấy người con trai:

- A, Yahmose ngoan ngoãn của cha, cha chắc chắn trong thời gian vắng mặt con rất siêng năng chăm chỉ... A, Sobek, thằng con trai đẹp trai của cha,

cha thấy con vẫn luôn luôn tạo ra niềm vui. Và Ipy, Ipy yêu quý nhất của cha. Đứng lùi lại một chút để cha nhìn cho rõ, đó... lớn hơn rồi, lớn hơn một người lớn nữa. Satipy, Kait, các con chẳng khác gì con ruột của cha... Còn Henet, Henet trung thành của ta...

Henet quỳ mọp xuống, hôn lên đầu gối ông, khoe những giọt nước mắt vui sướng đang trào ra trong khóe mắt mụ.

- Gặp lại mụ ta mừng quá, Henet, khỏe mạnh vui vẻ chứ? Luôn luôn tận tụy với mọi người, vui vẻ tận đáy lòng.

- Còn Hori tuyệt diệu của ta, tính toán rất tài, viết cũng giỏi. Thế nào Hori, công việc đều phát đạt chứ, ta tin chắc như vậy.

Rồi thì việc chào hỏi xong, và khi thì thào chung quanh im dần xuống, Imhotep giơ tay ra dấu mọi người im lặng rồi cất tiếng, to và rõ:

- Các con của ta, ta có tin này cho các con. Như các con đều biết đó, trong nhiều năm nay, ta là một người cô độc, trên một khía cạnh nào đó. Vợ của cha - mẹ của các con, Yahmose và Sobek - và vợ thứ của cha - mẹ của con, Ipy ạ - cả hai đều đã đến với thần Osiris nhiều năm nay rồi. Vì thế, đối với các con, Satipy và Kait ạ, cha mang về cho các con một người chị em để cùng chia sẻ việc nhà với các con. Hãy ngắm nhìn đây, đây là Nofret, vợ lẽ của cha, vì cha các con sẽ yêu thương nàng. Nàng đã cùng cha từ Memphis (*một thành phố của vương quốc Ai Cập cổ đại trên bờ sông Nile, cách Cairo 13 dặm phía Nam*) ở phương Bắc về đây và sẽ ở lại với các con khi cha ra đi vì công việc.

Vừa nói ông vừa đưa tay kéo một người đàn bà tiến về phía trước. Cô ta đứng bên cạnh ông, đầu hất lên, cặp mắt nheo lại, trẻ, vênh vác và tuyệt đẹp.

Renisenb giật mình vì ngạc nhiên tự nhủ: “Nhưng cô ta còn quá trẻ. Có lẽ không bằng tuổi mình nữa.”

Nofret đứng yên hoàn toàn. Môi nàng thoáng một nụ cười, một nụ cười có vẻ chế nhạo hơn là để làm vui lòng mọi người.

Lông mày nàng đen nhánh, thẳng tắp, nước da mịn màu đồng, cặp lông mi dài và dày che kín cặp mắt.

Cả gia đình Imhotep khựng lại, yên lặng đứng nhìn. Giọng Imhotep thoáng

vẻ bực bội:

- Nào, các con, hãy chào mừng Nofret đi chứ! Các con không biết cách chào đón người vợ lẽ của cha mình khi cha mình đem về để ở với các con hay sao?

Ngập ngừng và miễn cưỡng, mọi người chào Nofret.

Có lẽ để che lấp một sự khó chịu nào đó, Imhotep ra bộ hân hoan, vui vẻ:

- Thế có phải không nào? Nofret, Satisfy, Kait và Renisenb sẽ đưa em về nơi khu phụ nữ. À, mấy cái hòm đâu rồi? Đã đem lên bờ chưa?

Người ta lập tức khiêng những chiếc rương gỗ có nắp tròn ra khỏi thuyền.

Imhotep quay lại nói với Nofret:

- Tư trang và quần áo của nàng đều đầy đủ cả đây. Giờ nàng hãy đi và bảo chúng đặt ở chỗ nào trong nhà.

Và khi những người phụ nữ đi về, Imhotep quay lại với người con trai:

- Ruộng đất thế nào? Tất cả tốt đẹp chứ con?

Yahmose mở lời:

- Thừa cha, số ruộng phía dưới mà Nakht thuê...

- Thôi, khoan nói chi tiết đã. Yahmose giỏi giang ạ. Để đó đã. Tối nay gia đình ta hội ngộ. Sáng mai, con, cha và Hori sẽ nói chuyện công việc. Ipy lại đây. Cha con ta cùng đi về nhà nào. Xem con cao chừng nào rồi. Ồ, đầu con vượt quá đầu cha rồi đó.

Sobek càu nhàu bước theo sau cha và Ipy. Anh thì thào vào tai Yahmose:

- Tư trang áo xống, anh có nghe thấy không? Lợi tức do tài sản phía bắc đem lại đã ra đi như vậy đấy. Lợi tức của chúng ta.

Yahmose thì thào:

- Suyt! Coi chừng cha nghe thấy đó!

- Nghe thì sao, tôi không sợ cha như anh đâu.

Đến nhà, Henet lên phòng Imhotep sửa soạn nước tắm cho ông. Mụ luôn luôn mỉm cười, Imhotep buông rơi vẻ cười mở có tính cách tự vệ của mình hồi này:

- Sao, Henet, mụ nghĩ việc làm vừa rồi của ta thế nào?

Mặc dù ông nghĩ rằng mọi việc trong nhà đều phải theo ý ông, ông cũng biết rất rõ rằng việc đem Nofret về nhà sẽ gây nên một trận bão tố, ít nhất

nơi phía những người phụ nữ trong nhà. Nhưng Henet thì khác. Một người suốt đời chỉ biết tận tụy với người khác. Mụ sẽ không làm ông thất vọng.

- Cô nhà đẹp quá! Đẹp tuyệt trần! Tóc tai, thân hình đẹp ời là đẹp! Cô nhà xứng đáng với ngài lắm, ngài Imhotep ạ, con còn biết nói gì hơn thế? Người vợ khuất bóng của ngài sẽ vui lòng thấy ngài đã chọn một người bạn đường như vậy để làm rạng rỡ cuộc đời còn lại của ngài.

- Mụ thật nghĩ thế sao, Henet?

- Con chắc chắn như vậy, thưa ngài. Sau khi để tang cho phu nhân gần ấy năm trời, giờ là lúc ngài nên hưởng thụ lại cuộc đời.

- Mụ biết nhà ta rõ lắm... Ừ, ta, ta cũng cảm thấy đến lúc mình phải sống như một người đàn ông phải sống. Ừ, mà mấy đứa dâu và con gái ta, có lẽ chúng bất bình về việc này.

- Họ không nên vậy. Trong nhà này, chẳng phải mọi người đều phụ thuộc vào ngài sao?

- Mụ nói đúng, hoàn toàn đúng.

- Bằng vào lòng rộng lượng của ngài mà họ có cơm ăn, áo mặc. Họ được no đủ là hoàn toàn do nỗ lực của ngài.

Imhotep thở dài:

- Quả vậy, chính vì chúng mà ta làm việc không nghỉ. Đôi khi ta tự hỏi chúng có nhận thức được chúng mang ơn ta như thế nào không?

Henet gục gặc đầu:

- Ngài phải nhắc cho họ nhớ điều đó. Còn con, cái con Henet nhỏ bé khốn nạn này, nó không bao giờ quên nó mang ơn ngài như thế nào. Nhưng bọn trẻ thì đôi khi không suy nghĩ và khá ích kỷ. Họ cho rằng chính họ mới quan trọng mà không thấy rằng họ chỉ có thể thi hành những chỉ thị ngài dạy bảo thôi.

- Đây thật là điều đúng nhất; Henet ạ. Ta luôn luôn nghĩ mụ là một con người thông minh.

Henet thở dài:

- Ước chi những người khác cũng nghĩ như ngài.

- Thế là sao? Có ai đối xử không tốt với mụ?

- Ồ, không ngài ạ. Không phải họ cố tình đâu. Tất nhiên theo họ thì con

phải làm việc không nghỉ (mà thật ra con vui lòng làm chứ có than phiền gì đâu) nhưng nếu nói cho con một lời tử tế, cảm tình, thì điều đó đối với con khác hẳn.

- Đó là điều mẹ luôn luôn có được ở ta. Và ở đây, luôn luôn là nhà của mẹ, Henet ạ.

- Ngài thật quá tử tế với con, chủ nhân ạ - Mẹ ngừng một lát rồi nói tiếp - Bọn nô lệ đã sửa soạn xong nước nóng trong phòng tắm. Khi ngài tắm mặc xong, cụ thân mẫu ngài cần gặp ngài.

- Mẹ ta hả? Ờ, ờ, tất nhiên...

Imhotep đột nhiên bối rối. Rồi ông trấn tĩnh lại và nói nnah:

- Lẽ tự nhiên. Ta định... ừ, báo với mẹ ta là ta sẽ đến ngay.

Esa, trong chiếc áo choàng ngoài bằng vải gai đẹp nhất của bà, neho mắt nhìn con trai với một vẻ vui thích nhạo báng:

- Mừng con, Imhotep. Thế là con đã trở về và theo mẹ nghĩ, không phải một mình.

Imhotep nhướn người lên trả lời hơi bẽn lễn.

- Sao, thế là mẹ đã nghe chuyện rồi?

- Lẽ tự nhiên. Cả nhà ta đang bàn tán chuyện này. Chúng bảo cô gái đẹp và rất trẻ.

- Nàng mới 19 tuổi, và ờ, không đến nỗi khó coi lắm.

Esa bật cười. Tiếng cười cục cục khó chịu của một người già.

- Ừ, tốt. Không ai ngốc như một ông già ngốc.

- Mẹ ạ, con thật sự không hiểu mẹ muốn nói gì?

Esa trả lời nghiêm nghị:

- Mẹ nói xưa nay con vẫn là thằng ngốc, Imhotep ạ!

Imhotep thẳng người, nói ập úng một cách giận dữ. Mặc dầu ông thường ý thức về sự quan trọng của mình, ông vẫn bị Esa đâm thủng cái lá chắn của lòng tự tin. Trước mắt mẹ, ông luôn luôn cảm thấy mình giảm giá. Tia nhìn chế nhạo từ cặp mắt gần như mù lòa của bà chưa bao giờ thôi làm ông bối rối. Esa hẳn không bao giờ cường điệu về khả năng của ông cả. Và mặc dầu ông luôn cho rằng cách ông tự đánh giá mình là đúng còn cái đánh giá của

mẹ mình chỉ là ý kiến của một bà khùng, tuy nhiên thái độ của bà vẫn không ngừng châm chích vào sự tự dối lòng êm ả của ông.

- Mẹ cho rằng một người đàn ông cưới một cô vợ hầu là một điều bất thường lắm sao?

- Không bất thường chút nào. Đàn ông luôn luôn khùng mà.

- Con không thấy có gì điên khùng cả.

- Thế con tưởng rằng sự hiện diện của cô gái ấy sẽ đem lại sự hòa hợp trong gia đình này sao? Satipy và Kait sẽ phát khùng lên và chúng sẽ khích chòng chúng.

- Chuyện này có liên hệ gì đến chúng? Chúng có quyền gì để phản đối không?

- Không có quyền gì cả.

Imhotep bước quanh phòng giận dữ:

- Thế tôi không thể làm theo ý thích của mình trong nhà này sao? Không phải tôi đã nuôi mấy đứa con trai và vợ con chúng sao? Chúng không nợ tôi cơm ăn áo mặc sao? Thế không phải tôi luôn luôn nhắc chúng điều đó sao?

- Đúng là con thường rất thích nói điều đó, Imhotep ạ.

- Thì đó là sự thực. Bọn chúng phụ thuộc vào con. Tất cả chúng.

- Và con chắc chắn rằng đó là một điều hay à?

- Thế mẹ cho rằng một người đàn ông lo chu cấp cho cả gia đình không phải là điều hay hay sao?

Ase thở dài:

- Chúng đâu có ăn không, chúng làm việc cho con, Imhotep.

- Thế mẹ muốn con khuyến khích chúng lười biếng sao? Lẽ tự nhiên chúng phải làm việc.

- Chúng đã lớn rồi. Ít nhất Yahmose và Sobek còn hơn là lớn nữa.

- Sobek không có trí phán đoán. Nó làm việc gì cũng sai. Nó lại thường xác xược, đó là điều con không thể tha thứ được. Còn Yahmose là một thằng bé vâng lời ngoan ngoãn...

- Nó hơn là một thằng bé.

- Nhưng đôi lúc con phải bảo nó một điều hai hay ba lần nó mới nắm được. Con phải suy tính mọi sự, phải đi khắp mọi nơi. Suốt thời gian con đi vắng,

con phải đọc cho thư ký viết về. Viết từng chỉ thị một cho bọn chúng thi hành... Con không có thì giờ nghỉ ngơi, không ngủ nổi. Và bây giờ, khi con về nhà muốn kiếm một chút yên tĩnh, thì có những khó khăn mới. Ngay cả mẹ, mẹ cũng phủ nhận cái quyền của con muốn cưới một cô vợ hầu như mọi người đàn ông khác. Mẹ tức giận.

Esa ngắt lời:

- Mẹ không tức giận, mẹ vui thích. Quan sát mọi chuyện xảy ra trong nhà này là một trò chơi thú vị của mẹ. Nhưng mẹ cũng nhắc với con rằng khi con trở lên phương Bắc, thì tốt nhất nên đem cô ấy đi với con.

- Chỗ của nàng là ở đây, trong nhà của tôi! Ai dám ngược đãi nàng?

- Không phải vấn đề ngược đãi, nhưng con phải nhớ rằng, nhen một mối lửa và đồng rơm khô thật dễ dàng. Người xưa từng nói về người đàn bà rằng: “Nơi nào có họ thì không hay...”

Esa ngừng, rồi chậm rãi nói:

- Nofret đẹp. Nhưng con nhớ điều này: “Đàn ông bị mê hoặc bởi hào quang rực rỡ của người đàn bà và than ôi, trong một phút thôi, chúng biến thành những viên hồng mã nào bạc màu...”

Giọng bà chùng xuống khi nói tiếp:

- Một chuyện nhỏ nhặt không đâu, từ từ, giống như một giấc mộng, rồi cuối cùng là cái chết đến...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết
Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương III

THÁNG THỨ BA - MÙA LŨ
NGÀY THỨ MƯỜI LĂM

Imhotep lắng nghe Sobek giải thích việc bán gỗ bằng một sự im lặng có vẻ bất thường. Mặt ông đỏ lên và thái dương đập mạnh.

Cái vẻ hờ hững, thoải mái của Sobek thật ra không vững vàng lắm. Anh định tỏ ra cao tay, nhưng đứng trước bộ mặt cha với đôi lông mày nhíu lại, anh do dự và nói lắp bắp.

Imhotep đột ngột ngắt lời anh một cách thiếu kiên nhẫn:

- Được, được, được rồi. Mà nghĩ rằng mà biết nhiều hơn tao, mà làm trái chỉ thị tao, mà luôn luôn vậy - trừ phi tao có mặt ở đây để coi sóc tận mắt - Ông thở dài - Tao chẳng thể tưởng tượng nổi chúng mà sẽ ra sao nếu không có tao.

Sobek vẫn bướng bỉnh tiếp tục:

- Đã có cơ hội để thu nhập lớn hơn. Con phải liều chứ. Người ta không thể luôn luôn vun vọt và cẩn thận quá.

- Sobek, mà có bao giờ thận trọng đâu. Mà luôn khinh suất và quá táo bạo. Phán đoán thì bao giờ cũng sai.

- Con đã bao giờ có cơ hội để thử phán đoán của con đâu mà biết đúng hay sai?

Imhotep đáp khô khan:

- Thì vừa rồi mà đã làm đó. Ngược lại với mệnh lệnh trong thư của tao.

- Mệnh lệnh? Luôn luôn phải nhận lệnh sao? Tôi là một người lớn chứ không phải con nít.

Mất bình tĩnh, Imhotep đáp lớn:

- Ai nuôi mà ăn? Ai cho mà mặc? Ai nghĩ đến tương lai chúng mà? Ai

lo đến sự sung túc của chúng mày thường xuyên trong tâm trí? Khi nước sông hạ xuống và nạn đói đe dọa, không phải tao lo thu xếp gởi thực phẩm về Nam cho chúng mày sao? Mày may mắn mới có một người cha như tao - một người lo đến mọi sự. Và tao có đòi hỏi lại cái gì đâu? Chỉ muốn chúng mày làm việc nhiều, làm việc tốt nhất và tuân hành những chỉ thị của tao dặn thôi...

- Đúng rồi - Sobek cũng quát lớn - Chúng tôi làm việc cho ông như những đứa nô lệ để cho ông có thể mua vàng và nữ trang cho nàng hầu của ông chứ!

Imhotep nhào đến trước Sobek, người bùng lên vì giận dữ:

- Đồ mất dạy, mày dám ăn nói thế với cha mày. Cần thận không tao sẽ đuổi mày ra khỏi nhà. Mày đi nơi khác!

- Nếu cha không cần thận thì tôi sẽ đi. Tôi có ý kiến, tôi báo cha biết, những ý kiến hay có thể mang lại giàu có nếu tôi không bị buộc chặt bởi những sự thận trọng vụn vặt và chưa bao giờ được phép hành động theo mình lựa chọn.

- Mày đã nói hết chưa?

Giọng Imhotep có một điều gì bất thường khiến cho Sobek hơi xìu xuống, anh chỉ lăm bẫm một cách giận dữ.

- Vâng, vâng. Bây giờ thì con không còn gì để nói nữa.

- Thế thì đi ra chăm nom đàn súc vật. Không có thì giờ để lười biếng đâu.

Sobek giận dữ bước ra. Nofret đang đứng không xa đấy và khi anh bước ngang qua, cô quay người lại nhìn anh và bật cười. Tiếng cười đó làm máu dồn lên người Sobek. Anh bước một bước giận dữ tiến về phía Nofret. Cô đứng im nhìn anh bằng cặp mắt lim dim khinh miệt.

Sobek làu bàu một vài tiếng trong miệng rồi quay ra. Nofret bật cười lần nữa rồi chậm rãi tiến tới gần Imhotep lúc này đang tập trung sự chú ý vào Yahmose.

Giọng ông giận dữ:

- Cái gì xui khiến con để cho Sobek làm theo cách điên rồ như vậy? Đáng

lẽ con phải ngăn ngừa nó chứ! Cho đến giờ mà con cũng không biết là nó chẳng hề biết buôn bán gì cả sao? Nó cứ tưởng công việc xoay chiều theo ý muốn của nó.

Yahmose nói, giọng xin lỗi:

- Thừa cha, cha không biết cho nỗi khó khăn của con. Cha bảo con giao việc bán gỗ cho Sobek. Con nghĩ cũng cần phải để cho Sobek sử dụng phán đoán của nó.

- Phán đoán! Thử phán đoán? Nó không hề có phán đoán. Việc nó là phải thi hành từng chỉ thị một của cha. Và con, con có bốn phận phải kiểm soát xem nó có làm đúng như cha bảo không?

Yahmose đỏ bừng mặt:

- Con à? Con có quyền gì?

- Sao lại quyền gì? Quyền cha trao cho con chứ gì nữa?

- Nhưng con không hề có thực quyền. Nếu mà cha chính thức hỗ trợ con thay cha...

Anh ngừng bật khi Nofret bước tới. Cô cầm một bông hoa anh túc và vầy vò nó trong tay.

- Ngài đi với em ra ngôi lều nhỏ bên cạnh hồ chơi đi, Imhotep! Ở đó mát mẻ, có sẵn trái cây và rượu bia. Hẳn ngài đã chỉ dạy công việc xong rồi?

- Ừ, một phút nữa, Nofret, một phút nữa.

Giọng Nofret nhẹ và trầm.

- Đi ngay bây giờ. Em muốn ngài đi ngay bây giờ.

Imhotep có vẻ khoái trá và hơi bẽn lễn. Yahmose nói thật nhanh trước khi cha kịp mở miệng.

- Con muốn chúng ta nói cho xong trước đã. Chuyện này quan trọng, con muốn yêu cầu cha...

Quay lưng lại với Yahmose, Nofret nói thẳng với Imhotep:

- Ngài không thể làm điều ngài muốn trong nhà này sao?

Imhotep cắt ngang Yahmose:

- Khi khác đã con ạ, để khi khác.

Ông đi với Nofret, để Yahmose đứng nơi mái hiên nhìn theo hai người.

Satipy từ trong nhà đi ra, tiến lại gần anh:

- Sao? Cô nóng nảy hỏi. Anh đã nói với ông chưa? Ông bảo sao?

Yahmose thở dài:

- Đừng nóng nảy, Satipy ạ, không phải lúc... thích hợp.

Satipy bật lên một tiếng giần dữ:

- Thì vậy. Đó là điều anh sẽ nói mà. Và anh luôn luôn nói như vậy. Sự thật là anh quá sợ cha anh, anh nhút nhát như một con cừu đấy. Anh chỉ biết kêu be be. Anh không đứng thẳng trước mặt ông như một con người. Anh có nhớ anh đã hứa với tôi như thế nào không? Tôi bảo cho anh biết trong hai đứa mình, tôi còn đàn ông hơn anh nhiều. Anh đã hứa: tôi sẽ yêu cầu cha tôi - lập tức - ngay ngày đầu tiên khi ông về!!! Và bây giờ thì...

Satipy ngừng lại để thở chứ không phải đã nói xong, nhưng Yahmose cắt ngang một cách nhẹ nhàng:

- Em nói sai rồi, Satipy ạ. Anh đã bắt đầu nói với ba, nhưng bị cắt ngang.

- Cắt ngang? Do ai?

- Do Nofret.

- Nofret! Cái con đàn bà ấy. Lý ra cha anh không được để con vợ hầu của mình cắt ngang khi ông đang bàn công việc làm ăn với đứa con cả của mình. Đàn bà không thể dính dáng vào công việc làm ăn.

Yahmose ước chi chính Satipy làm theo cái châm ngôn mà cô vừa phát biểu một cách trôi chảy kia, nhưng anh không kịp có cơ hội nói ra thì vợ anh đã nói tiếp ào ào:

- Đáng lẽ cha anh phải nói điều đó cho cô ấy rõ.

Giọng Yahmose khô khan:

- Cha anh không tỏ ra khó chịu gì cả khi cô ấy chen vào.

Satipy tuyên bố:

- Thật ghê tởm! Cha anh hoàn toàn bị nó mê hoặc. Ông để nó tự tung tự tác.

- Cô ấy rất đẹp...

Satipy khạc:

- Ừ, trông cũng khá đấy. Nhưng không có tư cách. Vô giáo dục. Nó cũng cần biết nó thô lỗ với tất cả chúng ta như thế nào nữa.

- Có lẽ em, em cũng thô lỗ với cô ta.

- Tôi hết sức lễ độ. Kait và tôi đã đối xử với nó một cách lịch sự. Hừ, nó sẽ không có cơ gì đến nhõng nhẽo phàn nàn với cha anh đâu. Kait với tôi, chúng tôi sẽ chờ dịp.

Yahmose nhìn Satipy chăm chăm:

- Chờ dịp? Em nói thế là nghĩa gì?

Satipy vừa quay đi vừa cười một cách ý nghĩa:

- Nghĩa của phụ nữ chúng tôi, anh không hiểu đâu. Chúng tôi có cách, có vũ khí của chúng tôi. Nofret sẽ bớt mất dạy đi. Ngẫm cho cùng, cuối cùng thì cuộc đời một người đàn bà đi đến đâu? Sẽ trải qua xó bếp phía sau nhà, giữa những người đàn bà khác, vậy thôi.

Giọng nói của Satipy hàm ngụ một ý nghĩa đặc biệt. Cô thêm:

- Cha anh đâu có ở đây luôn... Rồi ông lại phải đi trông coi tài sản ở phương Bắc. Và lúc đó... chúng ta sẽ thấy.

- Satipy!

Satipy bật lên cười. Tiếng cười the thé, cứng cỏi, rồi bước vào trong nhà.

Bên cạnh hồ, bọn trẻ đang chạy nhảy, chơi đùa: hai đứa con trai của Yahmose, khỏe mạnh, đẹp, trông giống Satipy nhiều hơn giống cha, ba đứa con của Sobek, đứa bé nhất còn ẵm, và Teti, con của Renisenb, một đứa bé trai 4 tuổi, khuôn mặt đẹp và trang nghiêm.

Chúng cười đùa, hò hét, ném bóng cho nhau, thỉnh thoảng cũng có tiếng cãi vã hoặc có tiếng một đứa bé hét lên vì giận.

Ngồi nhấp nhấp rượu bia, với Nofret bên cạnh, Imhotep thì thầm:

- Bọn trẻ chúng rất thích chơi bên hồ. Ta nhớ trước đây cũng vậy. Nhưng, chúng làm ồn quá...

Nofret chen lời ngay:

- Vâng, đúng ra chỗ này phải yên tĩnh cơ. Tại sao ngài không bảo chúng đi chỗ khác khi ngài ở đây? Nói cho cùng, khi ông chủ nhà muốn nghỉ ngơi thì mọi người phải tôn trọng điều đó chứ, ngài có đồng ý thế không?

Imhotep do dự:

- Ta... ừ...

Ý kiến đó mới mẻ với ông nhưng làm ông vui lòng. Rồi ông tiếp, giọng ngân nga:

- Thật sự ta cũng không để tâm - Ông thêm, giọng yếu ớt - Với lại chúng cũng quen chơi ở đây rồi.

Nofret nói nhanh:

- Khi vắng mặt thì được ngài ạ, nhưng em tưởng nghĩ đến tất cả những gì ngài đã làm cho gia đình, họ đáng lẽ phải biết trọng ông chứ, phải biết nghĩ đến sự quan trọng của ông trong gia đình chứ. Ngài quá hiền, quá dễ dãi.

Imhotep thở dài, ôn hòa:

- Đó chính là nhược điểm của ta. Ta không bao giờ nhấn mạnh quá đến hình thức bên ngoài.

- Và mấy người đàn bà kia, mấy người con dâu của ngài, lợi dụng sự tử tế của ngài. Họ phải hiểu rằng, khi ngài đến đây nghỉ ngơi, thì phải để ngài tuyệt đối yên tĩnh. Thế bây giờ em phải đến bảo Kait mang bọn trẻ đi nơi khác nhé? Cả những người khác nữa. Ngài sẽ hoàn toàn yên tĩnh và thoải mái ở đây.

- Nofret, em thật là một cô gái chu đáo, em thật tốt. Em luôn luôn biết nghĩ đến tiện nghi cho tôi.

Nofret dịu dàng:

- Ngài vui là em vui.

Cô đứng lên và đi đến bên Kait đang quỳ bên hồ nước nghịch một chiếc thuyền con bằng gỗ mà đứa bé con thứ hai của cô đang cố gắng thả cho nổi trên mặt hồ.

Nofret nói cụt lủn:

- Kait, chị mang mấy đứa trẻ đi khỏi đây nhé!

Kait ngược lên nhìn cô, không hiểu:

- Đi nơi khác? Cô muốn nói gì? Chúng nó vẫn chơi ở đây xưa nay cơ mà.

- Nhưng ngày hôm nay thì không. Imhotep muốn yên tĩnh. Mấy đứa con của chị ồn ào quá.

Khuôn mặt bực bự của Kait đỏ bừng lên:

- Nofret, cô liệu mà ăn nói đấy, Imhotep muốn trông thấy cháu nội của ông chơi đùa ở đây. Ông nói vậy.

- Ngày hôm nay thì không. Ngài nói tôi đến bảo chị mang cái mớ ồn ào này vào trong nhà, để ông có thể ngồi yên lặng thoải mái - với tôi.

- Với cô... Kait ngưng ngang, tự chận được những lời chị sắp văng ra. Rồi chị đứng dậy tiến lại chỗ Imhotep đang đuổi người nửa nằm nửa ngồi trên ghế. Nofret theo sau.

Kait nói không rào đón:

- Người vợ hầu của cha bảo tôi phải đem mấy đứa nhỏ đi khỏi đây. Tại sao? Chúng chơi đây thì có gì là sai? Vì lý do nào mà phải đuổi chúng đi?

- Thế mà tôi cứ nghĩ rằng ý muốn của một ông chủ gia đình là đủ. - Nofret nhẹ nhàng nói.

- Đúng... đúng vậy. - Giọng Imhotep gắt gỏng - Tại sao ta phải giải thích lý do? Nhà này của ai?

Kait quay lại nhìn Nofret từ đầu đến chân:

- Tôi nghĩ chính cô ta muốn đuổi bọn trẻ đi.

- Nofret biết nghĩ đến sự thoải mái - sự vui thú của ta. Chứ trong nhà này thì ai thèm lưu ý đến điểm đó? Có lẽ ngoại trừ Henet ra.

- Thế nghĩa là bọn nhỏ không được đến đây chơi nữa?

- Chỉ khi ta nghĩ ở đây thôi.

Cơ giận của Kait bùng lên đột ngột:

- Tại sao cha lại để cho người đàn bà này lái mình chống lại máu huyết của cha? Tại sao để nó đến đây can thiệp vào mọi việc trong nhà này? Những việc xưa nay đã thành thông lệ...

Imhotep cũng đột ngột hét lớn. Ông cảm thấy cần phải tự bào chữa:

- Chính tao là người ra lệnh ở đây. Không phải mày! Tất cả chúng mày đều có thể tự ý làm điều mình thích. Xếp đặt mọi thứ sao cho thoải mái. Thế mà tao, ông chủ của căn nhà này, khi tao về nhà thì chẳng ai cần chú ý đến ý muốn của tao cả. Nhưng tao bảo cho chúng mày biết, tao mới là chủ ở đây. Tao ngày đêm làm việc, để lo cho chúng mày sung túc, nhưng chúng mày có biết ơn, có kính trọng ý muốn của tao đâu? Hừ, thoát tiên thì chẳng

Sobek vô lễ, xác xược với tao. Giờ đến mày, Kait, mày dám cộc cằn với tao. Tao nuôi nấng tụi mày để làm gì? Coi chừng đấy, không tao hết cung cấp cho tụi mày. Sobek mới đòi ra đi đó - cứ để cho nó đi và đem theo mày với lũ nhỏ luôn.

Trong một lúc, Kait đứng yên hoàn toàn. Không có một nét diễn tả gì trên khuôn mặt nặng và trống rỗng của chị. Rồi chị nói, mọi xúc động đều mất đi trong giọng nói của chị:

- Được rồi, tôi sẽ mang bọn trẻ vào trong nhà...

Chị bước đi một hai bước, dừng lại trước Nofret. Chị nói bằng một giọng thật thấp:

- Việc này do cô làm ra. Tôi sẽ không quên đâu. Không bao giờ quên đâu...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương IV

THÁNG THỨ TƯ - MÙA LŨ

NGÀY THỨ NĂM

I.

Imhotep thở một hơi dài nhẹ nhõm sau khi chấm dứt những lễ nghi với tư cách là một người Tư tế. Tất cả mọi nghi thức đều được ông chăm chút từng chi tiết. Imhotep trong mọi mặt là một người chi li, chu đáo - Ông đã rải rượu, đốt hương và dâng cúng thực phẩm với rượu theo đúng nghi thức.

Giờ đây, trong bóng im mát của căn phòng bằng đá đen trong ngôi lăng mộ, nơi Hori đang chờ ông, Imhotep một lần nữa trở lại với tư cách con người - địa chủ và nhà kinh doanh - Hai người thảo luận và bàn bạc về công việc kinh doanh, về việc nâng giá cả, và về lợi nhuận thu hoạch từ mùa màng, súc vật, gỗ...

Sau chừng nửa tiếng đồng hồ, Imhotep gật đầu thỏa mãn. Ông nói:

- Hori ạ, cháu có đầu óc kinh doanh thật tuyệt vời.

Người kia mỉm cười:

- Cháu phải thế, thưa bác. Cháu làm việc kinh doanh cho bác nhiều năm nay mà.

- Và cháu cũng là người đáng tin cậy nhất nữa. Đây, bác có một việc muốn bàn với cháu - liên hệ đến thằng Ipy. Nó cứ phàn nàn rằng địa vị của nó phụ thuộc.

- Cậu ấy còn rất trẻ.

- Nhưng nó tỏ ra có khả năng lớn. Nó cảm thấy các anh nó không công bằng với nó. Sobek thì thô lỗ và không ai chịu nổi. Còn sự thận trọng quá đáng và nhu nhược của Yahmose làm nó bực mình. Ipy rất cương cường.

Nó không thích nghe ai ra lệnh. Với Ipy, nó bảo rằng chỉ có bác, cha nó, mới có quyền ra lệnh.

- Điều đó đúng, thưa bác. Và điều đó cũng gợi cho cháu nghĩ rằng đó là một chỗ yếu trong tổ chức gia đình. Cháu có thể nói thẳng không?

- Tất nhiên rồi, Hori ạ! Lời của cháu bao giờ cũng xuất phát từ sự suy nghĩ chín chắn và cân nhắc thận trọng.

- Vậy thì cháu xin nói điều này, khi bác đi vắng phải có một người nào đó ở nhà này có thực quyền.

- Bác tin cậy cháu và Yahmose.

- Cháu biết chúng cháu làm thay bác khi bác vắng mặt. Nhưng điều đó chưa đủ. Tại sao bác không bổ nhiệm chính thức một trong những người con trai của bác làm một người thay quyền bác bằng một văn bản pháp lý?

Imhotep bước quanh căn phòng, cặp mày chau lại.

- Thế cháu đề nghị ai trong mấy đứa con của bác? Sobek thì có uy đấy, nhưng nó bướng không chịu phụ thuộc ai cả. Bác không tin cậy nó. Tính khí nó cũng không tốt.

- Cháu nghĩ đến Yahmose. Anh ấy là con cả của bác. Tính khí anh ấy dịu dàng và thuần hậu. Anh ấy lại tận tụy với bác.

- Đúng, tính khí nó tốt... nhưng nó quá nhút nhát, hay nhượng bộ quá. Nó nhường mọi người. Ước chi thằng Ipy lớn hơn một ít nữa nhỉ?

Hori nói nhanh:

- Thật nguy hiểm khi trao quyền cho một người còn quá trẻ.

- Ừ, ừ, đúng vậy Hori ạ. Bác sẽ suy nghĩ đến vấn đề cháu vừa nói. Ừ, Yahmose thì chắc chắn là một đứa con tốt, một đứa con ngoan ngoãn...

Hori nói giọng dịu dàng nhưng thúc giục:

- Cháu nghĩ, bác phải khôn khéo bác ạ.

Imhotep ngược nhìn anh tò mò:

- Cháu nghĩ gì vậy Hori?

Hori chậm rãi:

- Cháu vừa mới nói với bác rằng trao quyền cho một người còn quá trẻ là một điều nguy hiểm. Nhưng cũng nguy hiểm nếu trao quyền cho một người quá muộn.

- Cháu muốn nói rằng người đó sẽ quen với việc nhận mệnh lệnh hơn là ra lệnh? Ủ, có lẽ có vấn đề như vậy đó. - Imhotep thở dài. - Điều khiển một gia đình thật là một công việc nặng nhọc! Riêng bọn đàn bà thì thật bất trị. Satipy không ai điều khiển nổi, Kait thì thường đàn độn, thô lỗ. Nhưng bác đã nói với mọi người rõ rằng Nofret phải được đối đãi thích đáng. Bác nghĩ rằng...

Ông ngưng bật. Một người nô lệ đang chạy lên theo một lối đi nhỏ hẹp.

- Cái gì vậy?

- Thưa chủ nhân. Có một chiếc thuyền mới đến. Một người thư ký tên là Kameni vừa đến mang theo thư từ Memphis.

Imhotep nhồm dậy:

- Lại chuyện phiền phức nữa rồi đây. Thề có thần Re là có thêm điều phiền phức nữa đây. Ta mà không có mặt để theo dõi công việc là mọi chuyện hư hết.

Ông vội vã chạy xuống theo lối đi hẹp còn Hori ngồi im lặng nhìn theo ông.

Một thoáng lo âu trên nét mặt anh.

II.

Renisenb đang lang thang dọc bờ sông Nile thì nghe tiếng reo hò huyên náo và thấy mọi người chạy về phía bến đò.

Nàng chạy theo họ. Trên chiếc thuyền đang được kéo vào bờ, đứng sừng sững một người đàn ông trẻ tuổi, và trong một lúc, khi nàng thấy dáng anh ta in bật nền trời, tim nàng bỗng ngừng đập.

Một ý tưởng điên rồ, hoang tưởng bật lên trong trí nàng:

- Đây là Khay? - Nàng nghĩ - Khay từ Memphis trở về.

Rồi nàng tự giễu mình vì tư tưởng mê tín đó. Bởi vì trong ký ức của nàng, Renisenb luôn luôn nghĩ đến Khay đang đi thuyền trên sông Nile, và người đàn ông này quả thật thân hình giống tằm cỡ Khay, nên nàng đã tưởng tượng ra một điều huyền hoặc. Thật ra người này trẻ hơn Khay, vẻ mặt dễ thương, mềm mỏng và luôn luôn tươi cười.

Anh bảo mọi người là anh từ nơi đất đai của Imhotep ở phương Bắc. Anh là một thư ký và tên anh là Kameni.

Một người nô lệ được lập tức phái đi báo với cha nàng, còn Kameni thì được dẫn vào nhà, thức ăn và rượu được dọn lên. Liền đó Imhotep đến ngay và hai người bàn bạc trao đổi.

Tin này được lan truyền rất nhanh chóng trong đám phụ nữ trong nhà do Henet, như thường lệ, là người truyền tin tức đi. Đôi khi Renisenb tự hỏi làm thế nào mà Henet có thể luôn luôn xoay sở để biết tất cả mọi tin tức như vậy.

Kameni hình như là một thư ký làm việc cho Imhotep ở phía Bắc, con của một trong những người anh em họ của Imhotep. Kameni khám phá ra một sự gian lận nào đó - đại để là việc giả mạo các con số, và vì việc này liên hệ nhiều nhánh trong hệ thống tài sản của Imhotep và liên hệ đến người quản gia tài sản, nên anh ta nghĩ tốt hơn hết là nên tự thân xuống Nam báo cho Imhotep.

Renisenb không lưu ý đến việc này cho lắm. Cô nghĩ anh chàng Kameni khá thông minh mới khám phá ra việc này. Cha nàng sẽ hài lòng anh ta lắm.

Việc này khiến cho Imhotep phải lại vội vã sửa soạn ra đi. Ông dự định ở lại nhà hơn hai tháng, nhưng bây giờ thì ông phải đến nơi đó càng sớm càng tốt.

Cả gia đình được triệu tập lại để nghe hàng trăm lời dặn dò, hàng trăm mệnh lệnh. Phải làm điều này, không làm điều nọ. Yahmose thì làm vậy, làm vậy. Sobek thì cố sức thận trọng để làm một điều nọ... Renisenb nghĩ, mọi người đều quen thuộc: Yahmose thì chăm chú nghe. Sobek thì phiến muộn. Hori thì bình tĩnh và hữu hiệu. Những lời yêu cầu đòi hỏi của Ipy lần này bị gạt đi một cách khá cương quyết hơn thường lệ.

- Con còn quá nhỏ để có thể được phép tự ý hành động. Con phải vâng lời Yahmose. Nó biết rõ ý muốn và mệnh lệnh của ta.

Imhotep đặt tay lên vai người con trưởng:

- Cha tin cậy ở con, Yahmose. Khi cha trở về, cha con ta sẽ bàn lại về sự công tác của con với cha.

Yahmose thoáng đỏ mặt vì sung sướng. Anh đứng thẳng người lên một chút, Imhotep tiếp tục:

- Con hãy coi sóc cho mọi việc tốt đẹp khi cha vắng mặt. Hãy coi sóc việc người vợ hầu của cha được đối xử đàng hoàng, trong kính cẩn và danh giá. Con chịu trách nhiệm lo cho nàng. Con phải điều khiển cách xử thế của mấy người đàn bà trong nhà. Nhắc Satipy coi chừng cái miệng. Cũng nhắc Sobek uốn nắn Kait. Renisenb nữa, cũng phải lịch sự với Nofret. Cha cũng không chấp nhận cho ai đối xử không tốt với Henet. Cha nghĩ mẹ ta cảm thấy khá mệt nhọc vì làm việc nhiều quá. Mẹ ở nhà này đã lâu và nghĩ rằng mình được nói một số điều mọi người trong nhà không hoan nghênh lắm. Cha cũng biết, mẹ thì chẳng đẹp lại ngu ngốc. Nhưng mẹ rất trung thành, phải nhớ điều đó, và mẹ luôn luôn lo lắng cho cha. Cha không để cho chúng con miệt thị mẹ và bắt mẹ làm việc quá sức.

Yahmose thưa:

- Mọi việc sẽ làm như cha dạy. Nhưng Henet đôi khi gây phiền phức quá vì cái miệng của bà ta.

- Thì chẳng sao. Đàn bà vậy cả. Henet cũng không làm phiền hơn những người đàn bà khác đâu. Bây giờ về Kameni. Anh ta sẽ ở lại đây. Còn về mảnh đất mà chúng ta cho người đàn bà Yali thuê...

Imhotep đi vào chi tiết công việc tỉ mỉ. Khi tất cả xong xuôi và đã sẵn sàng để ra đi thì đột nhiên Imhotep cảm thấy hối hận. Ông kéo Nofret lại bên

cạnh và nói với nàng giọng lo âu:

- Nofret, em có bằng lòng ở lại đây không? Hay là có lẽ tốt nhất nên đi với tôi?

Nofret lắc đầu và mỉm cười:

- Ngài không đi lâu chứ?

- Ba tháng, cũng có thể bốn, ai biết được?

- Ngài thấy đó, đâu có lâu gì? Em bằng lòng ở đây.

Giọng Imhotep hồi hã:

- Ta đã ra lệnh cho Yahmose - cho tất cả mấy đứa con trai - sẽ chăm sóc em thật chu đáo. Nếu em có điều gì phải phàn nàn, thì chúng liệu cái đầu của chúng.

- Họ sẽ làm theo như ngài dặn thôi, em chắc chắn như vậy. - Nofret ngừng một lúc rồi hỏi - Ai ở đây em có thể tin cậy một cách tuyệt đối được? Một người lo lắng cho lợi ích của ngài? Em không muốn nói một người trong gia đình đâu.

- Hori, Hori của ta có được không? Về mọi mặt, nó là cánh tay phải của ta - một người có lương thức và trí phán đoán.

Nofret chậm rãi:

- Anh ta và Yahmose thân nhau như anh em ruột, có lẽ...

- Còn Kameni nữa. Anh ta cũng là một thư ký. Ta sẽ ra lệnh cho anh ta sẵn sàng để em sai biểu. Nếu em có điều gì phàn nàn, em bảo nó viết và gửi liền đến cho ta.

Nofret gật đầu tán thưởng:

- Ý tưởng đó hay lắm. Kameni từ phương Bắc đến. Anh ta biết cha em. Anh ta sẽ không bị ảnh hưởng bởi ý kiến của những người trong gia đình ông.

- Và Henet nữa - Imhotep kêu lên - Còn Henet nữa.

Nofret trầm tư:

- Vâng, còn Henet nữa. Ngài có thể dặn bà ấy bây giờ, ngay trước mặt em.

- Ý kiến tuyệt diệu.

Henet được gọi và mục ta đến với vẻ khúm núm, đon đả như thường lệ. Mục tỏ lời than vãn về việc Imhotep sắp đi xa. Imhotep ngắt lời mục một cách

quả quyết.

- Được rồi, được rồi, Henet của ta. Phải vậy chứ biết sao. Ta là một người ít khi được nghĩ đến yên tĩnh hay nghỉ ngơi. Ta phải làm việc không ngừng vì gia đình. Mặc dù người trong gia đình ta không thích điều đó. Bây giờ ta muốn nói với mẹ một cách thật nghiêm chỉnh. Ta biết mẹ yêu kính ta một cách chân thành và tận tụy. Ta có thể trao cho mẹ một vị trí tin cậy. Hãy chăm sóc, bảo vệ cho Nofret ở đây. Nàng rất thân yêu đối với ta.

- Ai là người thân yêu đối với chủ nhân thì cũng là người thân yêu đối với con - Henet tuyên bố một cách sốt sắng.

- Tốt lắm. Vậy mẹ sẽ hết lòng vì lợi ích của Nofret chứ?

Henet quay về phía Nofret đang nhìn mẹ bằng cặp mắt lim dim:

- Cô Nofret ạ, cô quá đẹp. Đó là điều phiền phức. Đó là lý do tại sao những người kia ghen tỵ cô. Nhưng tôi sẽ săn sóc cô. Tôi sẽ cho cô biết tất cả những gì họ nói hay làm. Cô có thể tin cậy nơi tôi.

Im lặng một lúc. Mắt hai người đàn bà giao nhau.

- Cô có thể tin cậy nơi tôi - Henet lập lại.

Một nụ cười chậm chạp nở trên môi Nofret. Một nụ cười khá kỳ lạ.

- Vâng - cô nói - Tôi hiểu bà, bà Henet. Tôi nghĩ rằng tôi có thể tin cậy ở bà.

Imhotep hăng giọng một cách ồn ào:

- Thôi thế là mọi sự thu xếp xong. Mọi việc thoải mái cả - Tổ chức - xưa nay luôn luôn là ưu điểm của ta.

Một tiếng cười khô khan phía sau. Imhotep quay phắt lại, thấy mẹ mình đang đứng nơi ngưỡng cửa. Bà tựa tất cả sức nặng lên cây gậy. Trông bà khô khan và đầy ác ý hơn bao giờ hết.

- Tôi có một đứa con trai tuyệt diệu thay - bà nhận xét.

- Tôi không thể trì hoãn được nữa, còn phải chỉ thị cho Hori...

Vừa nói một cách quan trọng, Imhotep vừa vội vã ra khỏi phòng. Ông cố tránh không nhìn vào mắt mẹ.

Esa ra dấu với Henet bằng một cái gật đầu oai vệ và mẹ ta ngoan ngoãn rút ra khỏi phòng. Nofret đã đứng dậy. Cô ta và Esa nhìn nhau một lúc.

Esa nói:

- Thế là con trai lão để cô ở lại đây. Nofret ạ, tốt hơn cô nên đi với nó đi.
- Ông ấy muốn cháu ở lại đây.

Giọng nói của Nofret dịu dàng và phục tùng. Esa hơi mỉm cười nói:

- Nếu cô muốn đi theo nó thì chắc nó không cản đâu. Và tại sao cô không muốn đi? Lão không hiểu nổi cô. Nơi đây thì có nghĩa gì với cô? Cô là một cô gái đã sống ở đô thị. Có lẽ đã du lịch nhiều. Tại sao cô lại chọn ở đây, mà đời sống đơn điệu ngày này qua ngày khác giữa những người - lão nói thẳng thắn nhé: không thích, đứng hơn, ghét cô.

- Nghĩa là bà ghét cháu?

Esa lắc đầu:

- Không. Lão không ghét cô. Lão già rồi, và mặc dù mắt lão đã mờ, lão vẫn còn thấy được sắc đẹp và lão thưởng thức nó. Nofret ạ, cô đẹp lắm, và vẻ đẹp của cô làm vui cặp mắt lão. Vì quý sắc đẹp của cô mà lão mong cô được tốt lành. Lão báo động cho cô: Hãy đi lên phía Bắc với con trai lão.

Nofret lập lại:

- Ông ấy muốn cháu ở lại đây.

Giọng nói phục tùng như thoáng một vẻ chế giễu. Esa sắc giọng:

- Thế ra cô có mục đích khi ở lại đây. Lão tự hỏi, mục đích gì vậy? Được rồi, cứ giữ riêng trong đầu cô. Nhưng hãy cẩn thận. Hành động kín đáo. Và nhất là đừng tin cậy ai cả.

Bà quay người đột ngột và đi ra. Nofret vẫn đứng yên lặng. Rất chậm, cặp môi nàng cong lên thành một nụ cười. Nụ cười giống hệt một con mèo cái.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương V

THÁNG THỨ NHẤT - MÙA ĐÔNG

NGÀY THỨ TƯ

I

Renisenb có thói quen đi đến Lăng Mộ hàng ngày. Đôi khi có Yahmose và Hori ở đó, đôi khi chỉ có một mình Hori, đôi khi không có ai, nhưng tại đây Renisenb luôn luôn có cảm giác nhẹ nhõm và yên tĩnh. Gần như là cảm giác giải thoát. Cô thích nhất là khi Hori ở đó một mình. Có một cái gì đó trong vẻ trang nghiêm của anh, việc anh chấp nhận không tò mò, khi thấy nàng đến đây, tất cả cho nàng một cảm giác thoải mái. Nàng có thể ngồi bó gối trong bóng mát nơi lối vào căn phòng bằng đá, ngắm nhìn qua vòng đai ruộng đất xanh mướt đến dòng sông Nile lấp lánh màu xanh nhạt và xa hơn nữa, những màu hung hung nhẹ, màu sữa và hồng, tất cả dần dần hòa lẫn vào nhau.

Nàng đến Lăng lần đầu tiên một tháng trước đây, bởi nàng đột nhiên có nhu cầu muốn trốn thoát khỏi cái thế giới ồn ào căng thẳng của bọn phụ nữ trong nhà. Nàng muốn yên tĩnh và cảm thông. Và nơi đây nàng tìm được cả hai thứ đó. Nỗi sợ ước muốn chạy trốn vẫn còn với nàng, nhưng giờ đây nó không chỉ đơn thuần là một sự thay đổi ý kiến từ sự căng thẳng và mệt mỏi nơi gia đình. Nó là một cái gì khẳng định hơn, báo động hơn.

Nàng đã nói với Hori một ngày nọ:

- Em sợ...

Và anh quan sát vẻ mặt nàng một cách nghiêm trang:

- Tại sao cô sợ?

Nàng nghĩ một hai phút rồi nói chậm rãi:

- Anh có nhớ một lần anh nói với em rằng có hai điều ác - một đến từ bên ngoài, và một từ bên trong?

- Vâng, tôi còn nhớ.

- Anh nói, sau đó anh nói về những căn bệnh tàn phá hoa quả, nhưng em nghĩ cũng giống như vậy với con người.

Hori chậm rãi gật đầu:

- Thế cô đã hiểu ra... Vâng, đúng vậy Renisenb ạ.

Renisenb đột ngột:

- Điều đó đang xảy ra. Dưới kia, nơi nhà mình. Điều ác đã đến. Từ bên ngoài! Và em biết ai mang nó lại. Đó là Nofret!

Hori vẫn chậm rãi:

- Cô nghĩ vậy?

Renisenb gật đầu quả quyết:

- Vâng, vâng, em biết anh đang nói gì. Anh Hori, anh nghe đây, khi em đến đây với anh lần trước em đã nói rằng mọi thứ vẫn như xưa - ngay cả việc Kait và Satipy cãi nhau - điều đó đúng. Nhưng chuyện cãi vã với nhau đó, anh ạ, không phải là cãi vã thật. Ý em muốn nói Satipy và Kait thích cãi vã - cho hết ngày - không có người nào trong hai chị ấy thật sự giận ghét nhau. Nhưng bây giờ thì khác. Giờ thì họ không chỉ nói với nhau những lời thô lỗ hay khó chịu. Giờ họ nói những lời mà họ biết sẽ làm tổn thương. Và khi họ thấy ai bị tổn thương thì họ sung sướng. Thật khủng khiếp! Anh Hori! Ngày hôm qua Satipy giận dữ đến nỗi đâm một chiếc kim dài bằng vàng vào tay Kait và một hay hai ngày trước thì Kait thả một cái chảo đồng nặng và đầy mỡ đang sôi lên chân Satipy. Khắp nơi đều như vậy. Satipy chịu rửa anh Yahmose suốt đêm, tất cả mọi người đều nghe rõ. Anh Yahmose có vẻ bệnh, mệt mỏi và sợ hãi. Anh Sobek thì ra làng ở lại đêm đó với bọn đàn bà rồi trở về say khướt, hò hét quát tháo và khoe anh ta thông minh như thế nào.

- Những chuyện đó thì đúng rồi, tôi cũng biết - Hori nói chậm rãi - Nhưng tại sao cô lại trách Nofret?

- Bởi vì đó là do cô ta mà ra. Chính điều cô ta nói, rất ít và rất thông minh - luôn luôn gây ra những chuyện đó. Cô ấy giống như cái mũi nhọn mà

người ta dùng để thúc trâu bò vậy. Cô ta cũng rất thông minh nữa, trong việc biết nói cái gì. Đôi khi em nghĩ chính là Henet bày cho cô ta...

Hori có vẻ suy nghĩ:

- Đúng, có lẽ là như vậy.

Renisenb rùng mình:

- Em không thích Henet. Em ghét cái thói lê lét của bà ta. Bà ta rất tận tụy với tất cả tụi em. Tuy thế, tụi em không ai muốn được bà yêu thương cả. Làm thế nào mà mẹ em có thể mang bà ta về đây và hết sức yêu thương bà ta?

- Về điều này thì chúng ta chỉ nghe có lời Henet mà thôi - Hori đáp khô khan.

- Tại sao Henet hết sức yêu thích Nofret, mụ theo cô ta khắp nơi và rỉ tai thì thầm đủ chuyện với cô ta? Ôi, Hori, em đã bảo anh em sợ. Em ghét Nofret! Em muốn cô ấy đi cho khuất mắt. Cô ấy đẹp, nhưng độc ác và xấu.

- Cô thật trẻ con, Renisenb ạ! - Rồi Hori lặng lẽ nói thêm - Cô ấy đang lên đây kia kìa.

Renisenb quay đầu lại và họ cùng nhìn Nofret đang chậm chạp bước theo bậc dốc đứng dẫn lên mặt đá. Cô ta mỉm cười một mình và đang lẩm bẫm tự nói gì đó.

Khi cô đến nơi họ ngồi, cô nhìn quanh quất và mỉm cười. Nụ cười tò mò vui thích:

- Renisenb, thế ra đây là nơi chị lần ra hàng ngày đấy nhỉ?

Renisenb không trả lời. Cô có cảm giác giận dữ chiến bại của một đứa bé bị khám phá ra nơi mình ẩn trốn. Nofret lại nhìn quanh:

- Phải đây là ngôi mộ nổi tiếng không?

- Đúng vậy, cô Nofret ạ! - Hori đáp.

Cô nhìn Hori, cái miệng giống miệng mèo của cô con lên thành một nụ cười:

- Tôi chắc chắn rằng anh thấy nó có lợi, Hori ạ. Tôi nghe rằng anh là một người làm ăn giỏi giang lắm.

Có một vẻ tinh quái trong giọng nói của cô, nhưng Hori vẫn giữ vẻ bất động, mỉm cười một cách lặng lẽ và trang nghiêm.

- Nó có lợi cho tất cả chúng ta... Cái chết luôn luôn đem lại lợi nhuận.

Nofret hơi rùng mình, cô nhìn quanh, cặp mắt quét qua bàn tế, trên lối vào, nơi đựng thánh tích và nơi cánh cửa giả...

Cô nói cụt ngủn:

- Tôi ghét cái chết.

- Cô không nên ghét. - Giọng Hori vẫn lặng lẽ - Chết là nguồn tài sản chính ở Ai Cập. Cái chết cho cô nữ trang, cô Nofret ạ. Cái chết cho cô cơm ăn áo mặc.

Cô ta nhìn anh chăm chặp:

- Anh muốn nói gì?

- Tôi muốn nói Imhotep là một tăng lữ tế thần Ka - một thầy tư tế - Tất cả đất đai, súc vật, gỗ, đay gai, lúa thóc của ông, tất cả đều do tiền quyên cho lăng mộ.

Anh ngừng một lát rồi tiếp, giọng trầm tư:

- Người Ai Cập chúng ta là một dân tộc lạ lùng. Chúng ta yêu cuộc sống, thế mà chúng ta sửa soạn rất sớm cho cái chết. Đó là nơi mà tài sản Ai Cập chảy đến, chảy vào Kim Tự Tháp, vào lăng mộ, vào tiền quyên góp xây lăng mộ.

Nofret nói một cách dữ tợn:

- Anh có ngừng nói về cái chết ngay không, Hori! Tôi không thích nghe!

- Bởi vì cô thật sự là một người Ai Cập. Bởi vì cô yêu sự sống và bởi vì - đôi khi - cô cảm thấy cái bóng thần chết rất gần...

- Ngừng lại!

Cô ngắt lời anh một cách dữ tợn. Rồi cô nhún vai, quay đi và leo xuống lối đi dốc. Renisenb thở phào nhẹ nhõm.

- Em mừng thấy cô ta bỏ chạy đi. - Cô nói một cách trẻ con - Anh làm cô ta sợ.

- Vâng... Thế tôi có làm cô sợ không Renisenb?

- Kh-không. - Renisenb nói có vẻ không chắc chắn. Điều anh nói đúng, có điều trước đây em chưa từng nghĩ theo kiểu đó bao giờ. Cha em quả thật là

một thầy tư tế.

Giọng Hori bỗng đột ngột chua chát:

- Tất cả Ai Cập đều bị ám ảnh bởi cái chết! Và cô có biết tại sao không, Renisenb? Bởi vì chúng ta có mắt ở thể xác, nhưng không có con mắt ở tâm hồn. Chúng ta không thể tưởng tượng ra một đời sống nào khác hơn đời sống này - đời sống đằng sau cái chết. Chúng ta chỉ có thể hình dung sự liên tục của những gì chúng ta biết được. Chúng ta không có niềm tin thực sự vào thượng đế.

Renisenb chăm chăm nhìn anh, ngạc nhiên:

- Sao anh lại có thể nói như vậy? Kìa, chúng ta có nhiều, rất nhiều thần linh, nhiều đến nỗi em không thể kể ra hết nữa. Mới tối hôm qua tất cả tụi em bàn về những thần linh mình thích. Anh Sobek thì thần Sakhmet, còn Kai thì luôn cầu nguyện thần Meskhant. Kameni thì thờ thần Thoth, điều đó cũng tự nhiên, vì anh ta là thư ký mà. Satipy thì theo thần Horus đầu chim ó và cả thần Mereseer nữa. Anh Yahmose thì nói rằng phải cúng tế thần Ptah vì thần này làm rõ mọi sự. Còn em, thì em yêu thần Isis. Còn Henet thì hiến dâng tất cả cho thần địa phương Amun. Bà bảo rằng một số tăng lữ tiên tri rằng một ngày kia Amun sẽ trở thành vị thần lớn nhất Ai Cập, vì thế bà tế thần Amun mặc dù thần hiện nay đang còn là một vị thần bé nhỏ. Và còn thần Re, thần Mặt trời, còn Osiris, thần cận trái tim người chết nữa...

Renisenb ngừng nói, hụt hơi. Hori mỉm cười với nàng:

- Renisenb, giữa một vị thần và một con người khác nhau như thế nào?

Cô nhìn anh chăm chú:

- Thì thần linh là - là thần thông biến hóa chứ gì nữa?

- Vậy thôi sao?

- Em không hiểu anh muốn nói gì đấy anh Hori ạ.

- Tôi muốn nói rằng đối với cô thì thần chỉ là một người nam hay nữ làm được một số điều mà con người không làm được chứ gì?

- Anh nói những điều kỳ cục. Em không hiểu được anh.

Cô nhìn anh với vẻ mặt bối rối - rồi liếc nhìn xuống thung lũng, bỗng mắt cô bắt gặp một cái gì đó.

- Xem kìa! - Cô kêu lên - Nofret đang nói chuyện với anh Sobek. Cô ấy cười. Ôi! - Cô bật nhồm người lên - Không, không có gì. Em cứ tưởng anh ấy sắp đánh Nofret. Cô ấy trở về nhà rồi còn anh Sobek thì đang đi lên đây...

Sobek đến như một cơn giông.

- Cá sấu sao không nuốt chửng con mụ đàn bà ấy cho rồi? - Anh kêu lên - Cha mình phải quá điên mới lấy nó làm vợ hầu.

- Cô ta nói gì với anh vậy? - Hori tò mò hỏi.

- Nó nhục mạ tôi như thường lệ. Nó hỏi tôi là cha tôi có tin cậy tôi trong việc bán gỗ nữa không? Miệng nó như miệng rắn. Tôi muốn giết nó quá.

Anh đi dọc theo nền nhà, nhặt một viên đá và ném mạnh xuống thung lũng bên dưới. Tiếng viên đá chạm vào bờ đá làm anh có vẻ thích thú. Anh cúi xuống nhặt một viên đá lớn hơn, bỗng thụt lùi lại: một con rắn độc đang quấn mình dưới viên đá ngóc đầu lên. Nó lắc lư đầu, miệng phát tiếng xịt xịt và Renisenb nhận ra đó là một con rắn hổ mang.

Sobek vội cầm một tảng đá lớn và tấn công con rắn một cách giận dữ điên cuồng. Anh nện một phát chính xác làm dập lưng con rắn, nhưng Sobek vẫn tiếp tục nện thêm, đầu anh ngửa lên, cặp mắt lấp lánh, và giữa hơi thở anh thì thào những tiếng gì Renisenb không nghe rõ.

Nàng kêu lên:

- Ngừng lại, anh Sobek, ngừng thôi, nó chết rồi.

Sobek dừng lại, ném hòn đá ra xa và bật lên cười:

- Thế giới này bớt đi một con rắn độc.

Anh lại cười vang, trở lại tính khí vui vẻ như thường lệ, và theo lối dốc vạt xuống khỏi mộ. Giọng Renisenb trầm xuống:

- Em tin rằng... anh Sobek... anh ấy thích giết chóc.

- Vâng.

Không có vẻ gì ngạc nhiên trong lời nói của Hori: Anh chỉ thừa nhận một

điều anh đã biết chắc chắn từ lâu. Renisenb quay mình nhìn anh chăm chăm. Giọng nàng thật chậm rãi:

- Rắn nguy hiểm - nhưng con hổ mang này trông đẹp quá...

Nàng nhìn xuống thân hình vạm vỡ, dập nát của con rắn. Vì một lý do gì không rõ, Renisenb thấy đau nhói trong tim.

Hori mơ màng:

- Tôi nhớ lại khi tất cả chúng tôi còn nhỏ... Sobek đánh Yahmose. Yahmose lớn hơn Sobek một tuổi, nhưng Sobek khỏe hơn. Sobek cầm một hòn đá và nện lên đầu Yahmose. Mẹ cô nghe thấy và chạy đến lôi hai người ra. Tôi còn nhớ rõ bà đứng nhìn xuống Yahmose đang nằm dưới đất. Tôi còn nhớ bà kêu lên: Sobek, con không được làm như vậy, nguy hiểm. Con nhớ chưa, điều đó nguy hiểm!...

Hori ngưng lại một chập rồi nói tiếp:

- Mẹ cô rất đẹp. Khi còn bé tôi đã thấy vậy. Cô rất giống bà, Renisenb ạ.

Renisenb thấy ấm cả lòng:

- Em giống mẹ thật không?

Rồi cô hỏi:

- Hồi đó anh Yahmose có bị thương nặng lắm không?

- Không, không nặng lắm như thoát trông. Còn Sobek thì hôm sau ốm nặng. Có thể vì anh ta ăn phải cái gì đó, nhưng mẹ cô thì bảo đó là vì do cơn giận của anh ta và do trời nóng nực. Lúc đó đang giữa mùa hè mà.

- Anh Sobek tính tình thật kinh khủng. - Renisenb nói, giọng suy nghĩ.

Cô nhìn xác con rắn chết một lần nữa rồi rùng mình quay đi.

II

Khi Renisenb trở lại nhà thì thấy Kameni đang ngồi nơi mái hiên với một cuốn sổ trong tay. Anh ta đang hát. Nàng ngừng lại một chốc lắng nghe lời ca:

- Tôi sẽ đến Memphis - Kameni hát - Tôi sẽ đến với thần Ptah, vị chúa của sự thật. Tôi sẽ nói, với thần “Hãy trao cho tôi em gái tôi (*người Ai Cập cổ đại thường gọi người yêu, chồng hoặc vợ của mình là em gái, anh trai*) tối

nay”. Dòng suối là rượu, thần Ptah là lau lách, thần Nefertem là bông hoa. Tôi sẽ nói với thần Ptah “Hãy trao tôi em gái tôi tối nay. Bình minh soi sáng sắc đẹp này. Memphis là một đĩa táo tình yêu đặt trước những gương mặt lộng lẫy...”

Anh ngược lên và mỉm cười với Renisenb:

- Renisenb, cô có thích bài hát này không?
- Bài đó là bài gì vậy?
- Một bản tình ca ở Memphis.

Cặp mắt vẫn không rời nàng, anh hát nho nhỏ:

- "Cánh tay nàng như những cành cây xanh biếc. Tóc nàng trĩu nặng đồ trang sức. Nàng giống như công chúa con của vị vua của hai thế giới".

Mặt Renisenb đỏ bừng lên. Nàng vội vã lánh vào nhà, suýt nữa va phải Nofret.

- Renisenb, tại sao cô vội vã như vậy?

Giọng Nofret sắc nhọn. Renisenb nhìn cô, ngạc nhiên. Nofret không cười. Vẻ mặt cô hung tợn và căng thẳng. Renisenb chú ý thấy tay cô bấu vào hai bên thân mình.

- Tôi xin lỗi, chị Nofret, tôi không nhìn thấy chị. Từ ngoài sáng bước vào trong nhà tối quá.

- Vâng, nơi đây tối lắm... - Nofret ngừng một lúc - Bên ngoài kia hẳn vui hơn. Ngoài hiên nhà ấy - lại nghe Kameni hát nữa. Anh ta hát hay đấy chứ?

- Vâng, vâng... anh ta hát hay lắm.

- Thế sao cô không ở ngoài ấy nghe? Hẳn Kameni thất vọng lắm.

Renisenb thấy nóng hai má trở lại. Cái nhìn sắc lạnh, soi mói của Nofret làm nàng cảm thấy khó chịu.

- Renisenb, cô không thích bài tình ca sao?

- Chị Nofret, tôi thích hay không thích thì có liên hệ gì tới chị không?

- Ở, thế ra con mèo nhỏ cũng có móng vuốt của nó.

- Chị muốn nói gì?

Nofret bật cười:

- Cô không ngốc như thoát trông người ta tưởng, Renisenb ạ. Sao, thế cô

thấy Kameni đẹp trai chứ? Đều ấy chắc chắn làm anh ta vui lòng lắm.

- Tôi thì nghĩ chị hết sức khả ố ạ. - Renisenb nói một cách giận dữ.

Nàng vượt qua Nofret và chạy về phía sau nhà. Nàng nghe tiếng cười chế nhạo của Nofret. Nhưng xuyên qua tiếng cười đó, vọng lên trong trí nàng tiếng của Kameni với bài tình ca mà anh vừa hát vừa dán mắt vào nàng...

III

Đêm đó, Renisenb nằm mơ.

Nàng cùng với Khay đi trên chiếc thuyền của người chết vào âm phủ. Khay đứng trước mũi thuyền và nàng chỉ thấy phía sau đầu anh. Rồi, khi họ chèo đến chỗ mặt trời mọc, Khay quay đầu lại, và Renisenb thấy đó không phải là Khay mà là Kameni. Vừa lúc đó mũi thuyền hình đầu rắn bỗng cử động. Nó biến thành con rắn thật, một con hổ mang, và Renisenb nghĩ “Đó chính là con rắn bò ra từ Lăng Mộ để ăn linh hồn người chết”. Nàng tê liệt vì sợ hãi và rồi nàng thấy bộ mặt con rắn chính là bộ mặt của Nofret. Nàng thức dậy và gào lên “Nofret, Nofret...”

Thực ra nàng không hét ra lời. Tất cả chỉ là trong giấc mơ. Nàng nằm im, tim đập mạnh, tự nhủ mình rằng tất cả đó đều không có thật. Và rồi nàng chợt nghĩ: Đó chính là điều anh Sobek nói hôm qua khi anh giết con rắn. Anh ấy nói: “Nofret...”

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương VI

THÁNG THỨ NHẤT - MÙA ĐÔNG

NGÀY THỨ NĂM

I

Giấc mơ làm Renisenb không ngủ lại được. Nàng chỉ ngủ chập chờn sau đó và về sáng thì không ngủ được nữa. Nàng bị ám ảnh bởi một cảm giác mơ hồ, tăm tối về một tội ác sắp đến một cách cấp thiết.

Nàng dậy sớm và ra khỏi nhà. Theo thói quen, chân nàng bước về sông Nile. Những người ngư phủ đã ra sông trên những chiếc thuyền lớn chèo mạnh nhịp về phía Thebes. Có những chiếc thuyền nhỏ hơn với những cánh buồm phất phới dưới làn gió nhẹ trên sông.

Một cái gì đó làm quặn tim Renisenb. Có một nỗi khao khát về một cái gì đó mà nàng không thể gọi tên. Renisenb nghĩ “Mình cảm thấy... Mình cảm thấy...”. Nhưng nàng không rõ nàng cảm thấy cái gì. Nàng không tìm ra những từ thích hợp với cảm giác mình. Nàng nghĩ “Mình muốn, nhưng mình muốn gì nhỉ?”

Phải chăng nàng muốn có Khay? Khay đã chết và chẳng bao giờ trở lại. Nàng tự nhủ “Mình sẽ không nghĩ đến Khay nữa. Ích gì? Tất cả đã hết rồi?”

Rồi nàng chú ý đến một khuôn mặt khác cũng đang nhìn theo những chiếc thuyền chèo về phía thành Thebes. Một vẻ gì trên khuôn mặt đó. Một cảm xúc nào đó được biểu hiện bằng chính sự bất động làm cho Renisenb rung cảm. Liên đó nàng nhận ra khuôn mặt Nofret.

Nofret ngắm nhìn dòng sông Nile. Nofret một mình. Nofret đang suy tư về gì nhỉ?

Renisenb chột giật mình khi bỗng nhận ra rằng nàng cũng như những người trong nhà biết rất ít về Nofret. Họ thừa nhận nàng như một người lạ - một kẻ thù mà nàng không hề tò mò chú ý đến đời sống cũng như môi trường từ đó nàng rời bỏ để đến đây.

Renisenb chột nghĩ hẳn thật là buồn cho Nofret. Cô độc không bạn bè, vây bọc chung quanh là những kẻ thù ghét nàng.

Chầm chậm, Renisenb tiến về phía trước cho đến khi nàng đứng bên cạnh Nofret. Nofret quay đầu lại một lúc, rồi quay trở lại tiếp tục ngắm nhìn dòng sông Nile. Khuôn mặt cô ta bất động.

Renisenb nói rụt rè:

- Có nhiều thuyền trên sông.

- Vâng.

Bị thôi thúc bởi một ước muốn mơ hồ muốn làm bạn với Nofret, Renisenb nói tiếp:

- Nơi chị ở có giống thế này chăng?

Nofret bật cười. Một nụ cười gọn, chua chát:

- Tất nhiên không. Cha tôi là thương nhân ở Memphis. Ở Memphis thật vui. Âm nhạc, ca hát và nhảy múa. Cha tôi đi du lịch rất nhiều. Tôi đã được theo cha tôi đến Syria, đến Byblos, qua mũi Gajelle. Tôi đã từng đi với cha tôi trên một chiếc thuyền lớn ra ngoài biển rộng.

Cô ta nói bằng một giọng hăm hở và tự hào. Renisenb đứng im lặng. Trí óc nàng làm việc chậm chạp, nhưng dần dần nàng hiểu và thích thú.

Nàng nói chậm rãi:

- Hẳn chị thấy ở đây buồn tẻ lắm.

Nofret cười một cách thiếu kiên nhẫn:

- Ở đây là cái chết. Không có gì hết ngoại trừ cày bừa, gặt lúa và chăm sóc

vật, rồi thì nói chuyện về mùa màng, với lại cãi nhau về giá gạo, gai.

Renisenb vẫn còn đánh quay cuồn với những ý tưởng xa lạ khi nàng nhìn nghiêng khuôn mặt Nofret.

Và rồi đột nhiên như thể một hiện tượng vật lý, một làn sóng lớn của sự phẫn nộ, thống khổ và vô vọng như bốc hơi lên từ cô gái kỳ lạ bên cạnh nàng.

Renisenb nghĩ: “ Cô ấy cũng trẻ như mình. Có lẽ trẻ hơn. Và cô làm vợ hầu của một ông già, một ông già om sòm, dễ thương nhưng khá lỗ bịch, cha mình...”

Nàng, Renisenb, biết gì về Nofret? Không chút gì. Hori đã nói gì nhỉ khi hôm qua nàng la lớn lên: “Cô ấy đẹp, độc ác và xấu xa”. À, Hori nói: “Cô thật là một đứa bé con, Renisenb ạ”. Anh ấy đã nói vậy. Và bây giờ thì nàng hiểu Hori muốn nói gì. Điều nhận xét của nàng không có nghĩ gì cả bởi lẽ ta không thể xóa bỏ một con người một cách dễ dàng như vậy. Nỗi thống khổ nào, nỗi chua chát nào, nỗi tuyệt vọng nào ẩn sau nụ cười độc ác của Nofret? Nàng, Renisenb, cũng như những người khác trong nhà, đã làm gì để đón nhận Nofret?

Renisenb nói, ấp úng như một đứa bé:

- Chị ghét tất cả chúng tôi. Tôi hiểu tại sao. Chúng tôi đã tỏ ra không tốt với chị. Nhưng chưa quá muộn đâu. Tại sao chúng ta, chị với tôi, chúng ta không thể là chị em với nhau? Chị đang ở thật xa những gì chị quen thuộc. Chị đang cô đơn. Tôi có thể giúp chị không?

Lời nàng rơi vào im lặng. Nofret chậm chậm quay người lại.

Trong một, hai phút gương mặt cô bất động, Renisenb nghĩ, có một thoáng dịu đi trong mắt cô ta. Trong sự yên tĩnh của buổi sáng sớm, nàng thấy dường như những lời của Renisenb đã chạm đến ở môi cô ta một sợi dây

lượng lự cuối cùng nào đó.

Một khoảng khắc lạ lùng, một khoảnh khắc mà Renisenb sẽ nhớ mãi sau đó.

Rồi dần dần, vẻ mặt của Nofret thay đổi. Nó trở thành hiểm ác, cặp mắt cô nheo lại. Cái nhìn hận thù và độc ác. Renisenb lùi lại một bước. Giọng nói Nofret thấp, dữ tợn:

- Cút đi, tôi không cần bất cứ cái gì nơi các người. Các người là một lũ ngu ngốc, đàn độn. Tất cả các người.

Cô ngừng lại rồi quay ngoắt đi vào nhà, bước đi mạnh mẽ.

Renisenb chậm rãi theo sau - khá ngạc nhiên, những lời Nofret không làm nàng giận. Chúng chỉ mở ra trước mắt nàng một vực thẳm của hận thù và thống khổ, và trong trí nàng chỉ dấy lên một ý tưởng lộn xộn rằng thật khủng khiếp khi một con người cảm thấy giống như Nofret đã cảm thấy.

II

Khi Nofret qua cổng, băng qua sân, một đứa con của Kait chạy đuổi theo quả bóng, ngang qua trước mặt cô.

Nofret đẩy mạnh đứa bé một cách giận dữ khiến cô gái nhỏ té lăn trên mặt đất. Đứa bé khóc thét lên. Renisenb chạy đến ãm nó lên, nàng phần nộ nói:

- Nofret, chị không được làm như vậy. Chị làm nó bị thương rồi, xem đây, cằm nó bị toác rồi đây này.

Nofret cười, miệt thị:

- Tại sao tôi lại phải cẩn thận để đừng làm bị thương những đứa nhóc mất dạy này chứ? Tại sao? Mẹ của chúng có cẩn thận như vậy đối với cảm xúc của tôi không chứ?

Nghe tiếng rên rĩ của đứa bé, Kait từ trong nhà chạy ra. Cô chạy đến bên nó, xem xét vết thương trên mặt nó. Rồi cô quay về phía Nofret:

- Đồ ác quỷ, đồ rắn độc. Đợi đó mà xem chúng ta sẽ làm gì mày.

Dồn hết sức lực lên cánh tay, cô vả thật mạnh vào mặt Nofret. Renisenb hét lên một tiếng và níu lấy cánh tay cô không cho cô đánh tiếp.

- Kait, Kait... Chị không được làm như vậy.

- Ai bảo không được? Để Nofret tự lo thân nó. Nó cũng chỉ là một trong những người ở đây mà thôi.

Nofret đứng yên lặng. Dấu bàn tay Kait còn in rõ nét đỏ ửng trên gò má của cô. Từ khóe mắt, nơi chiếc vòng đeo tay của Kait đập vào, một dòng máu nhỏ chảy dọc xuống khuôn mặt.

Nhưng chính cái vẻ mặt Nofret làm Renisenb ngạc nhiên và sợ hãi. Nofret không tỏ vẻ gì tức giận. Trái lại là một vẻ hoan hỉ kỳ dị trong ánh mắt cô, rồi thì một lần nữa miệng cô cong lên thành một nụ cười giống miệng mèo, một nụ cười thỏa mãn.

- Cám ơn, Kait. - Cô nói.

Rồi bước vào trong nhà.

III

Giọng gần như thì thầm, mi mắt hạ thấp, Nofret gọi Henet. Mụ chạy đến, thấy mặt Nofret, đứng lại, kêu lên, cắt ngang mụ, Nofret nói:

- Gọi Kameni cho tôi. Bảo anh ta mang theo hộp bút mực và giấy. Cần viết một bức thư cho ông chủ.

Cặp mắt Henet dán chặt vào gò má Nofret:

- Thư cho ông chủ... tôi hiểu.

Rồi mụ hỏi:

- Ai làm điều đó?

- Kait! - Nofret cười lạnh lẽ.

Henet lắc đầu quày quật, chắc lưỡi:

- Tệ quá, thật tệ quá... Chắc chắn là phải cho ông chủ biết việc này.

Nofret nhẹ nhàng nói:

- Bà với tôi suy nghĩ giống nhau, Henet ạ... Tôi nghĩ ta phải cho ông chủ biết.

Từ trong túi áo vải cô ta lấy ra một món nữ trang bằng vàng gắn ngọc tím và đặt nó vào tay người đàn bà.

- Henet, bà và tôi... Chúng ta nắm tài sản của Imhotep trong tay.

- Cô chủ quá tốt đối với tôi. Cô hết sức rộng rãi. Trời, chiếc dây chuyền đẹp quá.

- Imhotep và tôi đều rất thích sự trung thành.

Vẫn nụ cười lạnh lẽ, vẫn cặp mắt nheo lại như mắt mèo:

- Đi gọi Kameni, và cùng đến đây với anh ta. Bà và anh ta cùng là nhân chứng về chuyện hồi này.

Kameni đến hơi miễn cưỡng, cặp chân mày nhăn lại. Nofret nói giọng uy quyền:

- Anh nhớ chỉ thị của ông chủ trước khi ông đi xa?

- Có. Kameni đáp.

- Đã đến lúc. Anh hãy ngồi xuống lấy giấy mực đến viết theo tôi bảo. - Rồi thấy Kameni vẫn do dự, Nofret sốt ruột - Anh chỉ viết những điều chính mắt anh vừa thấy và chính tai anh vừa nghe, và Henet sẽ xác nhận tất cả những điều tôi nói. Bức thư sẽ được gửi đi mật và tức khắc.

Kameni vẫn nói chậm rãi:

- Tôi không thích...

Nofret quắc mắt nhìn Kameni:

- Tôi sẽ không phàn nàn gì về Renisenb đâu. Nó hiền, yếu đuối và ngu ngốc, nhưng nó không cố ý làm hại tôi. Thế nào, anh bằng lòng chưa?

Khuôn mặt màu đồng Kameni tối lại:

- Tôi không nghĩ điều đó.

Nofret dịu giọng:

- Thế mà tôi cứ tưởng anh lo chuyện đo. Vậy thì làm theo lời tôi. Viết đi!

- Đúng, viết đi! - Henet chen vào - Tôi rất buồn vì chuyện này xảy ra. Buồn chết đi lặn. Chắc chắn phải báo cho ông chủ biết. Cho ông chủ biết là đúng. Dầu không thích đi nữa, mình cũng phải làm bổn phận mình. Tôi nghĩ như vậy.

Nofret cười nhẹ:

- Tôi chắc chắn bà sẽ làm nhiệm vụ. Và Kameni cũng sẽ làm nhiệm vụ mình. Còn tôi - tôi sẽ làm theo sở thích của tôi...

Nhưng Kameni vẫn do dự. Mặt anh vẫn nhăn nhó, hầu như giận dữ. Anh nói:

- Tôi không thích việc này. Nofret, cô hãy suy nghĩ lại đã.

- Anh dám nói thế với tôi?

Giọng nói cô ta làm anh đỏ bừng mặt. Anh tránh nhìn mắt Nofret, nhưng mặt anh vẫn nhăn nhó.

Giọng Nofret êm như nhung:

- Cần thận, Kameni. Tôi rất có ảnh hưởng trên Imhotep, tôi bảo gì ông ta phải nghe. Từ trước đến nay, thì ông vẫn hài lòng về anh đấy. - Nofret dừng lại một cách ý nghĩa.

Kameni phản nộ:

- Có phải cô dọa tôi đấy không?

- Có lẽ.

Anh giận dữ nhìn Nofret một lúc. Rồi cúi đầu xuống.

- Cô Nofret, được rồi, tôi sẽ làm như cô bảo. Nhưng tôi nghĩ, vâng, tôi nghĩ rồi cô sẽ hối tiếc.

- Bây giờ chính anh dọa tôi đấy phải không?

- Tôi chỉ nhắc cô thôi...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương VII

THÁNG THỨ HAI - MÙA ĐÔNG

NGÀY THỨ MƯỜI

I

Ngày qua ngày, Renisenb đôi khi thấy mình như sống trong một giấc mộng.

Nàng không còn cố làm thân một cách rụt rè với Nofret nữa. Có một điều gì đó về Nofret nàng không hiểu được.

Sau vụ xảy ra trên sân chơi ngày ấy, Nofret thay đổi. Không có ai phàn nàn điều gì về Nofret để Renisenb có thể thăm dò.

Có lúc Renisenb nghĩ rằng cái nhìn của riêng nàng về Nofret như là một người bất hạnh, thâm sâu hẳn là một cái nhìn sai lầm đến lỗi bịch. Nofret có vẻ thỏa mãn với cuộc sống, với chính mình và với tất cả những gì chung quanh.

Thật ra, những gì chung quanh cô ta lại đang thay đổi ghê gớm, và thay đổi theo một chiều hướng đáng sợ. Trong những ngày tiếp theo sau khi Imhotep đi xa, Renisenb nghĩ rằng Nofret có dịp tự do để gieo rắc những mối bất hòa vào những người trái tính trái nết nhau trong gia đình.

Thế nhưng giờ đây cả gia đình gắn chặt với nhau thành một hàng rào vững chắc chống kẻ xâm nhập. Không còn có chuyện cãi cọ giữa Satipy và Kait. Không còn lời Satipy chửi rủa ông chồng Yahmose đáng thương nữa. Sobek thì có vẻ lặng lẽ hơn, ít khoác lác hơn. Ipy cũng ít vô lễ hơn với hai người anh. Dường như có một sự hòa hợp mới mẻ giữa những người trong

gia đình. Tuy vậy, sự hòa hợp ấy không mang lại sự thanh thản cho trí óc Renisenb. Bởi vì cùng với sự hòa hợp đó là những mũi tên ngầm ác ý liên tục nhắm về Nofret.

Hai người chị dâu Satipy và Kait không còn cãi cọ với nàng nữa. Họ chỉ tránh mặt nàng. Họ không bao giờ nói chuyện với nàng. Thấy nàng đi đến là họ kêu lũ con lại và cùng tránh đi nơi khác. Cùng thời gian ấy, những chuyện lặt vặt, khó chịu xảy ra: chiếc áo dài của Nofret bị hư vì bàn là quá nóng, có ai đó cài những chiếc kim nhọn hoắt vào quần áo Nofret, một con bò cạp nằm trên đầu giường cô ta. Thức ăn dọn cho cô ta thì là loại hư thối. Ngày nọ, trong phần bánh mì dành cho Nofret có một con chuột chết.

Đó là một cuộc tấn công nho nhỏ, lặng lẽ, nhưng khắc nghiệt - không có gì rõ ràng, không có chứng cứ. Cuộc chiến tranh của đàn bà.

Rồi một ngày nọ, Esa cho gọi tất cả mấy chị em: Kait, Satipy, Renisenb lại. Henet có mặt sẵn, đầu lắc quây quậy và tay chùi lia lịa vào lưng.

Esa nhìn ba người cháu gái với vẻ giễu cợt thường lệ của bà:

- A, thế là các đứa cháu gái thông minh của bà đây cả rồi. Sao, chúng mày nghĩ thế nào mà làm vậy? Bà nghe nói áo của Nofret bị phá, thức ăn của nó thì thối, có phải vậy không?

Cả Satipy và Kait đều mỉm cười. Không phải là những nụ cười dễ thương. Satipy hỏi:

- Nofret phàn nàn hả bà?

- Không - bà giơ tay kéo lại chiếc áo choàng bà luôn luôn mang trên người mặc dù ở trong nhà - Không, Nofret không hề phàn nàn, chính điều đó làm cho tao lo ngại.

- Cháu thì cháu không lo ngại gì cả. - Satipy vừa nói vừa ngẩng cao đầu.

- Bởi vì mày là một con ngốc - Esa ngắt lời - Nofret có trí óc không gấp đôi cả ba đứa bây cộng lại.

- Cái đó còn để xem - Satipy nói, giọng cô vui vẻ và thỏa mãn.

- Chúng mày có nghĩ chúng mày đang làm gì không?

Mặt Satipy đanh lại:

- Bà đã già rồi. Cháu không muốn thiếu tôn kính đối với bà. Nhưng có những việc không còn liên hệ đến bà như là liên hệ đến tụi cháu là những người có chồng, có con. Chúng cháu quyết định nắm mọi việc trong tay và chúng cháu có cách đối xử với con đàn bà mà chúng cháu không thích và cũng không chấp nhận.

- Nói hay lắm, mày nói hay lắm. Nhưng mà mấy con nô lệ thì cũng nói hay được như mày.

- Đúng và thật là khôn ngoan - Henet từ phía sau vọng lên.

Esa quay lại mụ.

- Nào, Henet, nói cho ta biết Nofret bảo về những chuyện đang diễn ra như thế nào? Hẳn mụ phải biết, mụ luôn luôn chầu chực bên cạnh Nofret mà.

- Thí chính ngài Imhotep bảo con phải làm vậy mà. Dĩ nhiên con không muốn nhưng con phải vâng lời ông chủ chứ. Con hy vọng rằng cụ không...

Esa cắt ngang:

- Tất cả chúng ta đều biết rõ mụ, Henet ạ. Luôn luôn tận tụy, và thường ít khi được đền đáp xứng đáng. Sao? Nofret bảo mụ thế nào về những chuyện này, đó là những gì ta muốn hỏi mụ.

Henet lắc đầu:

- Cô ấy không nói gì hết. Cô ấy chỉ mỉm cười.

- Đúng vậy. - Esa nhặt một trái táo trên đĩa để bên cạnh, xem xét kỹ lưỡng rồi cho vào mồm... rồi bà nói - Tất cả chúng mày điên cả rồi. Quyền lực trong tay Nofret, chứ không ở trong tay chúng mày. Tao dám thề rằng việc chúng mày làm còn khiến nó vui lòng nữa là khác.

Satipy sắc giọng;

- Vô nghĩa. Nofret một mình giữa đông người. Nó thì có quyền lực gì?

Esa trầm giọng:

- Quyền lực của một người đàn bà trẻ đẹp, lấy một người đàn ông lớn tuổi. Tao biết tao nói gì - Quay nhanh đầu lại phía sau, bà tiếp - Henet hẳn hiểu tao nói gì.

Henet thở dài thườn thượt và bắt đầu xoắn hai tay lại:

- Ông chủ nghĩ rất nhiều về cô ấy, hẳn nhiên. Vâng, điều ấy hoàn toàn tự nhiên...

Esa ngắt:

- Mụ vào bếp lấy cho ta một ít chà là và rượu. Ừ, cả mật nữa nhé.

Khi Henet đi khuất, bà trầm giọng:

- Tao đánh hơi thấy những chuyện phiền toái. Satipy, mày là lãnh tụ của tất cả bọn nhỏ ở đây. Cẩn thận, mày nghĩ rằng mày thông minh thì đừng để mình thành một món đồ chơi trong tay Nofret.

Bà ngã người ra và nhắm mắt lại:

- Tao báo động cho chúng mày. Bây giờ thì ra đi.

- Hừ, chúng ta ở trong tay Nofret. - Satipy vênh mặt lên nói khi đi ra phía hồ - Bà Esa già quá sinh lắm cảm nên mới có những ý tưởng kỳ quặc ấy. Chính chúng ta mới nắm Nofret trong tay. Chúng ta sẽ không làm gì để nó có thể báo cáo lại được, nhưng tôi nghĩ... phải, tôi cho rằng nó sẽ phải hối tiếc về việc nó đến đây.

Renisenb kêu lên:

- Chị độc ác lắm!

Satipy nhìn nàng có vẻ vui thú:

- Cô đừng giả vờ là cô yêu Nofret.

- Không, em không yêu cô ta. Nhưng chị có vẻ thù hận quá.

- Tôi nghĩ đến con cái tôi, và đến Yahmose! Tôi không phải là hạng đàn bà nhu nhược hay loại đàn bà chỉ biết chửi bới. Tôi có tham vọng. Tôi có thể xiết hống con đàn bà đó với một niềm hoan lạc lớn lao nhất. Tiếc thay, điều đó không đơn giản, không thể để cơn giận của Imhotep bùng lên. Nhưng tôi nghĩ, mọi việc rồi cũng sẽ được thu xếp.

II

Bức thư đến như ngọn lao phóng vào con cá. Đờ đẫn, im lặng; Yahmose, Sobek và Ipy lắng nghe Hori đọc những lời trong cuộn giấy papyrus:

“Tao đã chẳng từng bảo Yahmose rằng tao sẽ trách nó nếu có điều gì xúc phạm đến nàng hầu của ta hay sao? Tao chống lại chúng mày và chúng mày chống lại tao. Tao sẽ không cùng sống với mày trong một ngôi nhà nữa vì mày đã không kính trọng nàng hầu Nofret của ta! Mày không còn là con cái của tao nữa. Cả Sobek và Ipy cũng vậy. Mỗi đứa chúng mày đều xúc phạm đến nàng hầu của tao. Điều đó đã được Kameni và Henet xác nhận. Tao sẽ đuổi chúng mày ra khỏi nhà. Tất cả chúng mày. Trước đây tao đã cấp dưỡng chúng mày, bây giờ ta không nuôi nổi nữa”.

Hori ngừng một lát rồi đọc tiếp:

“Người tôi tớ của thần Ka gọi tới Hori, với cháu là người xưa nay vẫn trung thành với ta, cháu sức khỏe thế nào? Thay ta thăm hỏi Esa cùng với Renisenb, con gái ta và thăm Henet. Chăm sóc công việc của ta cẩn thận cho đến khi ta về và cháu chuẩn bị soạn sẵn cho ta một di chúc theo đó nàng hầu của ta sẽ chia sẻ tất cả tài sản của ta như là vợ của ta vậy. Cả Yahmose và Sobek đều không còn làm việc với ta, ta cũng không trợ cấp cho chúng nữa bởi vì chúng đã dám xúc phạm đến nàng hầu của ta. Giữ tất cả mọi việc yên ổn đến khi ta về. Thật là tệ khi những người trong nhà của một người đàn ông lại làm lại đến nàng hầu của ta. A, còn Ipy, cảnh cáo cho hắn biết, nếu hắn làm bất cứ một điều gì tổn thương đến Nofret, hắn cũng sẽ đi ra khỏi nhà ta”.

Yên lặng, tê liệt một lúc, rồi Sobek chồm dậy trong một cơn giận dữ điên cuồng:

- Tại sao lại ra thế này? Cha tôi đã nghe gì? Ai đã đem những chuyện đặt điều kể cho ông ấy? Chúng ta có thể chịu nổi nữa không? Cha đã truất hết quyền thừa kế của chúng ta, trao tất cả tài sản cho con hầu ấy.

Hori nhẹ nhàng nói:

- Tất nhiên điều này sẽ tạo ra những ý kiến bất mãn và chẳng ai xem đó là một hành động đúng đắn. Nhưng xét về mặt pháp lý thì đó lại là quyền của ông ta. Ông có quyền trao tài sản cho bất cứ ai mà ông muốn.

Yahmose lẩm bẩm như người mất hồn:

- Không thể tin được. Không thể có thật được.

- Cha điên, điên rồi - Ipy kêu lên - Cha chống lại cả tôi theo ý con mụ đàn bà ấy.

Hori nghiêm giọng nói:

- Imhotep sẽ về liền, theo thư ông nói, khi đó cơn giận của ông có thể giảm, cũng có thể ông không thật sự nghĩ như ông nói.

Một tiếng cười ngẩn khó chịu. Tiếng cười của Satipy. Cô đứng nhìn họ từ ngưỡng cửa dẫn vào gian dành riêng cho phụ nữ.

- Sao, đó là những gì chúng ta sẽ làm phải không thưa ông Hori tuyệt diệu kia? Chờ đợi?

Yahmose chậm rãi:

- Chúng ta có thể làm được gì khác?

- Làm được gì khác? - Satipy cất cao giọng, cô gào lên - Các ông mang cái gì trong mạch máu các ông vậy chứ? Sửa chứ không phải máu chẳng? Yahmose thì không phải là đàn ông rồi, tôi biết. Nhưng còn chú, Sobek? Chú không có cách gì chữa trị những chuyện này ư? Một lưỡi dao găm vào tim cái con đó là nó không còn làm hại gì chúng ta được nữa.

- Satipy! - Yahmose kêu lên - Cha sẽ không bao giờ tha thứ cho chúng ta.

- Anh tưởng thế thôi. Tôi bảo cho anh biết, một nàng hầu chết thì không giống như một nàng hầu sống đâu! Một khi nó đã chết thì tình cảm của cha sẽ quay lại với con và cháu mình. Và vả lại, làm thế nào ông biết tại sao cô ta chết? Chúng ta có thể bảo là một con bò cạp cắn cô ta kia mà! Tất cả chúng ta đều cùng một phe, chứ không phải sao?

Yahmose chậm rãi:

- Cha sẽ biết. Henet sẽ bảo ông.

Satipy bật ra cười một tràng điên dại:

- Anh Yahmose thận trọng nhất trên đời của tôi ôi! Anh Yahmose dễ thương, hiền lành nhất của tôi ơi! Đúng ra chính anh phải giữ mấy đứa trẻ, làm công việc đàn bà ở phía sau nhà. Xin thần Sakhmet giúp tôi! Tôi phải lấy một người đàn ông chẳng ra đàn ông. Còn chú, Sobek, mặc tất cả cái vẻ huênh hoang, lòng can đảm của chú đâu? Tính cương quyết của chú đâu? Thề với thần Ka, tôi là đàn ông hơn bất cứ người nào trong hai ông.

Cô quay phắt người, đi ra.

Kait, nãy giờ đứng phía sai Satipy, tiến lên một bước. Giọng cô thấp và run:

- Satipy nói đúng! Chị ấy xứng đáng là đàn ông hơn bất cứ người nào trong các anh. Yahmose, Sobek, Ipy, các anh cứ ngồi đây để chẳng làm cái gì cả sao? Con cái mình sẽ ra sao, Sobek? Bị đuổi ra ngoài cho chết đói hết! Được lắm, nếu anh không làm, tôi sẽ làm. Các anh chẳng có ai là đàn ông cả.

Cô vừa quay đi, Sobek đã bật dậy:

- Thề có chín vị thần trên núi Ennead, Kait nói đúng đó! Có một việc mà người đàn ông phải làm, thế mà chúng ta cứ ngồi đây nói quanh và lắc đầu mãi.

Anh phóng ra cửa, Hori gọi theo:

- Sobek, Sobek, anh đi đâu đó? Anh định làm gì đó?

Từ ngưỡng cửa, Sobekl, đẹp và dữ tợn, hét lên:

- Tôi sẽ làm một cái gì đó... rõ vậy rồi. Và điều gì tôi làm, tôi sẽ sung sướng mà làm.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương VIII

THÁNG THỨ HAI - MÙA ĐÔNG

NGÀY THỨ MƯỜI

I

Renisenb bước ra mái hiên. Nàng đứng lặng một lát, mắt nhắm nghiền vì ánh nắng đột ngột của mặt trời.

Nàng cảm thấy mệt lả, người run lên và mang nặng một nỗi sợ hãi không tên. Nàng thì thầm, lập đi lập lại một cách máy móc:

- Mình phải báo động cho Nofret... mình phải báo động cho cô ta.

Đằng sau nàng, từ trong nhà, nàng có thể nghe những giọng đàn ông, giọng của Hori và Yahmose chen vào nhau, và vượt lên trên là giọng nói thanh và rõ, giọng trẻ con của Ipy.

- Chị Satipy và chị Kait nói đúng. Nhà này chẳng có ai là đàn ông cả, vậy thì tôi là một người đàn ông. Phải, tôi là một người đàn ông, không phải ở một tuổi tác mà ở tính khí. Nofret đã chế nhạo tôi, cười tôi, xem tôi như đứa bé con. Tôi sẽ chứng tỏ cho cô ta thấy tôi không phải là một đứa bé con. Tôi chẳng sợ cha tôi nổi giận đâu. Tôi biết cha: ông đang bị mê hoặc, con người đàn bà ấy đã bùa yếm ông. Nếu tiêu diệt cô ta thì tình cảm của ông sẽ quay về với tôi - với tôi! Tôi là đứa con trai mà ông yêu thương nhất. Các anh đều xem tôi như đứa con nít rồi các anh sẽ thấy. Được, các anh sẽ thấy!

Lao mình ra khỏi phòng, Ipy va phải Renisenb và suýt nữa làm nàng té nhào. Renisenb nắm lấy vạt áo em trai:

- Ipy, Ipy, em định đi đâu vậy?

- Đi kiếm Nofret. Cô ta sẽ biết cô ta có cười nhạo tôi được hay không?

- Đợi một lúc đã. Em phải dịu xuống mới được. Chúng ta không ai được

làm một điều gì hấp tấp.

- Hấp tấp? - Cậu bé cười miệt thị - Chị thật giống anh Yahmose. Cẩn thận! Thận trọng! Không được làm gì hấp tấp! Thì, Yahmose là một mục đàn bà già. Còn Sobek thì chỉ có cái miệng huênh hoang. Để tôi đi, chị Renisenb.

Cậu giựt áo ra khỏi tay Renisenb.

- Nofret, Nofret đâu rồi?

Henet đột ngột từ trong nhà chạy ủa ra, miệng lâm bẫm:

- Ôi trời ơi, thật tệ! Việc này thật tệ hại. Chuyện gì xảy đến cho tất cả chúng ta? Nữ chủ nhân yêu quý của tôi sẽ nói gì đây?

- Henet, Nofret đâu rồi?

Renisenb vội kêu lên:

- Đừng bảo cho nó biết.

Nhưng Henet đã trả lời:

- Cô ấy đi ra phía sau kia, xuống phía cánh đồng gai ấy.

Ipy ủa chạy lui, xuyên qua nhà về phía sau. Renisenb trách:

- Bà Henet, đáng lý bà đừng bảo nó.

- Cô không tin mục già này. Cô không bao giờ đặt lòng tin ở tôi cả.

Giọng khúm núm của mục bỗng rõ lên:

- Nhưng mục già Henet này biết mình phải làm gì. Cậu bé này cần có thời gian làm cho nguội đi. Cậu ta sẽ không tìm thấy cô Nofret ở dưới cánh đồng dâu - Mục cười - Nofret đang ở đây - bên bờ hồ - với Kameni.

Mục hất đầu chỉ về phía bên kia sân. Mục lập lại với một giọng nhấn mạnh hơi quá đáng:

- Với Kameni...

Nhưng Renisenb đã bắt đầu đi xuyên qua sân. Teti với con sư tử gỗ từ bờ hồ chạy về với mẹ và Renisenb ôm chặt nó trong tay. Nàng biết, khi nàng ôm chặt đứa bé vào người, cái sức mạnh đã chi phối Satipy và Kait. Những người đàn bà này đã chiến đấu vì con cái của mình.

Teti kêu lên khe khẽ:

- Mẹ đừng ôm chặt quá. Mẹ làm con đau.

Renisenb đặt con xuống. Nàng chậm rãi đi xuyên qua sân. Phía bên kia hồ,

Nofret và Kameni đang đứng với nhau. Họ quay lại khi Renisenb đến gần. Renisenb nói nhanh, gần hụt hơi:

- Nofret, tôi đến để báo động cho cô. Cô phải cẩn thận. Cô phải tự bảo vệ lấy.

Một vẻ vui thích miệt thị thoáng qua trên mặt Nofret:

- Thế là mấy con chó bắt đầu tru đấy hả?

- Họ rất tức giận. Thế nào họ cũng làm hại cô.

- Không ai có thể làm hại tôi - Nofret nói một cách cực kỳ tự tin - Nếu chúng làm vậy, cha cô sẽ được báo lại và ông ta sẽ báo thù ngay. Chúng sẽ biết điều đó khi chúng ngừng lại để suy nghĩ. - Cô bật cười - Bọn chúng thật là một lũ khùng. Chỉ biết chửi rủa, buộc tội nho nhỏ. Suốt cả thời gian vừa rồi chúng đã chơi trò chơi của tôi.

Renisenb chậm rãi:

- Thế có nghĩa là cô đã sắp đặt chuyện này từ đầu đến giờ? Thế mà trước đây tôi đã tỏ ra hối hận đối với cô. Tôi cứ tưởng chúng tôi đã tỏ ra đối xử không tử tế với cô. Giờ đây tôi không còn hối hận nữa. Tôi nghĩ, Nofret, cô là một con người độc ác. Ngày kia, khi cô phủ nhận bốn mươi hai tội vào giờ phán xét cô sẽ không có thể nói: “Tôi đã không làm điều gì ác”, cũng không thể nói “Tôi đã không tham lam”, và khi trái tim cô được đặt lên đồng cân với ngọn lông của chân lý, trái tim cô sẽ chìm xuống.

- Đột nhiên cô sùng đạo quá đấy. Nhưng tôi đã không hề làm hại cô, Renisenb ạ. Tôi không nói một điều gì làm hại cô đâu. Cô cứ hỏi Kameni xem có phải vậy không?

Nói xong, cô đi xuyên qua sân, bước lên bậc cấp của mái hiên. Henet từ trong nhà bước ra đón cô và cả hai người đi vào nhà. Renisenb chậm chậm quay lại Kameni:

- Thế ra chính anh là người đã giúp cô ta làm những việc ấy?

Kameni vội vã:

- Renisenb rất giận tôi phải không? Nhưng tôi có thể làm thế nào được. Trước khi đi, Imhotep đã trang trọng dặn tôi phải viết thư cho ông bất cứ lúc nào cô ấy yêu cầu. Cô hãy bảo rằng cô không trách tôi đi Renisenb. Tôi có thể làm thế nào khác được.

- Tôi không thể trách anh - Renisenb chậm rãi nói - Tôi nghĩ rằng anh chỉ làm theo mệnh lệnh của cha tôi.

- Tôi không thích việc đó và thật tình, Renisenb ạ, tôi không hề viết một chữ nào chống lại cô cả.

- Anh làm như tôi cần điều đó lắm.

- Nhưng tôi thì tôi cần. Dầu Nofret bảo tôi thế nào đi nữa, tôi cũng không hề viết một chữ nào hại đến cô, Renisenb, cô hãy tin tôi.

Renisenb lắc đầu một cách bối rối. Cái điểm mà Kameni nỗ lực muốn chứng minh có vẻ ít quan trọng đối với nàng. Nàng cảm thấy tổn thương và tức giận như thể Kameni một cách nào đó đã đánh lừa nàng. Thế mà dầu sao anh ta chỉ là một người lạ. Anh chỉ là một người xa lạ mà cha nàng đem về từ một miền xa xôi nào đó của xứ sở. Anh là một người thư quan trẻ, anh được ông chủ trao nhiệm vụ và anh phải thi hành.

- Tôi không viết gì hơn là sự thật - Kameni nói thêm - Tôi thề với Renisenb, tôi không nói láo một điều gì trong thư.

Renisenb đáp:

- Tất nhiên không rồi. Nofret thừa thông minh để làm vậy.

Ngẫm cho cùng, bà Esa đã nói đúng. Tất cả những điều Satipy và Kait đã làm đúng là những gì Nofret muốn. Không lạ gì lúc đó cô bước đi với một nụ cười giống như một con mèo.

- Cô ấy thật tệ - Renisenb theo đuổi ý tưởng của mình - Đúng vậy, cô ấy thật tệ.

Kameni thêm:

- Đúng thế, cô ta là một con người độc ác.

Renisenb quay lại và nhìn anh một cách tò mò.

- Anh biết cô ta từ trước, phải không? Anh đã biết cô ta ở Memphis.

Kameni đỏ mặt, anh tỏ ra không thoải mái:

- Tôi không biết về cô ta nhiều lắm đâu... Trước đây, tôi có nghe nói về cô ta. Họ bảo cô ta là một cô gái rất kiêu hãnh, tham vọng và cứng cỏi và là một người không biết tha thứ.

Renisenb lắc đầu, cô đột ngột mất kiên nhẫn:

- Tôi không tin là cha tôi sẽ làm như ông dọa. Hiện tại ông rất nóng giận.

Nhưng ông không thể bắt công như vậy được. Khi về ông sẽ tha thứ.

Kameni đáp:

- Khi ông về, Nofret sẽ liệu làm sao cho ông không thay đổi ý kiến. Cô không hiểu Nofret đâu, Renisenb ạ. Cô ấy rất thông minh và cương quyết và phải nhớ rằng cô ấy rất đẹp.

- Vâng - Renisenb thừa nhận - Cô ta đẹp thật.

Nàng đứng lên. Vì một lý do nào đó, cái ý tưởng rằng Nofret đẹp làm nàng tổn thương...

II

Suốt buổi chiều, Renisenb chơi đùa với mấy đứa bé. Tham dự vào cuộc chơi với chúng, nỗi đau mơ hồ trong tim nàng dịu đi. Mãi cho đến hoàng hôn, nàng mới đứng dậy, vuốt lại tóc và áo, và băng khuâng tự hỏi sao cả Satipy lẫn Kait đều không đi ra sân như thường ngày.

Kameni thì đã rời khỏi sân từ lâu, Renisenb chậm chậm đi vào nhà. Không có ai trong phòng khách, nàng bèn đi về phía sau nhà, đến khu của phụ nữ. Esa đang gặt gù nói gì đó trong một góc phòng, còn cô gái nô lệ nhỏ thì đang bận nơi những chồng vải. Những người nô lệ khác thì đang nướng những ổ bánh mì hình tam giác trong bếp. Ngoài ra không còn ai khác nữa.

Sự trống vắng kỳ lạ đè nặng lên Renisenb. Mọi người đi đâu hết rồi?

Hori thì có lẽ đã đi lên Lăng. Yahmose có thể cùng đi với Hori hoặc ở ngoài đồng. Sobek và Ipy có thể ở ngoài đồng cỏ.

Nhưng Satipy và Kait ở đâu? Và còn Nofret, vâng, Nofret thì ở đâu?

Mùi thơm nồng của chất dầu Nofret thường dùng vẫn tràn ngập trong căn phòng vắng của cô ta. Đứng ở ngưỡng cửa, Renisenb ngắm nhìn chiếc gối len nhỏ, nhìn hộp nữ trang, nhìn sợi dây chuyền và chiếc nhẫn nạm ngọc

tỏa ánh sáng xanh lấp lánh. Mùi hương, mùi dầu, quần áo, vải vóc, giày dép tất cả đều nói lên người chủ nhân của chúng. Nofret, người sống giữa bọn này nhưng là một kẻ xa lạ, và là một kẻ thù.

“Đâu rồi? - Renisenb tự nhủ - Nofret có thể ở đâu nhỉ?”

Nàng chậm chạp đi về phía lối vào phía sau của ngôi nhà và gặp Henet đang đi vào nhà.

- Mọi người đâu cả rồi? Bà Henet? Nhà trống trơn, ngoại trừ bà nội tôi?

- Làm thế nào tôi biết được, thưa cô Renisenb? Tôi vừa làm việc xong, tôi phải lo dệt vải, phải để mắt vào ngàn lẻ một việc. Tôi có thì giờ đâu mà đi dạo.

Renisenb nghĩ, thế có nghĩa là một người nào đó vừa đi dạo. Có lẽ Satipy theo Yahmose yên lặng để thúc giục anh ấy cương quyết hơn chăng? Nhưng còn Kait thì đâu? Ít khi Kait bỏ con đi ra ngoài lâu như thế này.

Và một lần nữa, một giòng mơ hồ, lạ lùng, rối loạn trong óc nàng hiện thành ý tưởng: Nofret đâu rồi?

Như thế Henet đọc được ý tưởng trong trí nàng, mụ đưa ra câu trả lời:

- Còn về cô Nofret thì cô ấy từ nãy đã đi lên Lãng. Ồ, chỉ Hori mới ngang tài với cô ấy, Henet cười, Hori cũng có trí óc - Mụ nhích lại gần Renisenb - Tôi muốn cô rõ, cô Renisenb, là tôi buồn biết bao khi những việc này xảy ra. Cô biết đó, bữa hôm nọ ấy mà, cô ta đến gặp tôi, với những dấu tát của cô Kait trên gò má, với những dòng máu. Rồi cô ta bảo Kameni viết, còn tôi thì thuật lại những gì tôi thấy. Và dĩ nhiên tôi không thể nói là tôi không thấy. Ôi, cô ta ranh quá. Tôi thì luôn luôn nghĩ đến bà nhà thân yêu, mẹ cô...

Renisenb gạt mụ ra và đi vào trong làn ánh sáng vàng rực của ánh mặt trời đang lặn. Bóng tối phủ dài một bên bờ đá - cả thế giới trong hoang đường trong giờ phút hoàng hôn này.

Renisenb rải bước theo đường hẹp bên bờ đá. Nàng sẽ đi lên Lãng tìm Hori. Vâng, tìm Hori. Đó là điều khi xưa còn bé nàng vẫn hay làm. Khi đồ chơi nàng bị gãy, hay khi nàng có điều gì không chắc chắn hay sợ hãi. Hori cũng giống như những bờ đá, vững vàng, bất động, không thay đổi. Nàng thầm nghĩ một cách bối rối: “Mọi chuyện sẽ ổn cả khi mình gặp Hori...” Nàng lại rảo bước, hẩn như chạy.

Đột nhiên nàng thấy Satipy đi về phía này. Satipy nữa, hẩn cũng vừa mới đi lên Lãng xong. Nhưng sao Satipy bước đi một cách kỳ cục quá, cô đảo qua đảo lại, quờ quạng như không thấy đường...

Khi Satipy thấy Renisenb, cô đứng phắt lại, đưa tay lên ngực. Renisenb tiến lại gần và kinh ngạc khi nhìn thấy nét mặt Satipy.

- Chuyện gì vậy chị Satipy, chị bệnh hả?

Giọng nói của Satipykhàn hẩn đi, mắt cô đảo ngang đảo dọc:

- Không, không, dĩ nhiên không.

- Trông chị có vẻ bệnh. Trông chị sợ hãi. Có chuyện gì xảy ra vậy?

- Chuyện gì mới được chứ? Dĩ nhiên chẳng có chuyện gì cả.

Renisenb vẫn nhìn cô chăm chăm. Đây là một Satipy mới, một Satipy mà tất cả tinh thần, sự cương quyết đều cạn đi.

- Đi, Renisenb, đi trở về nhà đi.

Bàn tay hơi run của Satipy đặt lên cánh tay của Renisenb. Nàng gỡ tay người chị dâu ra.

- Để em đi, chị Satipy.

- Đừng. Trở lại đi. Trở lại với chị đi.

Nhưng Renisenb đã gỡ tay, vượt qua cô, và đi lên bờ đá.

Có một điều gì đó - bản năng bảo cho nàng biết có một chuyện gì đó... và nàng rảo bước gần như chạy.

Rồi nàng thấy - một đống gì màu sẫm dưới bóng tối của bờ đá. Nàng vụt chạy cho đến khi đến bên cạnh.

Điều nàng thấy không làm nàng ngạc nhiên. Hầu như nàng đã đoán trước điều đó: Nofret nằm, mặt quay lên, thân hình gãy nát và vụn vụn. Mắt mở trừng trừng...

Renisenb cúi xuống sờ vào gò má lạnh cứng, rồi đứng lên, vẫn nhìn xuống Nofret. Nàng không nghe thấy Satipy tiến lại phía sau nàng.

- Hẳn cô ta rơi xuống - Satipy nói - Cô ta rơi xuống. Cô ta đi trên bờ đá và cô ta té...

Phải, Renisenb nghĩ, chuyện xảy ra hẳn như vậy. Nofret đã rơi từ lối đi phía trên xuống, thân thể cô ta đập vào những tảng đá vôi cứng.

- Có thể cô ta thấy một con rắn - Satipy thêm - Và cô ta giật mình. Đôi khi hay có những con rắn ngủ trên lối đi ấy dưới mặt trời.

Rắn. Vâng. Rắn. Sobek và con rắn. Con rắn, lưng bị vỡ nát, nằm chết dưới ánh mặt trời. Sobek, ánh mắt lấp lánh...

Renisenb thầm nghĩ:

- Sobek... Nofret...

Một cảm giác nhẹ nhõm đột ngột đến với nàng khi nàng nghe thấy giọng nói Hori:

- Cái gì xảy ra vậy?

Nàng quay lại, nhẹ nhõm. Hori và Yahmose đang từ phía dưới lên. Satipy hối hả giải thích rằng hẳn Nofret bị té từ lối đi phía trên xuống.

Yahmose nói:

- Hẳn cô ta lên trên đó kiểm chúng tôi, nhưng Hori và tôi đi coi công việc dẫn thủy. Chúng tôi ở ngoài ấy ít nhất một tiếng đồng hồ. Khi chúng tôi trở lại, chúng tôi thấy hai cô đứng ở đây.

Renisenb nói và nàng ngạc nhiên vì giọng nói của mình, giọng nói khác hẳn:

- Sobek đâu rồi?

Nàng cảm thấy, hơn là thấy, cái quay đầu nhanh và gọn của Hori trước câu hỏi của nàng. Yahmose thì có vẻ chỉ ngạc nhiên khi anh hỏi:

- Sobek hả? Tôi không thấy chú ấy suốt chiều này. Không hề thấy chú ấy kể từ khi chú ấy giận dữ bỏ ra khỏi nhà.

Nhưng Hori đang nhìn Renisenb. Cô ngược mắt lên và gặp cặp mắt anh. Rồi cô thấy anh đang nhìn lảng đi và trầm ngâm nhìn xuống thân thể Nofret, và nàng biết chắc chắn anh đang nghĩ gì.

Anh thì thầm hỏi:

- Sobek?

- Ồ, không ạ. - Renisenb nghe thấy mình bật ra - Ồ, không! Không!

Satipy lại hỏi hả:

- Cô ta té từ khe trên xuống, đường khe phía trên hẹp... và nguy hiểm...

Sobek thích giết chóc.

“- Điều tôi làm, tôi sẽ sung sướng mà làm...”

Sobek giết con rắn...

Sobek gặp Nofret trên khe đá hẹp...

Nàng nghe chính giọng nói của nàng thì thào, vỡ vụn:

- Chúng ta không biết... chúng ta không biết...

Và rồi, đột nhiên, một nỗi nhẹ nhõm thăm kín, một cảm giác như được cất đi gánh nặng đến với nàng khi nàng nghe giọng nói trang trọng của Hori chấp thuận theo điều khẳng định của Satipy.

- Hẳn cô ta té từ trên khe đá xuống...

Cặp mắt anh gặp mắt Renisenb. Nàng nghĩ: “Anh ấy và mình biết. Anh ấy và mình biết rằng...”

Nàng nghe tiếng mình nói lớn, hơi run:

- Cô ta té từ khe đá...

Và như một tiếng vọng cuối cùng, giọng nói dịu dàng của Yahmose chen vào:

- Chắc chắn cô ta té từ khe đá xuống.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương IX

THÁNG THỨ TƯ - MÙA ĐÔNG

NGÀY THỨ SÁU

I

Imhotep ngồi đối diện với Esa:

- Tất cả bọn chúng nó đều thuật lại giống như nhau. - Giọng ông chua chát.

Esa bảo:

- Ít nhất đó là một điều thuận tiện.

- Thuận tiện - thuận tiện? Mẹ dùng tiếng gì kỳ quặc thật.

Esa cười lên một tiếng khô khan:

- Mẹ biết mẹ nói gì, con ạ!

- Chúng có nói thật không, đó là điều mà con phải quyết định. - Imhotep tư lự.

- Con khó có thể là nữ thần Maat. Cũng không thể là thần Cumbia để có thể đặt trái tim con người ta lên bàn cân.

- Có phải là một tai nạn không? - Imhotep lắc lắc đầu - Con không thể không nhớ rằng việc con công bố ý định con trong thư với mấy đứa con vô ơn của con có thể đã khơi dậy lên một số tình cảm phần nộ nào đó.

Esa đáp:

- Quả vậy. Thư của con đã gây ra những phần nộ. Chúng gào lên như vậy trong phòng khách mà mẹ ở đây cũng có thể nghe thấy. À nhân tiện, mẹ muốn hỏi, đó có phải là những ý định thật sự của con không?

Imhotep nói nhỏ, giọng ông hơi bối rối:

- Con viết trong khi đang tức giận - một sự tức giận rất chính đáng. Tội con cái con đáng phải cho một bài học.

- Nói cách khác - Esa thêm - Con chỉ muốn dọa chúng, phải vậy không?

- Mẹ ạ, điều đó bây giờ có quan trọng gì nữa đâu.
- Mẹ biết, thế là con không hiểu con muốn làm gì. Con vẫn suy tưởng lộn xộn như thường lệ.

Imhotep cố gắng lắm mới kiềm hãm được cơn bực tức.

- Con chỉ muốn nói rằng những chuyện như thế không được xảy ra nữa. Còn bây giờ thì cái chết của Nofret mới là vấn đề. Nếu như con biết rằng một đứa nào trong gia đình này có thể dám bạo nghịch như thế, và có thể giận quá hóa cuồng mà làm hại đến cô gái, thì con, con thật sự cũng không biết con sẽ phải làm gì!

- Vậy thì thật là may mắn khi tất cả chúng nó đều thuật lại y như nhau! Không có đứa nào nói đến chuyện khác chứ, Imhotep?

- Chắc chắn là không, mẹ ạ.

- Thế thì tại sao con không xem chuyện này chấm dứt đi? Đúng ra con phải đem đứa con gái ấy đi theo con như mẹ đã bảo con mà con không nghe.

- Như thế chính mẹ, mẹ cũng tin rằng...

Esa nhấn mạnh:

- Mẹ tin những gì chúng kể cho mẹ, trừ khi nó mâu thuẫn với những gì chính mắt mẹ thấy (mà mắt mẹ thì ngày nay mờ lắm rồi) hay với những gì bằng chính tai mẹ nghe. Mẹ nghĩ rằng con đã cất vấn Henet? Thế mẹ ta nói gì về việc này?

- Mẹ sâu thăm, hết sức sâu thăm - vì con.

Esa nhượng mào:

- Thế hả? Con làm mẹ ngạc nhiên.

Imhotep nói với vẻ ấm lòng:

- Henet rất nhiều tình cảm.

- Hoàn toàn đúng. Tình cảm mẹ ta chắc còn nhiều hơn cái miệng của mẹ nữa. Nhưng nếu phản ứng duy nhất của mẹ trước sự mất mát của con chỉ là đau buồn, thì chắc chắn mẹ sẽ xem sự việc này như kết thúc. Có rất nhiều công việc khác con cần tập trung chú ý hơn.

- Phải, quả vậy! - Imhotep đứng lên với một bộ điệu huênh hoang, trang trọng - Yahmose hiện đang đợi con ngoài sảnh với rất nhiều công chuyện chờ con giải quyết. Có rất nhiều chuyện đang chờ con quyết định. Đúng

như mẹ nói, nỗi đau khổ riêng tư không được quyền chiếm chỗ của những chức năng chính của đời sống.

Ông vội vã đi ra.

Esa mỉm cười một lúc, một nụ cười thoáng vẻ giễu cợt, rồi khuôn mặt bà trở thành nghiêm trọng. Bà thở dài và khe khẽ lắc đầu.

II

Yahmose cùng với Kameni đợi cha anh ở khách sạn. Còn Hori, như Yahmose giải thích, thì đi coi sóc các người tắm liệm và tổng tán đang bận tít tít trong việc sửa soạn tang lễ.

Khi nghe tin về cái chết của Nofret, Imhotep phải đi mất vài tuần mới về đến nhà, và hiện giờ mọi việc sửa soạn tang lễ đã xong xuôi. Thân thể người chết được nhúng trong nước hoa, được sửa sang lại cho lành lặn, sau đó rửa bằng dầu và muối, rồi được quấn chặt lại và đặt vào trong quan tài.

Yahmose giải thích cho cha rõ là anh đã dành sẵn một căn phòng đá nhỏ trong Lăng để quàng linh cữu của chính Imhotep sau này. Anh đi vào chi tiết tỉ mỉ những công việc anh đã dặn bọn phu và Imhotep gật đầu đồng ý.

- Con làm tốt lắm, Yahmose ạ. - Ông nói dịu dàng - Con đã tỏ ra có phán đoán rất đúng, và có trí óc minh mẫn.

Yahmose hơi đỏ mặt.

Imhotep tiếp:

- Các thầy Ipi và Masu là những người tổng tán hoang phí quá. Chẳng hạn, những cái bình Canopic kia, cha thấy đắt tiền quá. Không cần thiết phải phung phí quá đáng như vậy. Tiền chi phí một số việc cha thấy quá cao đấy. Đó là điều tệ nhất của các người lo việc tổng tán. Họ cứ cho rằng họ định giá bao nhiêu cũng được. Nếu chúng ta đi thuê những thầy tổng tán ít danh tiếng thì giá cả sẽ rẻ hơn nhiều.

Yahmose đáp lời cha:

- Khi cha vắng, con đã phải quyết định những vấn đề này. Sở dĩ con phải thuê những người này vì con nghĩ rằng phải dành tất cả danh dự cho một người vợ hầu mà cha rất yêu thương.

Imhotep gật đầu, vỗ lên vai Yahmose:

- Đó là một khuyết điểm nhỏ của một việc làm đúng, con ạ. Cha biết con vốn rất thận trọng trong vấn đề tiền bạc. Cha cũng biết sở dĩ con phải chi phí vô ích thế này là để làm cha hài lòng. Thật tình, cha đâu có phải giàu ức vạn gì cho cam và nói cho cùng, e hèm, một nàng hầu thì cũng chỉ là một nàng hầu thôi. Cha nghĩ, mình sẽ xem lại những món đồ tổng táng quá đắt kia, và để xem, có cách nào cắt giảm bớt chi phí không... Kameni hãy đọc lên những món đồ và giá cả của chúng xem nào...

Kameni lật cuộn giấy.

Yahmose thở dài nhẹ nhõm.

III

Kait đi chậm rãi từ nhà ra hồ, cô ngừng lại nơi đám đàn bà và trẻ con đang chơi giữa sân.

- Chị nói đúng, chị Satipy ạ - Cô nói - Một con vợ hầu chết thì không giống như một con vợ hầu còn sống!

Satipy nhìn lên cô, cặp mắt đờ đẫn như không nhìn thấy gì. Chính Renisenb hỏi Kait:

- Chị Kait, chị muốn nói gì vậy?

- Đối với một con hầu còn sống, bao nhiêu cũng chưa vừa đủ: áo quần, tư trang, cả tài sản thừa kế của cháu của Imhotep nữa kia! Nhưng bây giờ thì Imhotep đang bận lo cắt giảm chi phí của việc tổng táng. Nói cho cùng, tại sao phí tiền cho một người đàn bà đã chết? Chị nói đúng quá chị Satipy ạ.

Satipy thì thào:

- Tôi nói gì nhỉ? Tôi quên mất rồi.

- Thế là tốt - Kait đồng ý - Tôi, tôi cũng quên rồi. Và Renisenb cũng vậy.

Renisenb nhìn Kait không nói gì. Có một cái gì đó trong giọng nói của Kait - có vẻ gì hơi đe dọa - làm nàng thấy khó chịu. Nàng đã quen nghĩ rằng Kait là một người đàn bà hơi điên điên - dịu dàng nhưng lệ thuộc - hầu như nhút nhát. Thế mà chính cái cô Kait thăm lặng đó giờ đây lại có vẻ như đang khống chế Satipy.

Thế nhưng, Renisenb thầm nghĩ, con người ta đâu có thay đổi tính tình nhỉ, hay quả thật họ có thay đổi? Nàng cảm thấy bối rối. Có phải Kait và Satipy đã thật sự thay đổi trong vài tuần trở lại đây, hay sự thay đổi nơi người này là kết quả của sự thay đổi nơi người kia? Có phải Kait đã thật sự trở nên chủ động, đàn áp hơn, hay chính cô chỉ có vẻ như thế bên cạnh sự suy sụp đột ngột của Satipy?

Satipy thì rõ ràng thay đổi. Cô không còn cất cao giọng với những âm thanh chì chiết quen thuộc. Cô lê la quanh sân và quanh nhà với một vẻ nóng nảy, run rẩy, hoàn toàn xa lạ với cái vẻ tự tin thường ngày của cô. Thoạt đầu, Renisenb cho rằng sự thay đổi ấy là do sự xúc động về cái chết của Nofret, nhưng làm sao mà chấp nhận được rằng cái xúc cảm đó lại kéo dài lâu đến như vậy? Renisenb không thể không nghĩ hẳn Satipy phải vui mừng ríu rít về cái chết đột ngột của Nofret, thế mà Satipy lại run rẩy mỗi khi có ai nhắc đến tên Nofret. Ngay cả Yahmose cũng khỏi bị cô đay nghiến, ngược đãi, và kết quả là anh bắt đầu tỏ ra có phong cách tự chủ, quyết đoán hơn. Dầu sao đi nữa, sự thay đổi tính tình của Satipy cũng đem lại những điều tốt, hay ít ra Renisenb cũng giả định như vậy. Thế nhưng có một cái gì đó làm nàng mơ hồ cảm thấy không thoải mái...

Đột nhiên, nàng chợt nhận thấy Kait chăm chăm nhìn nàng, đôi mày chau lại. Nàng nhận thức rằng Kait đang chờ đợi nàng một tiếng gì tỏ dấu đồng tình với điều cô ta vừa nói.

Kait lập lại:

- Renisenb cũng đã quên hết.

Renisenb chợt thấy một cơn giận trào lên trong nàng. Kait hay Satipy hay ai đi nữa cũng không có quyền gì ra lệnh cho nàng phải nhớ hoặc phải quên điều này điều nọ. Nàng quay lại chăm chăm nhìn Kait với một thoáng thách thức. Kait nói:

- Đàn bà trong nhà phải về phe với nhau.

Renisenb tìm thấy giọng nói của mình. Nàng nói rõ ràng và thách thức:

- Tại sao?

- Bởi vì lợi ích của chúng mình là một.

Renisenb lắc đầu một cách giận dữ. Nàng nghĩ một cách bối rối: “Mình là một con người cũng như là một phụ nữ. Mình là Renisenb”.

Và nàng nói lớn:

- Không đơn giản như vậy đâu.

- Có phải cô muốn gây khó khăn không Renisenb?

- Không. Nhận tiện, chị muốn nói gì khi nói “gây khó khăn” nhỉ?

- Mọi điều được nói trong khách sảnh hôm nọ phải được quên đi hết.

Renisenb bật cười:

- Chị ngốc lắm, chị Kait ạ. Bọn đây tớ, bọn nô lệ, cả bà nội nữa đều nghe cả. Tại sao lại giả vờ như không có gì xảy ra trong khi điều đó đã xảy ra?

Satipy chen vào bằng một giọng buồn tẻ:

- Lúc ấy chúng tôi giận, chúng tôi không thật sự nghĩ như đã nói.

Rồi cô thêm bằng một giọng nói bức bối:

- Thím Kait, chúng mình đừng bàn chuyện đó nữa. Nếu Renisenb muốn gây khó khăn, cứ để mặc cô ấy.

- Em không muốn gây khó khăn gì cả - Renisenb đáp - Như giả vờ như thế

thật ngốc.

Kait đáp:

- Không ngốc đâu. Đó là khôn ngoan đấy. Chính cô cũng có Teti để phải thận trọng.

- Teti thì ổn rồi.

- Mọi thứ đều ổn thôi. Khi mà giờ đây Nofret đã chết - Kait mỉm cười.

Đó là một nụ cười đằm đằm, yên tĩnh, thỏa mãn - và một lần nữa, một làn sóng phấn nộ dâng lên trong người Renisenb.

Tuy vậy điều Kait nói là đúng. Giờ đây khi mà Nofret đã chết, mọi thứ đều ổn thỏa cả.

Satipy, Kait, chính nàng, bọn nhỏ... Tất cả đều an toàn, bảo đảm, không có một đe dọa gì trong tương lai. Kẻ lạ mặt phá bình, làm xáo trộn, đe dọa đã ra đi - vĩnh viễn.

Thế thì tại sao nàng vẫn còn bị cuốn hút cái mối xung động về Nofret mà chính nàng cũng không hiểu.

Tại sao nàng lại mang cái tình cảm biện hộ cho cô gái đã chết, người mà nàng không thích? Tại sao nơi nàng lại gợn lên một sự thương hại - một cái gì đó hơn là sự thương hại - một cái gì đó hầu như là một sự cảm thông.

Renisenb lắc đầu bối rối. Ngồi lại bên bờ hồ khi những người kia đã đi vào nhà hết, nàng cố gắng một cách vô vọng để hiểu sự hỗn độn trong tâm trí mình.

Mặt trời xuống thấp khi Hori đi ngang qua sân, trông thấy nàng và ngồi lại

bên cạnh.

- Muộn rồi, Renisenb. Mặt trời đang lặn. Cô nên đi vào nhà đi.

Giọng nói trang nghiêm, êm ả của anh làm nàng yên lòng như thường lệ.

Nàng quay lại nhìn anh với một câu hỏi.

- Có phải tại phụ nữ trong nhà chúng em phải liên kết với nhau không anh?

- Ai vừa nói với cô điều đó vậy Renisenb?

- Chị Kait. Chị ấy và Satipy...

- Còn cô. Cô muốn nghĩ đến chính cô?

- Ồ... nghĩ? Em không biết nghĩ thế nào nữa, anh Hori ạ. Một thứ đều hỗn loạn trong đầu em. Mọi người đều hỗn loạn cả. Mọi người đều khác với cái mà em nghĩ về họ. Như chị Satipy mà em luôn luôn nghĩ rằng chị là một con người táo bạo, quả quyết, áp chế, nhưng giờ đây chị ấy yếu ớt, dao động, nhút nhát nữa. Vậy thì đâu là chị Satipy thật? Người ta không thể thay đổi như thế trong một ngày.

- Trong một ngày, không đâu.

- Còn chị Kait nữa. Chị ấy trước đây ôn hòa, khuất phục và mọi người ngược đãi chị. Thế mà bây giờ chị ấy lại khống chế tất cả bọn chúng em. Ngay cả anh Sobek cũng có vẻ sợ chị ấy. Cả anh Yahmose cũng khác đi. Anh ấy ra lệnh và đợi người ta tuân theo.

- Tất cả những điều ấy làm cho cô rối trí sao, Renisenb?

- Vâng. Bởi vì em không hiểu gì hết. Đôi khi em cảm thấy ngay cả mẹ Henet cũng hoàn toàn khác với vẻ bề ngoài của mẹ ta.

Renisenb cười như thể đó là một điều vô lý. Hori không cười theo nàng. Khuôn mặt anh vẫn giữ vẻ trang nghiêm và trầm tư.

- Trước đây cô chưa bao giờ suy nghĩ nhiều về con người phải không Renisenb? Nếu có suy nghĩ hẳn cô sẽ nhận thức rằng... - Anh ngừng một lúc rồi lại nói tiếp - Cô có biết rằng trong tất cả lăng mộ luôn luôn có một cánh cửa giả?

Renisenb nhìn anh đăm đăm:

- Vâng, em biết chứ!

- Vậy thì con người ta cũng giống như vậy đó. Họ tự tạo ra những cánh cửa giả để đánh lừa. Nếu họ ý thức được về sự yếu đuối, sự bất túc của mình,

họ sẽ làm một cánh cửa đồ sộ của lòng tự tin, của sự phách lối, của quyền lực tràn đầy... và sau một thời gian, chính họ đi đến chỗ tin điều đó là thực. Họ tưởng và mọi người đều tưởng rằng họ là như thế. Nhưng, Renisenb ạ, đằng sau cánh cửa ấy là tảng đá trở trụi. Và khi thực tế đến va chạm vào họ thì cái bản ngã chân thực của họ chột tự hiện ra. Đối với Kait, sự dịu dàng, sự khuất phục đem lại cho cô những gì cô mong ước, chồng con chẳng hạn. Sự khờ dại làm cho đời sống dễ chịu đối với cô. Nhưng khi thực tế dưới hình thức một nỗi nguy hiểm đe dọa thì bản tính thật của cô ta xuất hiện. Cô ta không thay đổi đâu, Renisenb ạ, sức mạnh đó, tính tàn nhẫn đó có sẵn nơi người cô ta.

Renisenb nói một cách trẻ con:

- Nhưng em không thích thế anh Hori ạ. Nó làm em sợ hãi. Mọi người đều khác với điều em nghĩ về họ. Và còn em thì sao? Em luôn luôn như cũ mà.
- Có thật không? - Hori mỉm cười - Thế thì tại sao cô lại ngồi ở đây hàng giờ, trán cô nhăn lại, phiền muộn và suy tư? Có phải cái cô Renisenb ngày xưa - cái cô Renisenb ra đi với Khay ấy - đã từng làm như vậy?
- Ồ, không! Anh không cần phải... - Cô ngừng lại.
- Cô thấy không? Chính cô vừa nói ra điều ấy. Cái tiếng của thực tại: cần! Cô không còn là đứa bé hạnh phúc, vô tư như vẻ bề ngoài của cô, cô không chấp nhận mọi vật theo giá trị bề mặt của chúng. Cô cũng không phải chỉ là một phụ nữ trong nhà - cô là Renisenb, người muốn tự mình suy nghĩ, người đặt vấn đề về kẻ khác...

Renisenb nói chậm rãi.

- Em đã từng tự hỏi về Nofret...
- Cô tự hỏi về vấn đề gì?
- Em tự hỏi tại sao em không thể quên cô ta... Cô ấy xấu xa và độc ác, cô ấy cố sức làm hại chúng ta và cô đã chết. Thế tại sao em không thể bỏ rơi chuyện ấy tại đó?
- Cô không thể?
- Vâng. Em đã cố - nhưng... - Renisenb ngừng lại. Cô đưa tay quyết mắt

một cách bối rối - Anh Hori ạ, đôi khi em cảm thấy biết Nofret.

- Biết? Cô muốn nói gì?

- Em không thể giải thích. Nhưng thỉnh thoảng ý tưởng đó đến với em - hầu như cô ta có mặt tại đây, bên cạnh em. Em cảm thấy, hầu như em là cô ấy vậy. Dường như em biết những gì cô ấy cảm thấy. Anh Hori ạ, cô ấy rất bất hạnh, bây giờ thì em biết, mặc dù lúc đó em không biết. Cô ấy muốn làm tổn thương tất cả chúng ta bởi vì cô ấy rất bất hạnh.

- Cô không thể biết được điều đó đâu, Renisenb ạ.

- Vâng, dĩ nhiên là em không thể biết, nhưng đó là những gì em cảm thấy. Cái nổi thống khổ, cái sự chua chát, cái lòng thù hận đen tối ấy - em thấy rõ một lần nọ trên nét mặt cô ta, và em đã không hiểu! Hẳn là cô ta đã yêu một người nào đó và rồi một điều không hay gì đó xảy ra - có lẽ anh ta chết... hay đi xa - và đã để lại cô ta như vậy: muốn xúc phạm, muốn làm tổn thương người khác. Mặc, anh muốn nghĩ sao thì nghĩ, em biết chắc là em đúng! Cô ta trở thành vợ hầu của một ông già - cha em. Cô ta đến đây, và tất cả chúng ta đều ghét cô ta. Và cô ta nghĩ cô ta sẽ làm cho tất cả chúng ta cũng bất hạnh như cô. Vâng, như vậy đấy!

Hori nhìn cô một cách tò mò:

- Cô có vẻ chắc chắn lắm, Renisenb ạ. Tuy thế cô không biết gì rõ về Nofret.

- Nhưng em cảm thấy điều ấy là đúng, anh Hori ạ. Em cảm thấy cô ta, Nofret. Đôi khi, em cảm thấy cô ta sát cạnh em...

- Tôi hiểu.

Im lặng một lúc lâu. Bây giờ trời hoàn toàn tối. Rồi Hori nói lặng lẽ:

- Có phải cô tin rằng Nofret không chết vì tai nạn? Cô nghĩ rằng cô ta bị ném xuống?

Renisenb cảm thấy một mối mâu thuẫn cuồng nhiệt khi ý tưởng của nàng bị Hori nói ra thành lời.

- Không, không, anh đừng nói điều đó.

- Nhưng Renisenb ạ, tôi nghĩ ta nên nói ra một khi nó đã nằm trong đầu cô.

Có phải quả thật cô nghĩ như vậy?

- Em... ơ... vâng.

Hori cúi đầu ngẫm nghĩ. Rồi anh tiếp:

- Và cô nghĩ rằng Sobek làm điều đó?

- Có thể là ai khác được chứ? Anh còn nhớ anh Sobek với con rắn không? Anh còn nhớ anh ấy nói gì ngày hôm ấy - ngày cô ta chết, trước khi anh ấy rời phòng khách?

- Có, tôi nhớ điều anh ta nói. Nhưng không phải luôn luôn người nói nhiều nhất là làm nhiều nhất.

- Thế anh không tin rằng Nofret bị giết?

- Có chứ, Renisenb, tôi tin vậy... Nhưng nói cho cùng, đó cũng chỉ là một ý kiến. Tôi không có một chứng cứ nào cả. Và tôi cũng không nghĩ rằng sẽ có thể có một chứng cứ nào. Đó là lý do tại sao tôi cố gắng khuyến khích ông Imhotep chấp nhận cách giải thích rằng đó là một tai nạn. Nếu như quả có một người nào đó đẩy Nofret té xuống, chúng ta sẽ không bao giờ biết người đó là ai.

- Nghĩa là anh muốn nói anh không nghĩ là anh Sobek?

- Tôi không nghĩ vậy. Nhưng như tôi đã nói, chúng ta không thể biết được. Vì thế tốt nhất là đừng nghĩ đến chuyện đó nữa.

- Nhưng... nếu không phải là anh Sobek... thì anh nghĩ là ai?

Hori lắc đầu:

- Nếu tôi có một ý nghĩ nào đó thì cũng có thể đó là một sai lầm. Vậy tốt hơn hết không nên, không nên nói ra...

- Nhưng thế thì... chúng ta sẽ không bao giờ biết cả. - Có một vẻ gì thất vọng trong giọng nói của Renisenb.

Hori lưỡng lự:

- Có lẽ, đó là điều tốt hơn hết.

- Tốt hơn hết là không biết.

- Ừ, không biết.

Renisenb chột rùng mình:

- Nhưng, anh Hori ơi, em sợ quá.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương X

THÁNG THỨ NHẤT - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI MỘT

I

Những nghi lễ cuối cùng đã hoàn tất và những lời chú được đọc lên, vị thầy cả của đền Hathor cầm lấy cây chổi bằng cỏ he-đen và thận trọng quét căn phòng để xóa hết những dấu tay của ma quỷ trước khi cánh cửa phòng được niêm lại vĩnh viễn.

Rồi cửa mộ được khấn lại, tất cả công việc còn lại của những người tống táng là đặt những nồi, lọ chứa, muối, áo quần cũ... những vật vốn gần với người chết, vào một căn phòng nhỏ bên cạnh, và căn phòng này cũng được niêm phong lại.

Imhotep so vai và thở một hơi dài, buông thả cái bộ điệu thành kính mà ông giữ lúc tang lễ. Mọi việc đã thực hiện đúng đắn. Nofret đã được chôn cất với tất cả nghi thức tôn giáo mà cũng không tiêu phí gì quá đáng lắm (mặc dầu theo ý Imhotep vẫn còn những chi tiêu không đáng).

Imhotep trao đổi xã giao với các thầy Lãng. Những ông này sau khi nhiệm vụ thiêng liêng đã xong, giờ đây trở lại tư thế phàm trần của mình. Mọi người bước xuống ngôi nhà nơi dọn sẵn đồ giải khát. Imhotep thảo luận với vị thầy Cả về những thay đổi chính trị gần đây. Thebes đang nhanh chóng trở thành một thành phố hùng mạnh. Có thể Ai Cập một lần nữa sẽ thống nhất dưới một nhà cai trị duy nhất. Thời đại hoàng kim của những người xây Kim Tự Tháp có thể sẽ trở lại.

Montu thì nói về Nebhept-Re với vẻ kính trọng và ngưỡng mộ. Đó là một chiến sĩ ngoại hạng và cũng là một người có tình thương nữa. Miền Bắc đòi trụ và xuân ngốc khó chống cự lại ông ta nổi. Một vương quốc Ai Cập thống nhất, đó là điều người ta đang cần. Và điều đó chắc chắn cũng có nghĩa là những kết quả lớn lao cho thành Thebes.

Họ cùng đi, thảo luận về tương lai.

Renisenb nhìn lui những khối đá và căn phòng mộ đã được khẩn lại.

Thôi thế là xong - nàng nói khẽ. Một cảm giác nhẹ nhõm dâng lên trong nàng. Nàng đã sợ hãi một điều mà nàng cũng khó biết là cái gì. Một lời buộc tội bùng nổ trong phút cuối cùng chăng? Thế nhưng mọi việc đã diễn ra êm đẹp theo dự định. Nofret đã được chôn cất theo đúng mọi nghi thức tôn giáo.

Mọi sự đã xong.

Henet nói trong hơi thở:

- Tôi hy vọng thế, cô Renisenb ạ, tôi thề là tôi hy vọng thế.

Renisenb quay lại nhìn mụ:

- Bà muốn nói gì vậy, bà Henet?

Henet tránh cặp mắt nàng:

- Tôi chỉ nói rằng tôi hy vọng mọi việc chấm dứt. Vì đôi khi cái mà cô tưởng là sự kết thúc thật ra chỉ mới là cái bắt đầu. Và điều đó không hay chút nào.

Renisenb tức giận:

- Bà nói chuyện gì vậy? Bà Henet? Bà muốn ám chỉ cái gì?

- Chắc chắn tôi không ám chỉ cái gì hết, cô Renisenb ạ, tôi sẽ không bao giờ làm vậy. Giờ đây cô Nofret đã được chôn cất vào mọi người đều thỏa mãn. Thế là mọi việc đều ổn cả.

Renisenb hỏi:

- Cha tôi có hỏi bà nghĩ gì về cái chết Nofret không?
- Có chứ, cô Renisenb, đặc biệt ông chủ bảo tôi kể lại chính xác những gì tôi nghĩ về tất cả những chuyện ấy.
- Thế bà đã bảo cha tôi những gì?
- Thì tất nhiên tôi bảo rằng đó là một tai nạn. Mà không phải tai nạn thì là cái gì khác mới được chứ? Tôi nói, chắc ngài không một phút nào nghĩ rằng người trong gia đình này hại cô ta chứ, phải không thưa ngài? Họ không dám đâu, tôi bảo vậy. Họ quá kính nể ngài mà. Lầm bầm thì có thể có, nhưng chỉ thế thôi, tôi bảo vậy. Ông chủ có thể tin lời tôi, tôi bảo vậy. Không hề có chuyện gì thuộc loại đó đâu.

Henet gục gặc đầu và cười.

- Thế cha tôi có tin bà không?
- Ôi, cha cô hiểu rằng tôi tận tụy với ngài biết chừng nào. Bất cứ chuyện gì ngài cũng tin lời mụ Henet già này. Ngài quý tôi chứ không phải như các cô, các cậu trong gia đình đâu. Ủ, mà tôi đâu có chờ đợi ai biết ơn, lòng tận tụy của tôi đối với gia đình này tự nó là phần thưởng rồi.
- Bà cũng tận tụy với Nofret nữa - Renisenb nói.
- Tôi thật không biết do đâu mà cô có cái ý tưởng đó. Chẳng qua tôi phải vâng lệnh cũng như mọi người khác thôi.
- Cô ta nghĩ rằng bà tận tụy với cô ta.

Henet lại cười.

- Nofret không thông minh lắm như cô ta tự nghĩ về mình đâu. Đó là một cô gái kiêu hãnh, một cô gái nghĩ mình làm chủ cả trái đất. Thôi được rồi, giờ thì cô ta đang chờ những lời phán đoán nơi âm phủ. Nơi đó thì mặt cô ta có đẹp mấy cũng chẳng giúp ích được gì. Giờ thì chúng ta hết nợ nần với cô ta rồi. - Sau một hơi thở mụ nói thêm - Ít nhất thì tôi cũng hy vọng như vậy.

II

- Renisenb, anh muốn nói chuyện với em về Satipy.

- Vâng, anh Yahmose, chuyện gì vậy?

Renisenb thân ái nhìn vào khuôn mặt dịu dàng và lo lắng của Yahmose.

Giọng anh chậm chạp và nặng nhọc:

- Có một cái gì đó rất không ổn với Satipy, anh không hiểu được.

Renisenb lắc đầu buồn bã. Nàng không tìm được lời nào để an ủi anh trai.

Yahmose tiếp:

- Anh đã chú ý về sự thay đổi này một thời gian. Satipy thường giật mình và run rẩy khi nghe bất cứ một tiếng động khác thường nào. Cô ta không ăn ngon, cô ta bò lê la như thế... cô ta sợ chính cái bóng của mình. Hẳn em cũng chú ý đến điều đó chứ, em Renisenb?

- Vâng, hẳn rồi. Tất cả tụi em đều chú ý đến điều đó.

- Anh có hỏi Satipy xem có phải cô bệnh không để anh đi gọi một y sĩ. Nhưng cô bảo rằng không có gì cả, cô hoàn toàn khỏe mạnh.

- Em biết.

- Nghĩa là em cũng có hỏi chị ấy điều đó nữa chứ? Và chị ấy bảo rằng không có chuyện gì cả?

Anh nhấn mạnh từng tiếng. nàng cảm thông với mối lo âu của anh trai, song nàng không thể nói gì để giúp anh cả.

- Chị ấy cương quyết rằng chị ấy khỏe mạnh.

Yahmose thì thầm:

- Đêm nàng ngủ không yên. Nàng la lên trong giấc ngủ. Em xem, có phải Satipy có một nỗi phiền muộn nào mà chúng ta không biết hay không?

Renisenb lắc đầu:

- Em không thấy có điều gì khiến cho chị ấy buồn phiền cả. Mấy cháu vẫn khỏe. Lâu nay không có chuyện gì xảy ra. Dĩ nhiên, ngoại trừ chuyện Nofret chết. Em nghĩ chị Satipy khó mà đau thương lắm về điều đó. - Nàng nói thêm một cách khiêu khan.

Yahmose cười một cách đau đớn:

- Dĩ nhiên, ngược lại thì có. Và lại, sự thay đổi của Satipy xảy ra một thời gian lâu rồi. Anh nghĩ nó bắt đầu trước khi xảy ra cái chết của Nofret.

Giọng anh có một vẻ gì đó hơi không chắc chắn và Renisenb nhìn anh thật nhanh. Yahmose vẫn khăng khăng nhưng dịu dàng:

- Trước khi Nofret chết, em không nhận thấy thế sao?

Renisenb đáp chậm rãi:

- Mãi đến sau này em mới chú ý.

- Và nàng không nói gì với em cả, em chắc chứ?

Renisenb lắc đầu:

- Nhưng anh Yahmose, em không nghĩ rằng Satipy ốm. Em thấy có vẻ như là chị ấy... sợ hãi.

- Sợ hãi? - Yahmose kêu lên, giọng hết sức ngạc nhiên - Nhưng tại sao nàng sợ mới được chứ? Sợ cái gì? Satipy luôn luôn can đảm như một con sư tử.

- Em biết, - Renisenb nói, vẻ bất lực - Tụi em xưa nay cũng nghĩ như vậy. Nhưng con người ta thay đổi. Cũng khá kỳ quái thật.

- Em nghĩ Kait có biết điều gì không? Satipy có nói gì với Kait không?

- Chị ấy thường thích nói chuyện với chị Kait hơn với em. Nhưng em không nghĩ rằng chị Kait biết điều gì. Thật ra, em chắc chắn.

- Thím Kait nghĩ thế nào?

- Chị Kait ấy à? Chị Kait chẳng bao giờ nghĩ về chuyện gì cả?

Tất cả những gì chị Kait làm, Renisenb nhớ lại, là lợi dụng sự yếu đuối bất thường của Satipy để chiếm cho mình và cho con những xấp vải mới dệt đẹp nhất. Một điều mà cô ta không bao giờ được phép nếu như Satipy vẫn là Satipy như xưa. Khi đó cả nhà sẽ vang lên tiếng cãi vã vang trời chứ lại. Chính cái việc Satipy nhường nhịn không một tiếng càu nhàu nhỏ gây ấn tượng mạnh đến Renisenb hơn bất cứ sự kiện gì khác đã có thể xảy ra.

- Thế anh đã nói chuyện với bà Esa chưa? - Renisenb hỏi - Nội rất thâm thúy về tâm lý phụ nữ.

Yahmose nói, giọng thoáng bực:

- Nội bảo anh nên cảm ơn về sự thay đổi đó. Nội còn bảo hy vọng Satipy sẽ tiếp tục biết điều một cách dễ chịu như vậy.

Renisenb nói hơi ngần ngại:

- Thế anh có hỏi Henet không?

- Henet ấy à? Dĩ nhiên không. Anh không bao giờ nói những chuyện như vậy với mẹ đâu. Mẹ luôn luôn lậm dục. Cha đã làm hư mẹ.

-Ồ, em biết chứ. Mẹ ta hay làm mình rầy rà lắm. Thế nhưng, đồng thời... -

Nàng do dự - Mụ ta luôn luôn biết mọi chuyện.

Yahmose chậm rãi:

- Em có thể hỏi mụ không? Rồi báo cho anh biết mụ ta nói gì.

- Nếu anh muốn.

Khi họ cùng đến nơi mái hiên dùng làm chỗ dệt vải, Renisenb đặt câu hỏi đó với Henet. Nàng hơi ngạc nhiên khi thấy có vẻ câu hỏi làm Henet bức tức. Mụ không có vẻ mau chuyện như lệ thường. Mụ đưa tay sờ lá bùa đeo trên ngực và đưa mắt liếc nhìn lui sau lưng:

- Thưa cô, điều đó không có dính dáng gì với tôi cả... Không phải việc của tôi là xem một con người có khác thường hay không. Đầu óc tôi chỉ lo đến công việc. Nếu có điều gì phiền toái tôi cũng không muốn dính dáng vào đó đâu.

- Phiền toái? Bà muốn nói sự phiền toái gì vậy?

Cặp mắt Henet đảo vội, liếc nhìn sang hai bên:

- Tôi hy vọng không có. Vả lại, không có việc gì liên hệ đến chúng ta, cô Renisenb ạ. Cô và tôi, chúng ta không có có điều gì phải tự trách mình đâu. Và đó là một điều an ủi lớn lao cho tôi.

- Bà muốn nói rằng Satipy... Bà thật sự muốn nói gì vậy?

- Tôi không muốn nói gì cả, cô Renisenb. Và cô cũng đừng cố gắng buộc tôi có hàm ý đó. Thân phận tôi còn thấp kém hơn một tên đầy tớ trong nhà này... và có ý kiến về những chuyện không liên hệ đến mình không phải là công việc của tôi. À, cô Renisenb ạ, tôi để ý thấy bọn họ làm dính cả chà là vào vải đấy. Bọn đàn bà này thật bất cần, chỉ biết cười, giỡn, còn công việc thì chẳng nhớ gì cả.

Không thỏa mãn, Renisenb chăm chú nhìn mụ bằng mình đến chỗ bọn đàn bà đang dệt vải. Nàng chậm rãi bước ngược về phía nhà. Nàng đi vào phòng Satipy không một tiếng động. Satipy giật nảy mình và thét lên một tiếng khi Renisenb chạm vào vai cô.

- Ôi, cô làm tôi giật nảy mình. Tôi cứ tưởng...

Renisenb nói:

- Chị Satipy, có việc gì vậy? Chị bảo em biết được không? Anh Yahmose lo lắng cho chị và...

Satipy đưa ngón tay lên môi. Cô nói, người run rẩy, mắt mở lớn và sợ hãi:

- Anh Yahmose? Anh ấy... anh ấy nói gì với cô vậy?

- Anh ấy lo lắng. Chị la lớn trong khi ngủ.

- Renisenb! - Satipy nắm chặt tay nàng - Tôi đã... tôi đã nói gì vậy? - Cặp mắt cô như mở lớn ra vì sợ hãi - Có phải anh Yahmose nghĩ rằng... Anh ấy bảo thế nào?

- Cả anh ấy và em đều nghĩ rằng chị bệnh - hoặc là - chị đau khổ.

- Đau khổ? - Satipy lập lại từ ấy trong hơi thở thì thào với một âm sắc đặc biệt.

- Có phải chị đau khổ không chị Satipy?

- Có lẽ... tôi không biết. Không phải vậy.

- Chị sợ hãi. Phải không?

Satipy nhìn nàng. Ánh mắt cô bỗng nhiên lộ vẻ thù ghét:

- Tại sao cô bảo vậy? Tại sao tôi phải sợ chứ? Mà cái gì làm tôi sợ mới được chứ?

- Em không rõ - Renisenb trả lời - Nhưng mà đúng vậy, phải không chị Satipy?

Bằng một nỗ lực, Satipy phục hồi lại vẻ vênh váo cũ. Cô ngẩng cao đầu.

- Tôi chẳng sợ gì cả. Chẳng sợ ai cả. Tại sao cô dám nói một điều như vậy với tôi, cô Renisenb? Và tôi cũng không muốn cô nói về tôi với anh Yahmose. Anh ấy và tôi hiểu nhau. - Cô ngừng một chút rồi nói sắc giọng - Nofret chết rồi, và đó là một điều hay. Tôi nói vậy đấy. Cô có thể đi bảo bất cứ người nào muốn hỏi cô có phải tôi muốn nghĩ như vậy không?

- Nofret? - Renisenb thốt ra cái tên đó như một câu hỏi.

Satipy bùng lên một cơn giận dữ khiến cho cô có vẻ giống lại hệt như trước kia.

- Nofret - Nofret - Nofret! Tôi quá ngấy vì phải nghe mãi cái tên ấy rồi. Giờ đây chúng ta không cần phải nhắc đến cái tên đó trong nhà này. Cám ơn trời.

Giọng của cô đang lên cao với âm sắc của cô trước đây, bỗng đột ngột rơi

xuống khi Yahmose bước vào. Anh nói với giọng nghiêm nghị khác thường:

- Im đi, Satipy. Nếu cha mà nghe được, sẽ có chuyện phiền đấy. Sao cô có thể xử sự rồ dại như vậy?

Nếu giọng nói nghiêm khắc và cái kinh của Yahmose là một cái gì khác thường thì sự suy sụp tinh thần của Satipy trước chồng cô cũng vậy. Cô nói thì thào:

- Em xin lỗi, anh Yahmose... em nói mà không nghĩ.

- Thôi được rồi, nhưng từ rày cô phải ăn nói cẩn thận hơn đấy. Cô và Kait trước nay vẫn gây lăm chuyện phiền phức. Đàn bà các cô thật chẳng ai có đầu óc gì cả.

Satipy lại thì thào:

- Em xin lỗi...

Yahmose bước ra, vai anh vươn thẳng, bước đi của anh vững chắc hơn thường lệ, dường như việc khẳng định thẩm quyền của mình làm anh thấy tự tin hơn.

Renisenb chậm rãi đi đến phòng bà Esa. Nàng nghĩ nội nàng có thể giúp nàng cho một lời khuyên hữu ích.

Thế nhưng bà nội nàng đang ngòm ngoàm ăn nho một cách thú vị, lại không chịu xem đó là vấn đề quan trọng.

- Satipy, Satipy hả? Tại sao lại làm ồn lên về Satipy vậy? Hay là tất cả chúng mày bị con Satipy nạt nộ và ngược đãi quá thành quen đến nỗi bây giờ thấy nó xử sự đúng đắn thì lại làm nhặng lên?

Bà vừa nhổ hạt nho vừa nói:

- Dẫu sao đi nữa, điều đó quá tốt nên không kéo dài được, trừ phi thẳng Yahmose cố duy trì.

- Anh Yahmose?

- Đúng, tao hy vọng có lẽ thẳng Yahmose cuối cùng đã tỉnh trí lại và nện cho con Satipy một trận. Đó là điều mà con đó nó cần. Nó là loại đàn bà vui

thích khi bị chồng đập. Chính cái vẻ rụt rè, quy lụy của thằng Yahmose làm cho con Satipy hết sức phiền muộn đấy.

Renisenb kêu lên, giọng phẫn nộ:

- Anh Yahmose là một người thân ái. Anh ấy hiền dịu với tất cả mọi người - hiền dịu như phụ nữ vậy. - Nàng thêm, ngời vực về điều mình nói - Nếu quả thật phụ nữ là hiền dịu.

Esa cười cục cục:

- Ý tưởng hay đấy, cháu ạ. Đúng vậy, đàn bà chẳng có gì dịu hiền đâu - hay nếu có thì cầu thần Isis giúp họ! Và họ cũng chẳng cần một anh chồng tử tế, dịu hiền đâu. Họ thích một anh chàng đẹp trai, ồn ào như Sobek hơn. Sobek là người trong mơ của các cô gái đó. Hay là một anh chàng đẹp trai kiểu Kameni kia. Sao, Renisenb? Đàn mối ngoài sân không còn bu nơi anh ta nữa. Anh chàng có giọng hát tình ca thật hay nữa. Sao? Hì hì.

Renisenb cảm thấy đôi gò má mình nóng lên:

- Cháu thật không hiểu bà muốn nói gì - Nàng cố nói bằng một giọng trang nghiêm.

- Tất cả chúng mày đều nghĩ rằng mẹ Esa này chẳng biết chuyện gì cả. Thế mà bà biết cả đấy. - Bà nhìn xéo Renisenb bằng cặp mắt gần như đã lòa - Có lẽ bà biết còn trước cháu nữa, bé con ạ. Đừng tức giận chuyện tự nhiên mà, Renisenb. Khay là một người chồng tốt của con. Nhưng giờ đây Khay đang chèo thuyền trong thế giới của cõi âm. Người vợ giờ đây phải tìm một người chồng mới trên dòng sông lớn của chúng ta. Về chuyện đâm cá thì Kameni không bằng. Nhưng cây bút và cuộn giấy chỉ thảo (papyrus) chính là vẻ quyến rũ của anh ta. Dẫu sao thì đó cũng là một chàng trẻ tuổi dễ mến, và giọng hát thì hay tuyệt. Nhưng trên hết có một điều là bà không dám chắc rằng anh ta có phải là người dành cho cháu không. Chúng ta không biết gì nhiều về anh ta. Anh ta là một người miền Bắc. Imhotep hết sức bằng lòng Kameni. Nhưng bà thì nghĩ rằng Imhotep là một lão ngốc. Bất cứ ai cũng chỉ cần nịnh bợ là có thể chiếm được cảm tình của hắn. Cứ nhìn Henet thì rõ.

- Bà nói hoàn toàn sai rồi. - Renisenb phản đối một cách long trọng.

- Được rồi, thì bà làm. Cha cháu không phải là một thằng ngốc.

- Cháu không muốn nói vậy. Cháu muốn nói...

- Bà biết cháu muốn nói gì, bé con ạ. - Esa bật cười - Nhưng cháu không bao giờ biết thưởng thức trò vui thật sự cả. Cháu không thể biết được cái thú vui của bà: ngồi yên một chỗ thoải mái như bà đang làm, và quan sát tất cả những việc của các anh em, chị em chúng mày, yêu thương, thù ghét nhau. Ăn một miếng thịt chim cun cút rán thật khéo, rồi thêm một cái bánh ngọt trộn mật, một ít tỏi và rau cần tây với một hớp rượu xứ Syria... và không bận tâm gì đến thế giới. Ngồi nhìn tất cả sự huyền ảo, nổi thống khổ đang diễn ra và biết rằng tất cả những thứ đó đều không ảnh hưởng gì tới mình nữa. Nhìn thẳng con trai mình biến thành một thằng ngốc vì một đứa con gái đẹp, và đứa con gái đó chi phối cả mọi chuyện. Điều đó khiến bà bật cười, cháu ạ. Cháu biết đó, bà có phần thích đứa con gái đó. Nó mang trong người nó cái tâm hồn quý quái. Cứ xem cái cách nó chọc tụi trong nhà. Sobek như một cái bong bóng xì hơi, Ipy không khác gì hơn là một nhóc con. Yahmose, một anh chồng bị vợ hành giống như mình soi mình trong hồ nước vậy. Nofret làm cho bọn chúng thấy rõ trông chúng như thế nào trước mặt mọi người. Nhưng tại sao nó ghét cháu Renisenb nhỉ? Hãy trả lời cho bà điều đó.

- Có phải cô ấy ghét cháu không? - Renisenb nói, ngờ vực - Cháu... cháu có lần đã cố gắng làm bạn với cô ấy.

- Và nó không chịu? Nó cũng ghét cháu nữa, Renisenb ạ.

Bà ngừng một lát rồi hỏi, giọng sắc như dao:

- Có thể là vì Kameni không?

Mặt Renisenb ửng hồng:

- Kameni ạ? Cháu không hiểu bà muốn nói gì?

Esa trầm ngâm:

- Nó và Kameni đến từ phương Bắc, thế nhưng lại chính cháu là người Kameni ngắm, xuyên qua sân nhà.

Renisenb ngắt lời đột ngột:

- Cháu phải đi trông bé Teti.

Tiếng cười vui thích chát chúa của Esa theo bước chân nàng. Gò má nóng bừng, nàng chạy băng qua sân, về phía hồ.

Từ mái hiên, Kameni gọi theo nàng:

- Renisenb, tôi vừa làm một bài hát mới. Hãy đứng lại nghe tôi hát đi.

Nàng lắc đầu và chạy vội hơn. Tim nàng đập thành thịch và giận dữ. Kameni và Nofret. Nofret và Kanemi. Tại sao nàng lại để cho bà Esa với tính tình quý quái là ưa thích những lỗi lầm của kẻ khác, gieo những ý tưởng đó vào đầu óc nàng? Tại sao nàng phải lưu tâm đến điều ấy chứ?

Chuyện đó thì có gì quan trọng không? Nàng đâu có chú ý gì đến Kameni. Đó chỉ là một người lạ, một chàng trai trẻ có tiếng cười và đôi vai giống Khay, chồng nàng, thế thôi.

Khay... Khay...

Nàng lập đi lập lại nhiều lần tên chồng, nhưng không một hình ảnh nào của Khay hiện ra trước mắt nàng. Khay đã ở trong một thế giới khác. Chàng đang ở trong cõi âm...

Dưới mái hiên, giọng Kameni hát nhỏ nhỏ:

- Tôi sẽ thừa với thần Ptah: hãy trao tôi em gái tôi tối nay.

III

- Renisenb!

Nàng đang lặng ngấm giòng sông Nile, Hori phải gọi đến lần thứ hai mới thấy nàng quay đầu lại.

- Cô đang trầm tư gì thế Renisenb?

Nàng đáp một cách thách thức:

- Em nghĩ đến Khay.

Hori nhìn nàng một lát rồi anh mỉm cười:

- Tôi hiểu - anh nói.

Renisenb có một cảm giác không thoải mái, chẳng biết anh hiểu cái gì.

Nàng bỗng nói đột ngột:

- Chuyện gì xảy ra khi người ta chết anh nhỉ? Có người nào thực sự biết điều đó không? Tất cả những bản văn - tất cả những điều khắc trên quan tài - những lời đó đều tối tăm và dường như chẳng có ý nghĩa gì cả. Chúng ta biết rằng thần Osiris chết và những phần thân thể của thần lại hợp nhất, rằng thần khoác áo choàng trắng, và chính do ở thần mà chúng ta không

cần phải chết... nhưng anh Hori ơi, đôi khi em thấy không có gì trong những điều đó là thật cả. Và chúng thật lộn xộn, mơ hồ...

Hori dụi dằm gật đầu:

- Nhưng điều gì thật sự xảy ra khi chúng ta chết hả anh, điều đó chính là điều em muốn biết.
- Tôi đâu có thể trả lời cô được những điều đó. Cô nên hỏi các tầng lầu chứ.
- Họ sẽ trả lời em theo thông lệ. Em muốn biết thực cơ.

Hori đáp dụi dằm:

- Không ai trong chúng ta biết được cho đến khi chính chúng ta chết...

Renisenb rùng mình:

- Anh đừng, đừng nói thế!
- Có điều gì làm cô rối loạn thế, cô Renisenb?
- Đó là do bà nội em - nàng ngưng một lát rồi tiếp - Hori, anh hãy bảo cho em biết, có phải Kameni và Nofret đã biết rõ nhau từ trước - trước khi họ đến đây.

Hori hoàn toàn yên lặng một lúc rồi anh bước đi chậm rãi cạnh Renisenb, lưng họ quay về phía nhà, anh nói:

- Tôi hiểu. Thế ra là thế...
- Anh nói: “Thế ra là thế” là thế nào? Em chỉ hỏi anh một câu hỏi thôi mà.
- Câu hỏi đó tôi không trả lời được. Nofret và Kameni biết nhau ở miền Bắc, đến mức độ nào, tôi không biết.

Anh dụi dằm nói thêm:

- Có chuyện gì không?
- Ồ, không, dĩ nhiên là không rồi - Renisenb đáp - Chẳng có gì là quan trọng cả.
- Nofret giờ đây đã chết rồi.
- Chết và được ướp và khấn lại trong mộ. Như vậy đấy...

Hori bình tĩnh tiếp:

- Còn Kameni thì trông không có vẻ đau buồn gì...
- Vâng - Renisenb nói, nàng bị chấn động vì khía cạnh này - Thật thế.

Nàng quay lại anh, xúc động:

- Anh Hori, anh thật là một người dễ chịu biết bao!

Anh mỉm cười:

- Hồi xưa tôi sửa chữa con sư tử gỗ cho cô bé Renisenb. Giờ đây cô ta có những món đồ chơi khác.

Khi hai người về đến nhà, Renisenb bỗng quay lại.

- Em chưa muốn về nhà vội. Em cảm thấy em ghét tất cả bọn họ. Ồ, thật sự không phải vậy, anh hiểu chứ. Chẳng qua là bởi vì em rối trí quá. Em mất kiên nhẫn, và mọi người thì kỳ cục làm sao ấy. Hay là chúng ta leo lên Lãng đi anh? Ở đó thật dễ chịu. Mình như cảm thấy... mình vượt lên trên mọi thứ.

- Cô thật thông minh, Renisenb ạ. Đó cũng là điều tôi cảm thấy. Ngôi nhà, việc cày cấy, trồng trọt... Tất cả đều nằm dưới kia, đều vô nghĩa. Người ta phải nhìn vượt lên trên tất cả những điều đó - để nhìn đến sông lớn, và vượt lên nữa, đến toàn bộ Ai Cập. Bởi vì chẳng bao lâu nữa Ai Cập lại sẽ trở thành một vương quốc mạnh mẽ và vĩ đại như nó đã là trong quá khứ.

Renisenb thì thảo, giọng mơ hồ:

- Điều đó có gì quan trọng không?

Hori mỉm cười:

- Không quan trọng với cô bé Renisenb đâu. Chỉ có con sư tử bằng gỗ là quan trọng đối với cô ta thôi.

- Anh lại nhạo em rồi. Thế thì điều đó có quan trọng đối với anh không?

Hori thì thầm:

- Có quan trọng không? Ừ, tại sao lại quan trọng chứ? Tôi chỉ là một kẻ giúp việc của một người tư tế. Tại sao tôi phải quan tâm đến việc Ai Cập vĩ đại hay nhỏ nhoi?

- Anh hãy nhìn kia - Renisenb chột lòi sự chú ý của anh vào bờ đá phía trên cao. Anh Yahmose và chị Satipy đang ở trên Lãng kia. Và họ đang đi xuống đó.

Hori nói:

- Vâng, có một vài việc trên đó phải giải quyết. Còn một vài cuộn vải gai mà những người ướp xác không dùng đến. Yahmose bảo anh ta đem Satipy lên đó để chị ấy khuyên anh ta nên làm gì với số vải thừa đó.

Hai người phía dưới đứng yên lặng nhìn hai người phía trên đang theo lối đi trên bờ đá xuống khỏi Lăng. Đột nhiên Renisenb thấy họ đến đứng ngay chỗ mà từ đó Nofret đã té xuống.

Satipy đi trước, Yahmose ở phía sau cô một ít. Đột nhiên, Satipy quay đầu lại nói với Yahmose gì đó, Renisenb nghĩ, có lẽ cô ấy nói với anh Yahmose rằng đây hẳn là nơi tai nạn đã xảy ra.

Và rồi, đột nhiên Satipy đứng sững lại. Người cô cứng đờ như hóa đá, mắt nhìn lui suốt cả lối đi dốc. Hai cánh tay cô giơ lên như thể một cảnh tượng kinh hoàng nào đó đang đập vào mắt cô. Cô kêu lên một tiếng gì đó, rồi sẩy chân, lao đảo và khi Yahmose tiến tới cạnh cô, Satipy thét lên một tiếng, một tiếng thét kinh hoàng, và lao người ra khỏi mép bờ đá, rơi xuống...

Renisenb tay đưa lên họng, mồm há hốc, cô không tin ở mắt mình nữa. Satipy nằm thành một đống nhàu nát, đúng nơi trước đây thân thể Nofret đã nằm.

Sực tỉnh, Renisenb lao mình tới chỗ Satipy. Trong khi đó Yahmose vừa gọi vừa băng mình xuống lối đi dốc.

Renisenb đến trước thân thể người chị dâu và cúi mình xuống. Mắt Satipymở, mi mắt rung động, làn môi cô động đậy như cố nói một điều gì. Renisenb cúi người sát trên cô. Nàng khiếp hãi vì ánh mắt kinh hoàng của Satipy.

Rồi thì tiếng nói của người đàn bà đang chết bật ra. Chỉ là một âm thanh ồm ồm, khô khốc:

- Nofret...

Đầu Satipy ngửa ra. Gò má chùng xuống. Hori quay lại đón Yahmose. Cả hai cùng đi đến chỗ Renisenb. Nàng quay lại nhìn anh trai:

- Chị ấy kêu lên cái gì vậy, trước khi chị té xuống?

Hơi thở của Yahmose giật liên hồi, anh gần như không nói được:

- Nàng nhìn ra sau tôi - qua vai tôi - như thể nàng thấy một ai đó đang đi đến - nhưng không có ai cả... không có ai phía sau cả.

Hori tán đồng:

- Không có ai cả..

Giọng Yahmose chùng xuống thành một tiếng thì thào trầm thấp, kinh hoàng:

- Và rồi nàng kêu lên...

- Chị ấy nói gì? Renisenb nóng nảy hỏi.

- Nàng nói... - Giọng anh run lên - Nàng nói... Nofret...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XI

THÁNG THỨ NHẤT - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI HAI

- Vậy đó chính là điều mà cô định nói?

Điều mà Renisenb nói với Hori có vẻ là một sự khẳng định hơn là một câu hỏi. Và nàng nói thêm, trong hơi thở thì thầm, chắc chắn hơn và cũng kinh hoàng hơn:

- Chính Satipy đã giết Nofret...

Ngồi tựa tay vào cằm trên lối vào căn phòng bằng đá nhỏ của Hori nằm cạnh Lăng, Renisenb lặng ngắm thung lũng bên dưới.

Nàng mơ màng nghĩ đến việc những lời nàng thốt ra hôm qua thật xa vời đến chừng nào? (Mà có thực là chỉ mới một thời gian ngắn như vậy không nhỉ?) Từ đây nhìn xuống, ngôi nhà ở dưới kia và tất cả những khuôn mặt hốt hải bận rộn ấy dường như vô nghĩa hoặc không khác gì hơn một cái tổ kiến.

Chỉ còn mặt trời, oai vệ chiếu trên cao, chỉ có ánh sáng dát bạc của dòng sông Nile sáng nay, chỉ có những cái đó là vĩnh cửu và tồn tại. Khay đã chết, và Nofret, và Satipy - và một ngày nào đó nàng và Hori cũng sẽ chết. Nhưng thần Re thì vẫn sẽ ngự trị nơi thiên đình và vẫn sẽ chèo thuyền xuyên qua đêm, xuyên qua âm phủ đến bình minh của ngày kế tiếp. Và dòng sông lớn vẫn sẽ chảy mãi, chảy qua những ngọn đồi Voi đến tận Thebes, qua những ngôi làng và đến tận Hạ Ai Cập nơi Nofret đã sống bằng con tim tươi vui, vẫn chảy đến những vùng đại dương mênh mông và rất xa Ai Cập.

Satipy và Nofret...

Renisenb tiếp tục nói ý tưởng của mình to hơn, vì Hori đã không trả lời nàng.

- Anh thấy đó, thế mà trước đây em cứ chắc chắn là Sobek...

Nàng ngừng ngang. Hori trầm tư:

- Chỉ là một dự đoán.

- Mà em cũng thật là ngu ngốc - Renisenb tiếp - Ngày đó, Henet đã bảo em hoặc gần như bảo cho em biết rằng Satipy đã đi theo lối này, mụ còn nói là Nofret đã lên đây. Đúng ra em phải hiểu rõ ràng rằng Satipy đã theo dõi Nofret, rằng họ đã gặp nhau trên lối đi trên dốc đá, và rằng chính Satipy đã ném Nofret xuống. Chỉ một thời gian trước đó chẳng phải chị ấy đã nói rằng chị ấy còn đàn ông hơn cả hai người anh ruột của em là gì.

Renisenb ngừng lại, rùng mình:

- Và rồi khi em gặp chị ấy - nàng tiếp - đáng lẽ em phải biết ngay mới phải. Chị ấy hoàn toàn khác hẳn. Chị ấy sợ hãi. Chị ấy cố thuyết phục em quay lại với chị. Chị ấy không muốn em gặp thi thể Nofret. Em hẳn là mù mới không nhận ra sự thực. Nhưng cũng bởi lẽ lúc đó em quá lo sợ về anh Sobek...

- Tôi biết. Do chỗ cô thấy Sobek giết con rắn.

Renisenb hồi hả đồng ý.

- Vâng, chính vì vậy đó anh. Rồi thì em nằm mơ. Tội nghiệp anh Sobek... em đã phán đoán sai về anh ấy biết chừng nào. Đúng như anh nói, dọa không phải là làm. Anh Sobek thì luôn luôn huênh hoang bạo mồm bạo miệng. Nhưng chính Satipy mới là người luôn luôn táo bạo và tàn nhẫn để không sợ hành động. Và rồi, kể từ đó, chị ấy bơ phờ như một bóng ma - Điều đó đã làm tất cả chúng ta ngạc nhiên. Thế mà tại sao chúng ta lại không nghĩ rằng đó là lời giải thích đúng đắn nhất nhỉ?

Rồi liếc mắt nhìn lên, nàng thêm:

- Nhưng anh thì anh có nghĩ đến?

- Có một lúc nào đó - Hori nói - tôi sẽ tin rằng chìa khóa của sự thật về cái chết của Nofret nằm trong sự thay đổi tính tình lỳ dị của Satipy. Sự thay đổi

đó đáng chú ý đến nỗi phải có một cái gì tương xứng với nó.

- Thế nhưng anh đã không nói gì cả?

- Tôi nói thế nào được, Renisenb? Làm sao tôi có thể chứng minh được.

- Vâng, tất nhiên không chứng minh được.

- Mà chứng cứ thì phải vững chắc.

Renisenb tranh luận:

- Thế mà có lần anh đã nói rằng người ta không thật sự thay đổi. Tại sao giờ đây anh lại chấp nhận rằng chị Satipy quả thực thay đổi.

Hori mỉm cười:

- Cô lý sự lắm. Không, Renisenb ạ, điều tôi nói vẫn là khá đúng - con người ta luôn luôn là chính mình. Satipy cũng giống như Sobek, tất cả đều mạnh tiếng, mạnh lời. Satipy, quả thật, có thể đã đi từ lời nói đến hành động. Nhưng tôi nghĩ cô ta là loại người không bao giờ có thể biết về một việc trước khi sự việc đó xảy ra. Trong suốt cuộc đời cô ta, mãi cho đến cái ngày đặc biệt đó, cô ta chưa bao giờ gặp điều gì phải sợ hãi. Khi niềm sợ hãi đến, nó chiếm lĩnh cô mà cô không ý thức. Và chỉ khi đó cô mới hiểu rằng can đảm chính là quyết định đối mặt với điều mình không thấy được - và cô ta không có được sự can đảm đó.

Renisenb thăm thì:

- Khi niềm sợ hãi đến... Vâng, đó là điều đã đến với tất cả chúng ta từ khi Nofret chết. Satipy đã mang nó trên mặt chị và tất cả chúng ta đều thấy. Niềm sợ hãi ở đó, trong ánh mắt của chị ấy khi chị ấy chết... Khi chị ấy nói: "Nofret", dường như là chị ấy thấy...

Renisenb ngừng lại, nàng quay mặt nhìn Hori, đôi mắt mở rộng với một câu hỏi:

- Anh Hori, chị ấy thấy gì vậy? Trên đó, trên lối đi đó. Chúng ta thì không thấy gì hết! Không có gì ở đó hết!.

- Đối với chúng ta... thì không.

- Nhưng đối với chị ấy? Chị ấy thấy Nofret. Nofret hiện về để báo thù. Nhưng Nofret đã chết và ngôi mộ đã niêm lại rồi. Vậy thì chị ấy thấy cái gì?

- Hình ảnh trong trí óc của cô ta.

- Anh chắc không? Bởi vì nếu không phải thế...
 - Renisenb, nếu không phải như vậy thì sao?
 - Anh Hori... - Renisenb đưa tay ra - Mọi sự giờ đây đã chấm dứt chưa? Khi mà giờ đây Satipy đã chết? Đã thực sự chấm dứt chưa?
- Anh đưa cả hai tay cầm lấy tay nàng, siết chặt:
- Vâng, chắc chắn hết rồi, Renisenb. Ít nhất cô cũng không cần phải sợ hãi nữa.

Renisenb thì thầm trong hơi thở:

- Nhưng Esa bảo rằng Nofret ghét em.
- Nofret ghét cô?
- Nội bảo vậy.
- Ai mà Nofret chẳng ghét - Hori đáp - Đôi khi tôi nghĩ rằng cô ta ghét mọi người trong nhà này. Nhưng ít nhất cô cũng không làm gì chống lại cô ta.
- Vâng, thật như vậy.
- Vả lại, Renisenb ạ, không có gì trong tâm trí cô chống lại cô cả.
- Có phải anh muốn nói nếu giả dụ em sẽ đi trên bờ đá kia vào một buổi hoàng hôn nào đó - vào đúng thời điểm Nofret chết - và nếu như em đột nhiên quay đầu lại, em sẽ không thấy gì cả? Em sẽ an toàn?
- Cô sẽ an toàn, Renisenb ạ, bởi vì nếu cô đi trên bờ đá, tôi sẽ đi cùng cô và không có gì làm hại được cô cả.

Nhưng Renisenb nhíu mày và lắc đầu:

- Không, Hori, em sẽ đi một mình.
- Nhưng tại sao chứ? Cô bé Renisenb? Cô không sợ sao?
- Sợ chứ. Em nghĩ rằng em sẽ sợ. Nhưng đồng thời đó là điều em phải làm. Mọi người trong nhà hiện nay đang sợ hãi và run rẩy, họ chạy đến Đền Thờ thỉnh bùa về đeo và kêu thét lên rằng không nên đi trên lối này vào lúc chạng vạng. Nhưng thật ra đâu có điều gì huyền bí khiến chị Satipy lão đảo và té đầu. Chỉ là sợ hãi. Sợ hãi vì điều ác mà chị ấy đã làm. Bởi vì cướp mất sự sống của một người trẻ, mạnh khỏe và yêu đời là một tội ác. Còn em, em không làm điều gì ác, vì thế nếu Nofret có thật sự ghét em đi nữa, thì lòng thù ghét của cô ta cũng không làm hại được em. Em tin như vậy. Với lại nếu người ta luôn luôn phải sống trong nỗi sợ hãi thì thà chết đi còn

hơn. Vì thế em sẽ vượt qua sự sợ hãi.

- Đó là những lời thật can đảm, Renisenb ạ.

- Có lẽ nó can đảm hơn là em cảm thấy, anh Hori ạ. - Nàng mỉm mắt nhìn anh, mỉm cười. Nàng đứng lên - Nhưng em cảm thấy nói ra điều ấy thật tốt. Hori cũng đứng lên bên cạnh nàng:

- Tôi sẽ nhớ mãi những lời cô, Renisenb ạ. Vâng, tôi nhớ cái cách cô ngẩng đầu và nói điều đó. Nó biểu thị lòng can đảm và sự thật mà tôi luôn luôn thấy ở tâm hồn cô.

Anh nắm lấy tay nàng:

- Hãy nhìn xem, Renisenb. Từ đây hãy nhìn qua thung lũng đến tận sông lớn và xa hơn nữa. Đó là Ai Cập, xứ sở của chúng ta. Bị xâu xé bởi chiến tranh và xung đột trong hàng bao năm trời, bị phân chia thành những vương quốc nhỏ, nhưng giờ đây không bao lâu nữa, chúng sẽ lại tập hợp thành một quốc gia thống nhất. Cả Thượng Ai Cập và Hạ Ai Cập lại hợp thành một. Tôi hy vọng và ao ước Ai Cập sẽ phục hồi lại sự lớn lao ngày trước. Vào ngày đó tổ quốc chúng ta sẽ cần đến những người đàn ông và đàn bà có đủ con tim và dũng khí, những người phụ nữ như cô, Renisenb ạ. Không phải là những người đàn ông như Imhotep, luôn luôn bận rộn với những chuyện lời lẽ hẹp hòi. Không phải những người như Sobek, lười biếng và huênh hoang. Không phải những cậu bé như Ipy, người chỉ biết mình kiếm được gì. Cũng không phải cả những người con trai siêng năng, chân thật như Yahmose... Ngồi nơi đây, giữa những người chết theo đúng nghĩa đen của nó, tính toán lời lẽ, tôi đi đến chỗ nhận ra rằng có những cái được không thể tính bằng của cải, có những cái mất còn tệ hại hơn việc mất một mùa lúa... Tôi nhìn Sông Lớn và tôi thấy dòng máu sống động của Ai Cập đã hiện hữu trước khi chúng ta ra đời và sẽ còn hiện hữu sau khi chúng ta chết. Sống và chết, Renisenb ạ, không phải là vấn đề lớn lao lắm đâu. Tôi là Hori, một người làm công cho Imhotep, nhưng khi đứng đây nhìn trên khắp Ai Cập, tôi biết đến một nỗi thanh bình, vâng, một niềm hoan lạc mà giá có ai đem chức quốc vương Ai Cập đổi lấy nó, tôi cũng không đổi. Cô có hiểu điều tôi nói không Renisenb?

- Em cũng nghĩ thế, anh Hori ạ, một ít thôi. Anh khác với những người

dưới kia, có một lúc nào đó em đã từng hiểu như vậy. Và những lúc em ở đây với anh, em cảm thấy điều mà anh cảm thấy, nhưng mơ hồ. Nhưng em hiểu lời anh nói. Khi em ở đây thì những việc dưới kia - nàng đưa tay chỉ xuống dưới - có vẻ không còn quan trọng nữa. Những xung đột, những hận thù, những sự huyên náo không ngừng dưới ấy. Ở đây, người ta thoát lên trên tất cả.

Nàng ngừng nói, cặp mày nhăn lại, rồi tiếp tục, giọng hơi lắp bắp:

- Đôi khi em... em sung sướng được thoát ra. Thế nhưng em cũng không rõ nữa... có một cái gì đó - dưới kia - gọi em trở lại.

Hori buông tay nàng và bước lại một bước:

- Vâng, tôi thấy. Kameni đang hát trong sân nhà.

- Anh nói gì vậy, anh Hori? Em không nghĩ đến Kameni.

- Có thể cô không nghĩ đến Kameni. Nhưng đồng thời tôi nghĩ rằng cô đang nghe Kameni mà cô không biết.

Renisenb chăm chăm nhìn anh, mày nhăn lại:

- Anh nói gì lạ quá, anh Hori ạ. Đứng từ đây ta không thể nghe Kameni hát. Xa quá mà.

Hori nhẹ nhàng thở dài và lắc đầu. Sự vui thú trong ánh mắt anh làm nàng ngạc nhiên. Nàng cảm thấy hơi tức giận và ngỡ ngàng bởi vì nàng không thể hiểu nổi.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XII

THÁNG THỨ NHẤT - MÙA HẠ

NGÀY THỨ HAI BA MƯƠI

I

- Con có thể thưa với cụ chuyện này một ít phút được không, thưa cụ Esa? Esa quét cặp mắt nhìn Henet đang đứng trước cửa phòng với nụ cười cầu tài trên nét mặt.

- Chuyện gì vậy? - Esa sắc giọng hỏi.

- Thưa, thật sự thì cũng không có gì... ít nhất là con cũng không nghĩ là... nhưng con tưởng con muốn hỏi...

Esa ngắt lời cụ:

- Vậy thì vào đây, vào đây. Còn mày - bà đập nhẹ cây gậy vào vai cô bé nô lệ da đen đang ngồi xâu hạt cườm - vào trong bếp đi, lấy cho ta một ít dầu oliu, và pha cho ta một ly nước lựu.

Cô bé gái chạy ra khỏi phòng. Esa nóng nảy ra dấu hỏi Henet.

- Cái này đây, thưa cụ.

Esa nhìn xuống vật mà Henet đang đưa ra cho mình. Đó là một hộp đồ trang sức nhỏ có nắp, phía trên buộc lại bằng hai cái nút.

- Cái gì vậy?

- Của cô ta. Con vừa tìm thấy trong phòng cô ta.

- Mụ đang nói về ai vậy? Satipy hả?

- Không, không thưa cụ. Con muốn nói người kia.

- Của Nofret? Cái gì vậy?

- Tất cả nữ trang tế nhuyễn của cô ta. Mọi thứ đều đã được chôn cùng với cô ta.

Esa tháo sợi dây và mở chiếc hộp. Đó là một chuỗi hạt mã não nhỏ và một mảnh bùa đã bị bẻ đôi ánh lên màu lục biếc.

- Hừ - Esa bảo - Không có gì nhiều. Có thể người ta bỏ sót.
- Những người ướp xác đã đem tất cả đi chôn mà.
- Người ướp xác thì cũng không đáng tin cậy hơn người khác. Họ quên đem chôn cái hộp này đấy thôi.
- Con phải bảo cho cụ biết, cái hộp này không có trong phòng khi con nhìn lần cuối xem họ có đem sót cái gì không.

Esa đưa mắt nhìn Henet, sắc như dao:

- Mụ đang cố gắng chứng minh điều gì vậy? Mụ muốn nói rằng Nofret từ âm phủ trở về và hiện có mặt trong nhà này? Này, Henet, mụ không phải thật sự là một con ngốc đâu, dầu đôi khi mụ có vờ tỏ ra như vậy. Mụ được sung sướng gì khi bày đặt ra những điều huyền hoặc xuẩn ngốc đó?

Henet lắc đầu một cách bất thường:

- Tất cả chúng ta đều biết cái gì đã xảy ra cho cô Satipy và tại sao.
- Có lẽ chúng ta biết - Esa đáp - và có lẽ một người nào đó trong chúng ta còn biết trước nữa! Này Henet, ta luôn luôn có ý tưởng rằng mụ biết nhiều hơn tất cả chúng ta về lý do vì sao Nofret chết.
- Ô, thưa cụ Esa, con chắc chắn rằng cụ không hề có lúc nào nghĩ như vậy...

Esa cắt ngang:

- Ta không nghĩ điều gì? Ta không hề sợ suy nghĩ, Henet ạ. Ta đã thấy Satipy bò lê lết quanh nhà trong hai tháng cuối cùng, kinh hoàng tìm cái chết và đột nhiên hôm qua ta nảy ra ý tưởng rằng một người nào đó có thể đã nắm được ý tưởng trong đầu nó và có thể đe dọa sẽ báo cho Yahmose hay cả Imhotep...

Henet bật ra một tiếng thét phản đối. Esa nhắm nghiền mắt và ngả người dựa vào ghế.

- Ta chưa lúc nào nghĩ rằng mụ lại thừa nhận mụ làm việc đó. Ta không hề chờ đợi mụ thú nhận.
- Tại sao con làm vậy mới được chứ? Con hỏi cụ, con làm vậy để làm gì kia

chứ?

- Ta không hề có một ý kiến nhỏ nào để giải thích điều này - Esa bảo - Henet, mẹ làm khối điều mà ta chưa bao giờ tìm ra được lý do thỏa đáng.

- Con nghĩ cụ cho rằng con cố bắt cô ta hối lộ con để con đừng nói. Con xin thề với chín vị thần...

- Đừng làm phiền các thần nữa. Mẹ thành thực đấy, nếu quả có sự thành thực trên cõi đời này. Và cũng có thể là mẹ không biết gì về việc tại sao Nofret chết. Nhưng mẹ biết hầu hết những chuyện xảy ra trong nhà này. Và nếu chính ta phải thề thốt một điều gì đó, thì ta sẽ thề rằng chính chính tay mẹ đã để cái hộp nữa trang này vào trong phòng Nofret - mặc dù vì lý do gì thì ta không hình dung ra nổi - nhưng hẳn là phải có một lý do nào đó... Mẹ có thể lừa gạt Imhotep bằng các xảo thuật của mẹ, nhưng mẹ không thể lừa gạt ta được đâu. Và nhất là đừng khúm núm. Ta đã già rồi và ta không chịu nổi một con người khúm núm trước mặt ta. Hãy đi đi và khúm núm trước Imhotep. Hẳn thích vậy, mặc dù có trời mới hiểu tại sao!

- Con sẽ đem cái hộp này đi kể cho ngài Imhotep...

- Chính ta sẽ đem cho hẳn, Henet. Còn bây giờ thì mẹ đi ra đi và chấm dứt việc bịa đặt những chuyện mê tín ngu ngốc của mẹ đi. Không có Satipy, nhà này trở nên bình yên hơn. Còn một Nofret chết thì đem lại lợi ích cho chúng ta hơn một Nofret sống. Nhưng giờ đây, món nợ đã trả, hãy để cho mọi người trở về với công việc thường ngày của họ.

II

- Chuyện gì vậy mẹ? - Imhotep vừa đi xông xộc vào phòng Esa vài phút sau đó vừa hỏi - Henet hết sức đau khổ. Mẹ đến trước mặt con mà nước mắt ròn ròn. Tại sao không một ai trong nhà này chịu biếu lộ một cử chỉ tử tế bình thường nhất với một con người trung thành tận tụy với chúng ta đến như vậy...

Esa bất động, bật lên một tiếng cười khô khan, Imhotep tiếp:

- Con biết, mẹ buộc tội mẹ ta là ăn cắp một hộp nữ trang.
- Mẹ bảo con vậy à? Mẹ không hề làm thế. Cái hộp đây. Có vẻ như được tìm thấy trong phòng Nofret.

Imhotep đưa tay cầm lấy chiếc hộp.

- À, vâng, đây chính là chiếc hộp con đã tặng nàng - ông mở hộp - Hừm, bên trong không có gì nhiều. Bọn ướp xác thật bất cẩn, không đem hết các di vật của nàng đi chôn. Mình tưởng trả cho bọn Montu một số tiền lớn như vậy... Ít ra mình cũng tưởng họ đừng làm sơ sót gì chứ... Thôi được rồi, chuyện này nghe om sòm vậy chứ chẳng có gì quan trọng cả.

- Hoàn toàn đúng vậy.

- Con sẽ đem hộp này cho con Kait - à không, cho Renisenb. Trước đây nó vẫn luôn luôn xử sự nhã nhặn với Nofret.

Ông thở dài:

- Làm một người đàn ông trong nhà này thật khó mà nghĩ ngợi yên tĩnh được. Bọn đàn bà con gái cứ hết khóc lóc lại gây lộn, cãi vã nhau.

- Con ạ, dẫu sao thì bây giờ cũng bớt đi một người đàn bà rồi đấy.

- À, vậy, quả vậy. Tội nghiệp thằng Yahmose! Nhưng đồng thời, mẹ ạ, ờ... con cảm thấy như thế mà lại hay. Thật tình thì Satipy để cho thằng Yahmose những đứa con khỏe mạnh nhưng nó thường tỏ ra là một người vợ bất mãn, nhiều chuyện. Dĩ nhiên, cũng do thằng Yahmose nhịn nó quá. Ờ, nhưng mà thôi, bây giờ mọi chuyện cũng đã xong xuôi. Con phải nói rằng con rất hài lòng về cách xử sự của thằng Yahmose gần đây. Phán đoán của nó trên nhiều công việc cũng tỏ ra rất tuyệt, rất tuyệt...

- Nó luôn luôn là một đứa bé ngoan, vâng lời.

- Vâng... nhưng tỏ ra hơi chậm và hơi chịu trách nhiệm.

Esa khô khan:

- Trách nhiệm là thứ mà chưa bao giờ con cho phép nó có cả.

- Vâng, nhưng bây giờ thay đổi rồi mẹ ạ. Con đang soạn một chứng thư quy định người cộng sự với con. Con sẽ ký trong vài ngày nữa. Cộng sự giữa con với ba đứa con trai của con.

- Không có Ipy chứ?

- Nếu gạt nó ra nó sẽ tổn thương lắm. Một chàng trai dễ thương, nhân hậu

như thế...

- Chắc chắn không có gì chậm về nó đâu, con ạ. - Esa nhận xét.

- Vâng, còn Sobek nữa. Trước đây con quả không bằng lòng về nó, nhưng sau này nó đã thật sự thay đổi. Nó không còn lười biếng nữa, và nó cũng biết nghe lời con hơn cũng như biết nghe lời Yahmose hơn.

- Đây quả thật là điều đáng ca tụng, con ạ - Esa nói - Mẹ phải nói rằng con đang làm điều đúng đắn. Trước đây con đã rất dở khi làm cho mấy đứa con trai của con bất mãn. Nhưng mẹ vẫn nghĩ rằng riêng với Ipy thì nó còn quá trẻ so với điều con định đề nghị với nó. Thật lỗi bịch khi trao cho đứa bé bằng tuổi ấy một vị trí xác định. Con nắm được nó ở cái gì nào?

- Chắc chắn phải có chứ. - Imhotep đáp, vẻ trầm tư.

Rồi ông đứng lên:

- Con phải đi đây. Có nghìn vạn việc phải để mắt. Mấy người ướp xác đã đến rồi, đã thu xếp xong mọi việc để chuẩn bị chôn cất Satipy. Những cái chết này thật tốn kém, quá sức tốn kém. Mà lại tiếp liền theo nhau nữa chứ.

Esa an ủi:

- Ủ, nhưng chúng ta hy vọng rằng đây là cái chết cuối cùng, cho tới khi đến lượt mẹ.

-Ồ, thưa mẹ, con hy vọng rằng mẹ sẽ sống nhiều năm nữa.

- Mẹ chắc chắn rằng con mong thế - Esa nói với một nụ cười - Này, con đừng tiết kiệm trong lễ tang mẹ nhé! Làm vậy coi không được. Mẹ cần nhiều thứ đi theo mẹ để giải phiền mẹ bên kia thế giới. Thật nhiều thức ăn thức uống này, thật nhiều tượng nô lệ này, một chiếc thuyền trang hoàng cho thật đẹp này, dầu thơm này, dầu xức tóc này và mẹ đòi cho được những cái lọ đựng tiền bằng ngọc trắng đấy nhé.

- Vâng, vâng tất nhiên rồi - Imhotep bồn chồn chuyển thế đứng từ chân này sang chân kia - Lẽ tự nhiên, con sẽ dành tất cả những nghi lễ trang trọng cho mẹ khi cái ngày buồn ấy đến. Nhưng con phải thú nhận với mẹ rằng với Satipy thì khác. Dĩ nhiên mình không muốn để người ta chê cười, nhưng thật ra, trong trường hợp này...

Chưa nói hết câu Imhotep đã vội vã ra khỏi phòng.

Esa mím một nụ cười giấu cợt khi nhận thấy rằng câu “trong trường hợp này” là điểm tiếp cận sát nhất mà trước đây Imhotep chưa hề đề cập đến trong việc thừa nhận rằng khái niệm tai nạn không diễn tả đầy đủ về cái chết của người hầu cứng của ông.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XIII

THÁNG THỨ NHẤT - MÙA HẠ

NGÀY THỨ HAI MƯƠI LĂM

I

Chứng thư đã được phê chuẩn xong, mọi người trong gia đình từ dinh quận trưởng trở về, một không khí vui vẻ thoải mái tràn ngập cả nhà. Ngoại lệ chắc chắn là Ipy, người mà vào phút chót bị gạt ra khỏi danh sách những người được tham gia cộng tác vì lý do còn quá trẻ. Tất nhiên, Ipy hết sức giận lẫy, bất mãn và cố tình vắng mặt.

Imhotep thì hết sức phấn khởi, gọi người mang một bình rượu nho lớn vào, đặt trên giá rượu dưới hiên nhà.

- Con uống đi con - Ông hể hả tuyên bố và vỗ mạnh lên vai Yahmose - hãy quên đi những đau buồn vì mất mát trong quá khứ. Cha con ta hãy nghĩ đến những ngày tươi đẹp sắp đến.

Imhotep, Yahmose, Sobek và Hori cùng uống rượu mừng. Liên đó, có người vào báo một con bò bị mất cắp, thế là cả bốn người đều vội vã ra đi điều tra.

Một giờ sau, khi Yahmose trở lại sân nhà, anh mệt và nóng. Anh tiến lại bình rượu vẫn còn đặt trên giá. Anh múc rượu ra một chiếc cốc bằng đồng rồi ngồi xuống dưới mái hiên, nhẹ nhàng nhấp từng ngụm rượu. Lát sau, Sobek đi về, kêu lên vui vẻ:

- A ha! Bây giờ ta uống rượu nữa. Hãy uống cho tương lai cuối cùng được bảo đảm của chúng ta. Chắc chắn đây là một ngày vui cho chúng ta, anh Yahmose à.

Yahmose đồng ý:

- Ủ, đúng vậy. Việc này làm đời sống dễ dàng hơn trên mọi mặt.

- Anh thì luôn luôn chùng mực trong cảm xúc của mình, anh Yahmose ạ.

Sobek vừa nói vừa cười, múc một cốc rượu, đưa lên cao, chút chút miệng rồi đặt xuống:

- Từ giờ mình hãy xem cha có giữ cái kiểu cổ lỗ sĩ như xưa nay không, hay là tôi sẽ đủ sức lái cha theo tôi vào những phương pháp hợp thời.

- Nếu tôi là chú, tôi sẽ đi từ từ - Yahmose khuyên - Chú luôn luôn vội.

Sobek mỉm cười trêu mếu với anh. Sobek đang ở trong trạng thái vui vẻ.

Anh giễu cợt:

- Ôi cái ông chậm-mà-chắc.

Yahmose mỉm cười, không chịu thua:

- Cuối cùng đó là cách hay nhất. Vả lại, xưa nay cha đối xử rất tốt với anh em chúng ta. Chúng ta không được làm gì khiến cha lo phiền.

Sobek nhìn anh trai, tò mò:

- Anh thật sự yêu thương cha? Anh thật là một người nhiều tình cảm, anh Yahmose à! Còn tôi thì giờ đây tôi chẳng để ý bất cứ người nào, nghĩa là, ngoại trừ chính tôi, Sobek muôn năm!

Anh nốc một ngụm rượu khác.

- Cần thận đấy - Yahmose nhắc em - Ngày hôm nay chú ăn rất ít. Uống rượu mà ăn ít đôi khi bị...

Yahmose ngừng ngang, môi đột nhiên méo lại.

- Cái gì vậy, anh Yahmose?

- Không có gì, tự nhiên đau đột ngột, tôi... không có gì...

Nhưng anh lại đưa tay lên chùi cái trán đột nhiên lấm tấm mồ hôi.

- Trông anh không được khỏe.

- Mới vừa rồi đây tôi không việc gì cả mà.

- Chùng nào mà không có ai bỏ thuốc độc vào rượu thì... Sobek vừa cười nói đùa vừa đưa tay với lấy bình rượu. Đúng lúc ấy cánh tay anh đột nhiên cứng lại, người gập về phía trước trong một cơn đau đột ngột.

- Yahmose - anh thêu thào - Tôi... cũng...

Yahmose chồm tới, người gập đôi lại. Anh kêu lên một tiếng, tiếng kêu bị

tắt nửa chừng. Sobek vịn người đi vì đau. Anh cố cất cao giọng:

- Cứu chúng tôi với. Gọi một y sĩ... một y sĩ...

Henet từ trong nhà chạy ra.

- Có phải cậu gọi? Có phải cậu kêu cứu? Chuyện gì vậy?

Tiếng la thất thanh của Henet gọi những người khác đến.

Yahmose thều thào:

- Rượu... thuốc độc... gọi ngay y sĩ...

Henet rú lên một tiếng lanh lảnh:

- Lại thêm một tai họa nữa. Nhà này thật đã bị trù ếm rồi. Mau lên, nhanh lên! Hãy mang họ đến Đền của Đức cha Mersu, ông ấy là một y sĩ tài ba, nhiều kinh nghiệm lắm.

II

Imhotep đi đi lại lại trong phòng tiền sảnh. Chiếc áo dài sang trọng bằng vải gai của ông nhàu nát và bẩn thiu: ông không tắm cũng chẳng thay áo. Nét mặt ông nặng trĩu lo âu và sợ sệt.

Từ phía sau nhà vọng tới tiếng khóc kể trầm trầm - phần đóng góp của những người phụ nữ vào cái tai ương đang ngự trị trong nhà. Giọng Henet dẫn đầu.

Từ một căn phòng bên cạnh tiền sảnh, tiếng của Mersu, người y sĩ đồng thời là tăng lữ vọng lên trong khi ông đang chòm người trên cái thân thể bất động của Yahmose. Renisenb lặng lẽ rút lui ra khỏi đám phụ nữ phía sau nhà, đi vào đại sảnh. Giọng của Mersu đã thu hút nàng. Nàng đặt chân nơi bậc cửa và đứng yên tại đó, lắng nghe những âm thanh vang vang trong lời cầu nguyện của người tăng lữ:

“Hỡi thần Isis quyền uy vĩ đại, hãy buông tha tôi, hãy giải thoát cho tôi khỏi điều xấu, điều ác, cứu cho tôi thoát khỏi thần linh trong trừng phạt, khỏi bị người chết trả thù, khỏi bị những người thù địch hãm hại...”

Một tiếng thở dài nhẹ nhõm, yếu ớt thoát ra từ làn môi Yahmose.

Từ tận đáy lòng, Renisenb cũng cầu nguyện cùng vị tăng lữ.

- Ôi, thần Isis, xin hãy cứu anh ấy. Xin hãy cứu anh Yahmose của con, hồi thần đầy quyền năng...

Tư tưởng hỗn loạn trong đầu nàng, dâng lên theo với lời bùa chú.

- ... khỏi tất cả điều xấu, điều ác, cơn giận dữ... Đó chính là điều đã đến với tất cả chúng ta ở trong nhà này, vâng, ý tưởng giận dữ, sự giận dữ của một người đàn bà đã chết.

Nàng nói thầm trong trí, nói thẳng với người nàng đang nghĩ đến.

- Không phải Yahmose làm hại cô đâu Nofret ạ. Và mặc dầu Satipy là vợ của anh ấy nhưng cô không thể bắt anh Yahmose chịu trách nhiệm về những hành động của chị ta được. Anh ấy có bao giờ điều khiển được chị ta đâu, và cũng không ai điều khiển chị ta được. Nhưng Satipy, người làm hại cô hiện giờ đã chết. Thế chưa đủ sao? Sobek cũng chết rồi. Sobek chỉ mạnh miệng chống lại cô nhưng anh ấy chưa thực sự làm gì hại cô cả. Ôi, thần Isis, đừng để anh Yahmose chết. Xin hãy cứu anh ấy khỏi sự trả thù độc địa của Nofret.

Imhotep thần thờ bước lui bước tới trong phòng, bỗng ngược nhìn con gái và nét mặt ông như dân ra vì trù mến:

- Lại đây Renisenb, con gái của cha.

Nàng chạy ùa lại ông và ông choàng tay qua người nàng:

- Ôi, cha, họ bảo thế nào?

Giọng ông nặng nhọc:

- Họ bảo trong trường hợp Yahmose thì có chút hy vọng. Còn Sobek thì... con biết rồi.

- Vâng, vâng. Thế cha không nghe chúng con khóc sao?

- Nó chết lúc rạng sáng - Imhotep nói - Sobek, đứa con mạnh khỏe, đẹp trai của cha. - Giọng ông run rẩy và vỡ vụn.

- Thật độc ác, tàn nhẫn... chúng ta không làm gì được cả sao?

- Đã làm tất cả điều gì có thể làm được. Đã cho uống thuốc để nó nôn ra. Nước cỏ loại mạnh. Bùa thiêng cùng với những lời phù chú đều đã được dùng. Tất cả đều vô hiệu. Mersu là một y sĩ tài giỏi. Nếu như ông ta không

cứu nổi con trai của ta, thì đó chính là ý muốn của các Thần muốn con ta không được cứu sống.

Giọng người tăng lữ - y sĩ vút lên cao trong âm điệu kết thúc rồi bước ra khỏi căn phòng, lau mồ hôi trán.

- Thế nào? - Imhotep nóng nảy hỏi.

Người y sĩ đáp giọng tầm trọng:

- Nhờ ơn thần Isis, con ông sẽ sống. Cậu ta còn yếu lắm, nhưng cơn khủng hoảng do tác động của thuốc độc đã qua. Điều nguy hiểm đã giảm xuống.

Ông ta nói tiếp, hơi thay đổi giọng của người tăng lữ bằng giọng bình thường hàng ngày:

- Thật may mắn là Yahmose uống cái rượu tẩm thuốc độc ấy ít hơn. Cậu ta nhấp từng giọt, trong khi hình như cậu Sobek uống từng vại lớn.

Imhotep rên lên:

- Ông biết đó, tính tình hai đứa khác nhau. Yahmose nhút nhát, thận trọng, tiếp cận vấn đề gì cũng chậm chạp, ngay cả trong việc ăn uống. Còn Sobek thì luôn luôn hào phóng, thái quá, buông tuồng... và hơi ời, bất cẩn.

Rồi ông hỏi, giọng sắc:

- Chắc chắn rượu bị bỏ thuốc độc?

- Không nghi ngờ gì điều đó, ngài Imhotep ạ. Những người phụ tá của tôi đã đem rượu đi thử. Những con súc vật được thử đều chết khá nhanh.

- Thế nhưng tôi đã uống cũng thứ rượu chưa đầy một giờ trước đó lại không bị gì cả.

- Chắc chắn lúc đó rượu chưa bị độc. Thuốc độc chỉ được bỏ vào sau đó.

Nắm tay Imhotep dấm vào lòng bàn tay kia:

- Không một người nào - Ông tuyên bố - Không một người sống nào dám đánh thuốc độc con tôi, ở đây, dưới mái nhà này! Đó là điều không thể có được. Tôi dám nói, không một người sống nào dám làm chuyện đó.

Mersu hơi nghiêng đầu. Nét mặt ông trở nên bất khả dò:

- Về điểm này, thưa ngài Imhotep, ngài là người có phán đoán đúng nhất.

Imhotep đứng gãi đầu một cách bối rối. Ông nói đột ngột:

- Có một chuyện này tôi nói ông nghe.

Ông vỗ tay và khi một nô lệ chạy vào, ông gọi lớn:

- Đem thằng bé chặn dê vào đây!

Quay lại với Mersu, ông nói:

- Đây là một cậu bé trí thông minh hơi kém. Nói gì với nó, nó hiểu một cách khó khăn, nó cũng không hoàn toàn làm chủ khả năng của mình. Tuy vậy, mắt nó sáng và hơn nữa nó rất phục tùng thằng Yahmose con tôi, vì Yahmose xưa nay vẫn dịu dàng và tốt với nó.

Tên đầy tớ trở lại, tay dắt theo một đứa bé da đen, gầy gò, quần khố, với cặp mắt hơi lé và nét mặt đờ đẫn, sợ hãi.

- Nói đi - Imhotep nghiêm giọng - Lập lại những gì hồi nãy mày vừa kể với tao.

Đứa bé cúi đầu, tay mân mê mép khố quần quanh hông.

- Nói đi - Imhotep gầm lên.

Esa khập khễnh bước vào, chống người trên cây gậy, bà nhướn cặp mắt lò.

- Imhotep, con làm thằng bé sợ cuống lên. Này, Renisenb, cho nó quả lựu đây. Này, kể cho chúng ta nghe, con đã thấy gì?

Thằng bé đưa mắt nhìn từ người này sang người khác. Esa khuyến khích:

- Ngày hôm qua, con đi ngang quá trước sân... con thấy... con thấy gì?

Đứa bé lắc đầu, mắt nhìn lảng ra chỗ khác. Nó thì thầm:

- Ngài Yahmose của tôi đâu tôi?

Vị tăng lữ nói bằng giọng vừa oai quyền vừa dịu dàng:

- Chính ngài Yahmose của con muốn con kể câu chuyện lại cho chúng ta nghe. Đừng sợ gì cả. Không ai đánh đập gì đâu.

Một ánh sáng thoáng hiện trên khuôn mặt đứa bé:

- Ngài Yahmose xưa nay vẫn tốt với con. Con sẽ làm điều gì ngài muốn.

Nó lại ngừng. Imhotep sắp sửa nạt nhưng cái nhìn của viên y sĩ đã giữ ông lại.

Đột nhiên đứa bé nói một cách vội vã, vừa nói vừa nhìn quanh, dường như nó sợ một sự hiện diện vô hình nào đó đang nghe lỏm lời nó:

- Chính là... vì con lừa nhỏ đó ạ... nó được thần Seth che chở và luôn luôn đem lại tai họa cho con. Con cầm gậy chạy đuổi theo nó. Nó chạy qua cổng, vào trong sân, con đứng ngoài nhìn qua cổng vào trong nhà. Dưới

hiên nhà không có ai, chỉ trừ một cái giá rượu để đó. Rồi một người phụ nữ, một tiểu thư trong nhà, từ trong bước ra dưới hiên. Bà ta bước lại chỗ bình rượu và đưa hai bàn tay lên trên bình và rồi... và rồi bỏ ra đi vào trong nhà... Ồ, con nghĩ vậy... con không biết rõ. Vì lúc đó con nghe tiếng chân và quay lại thì thấy ngài Yahmose từ ngoài đồng trở về. Thế là con chạy đi kiếm con lừa nhỏ, còn ngài Yahmose của con thì bước vào sân.

Imhotep kêu lên giận dữ:

- Thế mà mày không báo động cho Yahmose, mày không nói gì cả.

Đứa bé kêu lên:

- Con không thấy có gì sai trái cả. Con không thấy gì ngoại trừ một tiểu thư đứng đó mỉm cười nhìn xuống khi cô ta đưa bàn tay lên trên bình rượu... Con không thấy gì hết...

- Tiểu thư đó là ai vậy cậu bé? - Vị tăng lữ hỏi.

Đứa bé lắc đầu, trống rỗng, dờ dẫm:

- Con không biết. Cô ta hẳn là một trong số các bà trong nhà. Con không biết họ. Con chặn súc vật ở tận mút đặng kia cánh đồng. Cô ta mặc một chiếc áo bằng vải gai nhuộm.

Renisenb giật mình.

- Có lẽ là một người đầy tớ trong nhà phải không? - Vị tăng lữ gợi ý và nhìn cậu bé.

Cậu bé lắc đầu cương quyết:

- Cô ta không phải là đầy tớ đâu. Cô ta mang tóc giả và nửa trang. Đầy tớ thì đâu có đeo nửa trang.

- Nửa trang? - Imhotep hỏi - Nửa trang thế nào?

Cậu bé trả lời gấp và tự tin, dường như cuối cùng cậu đã chế ngự được sự sợ hãi và chắc chắn về những điều mình nói:

- Sợi dây chuyền hình hạt đậu và đầu sứt bằng vàng phía trước.

Cây gậy của bà Esa đập lên nền nhà đánh cắc một tiếng. Imhotep thốt ra một tiếng kêu lạnh cứng.

Giọng Mersu đe dọa:

- Bé con, nếu như mày nói dối...

- Đó là sự thật. Con thề đó là sự thật. - Giọng cậu bé cao lên, chắc và rõ.

Từ căn phòng bên cạnh, trên giường bệnh, Yahmose thều thào gọi:

- Có chuyện gì vậy?

Đứa bé quay phắt người, phóng qua cửa vào phòng bên và quỳ xuống bên giường Yahmose:

- Chủ nhân ơi, họ sắp đánh đập con.

- Không đâu, không đâu - Yahmose khó nhọc quay đầu trên chiếc gối dựa lồm bồm bằng gỗ - Xin đừng đánh đập thằng bé. Nó hơi ngốc nhưng chân thật. Xin hứa với tôi đi.

- Dĩ nhiên, dĩ nhiên - Imhotep nói - không cần thiết. Rõ ràng là thằng bé đã thuật lại những gì nó biết và ta nghĩ rằng nó không đặt bẫy. Bây giờ mày đi ra đi, bé con, nhưng đừng trở lại nơi bãi chôn súc vật. Cứ ở gần quanh nhà để chúng ta có thể gọi mày khi cần đến.

Thằng bé đứng lên. Nó vẫn miễn cưỡng không chịu rời Yahmose.

- Ngài bệnh sao, thưa chủ nhân?

Yahmose mỉm cười yếu ớt:

- Đừng sợ, ta không chết đâu. Bây giờ con đi đi và ai bảo gì thì nhớ vâng lời nhé.

Giờ đây thì đứa bé cười sung sướng đi ra. Vị y sĩ xem xét cặp mắt Yahmose ước lượng mức độ máu chạy dưới làn da. Rồi, ra lệnh cho Yahmose phải ngủ, ông cùng với những người khác trở lại khách sảnh.

Ông nói với Imhotep:

- Đứa bé diễn tả như thế, ông có nhận được ra là ai không?

Imhotep gật đầu. Hai gò má hóp của ông nhợt nhạt như người bệnh.

Renisenb nói:

- Chỉ có Nofret mới mặc áo bằng vải gai nhuộm. Đó là một thời trang mà cô mang từ các thành phố phía Bắc xuống. Nhưng tất cả những chiếc áo đó đều được chôn cùng cô rồi mà.

Imhotep nói:

- Còn sợi dây chuyền bằng hạt cườm và đầu sủ tử bằng vàng là do tôi tặng nàng. Trong nhà này không có một món nữ trang nào khác giống như vậy. Đây là món đặc biệt và đắt tiền. Ngoại trừ sợi dây chuyền cũ bằng hạt cườm là đồ vô giá trị, tất cả tư trang đều chôn theo nàng và niêm kín trong

mộ.

Ông giang tay ra:

- Tại sao lại có sự thù hằn, sự báo oán thế này? Tôi đã đối xử rất tốt với nàng, tôi hết sức kính yêu, và tôi tống táng nàng với nghi thức đúng đắn, không ngại tốn kém. Tôi cùng ăn cùng uống với nàng, đều đó mọi người đều chứng kiến. Nàng không có điều gì phải phàn nàn. Thật tình tôi đã làm cho nàng quá điều bốn phận đòi hỏi. Tôi cưng nàng hơn là hai đứa con ruột của tôi nữa. Thế thì tại sao nàng ta lại còn từ chối chết trở về để hành hạ tôi và gia đình tôi chứ?

Mersu nói giọng nghiêm trang:

- Có vẻ người đàn bà đã chết này không muốn làm hại cá nhân ngài. Rượu ngài uống không độc. Ai trong gia đình ngài đã xúc phạm đến nàng hầu đã chết của ngài?

- Một phụ nữ giờ đây cũng đã chết rồi - Imhotep trả lời gọn lỏn.

- Tôi hiểu ngài muốn nói vợ của Yahmose, con trai ngài?

- Đúng vậy - Imhotep ngừng một lúc, đoạn kêu lên - Nhưng chúng ta phải làm gì đây, thưa ngài tư tế? Chúng ta làm thế nào để chống lại hồn ma này? Ôi thật là một ngày quý ám, cái ngày mà lần đầu tiên tôi đưa người đàn bà ấy về nhà tôi.

- Quả thực là một ngày quý ám - Giọng trầm trầm của Kait vang lên khi cô từ khu nhà sau qua ngưỡng cửa tiến vào khách sảnh.

Cô đầm đìa nước mắt và trên khuôn mặt to và trần trụi của cô có một sức mạnh quả quyết làm mọi người chú ý. Giọng cô, trầm và khô, đang rung lên vì giận dữ:

- Đúng là một ngày quý ám khi cha mang Nofret về đây, để hủy diệt đứa con trai đẹp và thông minh nhất của cha. Chính nó đã đem lại cái chết cho chị Satipy và cho Sobek của tôi, còn anh Yahmose thì cũng chỉ thoát chết trong đường tơ kẽ tóc. Tiếp đến ai nữa đây? Nó dám làm hại cả trẻ con nữa đấy. Thì chính nó đã đánh con bé Ankh của tôi mà! Phải làm một điều gì đó mới được!

- Phải làm một điều gì mới được - Imhotep vọng lại, vừa nhìn ra ý hỏi vị tăng lữ.

Người này gật đầu với một vẻ điềm tĩnh:

- Có nhiều cách, ngài Imhotep ạ. Một khi chúng ta đã chắc chắn về cái dữ kiện của chúng ta thì chúng ta có thể tiến hành. Trong trí tôi nghĩ đến người vợ đã khuất của ngài, bà Ashayet. Bà là người thuộc một gia đình có thế lực. Linh hồn bà sẽ nhờ đến những quyền phép nơi âm phủ, để có thể can thiệp vào chuyện này vì ông và hồn ma Nofret sẽ không chấp nối với những thế lực này. Chúng ta phải cùng nhau bàn kỹ xem.

Kait bật ra một tiếng cười ngắn:

- Đừng chờ đợi quá lâu đấy. Đàn ông bao giờ cũng vậy cả. Vâng, ngay cả những tăng lữ! Mọi thứ đều phải làm theo đúng luật lệ và tập tục! Nhưng tôi bảo, hành động nhanh lên đi, nếu không sẽ có thêm người chết nữa dưới mái nhà này đấy.

Cô quay mình đi ra, Imhotep nói nhỏ:

- Nó là một phụ nữ tuyệt vời. Một người mẹ tận tụy với con cái, một người vợ tròn bổn phận... Có điều các cư xử của nó đối với người chủ gia đình nhiều khi không đúng mực. Dĩ nhiên trong thời điểm như thế này ta tha lỗi cho nó hết. Chúng ta đều cuồng trí hết. Chúng ta không ai biết đang làm gì nữa. - Ông vừa nói vừa đập vào trán.

Esa nhận xét:

- Một số trong chúng ta ít khi biết mình đang làm gì.

Imhotep đưa mắt nhìn mẹ bực bội. Người y sĩ chuẩn bị ra về và Imhotep cùng bước ra mái hiên với ông ta để nghe Mersu dặn dò việc săn sóc người bệnh. Ở lại trong sảnh, Renisenb đưa mắt nhìn bà nội. Bà Esa ngồi yên như pho tượng, mày chau lại và nét mặt kỳ lạ đến nỗi Renisenb phải rụt rè hỏi.

- Nội đang nghĩ gì thế nội?

- Suy nghĩ, đúng vậy. Những việc kỳ lạ như vậy đang xảy ra trong nhà này khiến người ta rất cần phải suy nghĩ.

Renisenb rùng mình:

- Những việc ấy thật khủng khiếp. Chúng làm cháu sợ hãi.

- Chúng cũng làm cả bà sợ hãi nữa. Nhưng có lẽ không cùng một lý do với cháu.

Bằng một cử chỉ quen thuộc, bà kéo bộ tóc giả trên đầu xiên về một bên:

- Nhưng anh Yahmose cháu không chết đâu - Renisenb thừa - Anh ấy sẽ sống.

Esa gật đầu:

- Ừ, nhờ vị y sĩ bậc thầy đến kịp lúc. Nhưng vào một trường hợp khác, nó sẽ không may mắn vậy đâu.

- Nghĩa là nội nghĩ rằng... sẽ còn những chuyện như vậy xảy ra nữa?

- Bà nghĩ rằng Yahmose, cháu với Ipy - và có lẽ cả Kait nữa - tốt hơn nên cẩn thận khi ăn và uống. Luôn luôn nên để cho nô lệ nếm trước.

- Còn nội thì thế nào nội?

Esa mỉm một nụ cười nhạt bóng:

- Cháu ạ, nội là một bà già, và nội yêu đời sống như bất cứ một người già cả nào, nuốt lấy từng giờ, từng phút mà cuộc đời còn để lại cho họ. So với tất cả các cháu thì nội an toàn hơn, bởi vì nội sẽ cẩn thận hơn bất cứ đứa nào trong bọn cháu.

- Thế còn cha cháu? Chắc chắn hồn ma Nofret sẽ không muốn làm hại cha cháu, nội nhỉ?

- Cha cháu? Nội không biết... Không, nội không biết. Nội chưa thể biết được rõ ràng. Ngày mai, khi nội suy nghĩ xong xuôi tất cả mọi chuyện này, nội phải nói chuyện với thằng bé chặn súc vật một lần nữa. Có một cái gì đó trong câu chuyện nó kể...

Bà ngừng lại, nhú mày. Rồi, thở dài, bà đứng lên, mệt nhọc chống mình trên gậy, bà chậm chạp lê bước về phía sau nhà.

Renisenb đi vào phòng anh trai. Yahmose đang ngủ và Renisenb lại thút thít khóc. Do dự một lúc, nàng bước vào phòng Kait. Nàng đứng nơi ngưỡng cửa phòng một lúc, chăm chú nhìn Kait đang ru đứa con nhỏ ngủ. Khuôn mặt Kait bình tĩnh và cả quyết trở lại. Trông cô hết như ngày thường đến nỗi có một lúc Renisenb có cảm tưởng toàn bộ những sự kiện bi thảm xảy ra trong hai mươi bốn giờ vừa qua chỉ là một giấc mơ.

Nàng chậm chậm quay đi và trở về phòng riêng của mình. Trên bàn, giữa những hộp và chai lọ của nàng, là chiếc hộp nữ trang nho nhỏ trước đây thuộc về Nofret.

Renisenb cầm chiếc hộp lên, đặt trong lòng bàn tay và ngắm nghía. Đây là

vật mà Nofret đã sờ mó, đã cầm - đây là sở hữu của cô ta.

Một lần nữa lòng thương xót Nofret lại dâng lên trong lòng nàng, cùng với một niềm cảm thông hơi kỳ dị - Nofret đã đau khổ. Và có lẽ khi cô ta đang cầm chiếc hộp nhỏ này trong tay cô ta đã cân nhắc và cuối cùng đẩy cái nỗi bất hạnh đó vào thành sự độc ác và lòng thù hận... và ngay cả đến bây giờ, lòng thù hận đó cũng không biến mất... nó vẫn đang tìm cách trả thù... Ồ không, chắc chắn không phải, không phải vậy.

Gần như một cách máy móc, tay Renisenb vặn lại cái nút trên hộp. Những hạt cườm bằng mã não và lá bùa vỡ ra và một cái khác nữa...

Tim đập thình thịch, Renisenb lấy từ trong hộp ra một sợi dây chuyền phía trước có những hạt và những con sư tử bằng vàng...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XIV

THÁNG THỨ NHẤT - MÙA HẠ

NGÀY THỨ BA MƯỜI

I

Việc tìm thấy sợi dây chuyền làm Renisenb sợ hãi cực độ.

Trong một phút xúc động, nàng vội vã đặt sợi dây chuyền vào lại trong hộp, đậy nắp và buộc dây quanh nút lại. Theo bản năng nàng định dấu kín việc này. Nàng còn sợ hãi nhìn lui ra phía sau để có thể chắc chắn rằng không có ai nhìn thấy việc nàng đang làm.

Nàng trải qua một đêm không ngủ, trăn trở đầu mình một cách khó khăn trên chiếc gối cong bằng gỗ trên giường.

Đến sáng thì Renisenb quyết định phải thú thật chuyện này với một người nào đó. Nàng không thể một mình chịu đựng được cái gánh nặng do điều bí mật này đè lên. Hai lần trong đêm, nàng đứng bật dậy, tưởng như thấy bóng hình của Nofret đứng bên cạnh nàng, đe dọa. Nhưng không có gì cả.

Lấy sợi dây chuyền từ trong hộp nữ trang ra lại, Renisenb dấu vào dưới nếp áo dài đang mặc. Nàng vừa dấu xong thì Henet chạy vào phòng. Mắt mù sáng rực lên niềm vui sướng bắt được những tin tức số đỏ:

- Trời ơi, cô Renisenb, cô thử tưởng tượng xem, khủng khiếp không? Cái thằng bé đó - Thằng bé chăn súc vật ấy mà, sáng nay vẫn nằm ngủ vùi bên vựa thóc, mọi người lay nó và hét vào lỗ tai nó và hình như nó sẽ không bao giờ thức dậy nữa. Dường như nó đã uống nước nha phiến, nhưng nếu vậy thì ai đưa cho nó chứ? Không có ai ở đó, tôi chắc chắn như vậy. Mà nó

thì không thể tự lấy thuốc phiện được. Ôi, đáng lẽ chúng ta phải hiểu câu chuyện ngày hôm qua mới phải.

Henet lần tay lên sờ vào một trong những lá bùa mù đang đeo trên cổ:

- Xin thần Amun che chở cho chúng con trước những hồn ma người chết! Thăng bé đã kể đúng điều nó thấy. Nó bảo nó đã gặp cô ta và như thế là cô ta đã trở lại để cho thăng bé uống nước thuốc phiện để mắt nó nhắm lại vĩnh viễn. Ôi cô ta thật đầy quyền năng, cái cô Nofret ấy! Cô ta đã từng ở nước ngoài, cô biết đấy. Tôi dám chắc rằng cô ta đã nắm được tất cả những bùa chú phù phép của người xưa. Chúng ta không còn an toàn trong căn nhà này. Cha cô phải cúng nhiều bò cho thần Amun mới được - nếu cần thì cả một đàn súc vật. Bây giờ không phải là lúc hà tiện. Chúng ta phải bảo vệ mình chứ. Chúng ta phải gọi đến linh hồn mẹ cô. Đó là điều ngài chủ nhân đang định làm. Thầy Mersu cũng bảo vậy. Một lá thư cúng gọi cho cõi âm. Hori hiện giờ đang bận rộn soạn thảo lá thư đó. Cha cô sẽ gọi cho Nofret, kêu gọi cô ta. Cô biết đó, như thế này: “Hỡi nàng Nofret tuyệt diệu, trước đây ta đã không tốt với nàng...” vân vân. Nhưng như Đức cha Mersu đã chỉ ra, chúng ta cần những biện pháp mạnh hơn nữa. Phải nhờ đến mẹ cô, bà Ashayet, vốn là một bà lớn mà. Cậu của bà trước đây là quan thống đốc, còn anh của bà là quản trị tướng của các quan thành Thebes. Nếu mà bà biết được chuyện này, bà sẽ can thiệp không để cho một con hầu dám làm hại con cái của bà. Bà sẽ đem lại công bằng cho chúng ta, cô ạ. Hiện giờ Hori đang viết thư kêu nài với linh hồn bà đấy.

Chính Renisenb đang có một ý định tìm Hori để kể cho anh nghe việc nàng tìm thấy sợi dây chuyền của Nofret trong phòng. Nhưng nếu Hori đang bận với các vị tăng lữ ở đền thờ Isis thì nàng không có hy vọng gì được gặp anh một mình.

Nàng tự hỏi có nên đến gặp cha nàng không? Thất vọng, nàng tự lắc đầu. Lòng tin thơ ngây hồi xưa của nàng vào sự toàn năng của cha đã hoàn toàn tan biến. Giờ đây, nàng nhận thức rõ ràng rằng trong những lúc khủng hoảng, cha nàng đã sụp đổ nhanh chóng biết chừng nào - nơi ông sự hào

nhoáng ồn ào đã thay thế cho bất cứ một sức mạnh thật sự nào. Nếu như Yahmose không bệnh, nàng hẳn sẽ kể với anh, mặc dầu nàng không tin rằng anh sẽ cho nàng một lời khuyên thiết thực nào cả. Hẳn anh sẽ bảo nàng đem việc này trình bày với Imhotep.

Và điều đó thì Renisenb cảm thấy một cách thật cấp bách rằng, bằng mọi giá phải tránh. Việc đầu tiên Imhotep sẽ làm là rêu rao chuyện này khắp mọi người, mà Renisenb thì bằng một bản năng mạnh mẽ, muốn giữ kín điều đó mặc dầu vì lý do gì thì chính nàng cũng khó giải thích.

Không, nàng đang cần đến lời khuyên của Hori cơ. Hori sẽ biết phải làm điều gì như xưa nay anh luôn luôn biết. Anh sẽ lấy sợi dây chuyền nơi nàng và cùng lúc lấy luôn đi sự lo lắng và bối rối của nàng. Anh sẽ nhìn nàng với cặp mắt nghiêm trang để mẩn ấy và tức khắc nàng sẽ cảm thấy là mọi việc đều ổn thỏa cả...

Có một lúc Renisenb muốn thú thật chuyện nàng với Kait. Nhưng nàng sẽ không thỏa mãn về Kait. Cô ta không bao giờ biết lắng nghe. Có lẽ nếu người ta tách cô ta khỏi mấy đứa con thì... Không, cũng không được gì đâu. Kait dễ thương nhưng ngu ngốc lắm.

Renisenb nghĩ:

- Còn có Kameni... và bà nội nữa.

Kameni? Có một thoáng vui thích khi nàng nghĩ đến Kameni. Trong tưởng tượng, nàng có thể hình dung khuôn mặt, nét mặt anh thay đổi từ sự thách đố tươi vui sang sang sự chú ý, sự cảm thông vì nàng... hay thật ra không phải vì nàng?

Tại sao trong nàng dâng lên mỗi ngờ vực rằng giữa Nofret và Kameni có mối quan hệ thân thiết hơn về bên ngoài của họ? Có phải vì đã giúp Nofret trong chiếc dịch chia rẽ Imhotep với gia đình ông?

Thì anh ta đã thanh minh với mình rằng anh bị bắt buộc làm việc đó chứ

anh đâu muốn. Nhưng có đúng thật không? Nói thì dễ quá. Mọi điều Kameni nói đều có vẻ dễ dàng, tự nhiên và đúng. Tiếng cười của anh vui đến nỗi mình muốn cười theo. Vẻ uốn lượn của thân mình anh khi anh bước đi. Thật đẹp đẽ, dịu dàng. Cách anh quay đầu trên đôi vai láng mượt màu đồng - mắt anh nhìn mình... nhìn mình... Ý tưởng của Renisenb bị ngắt quãng, hỗn loạn. Mắt Kameni không giống mắt Hori: vững vàng, ân cần. Nó đòi hỏi, nó thách đố.

Ý tưởng đó làm máu dâng lên gò má Renisenb và mắt nàng lóe sáng. Nhưng nàng quyết định nàng sẽ không đem chuyện chiếc dây chuyền nói với Kameni. Không, nàng sẽ đi gặp Esa. Ngày hôm qua bà nội đã gây ấn tượng trong nàng. Mặc dù già cả, bà nội nàng vẫn có một khả năng nắm bắt vấn đề bằng một tinh thần thực tiễn và sắc sảo mà không một người nào trong gia đình này có được.

Renisenb nghĩ:

- Nội già nhưng nội sẽ biết.

II

Vừa nghe Renisenb nói đến chuyện sợi dây chuyền, Esa đảo mắt nhìn quanh thật lẹ, đưa một ngón tay lên môi rồi chìa tay ra. Renisenb thọc tay lấy sợi dây chuyền và đặt vào lòng bàn tay Esa. Bà đưa nó thật gần trước cặp mắt lòa, ngắm một lúc rồi dấu vào trong áo. Rồi bà nói bằng một giọng chậm rãi, đầy uy quyền:

- Giờ đừng nói gì thêm nữa. Nói trong nhà này tức là nói với hàng trăm cái lỗ tai đấy. Suốt đêm nội đã thức để suy nghĩ, và có nhiều việc phải làm.

- Cha cháu và Hori đã đến đền thờ Isis để bàn với thầy Mersu về việc viết lời cầu nguyện với linh hồn mẹ cháu để xin mẹ cháu can thiệp.

- Nội biết... Tốt, cứ để cho cha cháu lo chuyện với linh hồn người chết.

Còn tư tưởng của nội thì nhằm đến sự việc thực thuộc về thế giới này. Khi nào Hori trở lại, cháu đem nó lại đây cho nội. Có những điều phải bàn bạc, và nội tin cậy ở Hori.

- Vâng, anh Hori biết phải làm gì - Renisenb sung sướng nói.

Esa nhìn nàng một cách tò mò:

- Cháu thường đến gặp nó trên Lãng phải không? Tụi cháu thường nói chuyện về vấn đề gì vậy? Cháu và Hori ấy?

Renisenb lắc đầu một cách mơ hồ:

- Ồ, tụi cháu nói về dòng sông, về Ai Cập... về ánh sáng thay đổi, về màu của cát phía dưới và về những tảng đá... Nhưng rất thường khi chúng cháu chẳng nói gì với nhau cả. Cháu chỉ ngồi đó và thật là bình yên, không có tiếng càu nhàu, gặt gồng, tiếng trẻ con khóc, tiếng sột soạt đi lui đi tới của mọi người. Cháu có thể nghĩ rằng tư tưởng của cháu và của Hori không gặp nhau. Và rồi, đôi khi, cháu nhìn lên và thấy anh đang nhìn cháu và tụi cháu mỉm cười... Ở trên đó cháu thấy hạnh phúc.

Esa chậm chậm nói:

- Cháu thật may mắn, Renisenb ạ. Cháu tìm thấy được cái niềm hạnh phúc vốn nằm sâu bên trong con tim mỗi người. Đối với phần lớn phụ nữ, hạnh phúc có nghĩa là đi tới đi lui, bận rộn với những công việc nhỏ nhặt. Đó là săn sóc con cái, cười đùa, nói chuyện và cãi lộn với đàn bà khác, là yêu và giận một người đàn ông nào đó. Đối với họ hạnh phúc được làm thành bởi vô số điều nhỏ nhặt được xâu lại với nhau như những hạt cườm của một sợi dây chuyền vậy.

- Thế đời sống của nội cũng đã như vậy sao, thưa nội?

- Phần lớn. Nhưng giờ nội đã già, nội ngồi một mình, mắt nội lòa và nội bước đi thì khó nhọc... giờ thì nội nhận ra rằng có một đời sống bên trong cũng như có một đời sống bên ngoài. Nhưng nội đã quá già để học lấy con đường đích thực của đời sống ấy và thế là nội chỉ còn có việc sai bảo đưa tó gái, thưởng thức món ăn ngon mới nấu trong bếp, nội ngón lấy những loại bánh mì khác nhau, nội thưởng thức những trái nho chín mọng và nước lựu ngọt lịm. Có những thứ còn tồn tại, có những thứ mất đi. Những đứa con mà nội yêu dấu giờ đã chết. Cha cháu, xin thần Re giúp nó, vẫn luôn luôn

là một đứa ngốc. Nội rất yêu nó khi nó còn là một đứa bé chập chững, nhưng giờ đây nó làm nội bực mình vì cái vẻ làm bộ quan trọng của nó. Trong số các cháu của nội, nội yêu cháu nhất, Renisenb ạ. A, nhân nói về mấy đứa cháu, thằng Ipy đau rồi? Nội không gặp nó cả hôm qua lẫn ngày nay.

- Nó đang bận chỉ huy việc cất lúa vào kho. Cha cháu trao cho nó trách nhiệm.

Esa cười:

- Điều đó hẳn làm vui lòng thằng ngốc của chúng ta. Nó sẽ vênh váo, làm bộ lắm. Khi nó vào ăn sáng nhớ bảo nó đến gặp nội.

- Thưa nội, vâng.

- Còn những chuyện khác, Renisenb, im lặng...

III

- Nội muốn gặp cháu, thưa nội?

Ipy đứng mỉm cười, vênh váo, đầu hơi nghiêng sang một bên, răng ngậm một cành hoa. Cậu ta có vẻ hài lòng với chính mình và với cả cuộc đời nói chung.

- Ủ, nếu cháu có thể bỏ chút thì giờ vốn rất quý báu của cháu - Esa nói, mắt bà nheo lại để nhìn cho rõ cậu ta từ đầu đến chân.

Vẻ nhạo báng trong giọng nói của bà không gây ấn tượng gì nơi Ipy.

- Quả thật là hôm nay cháu rất bận, cháu phải coi sóc tất cả mọi thứ từ khi cha cháu đi ra đền thờ.

- Chó con bao giờ cũng sửa lớn. - Esa bảo.

Nhưng Ipy vẫn hoàn toàn bất khả xâm phạm.

- Kìa, nội. Chắc nội phải có chuyện gì cần nói với cháu hơn là thế chứ?

- Chắc hẳn nội có nhiều chuyện nói hơn thế. Để bắt đầu, nội nhắc cháu rằng đây là một nhà đang có tang. Thi hài anh Sobek của cháu hiện đang chờ ướp. Thế mà mặt mày cháu vui tươi như là trong một ngày lễ vậy.

Ipy cười:

- Nội không phải là một người giả dối. Thế tại sao nội bắt cháu phải như vậy? Nội biết rất rõ rằng không hề có tình yêu thương gì giữa cháu và Sobek. Anh ta làm tất cả mọi việc nhằm gây trở ngại hoặc làm phiền cho cháu. Anh ta đối xử với cháu như là một đứa bé không bằng. Anh ta sai cháu làm những công việc trẻ con và hèn hạ ngoài đồng. Luôn luôn anh ta chế nhạo cháu. Và khi cha cháu định đưa cháu làm một thành viên trong hội đồng quản trị, cũng giống như hai anh của cháu, thì chính Sobek là người đã thuyết phục cha cháu đừng làm thế.

- Cái gì làm cho cháu nghĩ rằng chính Sobek là người đã thuyết phục cha cháu? - Esa sắc giọng hỏi.

- Kameni bảo cháu vậy.

- Kameni? - Esa nhướn mày, để bộ tóc giả lệch sang một bên và giơ tay gãi đầu. - Thế ra là Kameni. Bà thấy chuyện này rất thú vị.

- Kameni nói rằng anh ta biết chuyện này do Henet - và tất cả chúng cháu đồng ý rằng Henet luôn luôn biết mọi chuyện.

- Tuy nhiên - Giọng Esa khô khan - Lần này Henet sai. Đúng là cả Sobek và Yahmose đều có ý kiến rằng cháu còn quá nhỏ đối với công việc. Nhưng chính nội, phải chính nội là người thuyết phục cha cháu không để cháu vào danh sách người cộng tác.

- Nội, chính nội? - Cậu con trai nhìn bà, ngạc nhiên thực sự. Rồi một vẻ hằn học thay chỗ cho sự ngạc nhiên trên mặt, cánh hoa rơi khỏi môi cậu - Tại sao nội làm vậy? Việc này dính líu gì đến nội?

- Công việc của gia đình nội cũng là công việc của nội.

- Và cha cháu nghe theo lời nội?

- Lúc đầu thì không - Esa đáp khô khan - Nhưng nội sẽ dạy cho cháu một bài học này, cậu bé đẹp trai của bà. Đàn bà hay quanh co, và nếu họ có tí trí óc, họ biết đánh vào nhược điểm của đàn ông. Chắc cháu còn nhớ lần nội sai Henet đem bàn cờ ra dưới hiên trong buổi chiều mát mẻ chứ?

- Cháu nhớ. Cha cháu và cháu chơi với nhau. Chuyện gì vậy?
- Chuyện ấy đấy. Cháu chơi ba bàn. Là một tay chơi cờ thông minh, ba bàn cháu đều thắng cha cháu - cả ba.

- Vâng.

- Tất cả chỉ có thế - Esa nói, nhắm nghiền mắt lại - Cha cháu như tất cả những tay chơi cờ kém, đều không thích bị đánh bại. Nhất là bởi một đứa bé con. Vì thế cha cháu nhớ lời nội và quyết định rằng cháu còn quá trẻ không thể có phần trong việc quản lý được.

Ipy dăm dăm nhìn bà nội một lúc. Rồi cậu cười, một cái cười rõ ràng không vui vẻ.

- Nội thông minh lắm nội ạ - cậu ta nói - Vâng, nội già nhưng thật thông minh. Chắc chắn chỉ có nội và cháu là người có trí thông minh trong ngôi nhà này. Trên bàn cờ nội đã gác trước một bàn. Nhưng để rồi nội xem, cháu sẽ thắng bàn thứ hai. Hãy cẩn thận đấy, nội ạ.

- Nội luôn luôn cẩn thận. Và để đáp lại lời cháu, nội cũng khuyên cháu nên tự lo lấy thân cháu. Một trong hai anh trai cháu đã chết, người còn lại thì suýt chết. Cháu cũng là con trai của cha cháu, có thể cũng theo con đường hai anh cháu đấy.

Ipy cười miệt thị:

- Cháu ít sợ chuyện đó.

- Sao không? Cháu cũng từng đe dọa và xúc phạm Nofret.

- Hừ, Nofret! - Giọng Ipy khinh bỉ rõ ệt.

- Cháu nghĩ gì trong đầu vậy? - Esa sắc giọng hỏi.

- Tôi có ý tưởng của tôi nội ạ. Và tôi có thể bảo đảm với nội rằng cả Nofret và những xảo thuật ma quái của cô ta chẳng hề làm tôi lo lắng chút nào. Cứ cho cô ta làm chuyện gì tệ nhất tôi cũng chẳng sợ.

Một tiếng kêu thét sau lưng cậu ta rồi Henet vừa chạy ừa vào phòng vừa la lên:

- Trời ơi, cậu bé điên rồ, bất cần. Dám thách đố người chết! Nhất là sau khi chúng ta đã nếm mùi trả thù của cô ta! Phải sắm một lá bùa để bảo vệ cậu mới được.

- Bảo vệ! Tôi sẽ tự bảo vệ mình. Tránh xa, mụ Henet, tôi phải đi làm việc.

Cái bọn nông nô lưỡi biếng này sẽ phải biết một ông chủ thật sự là như thế nào.

Gạt Henet sang một bên, Ipy rảo bước ra khỏi phòng. Esa cắt ngang những lời kêu la rên rĩ của Henet.

- Nghe đây, Henet, ngưng kêu gào về Ipy đi. Thằng bé có thể biết nó đang làm gì hay không, kệ nó. Thái độ nó kỳ cục thật. Nhưng mục hãy trả lời cho ta điều này, có phải mục nói với Kameni rằng chính Sobek đã thuyết phục Imhotep không cho Ipy được dự phần vào việc quản lý công việc không?

Giọng Henet đột ngột rơi xuống âm điệu khúm núm thường ngày:

- Con thề rằng con quá bận rộn làm việc có thì giờ đâu mà đi mách chuyện người này người khác, và mách chuyện với Kameni về người khác chứ! Con không hề bao giờ nói với Kameni một lời, trừ ra anh ta tìm đến nói chuyện với con. Anh ta thật vui tính - điều đó thì cụ cũng phải thừa nhận, và con cũng không phải là người duy nhất nghĩ như vậy đâu thưa cụ. Và cụ nghĩ xem, nếu một người đàn bà góa muốn bước đi bước nữa, cô ta thường mơ tưởng đến một anh chàng trẻ tuổi đẹp trai... mặc dầu ý kiến ngài Imhotep thế nào con không biết được... Dẫu sao thì Kameni cũng chỉ là một thư quan trẻ và tầm thường trong nhà này thôi...

- Đừng bận tâm Kameni là cái gì. Có phải mục đã bảo anh ta rằng chính Sobek chống đối việc để cho Ipy làm một thành viên trong ban quản lý công việc làm ăn không?

- Thưa cụ, thật tình con làm sao nhớ được là con có nói hay không. Con không có thật sự đi mách chuyện với một người nào cả, điều đó thì chắc chắn. Nhưng mà lời nói thì truyền đi từ người này qua người nọ, và cụ hẳn biết rằng cậu Sobek và cả cậu Yahmose nữa, mặc dù cậu ấy không nói lớn và nói thường xuyên như cậu Sobek mà thôi - đã nói rằng - Ipy chỉ là một đứa bé con, đâu có thể giao trách nhiệm được. Theo chỗ con biết thì Kameni có thể nghe từ chính miệng cậu Sobek chứ không phải từ con đâu. Con có bao giờ đi mách lẻo đâu - trời cho con người cái lưỡi để nói mà con thì có phải là một con mục câm đâu.

- Mục thì chắc chắn là không câm rồi - Esa bảo - Đây, Henet, cái lưỡi đôi khi là một vũ khí đấy. Cái lưỡi có thể gây ra cái chết - có thể gây ra nhiều hơn

một cái chết. Henet, ta hy vọng rằng cái lưỡi của mẹ đã không gây ra một cái chết.

- Cụ ơi! Sao cụ nói lạ thế. Cụ đang nghĩ gì vậy? Con chưa hề đi mách lẻo chuyện gì đâu. Cụ biết đấy, con yêu quý cả gia đình này. Con sẵn sàng chết cho bất cứ người nào trong gia đình. Hỡi ôi, người ta coi thường cái lòng tận tụy của con Henet này quá. Con xin thề trên hương hồn mẹ của các cô các cậu ấy...

Esa cắt ngang lời Henet:

- À, món chim nấu với tỏi và rau cần mang lên rồi. Thơm ngon tuyệt trần. Đây, Henet, mẹ tận tụy hy sinh đến như vậy, mẹ có thể ném một miếng này... trong trường hợp thức ăn bị đánh thuốc độc...

Henet thét lên một tiếng lạnh lạnh:

- Cũ Esa! Thuốc độc? Sao cụ có thể nói như vậy được. Thức ăn nấu trong bếp của chúng ta kia mà.

- Ủ - Esa nói - Phải có một người nào đó ném thử cho chắc ăn. Tốt hơn là mẹ, Henet ạ. Bởi vì mẹ rất muốn chết cho bất cứ người nào trong gia đình này mà. Ta không nghĩ đây sẽ là một cái chết đau đớn lắm đâu. Nào, ăn đi, Henet, xem con chim này béo biết chừng nào. Không, cảm ơn, ta không muốn mất con bé nô lệ da đen của ta. Nó còn trẻ và yêu đời. Còn mẹ thì mẹ đã sống qua những ngày đẹp đẽ nhất của đời mình. Thế thì có gì xảy ra cho mẹ cũng đâu có gì quá lắm phải không? Ta tuyên bố... mặt mẹ trắng bệch ra kia kìa. Mẹ không thích làm trò đùa nho nhỏ này của ta hả? Thấy rõ là mẹ không thích rồi. Ha ha, hi hi...

Esa vặn mình cười ngặt nghẽo. Rồi đột ngột ngồi dậy, cúi đầu vào đĩa thức ăn ngốn một cách ngon lành.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XV

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ NHẤT

I

Cuộc hội ý ở tại Đền thờ đã chấm dứt. Hình thức chính xác nhất của lời thỉnh cầu đã được viết ra và sửa đi sửa lại. Hori và hai người thư quan của Đền thờ bận rộn suốt ngày. Cuối cùng, giờ đây bước thứ nhất đã xong.

Người tăng lữ ra hiệu cho người thư quan trưởng đọc lớn lên lời thỉnh nguyện đó:

“Gởi đến linh hồn Ashayet tuyệt diệu nhất trên đời. Thư này của người anh và chồng nàng (*Anh và chồng đây là một người tước Imhotep*) gởi cho nàng. Người em gái đã quên người anh rồi sao? Người mẹ đã quên những đứa con mà mình đẻ ra sao? Ashayet tuyệt diệu có biết rằng có một linh hồn quý dữ đang đe dọa con cái nàng? Sobek, con nàng, đã đến với thần Osisis vì bị đánh thuốc độc.

Khi nàng còn sống, tôi đã đối xử với nàng bằng tất cả danh dự. Tôi đã cho nàng nữ trang, xiêm áo, dầu thơm, nước hoa. Chúng ta cũng đã ăn những thức ăn ngon, cùng ngồi trong yên tĩnh và trong tình yêu thương lẫn nhau trước bàn đầy thức ăn trước mặt. Khi nàng bệnh, tôi không hề ngại tốn kém. Tôi đã gọi đến một đại y sĩ để chữa bệnh cho nàng. Tôi chôn cất nàng với tất cả danh dự và lễ nghi thích hợp và chôn theo nàng tất cả những gì cần thiết cho nàng trong thế giới bên kia. Đầy tớ, thức ăn, thức uống với nữ trang và y phục. Tôi cũng đã để tang cho nàng nhiều năm trời - và chỉ sau thật nhiều năm dài đằng đằng tôi mới cưới một cô vợ hầu về để sống với tôi, vì dẫu sao tôi cũng là một người đàn ông chưa già lắm.

Và chính cái con hầu này giờ đây đang làm điều ác đối với những đứa con của nàng. Nàng không biết điều này hay sao? Cũng có thể là nàng không biết. Vì chắc chắn nếu Ashayet biết, nàng sẽ tức khắc đến can thiệp để phù hộ cho những đứa con trai của nàng.

Hoặc có phải Ashayet có biết những điều ác vẫn cứ giáng xuống vì con hầu Nofret quyền phép quá mạnh? Nhưng như vậy thì hẳn nàng giận lắm, nàng Ashayet linh thiêng ạ! Nếu thế, nàng hãy nhớ rằng nơi Cánh Đồng Dâng Hiến (*tên cõi chết*) nàng có rất nhiều bà con thân thuộc đầy quyền hành. Ngài Ipy vĩ đại và cao quý, quản trị trưởng chẳng hạn. Hãy yêu cầu ngài ấy giúp cho! Còn cậu của nàng nữa, ngài Meriptah quyền quý, quận trưởng. Hãy đến kể hết sự thật đáng buồn này với cậu nàng. Hãy mang vụ này ra trước sân đình của cậu nàng. Hãy yêu cầu cho ngài gọi nhân chứng. Hãy để cho họ làm chứng rằng Nofret đã làm điều ác này. Hãy để người ta phân xử và buột tội Nofret và cấm nó không được tác quái trong nhà này.

Hỡi Ashayet huyền diệu, nếu nàng giận đối với người anh Imhotep của nàng vì việc đã nghe lời xúi giục tai quái của con vợ hầu khiến đe dọa và làm điều bất công với các con nàng, thì nàng cũng nên nghĩ rằng hiện nay không phải một mình anh ta chịu đau khổ, mà cả các con nàng nữa. hãy vì những đứa con của nàng mà tha thứ cho Imhotep về những điều anh ta đã làm”.

Người thư quan trưởng ngưng đọc. Mersu gật đầu đồng ý:

- Diễn đạt rất tốt, Tôi cho rằng không bỏ sót điều gì.

Imhotep nhóm dậy:

- Tôi xin cảm ơn Đức Cha. Tôi sẽ xin đưa lễ vật đến Đức Cha trước chiều mai: súc vật, dầu, vải. Rồi chúng ta có thể xác định ngày lễ được chưa, thưa Đức Cha? Ngài đặt chiếc bát khắc tên (*theo tập tục tôn giáo Ai Cập, người ta chạm tên của linh hồn người chết lên cái bát*) vào phòng cúng của Lăng ấy mà?

- Ba ngày nữa. Chiếc bát phải được chạm tên và ông sửa soạn mọi thứ lễ nghi cần thiết.
- Xin tuân ý ngài. Tôi rất mong rằng không còn thêm bất hạnh nào nữa rơi xuống chúng tôi.
- Tôi rất hiểu nỗi lo của ông, Imhotep ạ. Nhưng ông an tâm đi. Linh hồn bà Ashayet chắc chắn sẽ đáp lại lời kêu gọi của ông, và các người bà con của Ashayet nhất định sẽ giúp bà ta thực hiện công lý.
- Nguyện thần Isis cho được như vậy! Xin cảm ơn ngài, ngài Mersu. Cũng xin cảm ơn ngài về việc đã chữa trị và săn sóc cho con trai tôi, Yahmose. Nào, Hori, đi. Còn rất nhiều việc phải xem xét. Chúng ta hãy trở về nhà đi. Ôi, việc cầu nguyện này quả thật đã nhắc gánh nặng ra khỏi tâm trí ta. Nàng Ashayet tuyệt vời sẽ không bỏ quên người anh đang rối trí này của nàng đâu.

II

Hori đi vào sân nhà, tay ôm cuộn giấy chỉ thảo. Renisenb đang chăm chú tìm anh. Từ phía hồ, nàng chạy lại:

- Anh Hori!
 - Vâng, Renisenb, có chuyện gì vậy?
 - Anh có thể cùng với em đi gặp nội em được không? Nội muốn gặp anh và đang chờ đấy.
 - Dĩ nhiên là được. Nhưng để tôi xem ông Imhotep dặn gì...
- Nhưng Imhotep đang bị Ipy nắm áo lại và hai cha con nói chuyện thì thầm với nhau.
- Cô chờ tôi cất mấy cuộn giấy với những đồ linh kinh này đã rồi cùng đi với cô nhé!

Esa có vẻ hài lòng rõ rệt khi thấy Renisenb và Hori đến gặp bà.

- Anh Hori đây thưa nội. Cháu đem anh ấy lại tức khắc cho nội đây.
- Tốt lắm. Bên ngoài trời đẹp đấy chứ?
- Ồ... cháu nghĩ chắc trời đẹp. - Renisenb hơi ngạc nhiên.
- Vậy thì đưa nội cây gậy. Nội muốn đi dạo ngoài sân một lát.

Renisenb ngạc nhiên vì Esa ít khi rời khỏi nhà. Nàng đưa tay đỡ phía sau cùi chỏ bà nội để dẫn bà đi. Họ đi xuyên qua đại sảnh qua mái hiên nhà.

- Nội ngồi đây chờ nội?

- Không, nội muốn ra xa tận hồ kìa.

Esa đi chậm, nhưng mặc dù yếu, bước chân bà vẫn vững và không tỏ ra mệt nhọc. Đưa mắt nhìn quanh, bà chọn một chỗ nơi luống hoa cạnh hồ. Bên cạnh là một tàng cây sung dâu che bóng mát rậm rạp.

Khi mọi người ngồi xuống xong xuôi, Esa nói với một vẻ hài lòng rõ rệt:

- Thế. Giờ chúng ta có thể nói chuyện mà không sợ bị ai nghe trộm cả.

Hori tán đồng:

- Cụ thật khôn ngoan, thưa cụ Esa.

- Điều chúng ta sắp nói ra đây chỉ ba chúng ta biết. Ta tin cháu, Hori ạ. Cháu ở với chúng ta từ khi còn bé. Cháu luôn luôn trung thành, kín miệng và khôn ngoan. Còn Renisenb đây là đứa gần ta nhất trong tất cả đám cháu trong nhà. Hori, đừng để bất cứ cái gì làm hại nó.

- Sẽ không có điều gì làm hại đến cô ấy, cụ Esa ạ.

Hori không hề cất cao tiếng, nhưng giọng anh, vẻ mặt anh và cách cặp mắt anh nhìn vào cặp mắt bà lão làm bà hài lòng.

- Cháu nói tuyệt, Hori ạ - thâm lặng và không chút sôi nổi - nhưng là một người biết mình nói gì. Nào, bây giờ cháu kể cho ta biết công việc ngày hôm nay đã thu xếp như thế nào rồi?

Hori kể lại việc anh viết lời thỉnh cầu và nội dung chính của thư. Esa lắng nghe:

- Giờ thì cháu nghe bà nói đây và nhìn cái này - Bà lấy sợi dây chuyền hình sư tử trong vạt áo ra và đưa cho Hori. Bà thêm - Renisenb, cháu kể cho Hori nghe cháu tìm được vật này ở đâu?

Renisenb thuật lại. Rồi Esa bảo:

- Nào, Hori, cháu nghĩ gì về việc này?

Hori im lặng một lúc, rồi anh hỏi lại:

- Thưa cụ, cụ đã già và khôn ngoan, thế cụ nghĩ gì?

Esa bảo:

- Hori ạ, cháu là loại người không thích nói những điều khinh suất không

tương đồng với những sự kiện thực tế. Có phải ngay từ đầu cháu đã biết vì sao Nofret chết?

- Cháu nghi ngờ thôi, thưa cụ Esa. Đó chính là sự nghi ngờ.

- Chính xác hiện giờ chúng ta chỉ có sự nghi ngờ. Tuy vậy, tại đây, bên cái hồ này, giữa ba chúng ta, sự ngờ vực có thể nói ra, và sau đó không bao giờ nhắc lại nữa. Theo ta có vẻ có ba cách giải thích về những điều bi thảm đã xảy ra trong nhà này. Cách giải thích thứ nhất là thằng bé chăn dê đã nói sự thật vài điều mà nó thấy quả đúng là hồn ma của Nofret từ cõi chết trở về, mang trong lòng mối hận thù và sẽ tiếp tục đổ xuống ngôi nhà chúng ta những đau đớn và bất hạnh khác nữa. Đó là cách giải thích của các thầy tăng và những người khác, cũng như chúng ta thường được giải thích rằng bệnh tật là do ma quỷ gây ra. Nhưng đối với ta, một mục già có khuynh hướng không tin tất cả những điều các thầy tăng và người khác nói, ta thấy còn có những khả năng khác nữa.

- Chẳng hạn? Hori hỏi.

- Chúng ta hãy chấp nhận rằng Nofret bị Satipy giết, và rằng một thời gian sau đó, cũng chính tại địa điểm đó, trong đầu óc Satipy hiện ra hình ảnh của Nofret. Trong nỗi sợ hãi và cảm giác tội lỗi của mình, Satipy đã té và chết. Tất cả những điều đó khá rõ ràng. Nhưng chúng ta hãy đi đến một kết luận khác nữa, là sau đó, một người nào đó vì một lý do mà chúng ta chưa khám phá ra, muốn gây ra cái chết của hai người con trai của Imhotep. Cái “kẻ nào đó” đã lợi dụng sự sợ hãi, lòng mê tín để gác hành động đó cho hồn ma Nofret - một sự giải thích hết sức thuận tiện.

- Thế nhưng ai muốn giết anh Yahmose và anh Sobek? Renisenb thảng thốt kêu lên.

- Không phải là bọn đầy tớ - Esa nói - Chúng không dám đâu. Như thế còn lại chúng ta với một số ít người để chúng ta phải chọn.

- Một trong số chúng ta? Nhưng, nội ời, không thể như vậy đâu!

Esa khô khan đáp:

- Cháu cứ hỏi Hori, cháu để ý thấy nó có phản đối nhận xét của nội đâu.

Renisenb quay về phía Hori:

- Anh Hori, chắc chắn là anh...

Nhưng Hori đã nghiêm trang lắc đầu:

- Renisenb, cô còn trẻ và tin người. Cô cứ nghĩ rằng mọi người mà cô biết và yêu thương đều giống hệt như cái vẻ bề ngoài trước mắt cô. Cô không hề biết đến đáy lòng con người, và sự độc ác - vâng cái ác - mà lòng con người chứa đựng.

- Nhưng mà ai... có thể...

Esa cắt ngang lời nàng:

- Chúng ta hãy trở lại câu chuyện mà đứa bé chặn dê kể. Nó thấy một người phụ nữ mặc áo vải gai nhuộm và mang sợi dây chuyền của Nofret. Nếu không có chuyện hồn ma hiện về, và nếu nó nói thật những gì nó thấy thì điều đó có nghĩa là nó đã thấy một người đàn bà nào đó cố tình giả làm Nofret. Có thể là Kait, có thể là Henet, và cũng có thể là cháu, Renisenb ạ! Với một khoảng cách xa như thế thì bất cứ ai cũng có thể có một chiếc áo và đội một đầu tóc giả vào là được. Khả năng thứ hai là thằng bé nó dối. Nó kể một câu chuyện mà người ta dạy nó kể. Nó vâng lời một người nào đó có quyền lực điều khiển nó, hoặc cũng có thể vì nó đàn độn nên bị người ta dụ dỗ hoặc lừa gạt để nó nói như vậy. Chúng ta sẽ không bao giờ biết được sự thật nữa vì giờ đây thằng bé đã chết - chuyện này tự nó cũng là một điều khiến ta suy nghĩ - Nó làm cho nội có khuynh hướng tin rằng thằng bé đã kể một câu chuyện do người ta bảo nó kể. Nếu hỏi nó một cách cặn kẽ như ngày hôm nay nội định hỏi, câu chuyện nó kể có thể sẽ không đứng vững được. Với một chút kiên nhẫn thì khám phá ra một đứa bé có nói dối hay không, không phải là một việc khó khăn lắm.

- Như thế cụ nghĩ rằng trong chúng ta có một kẻ đánh thuốc độc? Hori hỏi.

- Đúng vậy. Esa gật đầu. Còn cháu?

- Cháu cũng nghĩ thế, Hori đáp.

Renisenb đưa mắt nhìn từ người này sang người kia với một vẻ thất vọng.

Hori tiếp:

- Nhưng cháu chưa thấy rõ động cơ.

- Ta đồng ý với cháu - Esa nói - Chính điều đó làm ta lo âu. Ta không biết ai sẽ bị đe dọa kế tiếp.

Renisenb chen vào:

- Nhưng... một trong chúng ta? Giọng nàng vẫn ngờ vực.

Esa gằn giọng:

- Đúng vậy, cháu ạ. Một trong chúng ta, Henet hay Kait, hay Ipy, hay Kameni, hay chính Imhotep. Ừ, cả Esa, cả Hori, hay cả... - bà mỉm cười - cả Renisenb nữa.

- Cụ nói đúng đấy - Hori nói - Chúng ta phải kể chúng ta vào đấy nữa.

- Nhưng tại sao? - Giọng Renisenb run lên vì sợ hãi - Tại sao?

- Nếu chúng ta biết được điều đó thì chúng ta đã biết gần hết cái ta cần biết

- Esa nói - Chúng ta chỉ có thể khởi đi từ phía người bị hại. Hãy nhớ rằng Sobek bất ngờ trở lại với Yahmose sau khi Yahmose đã bắt đầu uống. Vì thế chắc chắn rằng người nào đó đánh thuốc độc vào rượu nhằm giết Yahmose chứ ít có khả năng nhằm giết cả Sobek.

- Thế nhưng ai có thể muốn giết anh Yahmose chứ ít có khả năng nhằm giết cả Sobek mới được chứ? - Renisenb nói với giọng hoài nghi - Chắc chắn anh Yahmose của chúng ta không hề có kẻ thù nào, anh ấy luôn luôn dịu dàng, dễ thương.

- Vì thế, rõ ràng rằng động cơ không phải là việc thù hận cá nhân - Hori nói

- Đúng như Renisenb nói, Yahmose không phải là loại người gây thù oán.

Esa nói:

- Đúng vậy, động cơ có vẻ khó hiểu hơn là thù oán. Ở đây ta có hoặc là một kẻ thù chung đang cố tình ám hại toàn bộ gia đình, hai là một cái gì khác nằm đằng sau tất cả những thứ đó, một cái lòng tham mà chống lại nó những châm ngôn của thần Patah đã nhắc nhở. Đó là: “Một nhóm những điều ác và một bao nặng nhiều điều đáng trách...”

- Cháu thấy cái hướng mà ý cụ nhắm đến - Hori nói. Nhưng để đi đến bất cứ một kết luận nào thì chúng ta sẽ phải đưa ra một lời tiên đoán về tương lai.

Esa gật đầu đồng ý mạnh mẽ đến nỗi bộ tóc giả đồ sộ của bà trượt ra một bên tai. Dầu dáng vẻ bà kỳ cục như vậy, không một ai cười cả.

Esa nói:

- Vậy cháu hãy đưa ra một lời tiên đoán đi.

Hori im lặng hồi lâu, mắt anh chìm đắm trong suy tư. Hai người đàn bà im

lặng chờ đợi. Rồi, cuối cùng anh cất tiếng:

- Nếu như Yahmose chết theo đúng dự định, thì tất cả những tài sản chính sẽ được trao cho những người con trai còn lại của Imhotep là Sobek và Ipy - một phần của cải tài sản này dĩ nhiên sẽ được dành lại cho những đứa con của Yahmose, nhưng quyền quản lý tài sản đó vẫn nằm trong tay hai người con trai kia, đặc biệt là trong tay Sobek. Dĩ nhiên Sobek sẽ là người hưởng lợi lớn nhất. Anh ta sẽ được cử làm tư tế khi Imhotep vắng mặt, sẽ chính thức leo lên chức vụ này khi Imhotep chết. Nhưng mặc dù Sobek là người hưởng lợi nhất, anh ta không thể là người phạm tội bởi vì anh ta đã uống rượu tẩm thuốc độc một cách nhiệt tình đến nỗi sau đó chết ngay tức khắc. Vậy thì, theo cháu thấy, cái chết của hai người đó chỉ làm lợi cho một người duy nhất (nghĩa là vào thời điểm này), và người đó là Ipy.

- Rất đồng ý - Esa nói. Hori, ta phải nhận rằng cháu nhìn xa, và ta thích lập luận của cháu. Nhưng chúng ta hãy xem xét về Ipy cái đã. Nó còn trẻ và nóng nảy, tính tình của nó nhiều khi rất xấu. Nó ở vào cái tuổi mà cái việc thỏa mãn điều nó mong ước có lẽ là điều quan trọng nhất trên đời đối với nó. Nó tức giận và ghen tị hai người anh trai và nó cho rằng chuyện nó bị loại ra khỏi việc quản trị công việc kinh doanh của gia đình là một điều bất công. Cả việc này nữa. Kameni thật không không ngoan khi bảo cho nó biết...

- Kameni?

Chính Renisenb là người ngắt lời. Lập tức khi vừa làm vậy nàng đỏ bừng mặt và cắn môi. Hori quay lại nhìn nàng. Cái nhìn chăm chăm, dịu dàng và sâu thẳm của anh làm tổn thương nàng theo một cách nào đó không định nghĩa được. Esa thì nhướng cổ về phía trước nheo mắt nhìn cô cháu gái.

- Đúng vậy - bà bảo. Do Kameni nói. Có do sự gợi ý của Henet hay không thì lại là một vấn đề khác. Vấn đề còn lại ở đây là Ipy tham vọng và huênh hoang, nó ghen ghét quyền lực của anh nó và nó tự xem mình - như nó bảo với ta từ lâu - là trí thông minh tối cao của gia đình này.

Giọng Esa khô khan.

Hori hỏi:

- Cậu ta dám nói thế với cụ?

- Nó khá tử tế để kẹp ta vào cùng với nó là hai người có trí óc của gia đình này.

Renisenb hỏi, giọng hoài nghi:

- Thế nội nghĩ rằng Ipy đã đầu độc anh Yahmose và anh Sobek?

- Ta chỉ xem đó là một khả năng, không hơn. Hiện chúng ta đang nói về điều chúng ta nghi ngờ, ta chưa nắm được chứng cứ. Con người đã từng giết anh em ruột của mình từ thời xa xưa. Mặc dầu biết rằng các thần linh ghét điều đó, nhưng họ vẫn phạm vào tội ác ấy bởi lòng tham và sự thù hằn. Và nếu quả thật thẳng Ipy làm điều này, chúng ta sẽ khó tìm ra chứng cứ, bởi vì ta thành thật thừa nhận rằng nó rất thông minh.

Hori lặng lẽ gật đầu.

- Nhưng, như ta nói, mình đang thảo luận về sự hoài nghi, ở đây, dưới tán cây sung dâu này. Và bây giờ mình tiếp tục bằng cách xem xét tất cả mọi người trong nhà này dưới nhãn quan của sự hoài nghi. Cũng như ta đã nói, ta loại trừ bọn đày tớ trong nhà ra khỏi sự tình nghi vì ta tin rằng không một ai trong bọn chúng dám làm điều như vậy. Nhưng ta không loại trừ Henet.

- Henet? Renisenb kêu lên. Nhưng Henet tận tình với tất cả chúng ta kia mà. Bà ấy luôn luôn nói vậy.

- Nói dối thì cũng dễ như nói thật, cháu ạ. Ta biết Henet từ rất nhiều năm nay. Ta biết mẹ khi mẹ còn là một người đàn bà trẻ đến ở với mẹ cháu. Mẹ có bà con xa với mẹ cháu, nghèo khổ và bất hạnh. Chồng mẹ không thèm chú ý tới mẹ - mà quả thật Henet chẳng có gì quyến rũ cả - và đã ly dị với mẹ. Đứa con duy nhất mẹ sinh ra chết khi còn nhỏ. Mẹ đến ở đây và tỏ ra hết sức tận tụy với mẹ cháu. Nhưng ta đã quan sát cặp mắt mẹ nhìn theo mẹ cháu khi mẹ cháu đi lại trong nhà hay ngoài sân, và Renisenb ạ, ta bảo cháu không có một chút yêu thương nào hết trong cặp mắt ấy cả. Đúng vậy, chỉ có lòng ghen tỵ chua chát mà thôi. Và nếu công việc của mẹ là phải tỏ ra yêu thương tụi cháu, thì ta nghi ngờ công việc ấy lắm.

Hori chen lời:

- Renisenb, hãy bảo cho tôi biết, cô có cảm tình với Henet không?

- Ở... không - Renisenb miễn cưỡng đáp. Em không thể và em vẫn thường tự trách mình vì điều đó.

- Có phải cô nghĩ rằng đó là vì, bằng bản năng, cô biết những lời bà ta là giả dối? Có bao giờ bà ta bày tỏ lòng tận tụy nổi tiếng của bà ta với những người trong gia đình bằng một hành động thực tiễn chưa? Có phải bà ta luôn luôn đi xúi giục những bất hòa trong gia đình bằng những lời thóc mách để tạo nên những vết thương hoặc khơi dậy những cơn giận dữ?

- Vâng... vâng, những điều đó quả có.

Esa bật ra một tiếng cười khô khan:

- Cháu quả có cả tai và mắt ở trong đầu, Hori ạ.

Renisenb cố cãi:

- Nhưng cha cháu tin và yêu thương bà ta.

- Con trai của nội là một đứa ngu ngốc xưa nay - Esa nói. Mọi người đàn ông đều thích tâng bốc. Và Henet thì biết phung phí sự tâng bốc như người ta xài dầu thơm trong buổi dạ tiệc vậy. Cũng có thể mẹ ta thật sự tận tụy với Imhotep - đôi khi ta nghĩ như vậy - nhưng chắc chắn mẹ ta không tận tụy với bất cứ ai khác trong nhà này đâu.

Renisenb phản đối:

- Nhưng chắc chắn bà ta không thể... không thể giết. Tại sao bà ta muốn đầu độc mọi người chúng ta? Điều đó có đem lại lợi ích gì cho bà ta chứ?

- Không có lợi gì cả. Nhưng về lý do tại sao, thì nội không thể biết được điều gì đang diễn ra trong đầu mẹ ta. Những gì mẹ ta nghĩ, mẹ ta cảm thấy, nội không thể biết được. Nhưng đôi khi ta nghĩ rằng có những điều kỳ lạ nảy nở đằng sau cái điệu bộ rụt rè, khúm núm kia. Và nếu quả vậy, lý luận của mẹ ta là thứ lý luận mà chúng ta, cháu, Hori và ta không thể nào hiểu nổi.

Hori gật đầu:

- Có những sự hủy hoại nó khởi đầu từ bên trong, cháu có lần đã bảo Renisenb như vậy.

- Và khi đó em không hiểu anh - Renisenb nói. Nhưng bây giờ thì em bắt đầu hiểu hơn. Bắt đầu bằng việc Nofret đến nhà này... khi đó em thấy không một ai trong chúng em còn giống như là em từng nghĩ trước đây nữa. Điều đó làm em sợ hãi... Và bây giờ... - Nàng đưa tay làm một cử chỉ vô vọng - Mọi thứ đều là sợ hãi.

- Sợ hãi chỉ là sự hiểu biết bất toàn - Hori đáp. Khi chúng ta biết thì không còn chỗ cho sự sợ hãi nữa.

- Ngoài ra, dĩ nhiên, còn phải kể đến Kait nữa - Esa tiếp tục.

- Không phải chị Kait đâu - Renisenb phản đối. Chị Kait không thể nào mưu hại anh Sobek. Điều đó không thể tin được.

- Đó là điều ít nhất nội đã học được trong suốt cuộc đời nội. Kait là một con đàn bà ngu ngốc, mà nội thì luôn luôn không tin cậy những người đàn bà ngu ngốc. Bởi vì chúng rất nguy hiểm. Chúng chỉ thấy được cái môi trường trực tiếp quanh chúng, cũng như chúng chỉ thấy được một điều duy nhất vào một lúc mà thôi. Con Kait sống trong một thế giới bó hẹp là chính nó với con nó và Sobek, vì Sobek là cha của con nó. Trong đầu óc của con Kait có thể xảy ra ý tưởng đơn giản rằng nếu loại Yahmose thì con của Kait sẽ giàu có hơn. Sobek luôn luôn không làm cho Imhotep hài lòng. Nó khinh suất, nóng nảy, không chịu phục tùng. Yahmose chính là đứa con mà Imhotep tin cậy. Tuy vậy, nếu thằng Yahmose không còn, Imhotep có thể phải dựa vào thằng Sobek. Ta nghĩ có thể con Kait nghĩ hoàn toàn đơn giản như vậy.

Renisenb rùng mình. Mặc dầu không muốn, nàng vẫn thừa nhận nội nàng đã miêu tả thật đúng thái độ sống ở đời của Kait. Cái vẻ dễ thương, sự dịu dàng, cách yêu thương thầm lặng của Kait, tất cả chỉ hướng về những đứa con của mình. Ngoài chính cô với con cái và Sobek, thế giới hình như không tồn tại đối với cô. Cô nhìn cái thế giới bên ngoài đó một cách ít tò mò và ít thích thú.

Renisenb chậm rãi nói:

- Nhưng chắc chắn chị ấy phải nhận thức rằng rất có thể anh Sobek có thể trở lại, và điều thực tế đã xảy ra đúng như vậy, anh khát và anh uống rượu đó chứ?

- Không - Esa đáp. Ta không nghĩ rằng nó tính đến điều đó. Như ta đã nói, Kait là một con ngốc. Nó chỉ có thể thấy điều nó muốn thấy: Yahmose uống rượu và chết, và tất cả mọi chuyện này là do ở bàn tay thần bí của linh hồn người đàn bà tuyệt đẹp và độc ác là Nofret. Nó chỉ có thể thấy được một điều đơn giản thôi, chứ không thể thấy trước được những khả năng khác

nhau có thể xảy ra, và vì nó không muốn Sobek chết cho nên không bao giờ nó nghĩ rằng Sobek có thể trở lại bất ngờ để uống thứ rượu đó.

- Và giờ đây thì anh Sobek chết còn anh Yahmose thì sống! Điều này hẳn phải thật khủng khiếp đối với chị ấy nếu quả như điều nội đoán là đúng.

- Điều đó thường hay xảy đến cho mình khi mình ngu ngốc - Esa nói. Sự việc thường diễn ra hoàn toàn khác với hướng mà ta hoạch định.

Bà ngừng một lát rồi tiếp tục:

- Và bây giờ thì chúng ta hãy xét đến Kameni.

- Kameni? Renisenb thấy cần thiết phải nói ra tiếng này một cách nhẹ nhàng và không có giọng phản đối. Nhưng một lần nữa nàng ý thức một cách không thoải mái rằng cặp mắt Hori nhìn vào nàng.

- Đúng, chúng ta không thể loại trừ Kameni. Cho đến bây giờ chúng ta không thấy có động cơ gì để khiến anh ta làm hại chúng ta. Thế nhưng chúng ta đã thật sự biết rõ về anh chàng này chưa? Anh ta từ phía bắc Ai Cập đến, cùng một vùng với Nofret. Anh ta đã - tự nguyện hay miễn cưỡng - ai biết được? - giúp Nofret hướng tình cảm của Imhotep chống lại con cái mình đẻ ra. Ta đã có lúc quan sát anh và nói thật ta đã coi thường anh ta. Đối với ta, anh ta, nói chung có vẻ là một chàng trai tầm thường, cũng sáng trí một chút, đẹp trai, có một cái gì đó cuốn hút phụ nữ. Đúng vậy, phụ nữ luôn luôn thích Kameni, tuy thế ta nghĩ - mà ta có thể nghĩ sai - rằng anh ta không phải là loại người mà đàn bà giữ mãi trong con tim và trong tâm trí mình. Anh ta trông vui vẻ, cởi mở và anh ta cũng không tỏ ra lưu ý gì lắm đến cái chết của Nofret. Nhưng tất cả đó chỉ là vẻ bề ngoài. Ai có thể nói được những điều diễn ra trong trái tim con người? Một con người cương quyết có thể dễ dàng đóng vai trò nào đó... Có phải trên thực tế Kameni rất căm hận vì cái chết của Nofret và tìm mọi cách trả thù, và vì Satipy đã giết Nofret nên Yahmose, chồng của Sapity cũng phải chết? Đúng, và cả Sobek nữa, người đã từng đe dọa cô ta - và có lẽ cả Kait nữa, người quấy rầy cô ta theo cái kiểu vụn vặt của mình, và cả Ipy, người cũng thù ghét cô ta? Có vẻ hoang đường, nhưng ai biết được?

Esa ngừng nói, nhìn Hori:

- Ai biết được, thưa cụ.

Bà nhìn anh một cách sắc sảo:

- Có lẽ cháu biết, phải không Hori? Cháu nghĩ rằng cháu biết, phải không nào?

Hori im lặng một lúc, rồi anh nói:

- Cháu có một ý tưởng của riêng cháu. Vâng, về vấn đề ai đánh thuốc độc vào rượu và tại sao... nhưng chưa rõ ràng lắm... và quả thật cháu không thấy... Anh ngừng một phút, nhíu mày, rồi lắc đầu. Không, cháu không thể khẳng định một lời buộc tội nào cả.

- Thì ở đây chúng ta chỉ nói về sự hoài nghi thôi mà. Cháu cứ tiếp tục nói đi, Hori.

Hori lắc đầu:

- Không, thưa cụ. Đó chỉ là một ý tưởng mơ hồ... Và nếu điều đó đúng sự thật đi nữa, thì tốt hơn cụ không nên biết. Việc biết điều này có thể nguy hiểm. Cả Renisenb cũng vậy.

- Thế thì việc cháu biết cũng nguy hiểm cho cả cháu nữa chứ Hori?

- Vâng, nguy hiểm... Thưa cụ, cháu nghĩ rằng tất cả chúng ta đều bị nguy hiểm, mặc dù Renisenb có lẽ ít nhất.

Trong một hồi lâu, Esa nhìn anh không nói. Cuối cùng bà cất tiếng:

- Ta muốn đổi bất cứ cái gì để biết hiện cháu đang nghĩ gì!

Hori không trả lời thẳng. Sau một lúc lâu suy nghĩ, anh nói:

- Manh mối duy nhất để biết trí óc con người đang nghĩ gì là ở nơi thái độ của họ. Nếu một người đàn ông bỗng nhiên xử sự khác lạ, kỳ cục, không còn là chính anh ta nữa thì...

- Thì anh nghi ngờ anh ta? Renisenb chen vào hỏi.

- Không. Tôi chỉ muốn nói một người mà trí óc cũng như ý định của anh ta hướng về tội ác thì anh ta ý thức về điều đó và anh ta hiểu rằng phải che giấu chúng bằng mọi giá. Vì thế, anh ta không dám tỏ ra bất cứ một xử sự bất thường nào...

- Một người đàn ông? Esa hỏi.

- Đàn ông hay đàn bà... thì cũng giống nhau thôi.

- Ta hiểu - Bà ném cho Hori một cái nhìn sắc như dao. Rồi bà tiếp - Còn ba chúng ta? Nếu đem chúng ta ra mổ xẻ thì có những vấn đề gì đáng nghi

ngờ?

- Vâng, điều đó nữa cũng phải đem ra xem xét - Hori đáp. Từ trước đến nay mọi người tin cây chấu. Việc ký hợp đồng, việc phân phối mùa màng thu hoạch đều ở trong tay chấu. Với tư cách là một thư quan, chấu nắm tất cả vấn đề tiền bạc. Rất có thể là chấu đã giả mạo giấy tờ - như vụ mà Kameni đã phát hiện ở phương Bắc vừa rồi - và thế rồi Yahmose bắt đầu ngờ vực, vì thế chấu cần thiết phải làm cho Yahmose im miệng. - Anh hơi mỉm cười trước lời nói của chính mình.

- Anh Hori, Renisenb kêu lên, làm sao anh có thể nói những chuyện như vậy được! Không một ai đã biết anh lại có thể tin được điều đó.

- Renisenb ạ, không một ai có thể biết được về người khác đâu. Tôi phải nhắc lại cho cô điều đó một lần nữa.

- Còn ta? - Esa nói - Trong trường hợp ta thì có điều gì đáng nghi ngờ? Ừ, ta già rồi. Và khi một bộ óc già cỗi đi, nó thường hay trở chứng. Cái trước kia nó yêu, bây giờ nó ghét. Có thể ta mệt mỏi vì những đứa con của con ta và tìm cách hủy diệt dòng máu của chính mình. Nơi tâm hồn người già đôi khi xảy ra cái tai họa quý sứ ấy.

- Còn chấu? Renisenb hỏi. Tại sao chấu phải giết những người anh trai mà chấu yêu thương?

Hori đáp:

- Nếu Yahmose và Sobek và Ipy đều chết cả thì cô sẽ là con cuối cùng của Imhotep. Ông sẽ kiếm cho cô một người chồng và tất cả những gì ở đây đều thuộc về cô, và cô với chồng cô sẽ là người bảo trợ cho con cái của Yahmose và Sobek.

Rồi anh mỉm cười:

- Nhưng dưới tàn cây sung dâu này, chúng ta không nghi ngờ cô, Renisenb ạ.

- Dưới tán cây sung dâu này hay không, chúng ta đều yêu thương chấu, Renisenb ạ. - Esa nói.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XVI

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ NHẤT

I

Henet lảng xãng đón hỏi Esa khi cụ bước trở về phòng:

- Thế là cụ ra đi chơi ngoài trời? Cả suốt một năm nay con không thấy cụ làm vậy đấy.

Trong khi nói, cặp mắt cụ không ngừng dò xét Esa.

Esa đáp:

- Người già thường hay trái tính.

- Con thấy cụ ngồi bên bờ hồ... với Hori và Renisenb.

- Cả hai đứa chúng là những người bạn đồng hành rất dễ mến. Thế có cái gì cụ không thấy không Henet?

- Thật không hiểu cụ muốn nói gì. Cụ ngồi đó khá lâu đủ để cả thế gian nhìn thấy.

- Nhưng không đủ gần để cả thế giới nghe lỏm được.

- Tôi thật không hiểu vì sao cụ lại xử tệ với tôi như vậy. Cụ luôn luôn gọi ra đủ điều. Tôi quá bận coi sóc mọi việc trong nhà đâu có thể đi rình nghe người khác nói chuyện. Tôi chú ý chuyện người khác để làm gì cơ chứ?

- Chính ta cũng thường tự hỏi như vậy.

- Nếu không phải vì ngài Imhotep là người thực sự tốt với tôi...

Esa ngắt ngang lời cụ:

- Đúng vậy, nếu không phải vì Imhotep. Cụ tùy thuộc vào Imhotep phải không? Nếu có điều gì xảy ra cho Imhotep...

Lần này chính henet ngắt ngang lời Esa:

- Sẽ không có bất cứ chuyện gì xảy ra cho ngài Imhotep đâu.

- Làm sao mụ biết được, Henet? Có thật trong nhà này an toàn đến thế sao? Tai họa đã xảy ra cho Yahmose và Sobek.

- Điều đó thì đúng. Cậu Sobek chết, còn cậu Yahmose thì gần chết...

- Henet! Esa chồm người tới. Tại sao mụ lại mỉm cười khi mụ nói điều đó?

Henet giật mình:

- Tôi mỉm cười? Cụ năm mơ rồi, thưa cụ, làm sao tôi có thể cười khi đang nói về những chuyện đau buồn khủng khiếp như vậy?

- Đúng là mắt ta đã gần mù - Esa nói - nhưng ta chưa hoàn toàn mù hẳn đâu. Đôi khi, trong một chớp sáng, trong một cái đảo mắt, ta trông rất rõ. Khi người ta nói chuyện với kẻ không thể trông rõ được, người ta thường bất cần. Họ cho phép nét mặt mình biểu lộ những cảm xúc mà trong những trường hợp khác họ không thể lộ ra được. Vậy ta hỏi mụ một lần nữa, tại sao mụ lại mỉm cười với một cái vẻ thỏa mãn khó hiểu đến như vậy?

- Cụ nói những điều vu khống, lãng nhục tôi.

- Bây giờ thì mụ sợ hãi?

- Ai mà không sợ hãi sau khi xảy ra những việc như thế trong nhà này chứ?

- Henet hét lên lạnh lạnh. Tất cả chúng ta đều sợ hãi khi những hồn ma từ cõi chết trở về đây để đày đọa chúng ta! Nhưng mà tôi biết, vừa rồi cụ nghe cái anh chàng Hori chứ gì. Anh ta nói gì về tôi vậy?

- Hori biết gì về mụ?

- Không, không biết gì cả. Đúng ra cụ nên hỏi tôi biết gì về anh ta mới phải?

Cặp mắt Esa sắc lại:

- Được rồi, thế mụ biết gì nào?

Henet ngẩng đầu lên, vênh vác:

- Ôi dào, tất cả các người đều coi thường cái con mụ Henet tội nghiệp này. Các người đều nghĩ rằng mụ này xấu xí và ngu đần. Nhưng chỉ có tôi biết điều gì đang diễn ra. Có khối điều tôi biết. Không có nhiều điều xảy ra trong nhà này mà tôi không biết đâu. Có thể tôi ngu đần thật đấy, nhưng tôi cũng có thể đếm được có bao nhiêu cây đậu trồng trong một luống chứ bộ. Có thể tôi còn thấy được nhiều điều hơn những người thông minh như Hori nữa đấy. Khi cái anh chàng Hori ấy gặp tôi bất cứ ở đâu, anh ta vẫn có cái

thủ thuật nhìn tôi như thể tôi không tồn tại, như thể anh ta thấy một cái gì đó thật ra không tồn tại. Đúng ra tôi phải bảo là anh ta nên nhìn vào tôi thì hơn. Hẳn anh ta có thể xem tôi là điên, không đáng quan tâm - nhưng thật ra đâu có phải luôn luôn những người thông minh biết hết mọi việc đâu. Cái cô Sapity cũng vậy, cô ta tự cho mình là thông minh lắm, nhưng bây giờ cô ta ở đâu nhỉ?

Henet ngừng lại, vẻ tự đắc rồi hối tiếc vì mình đã lỡ lời, mụ khom người lại, lo lắng liếc nhìn Esa. Nhưng Esa dường như đang đắm chìm trong dòng ý tưởng của mình. Mặt bà thoáng vẻ chần chừ, cái nhìn như hải hùng và kinh dị. Rồi bà nói chậm rãi và trầm tư:

- Sapity...

Henet nói bằng giọng khúm núm thường ngày của mụ:

- Con xin lỗi, thưa cụ. Con đã mất bình tĩnh. Thật sự, con không biết cái gì đã khiến con thốt lên những lời như vậy. Con xin thề con không nghĩ như những điều vừa rồi...

Ngước nhìn lên, Esa cắt ngang lời mụ:

- Đi ra đi, Henet. Mụ có nghĩ hay không nghĩ như những điều mụ đã nói cũng không thành vấn đề lắm đâu. Nhưng vừa rồi mụ thốt ra một câu làm gợi ra những ý tưởng mới trong trí ta... Đi đi, Henet, và ta cảnh cáo mụ: hãy cẩn trọng trong lời nói và hành động. Chúng ta không muốn có thêm một người chết nào nữa trong nhà này. Ta hy vọng mụ hiểu...

II

Mọi thứ đều là sợ hãi...

Những lời đó đã tự động bật ra khỏi làn môi Renisenb khi ba người hỏi ý với nhau bên bờ hồ. Và chỉ sau đó nàng mới bắt đầu nhận ra được ý nghĩa lời nói của mình.

Một cách máy móc nàng bước lại chỗ Kait và lũ con đang tụm lại chơi đùa bên cạnh túp lều, nhưng bỗng nàng thấy bước chân mình chững lại rồi dừng hẳn như thể tự ý chúng không muốn bước tới nữa.

Nàng nhận ra rằng mình sợ khi gặp Kait, nhìn vào khuôn mặt nhẵn nhụi và hừ hự của người chị dâu, nàng sẽ tưởng tượng ra đó là bộ mặt của người đánh thuốc độc. Nàng quan sát Henet đang lảng xãng lui tới dưới mái hiên và cái ác cảm thường ngày với Henet lại tăng lên. Tuyệt vọng, nàng quay lại phía lối cửa ra vào sân và một lát sau nàng gặp Ipy đang rảo bước vào, đầu ngẩng cao, trên khuôn mặt trơ tráo là một nụ cười vui vẻ.

Renisenb bỗng thấy mình đứng lặng ngẫm cậu em. Ipy, đứa bé hư hỏng vì được cưng chiều của gia đình, cái cậu bé đẹp trai, hay vòi vĩnh mà nàng nhớ rõ khi nàng rời khỏi gia đình ra đi cùng với Khay...

- Cái gì vậy, chị Renisenb? Tại sao chị lại nhìn tôi với vẻ thật lạ lùng?

- Thế hả?

Ipy bật cười:

- Trông chị ngu ngu ngốc ngốc như mẹ Henet ấy.

Renisenb lắc đầu:

- Henet không ngu ngốc đâu. Bà ta sắc sảo lắm đấy.

- Ừ, thì mẹ ta khá ranh ma, điều ấy thì tôi biết chứ. Mẹ ta thật là một mối phiền phức trong nhà này. Tôi muốn loại mẹ luôn.

Môi Renisenb mở ra rồi khép lại, nàng thì thào:

- Loại bà ta?

- Bà chị yêu dấu ơi, việc gì đến chị thế? Hay là chị cũng trông thấy những hồn ma giống như cái thằng bé da đen khốn khổ, ngu ngu ngốc ngốc nọ?

- Với cậu thì ai cũng ngu ngốc hết.

- Thằng bé đó thì chắc chắn là ngu ngốc rồi. Thực tình thì tôi cũng khá bực mình vì sự ngu ngốc lắm rồi. Tôi gặp phải quá nhiều người ngốc. Nói thật với chị, chẳng vui thú gì khi bị quấy rầy bởi hai người anh trai chặm chạp chẳng trông thấy gì hơn cái lỗ mũi của mình. Bây giờ thì hai người đó đã bị loại rồi, tôi chỉ phải còn bàn chuyện với cha tôi mà thôi, rồi chị sẽ thấy mọi

sự khác hẳn. Cha sẽ làm theo ý tôi bảo.

Renisenb ngược mắt nhìn cậu em trai. Trông cái đẹp và vênh váo một cách khác thường. Một mức sống mạnh mẽ tỏa ra nơi người cậu. Một sức mạnh, một vẻ chiến thắng làm cậu khác hẳn người thường. Dường như một sự ý thức nằm sâu trong người cậu đã làm cho cậu có được cái sức mạnh ngạo nghễ ấy.

Renisenb sắc giọng:

- Những người anh trai của chị không phải đã bị loại như cậu nói đâu. Anh Yahmose vẫn còn sống mà.

Ipy nhìn nàng khinh thị:

- Thế chắc chị tưởng rằng anh ta sẽ bình phục lại hoàn toàn?

- Tại sao không?

Ipy phì ra cười:

- Tại sao không? Này, đơn giản là tôi không đồng ý với chị. Yahmose chết rồi, tiêu rồi - anh ta còn bò lê la được một lúc, hoặc ngồi mà rên rỉ thôi - nhưng anh ta không còn là một người đàn ông nữa. Anh ta hồi phục sau những đợt tác động đầu tiên của thuốc độc, nhưng chính chị thấy đó, anh ta không còn có thể khá lên hơn được nữa.

- Tại sao không? Renisenb hỏi. Vị y sĩ đã bảo rằng chỉ cần một thời gian ngắn nữa là anh ấy hoàn toàn mạnh và trở lại như cũ.

Ipy nhún vai:

- Các y sĩ đâu có phải biết hết mọi chuyện. Họ nói thật khôn khéo và dùng chữ tràng giang đại hải. Chị cứ trách móc cái con mụ Nofret độc ác đi nếu chị muốn, nhưng Yahmose, anh Yahmose thân yêu của chúng ta thì tiêu rồi.

- Thế cậu không lo sợ cho mình sao, Ipy?

- Sao? Tôi ấy à? - Ipy cười, ngẩng cao đầu.

- Nofret cũng không yêu thương gì cậu đâu, Ipy ạ.

- Không gì có thể làm hại tôi được, chị Renisenb ạ, trừ phi tôi cố chọn nó. Tôi còn trẻ thật, nhưng tôi là loại người sinh ra để thành công. Còn chị, chị Renisenb, nếu đứng về phía tôi, chị sẽ được việc đấy, chị nghe không? Chị thường xem tôi như một đứa bé vô trách nhiệm. Nhưng giờ đây không phải vậy nữa. Mới một tháng là có sự thay đổi. Chẳng bao lâu trong nhà này sẽ

không còn ý kiến nào ngoại trừ ý kiến của tôi. Cha tôi có thể ra lệnh ấy, nhưng đầu giọng nói là của ông ấy, còn bộ óc quyết định những ý kiến đó là của tôi. - Cậu ta bước đi một hai bước - dừng lại, ngoái lui nói - Vì thế hãy cẩn thận đấy chị Renisenb, đừng làm cho tôi bất bình với chị.

Renisenb đang đứng yên nhìn theo Ipy thì nghe tiếng chân. Nàng quay lại và thấy Kait đang đứng bên cạnh mình.

- Thăng Ipy nói gì thế, Renisenb?

Renisenb chậm rãi:

- Nó bảo rằng chẳng bao lâu nữa nó sẽ là ông chủ.

- Nó bảo vậy hả? Kait nói. Tôi thì nghĩ ngược lại đấy.

III

Ipy nhẹ nhàng chạy lên bậc thềm nơi mái hiên và đi vào nhà. Cái cảnh Yahmose nằm thườn thượt trên chiếc trường kỷ dường như làm cậu ta hài lòng. Cậu cất giọng vui vẻ:

- Thế nào, khá không anh? Chẳng lẽ tụi em không còn bao giờ thấy anh ra ngoài đồng nữa sao? Em thật không hiểu sao thiếu anh mà công việc cũng không đến nỗi rối tung lên đấy.

Giọng nói yếu ớt của Yahmose lộ vẻ băn khoăn.

- Anh thật chẳng hiểu ra làm sao cả. Chất độc bây giờ đã bị loại rồi, thế mà tại sao sức khỏe anh không hồi phục? Sáng nay anh thử bước đi nhưng chân anh không mang anh nổi. Anh yếu, yếu quá và điều tệ hại nhất là càng ngày anh càng thấy yếu hơn.

Ipy lắc đầu với một vẻ xót thương hời hợt:

- Như thế thì tệ thật. Thế các y sĩ không giúp được gì sao?

- Người phụ tá của cha Mersu đến đây hàng ngày. Ông ta không hiểu được trường hợp này. Anh đã uống nhiều loại dược thảo rất mạnh. Hàng ngày họ vẫn làm bùa phép giải độc cho anh. Đủ thứ thức ăn đặc biệt bổ dưỡng dành cho anh. Vì thế mà người y sĩ khẳng định với anh là không có lý do nào khiến anh không mau chóng mạnh trở lại. Thế mà thay vì hồi phục, càng

ngày anh càng kiệt sức đi.

- Như thế thật bậy quá. - Ipy nói.

Cậu vừa đi vừa hát nho nhỏ trong cổ họng cho đến khi gặp cha cậu với Hori, tay ôm một cuộn giấy, bước vào.

Nét mặt đang lo âu và phiền muộn của Imhotep bỗng sáng lên khi thấy đứa con út yêu thương nhất của mình.

- A, Ipy của cha đây này. Con có tường trình gì cho cha về công việc không?

- Tốt cả cha ạ. Chúng con đang lo gặt lúa mạch. Được mùa lắm.

- Ừ, cảm ơn thần Re mọi việc bên ngoài đều tốt đẹp cả. Ước chi việc trong nhà cũng như vậy. Cha vẫn tin ở Ashayet - nàng sẽ không từ chối giúp đỡ chúng ta trong lúc chúng ta thống khổ như thế này. Cha rất lo âu về Yahmose. Cha không thể hiểu tại sao nó lại rã rời như vậy.

Ipy cười khinh thị:

- Anh Yahmose luôn luôn yếu đuối.

- Không đúng đâu - Hori nhẹ nhàng chen vào. Sức khỏe của Yahmose trước đây luôn luôn tốt.

Ipy khăng khăng:

- Sức khỏe tùy thuộc vào tinh thần của con người. Yahmose không bao giờ có tinh thần. Ra lệnh cho người khác mà anh còn sợ nữa là.

Imhotep nói:

- Chặng sau này thì điều đó không đúng đâu. Mấy tháng sau này Yahmose tỏ ra có uy quyền lắm. Chính cha ngạc nhiên mà. Nhưng sự yếu đuối về thể chất này làm cha lo âu lắm. Mersu đã bảo đảm với cha là một khi ảnh hưởng của thuốc độc đã hết, nó sẽ hồi phục lại nhanh chóng.

Hori đặt tập giấy chỉ thảo sang một bên, anh lặng lẽ nói:

- Còn có những loại thuốc độc khác nữa.

Imhotep quay người lại phía anh:

- Cháu nói thế nghĩa là gì?

Hori vẫn nói bằng một giọng nhẹ nhàng, trầm ngâm:

- Có những thứ thuốc độc không tác động ngay lập tức và không tác động dữ dội. Chúng đánh lừa người ta. Cứ hàng ngày một ít tích tụ lại sẽ có tác

động. Sau nhiều tháng yếu đi thì người trúng độc chết. Người ta biết có những thứ độc được như vậy trong giới phụ nữ. Đôi khi họ dùng chúng để loại bỏ một anh chồng và và làm cho người ta tưởng rằng đó là một cái chết tự nhiên.

Imhotep tái xanh mặt:

- Cháu nghĩ rằng... rằng đó là trường hợp của Yahmose?
- Cháu chỉ gọi ra rằng đó là một khả năng. Mặc dù hiện nay thức ăn của Yahmose được một nô lệ ném thử trước khi đút cho anh, nhưng sự thận trọng như vậy cũng không ích gì cả, khi mà số lượng thuốc độc nơi thức ăn trong mỗi ngày sẽ không gây ra một hậu quả nào có thể trông thấy được cả.
- Điên rồ - Ipy kêu lớn lên. Tuyệt đối điên rồ! Tôi không tin có những thứ thuốc độc như vậy. Tôi chưa bao giờ nghe nói đến cả.

Hori nhướng cặp mắt:

- Cậu còn rất trẻ, Ipy à. Vẫn còn rất nhiều điều cậu không biết.

Imhotep kêu than:

- Nhưng chúng ta làm sao bây giờ? Chúng ta đã kêu gọi đến Ashayet. Chúng ta đã lễ vật nơi đền thờ. Chưa bao giờ ta đặt lòng tin vào việc cúng tế đến như vậy. Ta còn có thể làm gì nữa?

Hori trầm ngâm:

- Hãy giao cho một người nô lệ thật tin cẩn nấu thức ăn cho Yahmose và luôn luôn quan sát người nô lệ đó.
- Cứ thử như vậy đi - Imhotep nói. Có gì bậy bạ ta sẽ biết ngay.

Ipy giận dữ bước ra khỏi phòng. Hori dăm chiêu nhìn theo cậu ta với cái chau mày lo ngại trên nét mặt anh.

IV

Ipy ùng ùng ra khỏi nhà trong cơn giận dữ khiến cậu suýt nữa bổ nhào vào Henet.

- Tránh đường ra, mụ Henet. Mụ luôn luôn bò lê la và cản đường người ta.
- Cậu Ipy, cậu thật thô bạo, cậu làm trợ tay tôi rồi đây này.
- Càng tốt. Tôi chán ngấy mụ và cái kiểu giả lả của mụ lắm rồi. Mụ đi khỏi

nhà này càng sớm càng tốt. Và ta nói cho mẹ biết, mẹ sẽ phải đi thôi.

Cặp mắt Henet lóe lên một cách ác độc:

- Thế cậu định đuổi tôi đây phải không? Sau tất cả những sự chăm sóc, những tình yêu thương mà tôi dành cho tất cả các cô các cậu. Tôi đã tận tụy hết lòng với gia đình này. Cha cậu biết khá đủ về điều đó.

- Đúng ra ông nghe khá đủ về điều đó. Và bọn ta cũng vậy. Theo ý ta thì mẹ chỉ là một kẻ chuyên gây chuyện bất hạnh bằng vào cái lưỡi ma quỷ của mẹ. Mẹ đã giúp cho Nofret chia rẽ gia đình này, điều đó ta biết khá rõ. Rồi thì con đàn bà đó chết và mẹ lại vấy đũa nịnh nọt tụi ta. Nhưng mẹ sẽ thấy, cuối cùng cha ta sẽ nghe lời ta chứ không phải nghe những chuyện dối trá của mẹ đâu.

- Trông cậu rất tức giận. Điều gì làm cậu nổi giận vậy cậu Ipy?

- Đừng bận tâm.

- Cậu không sợ sao cậu Ipy? Có những chuyện kỳ quặc đang diễn ra trong nhà này.

- Mẹ già, mẹ không thể dọa ta được đâu.

Cậu tung người vượt qua Henet ra khỏi nhà. Henet chậm rãi quay người đi vào nhà. Tiếng rên rỉ của Yahmose làm mẹ chú ý. Anh đang nhòm người đi dậy trên chiếc trường kỷ và cố gắng bước đi. Nhưng dường như căng chân anh đã phản lại anh tức khắc và nếu không có Henet nhanh nhẹn chạy lại đỡ thì anh đã té lăn ra nền nhà.

- Nào, nào, cậu Yahmose, nằm xuống lại đây đi.

- Bà khỏe quá, bà Henet. Thoạt trông không ai nghĩ bà khỏe vậy - Anh nằm xuống gối đầu lên chiếc gối dựa bằng gỗ. Cảm ơn. Nhưng tôi sao vậy nhỉ? Sao tôi có cảm tưởng như bắp thịt tôi đều tan thành nước cả.

- Đúng là nhà này bị quỷ ám. Chính là do con quỷ cái từ phương Bắc lại nhà chúng ta đây. Xưa nay không có gì từ phương Bắc đến mà tốt lành cả.

Yahmose thì thảo với một vẻ tuyệt vọng đột ngột:

- Tôi đang chết. Vâng, tôi chết...

Henet cười:

- Người khác sẽ chết trước cậu.

- Sao? Bà muốn nói gì vậy? - Yahmose chống mình trên cùi chỏ đăm đăm

nhìn mục ta.

- Tôi biết tôi đang nói gì - Henet gật gật đầu nhiều lần - Không phải cậu sẽ chết tiếp đây đâu. Cứ chờ mà xem ạ.

V

- Tại sao em tránh mặt tôi, Renisenb?

Kameni đứng chặn ngay giữa lối đi của Renisenb. Nàng đỏ mặt và cảm thấy khó tìm được câu trả lời thích hợp. Quả thật nàng đã cố tình quay đi khi thấy Kameni đang đi đến.

- Tại sao, Renisenb? Hãy bảo cho tôi biết tại sao vậy?

Nhưng không có sẵn câu trả lời, nàng chỉ có thể cảm lạnh lẽo đầu. Rồi nàng ngược nhìn anh khi anh đứng đối diện nàng. Nàng đã mơ hồ sợ rằng cả khuôn mặt của Kameni nữa, cũng đổi thay. Trong người nàng dâng lên một niềm vui sướng kỳ lạ. Khi nàng thấy khuôn mặt đó không thay đổi, cặp mắt anh trang nghiêm nhìn nàng và lần đầu tiên không có nụ cười nở trên môi anh.

Trước ánh mắt của anh, mắt nàng sụp xuống. Kameni luôn luôn đủ sức làm nàng bối rối. Anh đứng sát quá làm nàng xúc động, tim nàng đập thành thịch.

- Tôi biết vì sao em tránh tôi, Renisenb ạ.

Nàng tìm lại được giọng nói của mình:

- Tôi, tôi không tránh anh. Tôi không thấy anh đang đi đến đây thôi.

- Em nói dối - Giờ đây anh đang mỉm cười. Mặc dù không nhìn lên, nàng có thể nghe thấy nụ cười trong giọng nói của anh.

- Renisenb, Renisenb đẹp đẽ của anh.

Nàng cảm thấy bàn tay khỏe, ấm của anh đặt lên cánh tay nàng và nàng giật lùi tức khắc.

- Đừng chạm vào tôi. Tôi không thích ai chạm đến.

- Tại sao em chống lại tôi, Renisenb? Em biết rõ chuyện gì giữa chúng ta mà. Em còn trẻ, khỏe mạnh và đẹp. Thật là cưỡng lại tự nhiên nếu em phải sống sầu muộn suốt đời em vì người chồng đã khuất. Tôi sẽ đem em đi

khỏi nhà này. Nơi đây đầy chết chóc và ma quỷ. Em sẽ cùng đi với tôi và em sẽ an toàn.

- Thế giả dụ tôi không muốn đi? Renisenb hỏi.

Kameni bật cười. Hàm răng trắng khỏe của anh lóe lên:

- Nhưng em thật sự muốn đi mà, có điều em không chịu thừa nhận đấy thôi. Renisenb ơi, đời sống thật đẹp khi hai người yêu nhau sống với nhau. Tôi sẽ yêu thương em và làm cho em hạnh phúc. Em xem, tôi sẽ không còn cầu xin thần Ptah “hãy trao cho tôi người yêu của tôi tối nay” mà tôi sẽ đến nói với cha em: “Xin hãy trao Renisenb cho tôi”. Nhưng tôi nghĩ ở đây không an toàn cho em, vì thế tôi sẽ mang em đi. Tôi là một người thợ quan giỏi và tôi có thể vào làm việc cho những gia đình quý tộc lớn ở Thebes nếu tôi muốn, mặc dầu thực sự tôi thích cảnh thôn dã ở đây hơn - tôi thích việc cày cấy, chăn nuôi, thích những bài hát của người thợ gặt, thích những thú vui đánh cá trên sông này. Tôi thích đưa em đi thuyền trên dòng sông, Renisenb ạ và chúng ta sẽ đem Teti theo với chúng ta. Đứa bé đẹp, khỏe, tôi sẽ yêu thương nó và sẽ là một người cha tốt của nó. Nào, Renisenb, em trả lời ra sao nào?

Renisenb đứng im lặng. Nàng nghe tim mình đập nhanh, và cảm thấy một sự mệt mỏi dâng tràn khắp cơ thể, giác quan. Tuy thế, cùng với cái cảm giác êm dịu, nhượng bộ, lại có một cảm giác khác dâng lên trong con người nàng, cảm giác đẽ kháng.

“Tay anh ấy chạm vào cánh tay mình và mình thấy yếu đuối hẳn đi...” Nàng thầm nghĩ. “Chính vì sức mạnh của anh ấy... của đôi vai rộng, của miệng cười của anh ấy... Nhưng mình không hiểu gì về tâm hồn, ý tưởng, con tim của anh ấy. Không có sự yên lành giữa anh ấy với mình, không có sự ngọt ngào... mình muốn gì nhỉ? Mình cũng không biết nữa... nhưng không phải thế này... không, không phải điều này...”

Rồi nàng nghe thấy mình nói, và chính bằng tai của mình, Renisenb cũng thấy những lời đó yếu đuối và lưỡng lự:

- Tôi không muốn lấy chồng khác... Tôi muốn ở một mình... để là chính tôi...

- Không, Renisenb, em lầm rồi. Em không muốn sống cô độc đâu. Chính

bàn tay em đã nói vậy khi nó run lên trong tay tôi... Sao?

Bằng một nỗ lực ghê gớm, Renisenb rút tay mình ra khỏi bàn tay anh:

- Tôi không yêu anh, Kameni. Tôi nghĩ là tôi ghét anh.

Anh mỉm cười:

- Tôi không nề việc em ghét tôi, Renisenb ạ. Cái ghét của em rất gần với yêu. Chúng ta sẽ nói lại chuyện này lúc khác.

Anh rời nàng, bước đi bằng những bước chân nhanh nhẹn, uyển chuyển, thoải mái như một con nai. Renisenb chậm chậm đi về phía Kait và lũ con đang chơi bên cạnh hồ.

Kait nói chuyện với người em chồng, nhưng nàng chỉ trả lời nhát gừng. Tuy vậy Kait không chú ý vì như thường lệ, đầu óc cô chỉ hướng về mấy đứa con chứ không chú ý về bất cứ điều gì khác.

Renisenb đột ngột phá vỡ sự im lặng:

- Em có nên lấy chồng khác không? Chị nghĩ thế nào, chị Kait?

Kait trả lời uể oải không chú tâm:

- Tôi nghĩ thế là tốt. Cô còn trẻ, khỏe mạnh, cô có thể sinh nhiều con nữa.

- Đó là tất cả cuộc đời của một người phụ nữ sao, chị Kait? Em sẽ bận rộn suốt ngày phía sau nhà với con cái, buổi chiều chơi với nó cạnh hồ, dưới những tàng cây sung dâu?

- Tất cả những điều đó quan trọng với một người đàn bà. Cô hẳn phải biết như vậy. Đừng nói rằng như thế cô chỉ là một tên nô lệ. Phụ nữ ở Ai Cập chúng ta có nhiều quyền hành động chứ. Tài sản qua mình mà đến với con cái. Phụ nữ là giòng máu sống động ở Ai Cập.

Renisenb đắm chiêu nhìn bé Teti đang bận rộn làm một lẵng hoa cho con búp bê bằng gỗ của mình. Teti chau mày tập trung vào việc làm lẵng hoa. Có một thời khi thấy Teti giống hệt Khay, lúc nó trề môi dưới ra, đầu ngoẹo sang một bên, tim Renisenb rộn lên vì đau đớn và yêu thương. Nhưng giờ đây không chỉ khuôn mặt của Khay mờ đi trong ký ức của nàng mà cả Teti cũng không làm cái trò ngoẹo đầu và trề môi ra nữa. Đã từng có những lúc Renisenb ôm chặt nó vào lòng, nàng cảm thấy đứa bé vẫn là một phần của thân thể của da thịt nàng và trong một cảm giác sở hữu sôi nổi nàng đã tự bảo "Nó là mình, chính mình."

Giờ đây, ngắm nó, Renisenb nghĩ: “Nó là mình, và nó là Khay...”

Teti ngược nhìn lên, thấy mẹ, bé mỉm cười. Mẹ cười nghiêm trang, thân mật, tin cậy và vui thú.

Renisenb nghĩ: “Không, nó không phải là mình và cũng không phải là Khay - nó là chính nó. Là Teti. Nó đơn độc, như mình cũng đơn độc và tất cả chúng ta đều đơn độc. Nếu có tình yêu thương giữa mình với nó thì mình và nó sẽ là bạn suốt đời, nhưng nếu không có tình yêu nó sẽ lớn lên và mình với nó sẽ là hai người xa lạ. Nó là Teti, còn mình là Renisenb.”

Kait nhìn cô em chổng tò mò:

- Cô thật sự muốn gì, cô Renisenb? Tôi không hiểu.

Renisenb không trả lời. Làm sao có thể nói cho Kait rõ về những điều mà chính nàng còn chưa rõ? Nàng đưa mắt nhìn quanh mình, nhìn những bức tường bọc kín khuôn viên, nhìn mái hiên với những hàng cột đá màu sắc vui tươi, nhìn những cột nước, nhìn những túp lều nhỏ xinh xắn, nhìn những luống hoa và những bụi cây chỉ thảo. Tất cả đều an toàn, khóa kín, không có gì để sợ hãi. Chung quanh nàng những tiếng hát của bọn trẻ nhỏ, tiếng lanh lảnh của đám đàn bà trong nhà, tiếng chân của đàn súc vật từ xa vọng lại... Nàng nói chậm rãi:

- Ở đây ta không thể thấy được dòng sông...

Kait ngạc nhiên:

- Tại sao lại phải thấy dòng sông?

Renisenb vẫn một giọng:

- Ở em thật ngốc. Em không biết...

Trước mắt nàng, rất rõ ràng, nàng thấy trải rộng ra những cánh đồng xanh mướt, phì nhiêu và xa hoa nữa là một tấm thảm hồng nhạt, mờ dần tới tận chân trời, và chảy xuyên qua tấm thảm đỏ dòng sông Nile, xám bạc...

Nàng cảm thấy như hụt hơi. Những hình ảnh, những quang cảnh, những âm thanh chung quanh nàng mờ dần đi, thay vào đó là một nỗi yên tĩnh mê mẩn, một sự sáng khoái vô tận...

Nàng tự nói với mình: “Nếu mình quay đầu lại mình sẽ thấy Hori. Anh ấy sẽ từ cuộc giãy chỉ thảo ngược mắt lên nhìn và mỉm cười với mình... lúc đó mặt trời đang lặn xuống, chung quanh sẽ trở thành tối tăm và rồi mình sẽ

ngủ... Đó sẽ là cái chết”.

- Cô nói gì vậy, Renisenb?

Renisenb sực tỉnh. Nàng không biết rằng vừa rồi nàng đã nói ra thành lời.

Từ ảo ảnh nàng trở về với thực tại. Kait đang tò mò nhìn nàng:

- Renisenb, cô vừa nói “chết” - cô đang nghĩ gì vậy?

Renisenb lắc đầu:

- Em cũng không biết nữa. Em không định...

Nàng nhìn quanh một lần nữa, cái cảnh gia đình này thật dễ yêu biết bao, với những vòi nước phun, với những đứa bé đang chơi đùa. Nàng hít một hơi thở thật mạnh.

- Nơi đây thật bình yên. Người ta không thể tưởng tượng ra bất cứ chuyện gì kinh khủng sắp xảy ra ở đây.

Nhưng cũng chính ở bên cạnh mà mà sáng hôm sau họ tìm thấy Ipy. Cậu nằm chúi mặt xuống nước. Một bàn tay đã nhận cậu chết đuối.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XVII

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI

Imhotep ngồi co quắp người lại. Trông ông già hơn nhiều, chỉ còn là một ông cụ còm cõi và rã rời. Nét mặt ông trông ngớ ngẩn thảm hại.

Henet mang thức ăn lại và cố ép ông ăn:

- Nào, nào, ngài Imhotep, phải giữ gìn sức khỏe mới được.

- Tại sao chứ? Mà sức khỏe là gì chứ? Ipy khỏe - khỏe, trẻ và đẹp - và giờ đây nó đang nằm trong buồng ướp xác. Con trai của ta, đứa con trai ta thương yêu nhất đời. Đứa con trai cuối cùng của ta.

- Không, không, ngài Imhotep, ngài còn có cậu Yahmose mà.

- Trong bao lâu nữa? Không, chẳng Yahmose cũng sắp tiêu rồi. Tất cả chúng ta đều sẽ chết hết. Điều quý quái nào đó đổ lên trên chúng ta vậy nhỉ? Ta đâu có biết được những tai họa như thế này xảy ra khi ta đem cái con hầu đó về nhà? Đó là một chuyện ai cũng thừa nhận, một điều đúng đắn và phù hợp với luật của người cũng như luật của thần linh. Ta cũng trân trọng nó. Thế thì tại sao những điều này lại xảy đến cho ta? Hay là chính Ashayet đã trả thù ta? Chính nàng chứ không phải Nofret đã không tha thứ cho ta? Rõ ràng nàng đã không đáp lại lời thỉnh nguyện của ta. Những điều ác sẽ còn tiếp diễn nữa.

- Không, không, ngài không được nói như vậy. Mới một thời gian quá ngắn kể từ khi chúng ta dâng lễ vật với lời nguyện lên bà Ashayet. Ai lại chẳng biết việc xử kiện là việc làm tốn rất nhiều thời giờ, trước pháp đình việc kiện cáo nhiều khi hoãn đi hoãn lại mãi rồi đến các quan giám sát lại còn lâu hơn nữa. Công lý là công lý, trong đời này cũng như đời sau, một việc kiện tụng càng diễn ra chậm chạp thì lại càng được phân xử công minh vào lúc chung cục ngài ạ.

Imhotep vẫn cứ lắc đầu ngờ vực. Henet tiếp tục:

- Vả lại, ngài Imhotep ạ, ngài phải nhớ rằng cậu Ipy không phải là con của bà Ashayet - cậu là con của bà Ankh, vợ kế của ngài. Vì thế, làm sao mà bà Ashayet có thể hết mình lưu tâm vì cậu ta được? Nhưng với cậu Yahmose thì khác - cậu Yahmose sẽ lành bệnh, bởi vì bà Ashayet ở trên kia sẽ can thiệp để cậu ấy phải bình phục.

- Henet, ta phải thú nhận rằng lời mụ an ủi ta rất nhiều... mụ nói nhiều điều đúng lắm. Quả thật hiện giờ thằng Yahmose hàng ngày hồi phục được một ít. Nó quả là một đứa con tốt, trung thành. Nhưng mỗi khi ta nghĩ đến thằng Ipy của ta... một trí thông minh như vậy, một sắc đẹp như vậy... Imhotep lại rên rỉ.

- Trời ơi hồi trời! Henet cũng rên lên trong niềm thông cảm với ông.

- Cái con đàn bà khốn nạn với sắc đẹp đáng nguyên rủa của nó! Ước chi ta đã dừng để mắt đến nó.

- Đúng vậy, đúng vậy, thưa chủ nhân. Nó đúng là con gái của ma vương. Nó có học ma thuật và bùa chú, điều đó thì không còn nghi ngờ gì nữa.

Có tiếng gậy đập lên nền nhà và Esa khập khiễng bước vào khách sảnh. Bà khịt mũi chế nhạo:

- Sao đấy, không còn một ai trong nhà này còn chút lý trí hay sao? Các người không có việc gì hơn là ngồi buông ra những lời nguyên rủa một cô gái bất hạnh, một cô gái quen thói thù vặt và ranh mãnh, được thúc giục thêm bởi cách xử sự ngu ngốc của những con vợ ngu ngốc của những đứa con trai ngu ngốc của con.

- Thói thù vặt và ranh mãnh, mẹ gọi như vậy được sao mẹ? Trời ơi, ba đứa con trai của tôi, hai đứa đã chết, còn một đứa thì đang chết. Thế mà mẹ tôi lại nói tôi những lời như vậy!

- Có lẽ phải cần có một người nào đó nói với con những điều như vậy, vì con không thể nhận thức sự việc đúng như nó vốn có. Hãy giữ sạch trong đầu óc con cái sự mê tín xuẩn ngốc về linh hồn của một cô gái trở về báo thù đi. Đây là một bàn tay người sống đã đè đầu thằng Ipy xuống hồ, và một bàn tay người sống đã rót thuốc độc vào trong rượu mà thằng Yahmose và Sobek uống. Con có một kẻ thù, đúng vậy, Imhotep ạ, một kẻ thù ở ngay

trong nhà này. Và chứng cứ là từ khi con làm theo lời khuyên của Hori để con Renisenb nấu thức ăn cho thằng Yahmose, hoặc để cho một tên nô lệ nấu nhưng nó canh chừng rất kỹ và tự tay nó bưng cho thằng Yahmose ăn, từ khi đó, mẹ bảo con rõ, thằng Yahmose hồi phục lại sức khỏe ngày một. Cố gắng đừng tỏ ra ngốc nữa, con cứ ngồi rên rỉ và vò đầu bứt tai mãi, về mấy chuyện này thì mẹ Henet giúp con nhiều lắm...

- Ôi cụ Esa, cụ nói oan cho con lắm!

- Và mẹ bảo con, về chuyện này, Henet giúp con không biết là vì mẹ cũng ngốc hay vì một lý do nào khác...

- Xin thần Re tha thứ cho cụ vì cụ đã tỏ ra độc ác với một người đàn bà đơn độc và bất hạnh.

Bất chấp Henet, Esa hươu cây gậy trong một cử chỉ mạnh mẽ:

- Imhotep, hãy cương nghị lên, và cố gắng suy nghĩ. Ashayet, người vợ đã khuất của con, nhận tiện đó là một người đàn bà rất đáng yêu và không ngốc tí nào, có thể gây ảnh hưởng cho con từ thế giới bên kia, nhưng khó có thể suy nghĩ thế cho con trong thế giới này! Chúng ta phải hành động Imhotep ạ, nếu chúng ta không muốn có thêm một người chết nữa trong nhà này.

- Một kẻ thù trong nhà này? Và là người sống? Mẹ thật sự tin như vậy sao mẹ? Nhưng như vậy thì nghĩa là tất cả chúng ta đều nguy hiểm?

- Chắc chắn rồi. Chúng ta bị nguy hiểm không phải bàn tay của hồn ma bùa quỷ gì cả mà bởi sức mạnh của con người, bởi những ngón tay người sống đã rót thuốc độc vào thức ăn thức uống, bởi một khuôn mặt người lò dò theo sau thằng Ipy đang từ làng trở về nhà giữa đêm khuya và ấn mạnh đầu nó xuống dưới hồ.

Imhotep trầm ngâm:

- Làm được vậy cần phải có sức mạnh.

- Trông bề ngoài thì đúng vậy, nhưng mẹ cũng không chắc lắm. Thằng Ipy đã say mèm vì rượu bia ở làng. Có thể nó bước thấp, bước cao đi về nhà, và không đề phòng gì người cùng đi với nó, nó bèn cúi đầu xuống hồ rửa mặt cho mát. Và lúc đó thì không cần nhiều sức lực lắm.

- Mẹ cố nói gì vậy mẹ? Mẹ muốn nói rằng chính một người phụ nữ đã làm

điều đó? Nhưng, không thể được. Toàn bộ chuyện đó là không có thể! Không thể nào có kẻ thù trong nhà này, nếu có thì chúng ta phải biết, con phải biết.

- Con ạ, tội ác nằm ở nơi con tim chứ không biểu lộ trên nét mặt đâu.

- Mẹ muốn nói một trong bọn đày tớ hoặc nô lệ?

- Không phải đày tớ cũng không phải nô lệ, Imhotep ạ.

- Một trong chúng ta? Hoặc người khác... có phải mẹ muốn nói Hori hoặc Kameni? Nhưng Hori thì cũng như người trong gia đình. Nó xưa nay vẫn trung thành và đáng tin cậy. Còn Kameni? Nó là một người lạ thật đấy, nhưng nó thuộc đẳng cấp với chúng ta và nó đã chứng tỏ lòng nhiệt thành tận tụy của nó khi làm việc cho con. Mới sáng nay nó vừa đến gặp con đã thúc giục con bằng lòng cho nó cưới Renisenb.

- Ồ, thế hả? Esa tỏ ra chú ý - Và con trả lời sao?

- Con trả lời sao được? Imhotep sốt ruột. Lúc này có phải là lúc nói chuyện cưới hỏi đâu, con đã bảo nó vậy.

- Thế nó bảo sao?

- Nó bảo rằng theo ý nó thì đây chính là lúc nói chuyện cưới hỏi. Nó bảo Renisenb không an toàn trong nhà này.

- Mẹ tự hỏi - Esa nói - Mẹ tự hỏi rất nhiều... Có phải chính là con ấy không? Trước đây mẹ nghĩ nó là... - và Hori cũng nghĩ vậy - nhưng bây giờ...

Imhotep tiếp tục:

- Làm thế nào mà tiến hành lễ cưới với lễ tang song song với nhau được? Coi không hợp lẽ chút nào. Cả quận sẽ bàn tán...

- Bây giờ không phải là lúc giữ lễ nghi truyền thống đâu con ạ - Esa bảo. Đặc biệt là từ lâu nay những người phu ướp xác hầu như ở thường trực trong nhà này. Đây hẳn là điều đại phát đối với Montu - công việc làm ăn của ông ta phát đạt lắm.

- Họ vừa đòi tăng giá lên mười phần trăm đấy - Imhotep đột ngột đổi câu chuyện. Quân dã man! Chúng bảo rằng nhân công bây giờ đắt hơn trước.

- Đáng lẽ họ phải tính giá sỉ cho mình chứ - Esa mỉm cười trước câu nói đùa của chính mình.

Imhotep nhìn bà kinh hoàng:

- Mẹ ơi, chuyện như thế này mà mẹ nói đùa được ư?

- Đời sống là một trò đùa bỡn, con ạ, và thần chết sẽ là người cười cuối cùng. Con không nghe vậy trong mỗi buổi tối sao: cứ ăn uống vui chơi đi, rồi ngày mai anh sẽ chết. Ừ điều đó hoàn toàn đúng với trường hợp của chúng ta - vấn đề duy nhất là ai sẽ chết ngày mai đây.

- Điều mẹ nói thật khủng khiếp, khủng khiếp. Chúng ta có thể làm gì bây giờ?

- Đừng tin bất cứ ai - Esa bảo. Đó là điều tiên quyết, điều quan trọng nhất. Bà lập lại, nhấn mạnh - Đừng tin bất cứ ai.

Henet bắt đầu bật khóc:

- Tại sao cụ lại nhìn vào con. Con chắc chắn rằng nếu có người nào xứng đáng được tin cậy thì chính là con. Điều đó con đã chứng minh qua suốt từ bao nhiêu năm nay. Thừa chủ nhân, chủ nhân đừng nghe lời cụ ấy.

- Nào, nào, Henet của ta, tất nhiên ta tin mụ. Ta biết rất rõ tấm lòng chân thật và tận tụy của mụ.

- Con không biết gì cả - Esa nói. Không ai trong chúng ta biết gì cả. Đó chính là nỗi nguy hiểm của chúng ta.

- Cụ buộc tội con? - Henet rên rỉ.

- Ta không thể buộc tội. Ta không biết rõ cũng như không có chứng cứ... ta chỉ nghi ngờ.

Imhotep ngược lên nhìn bà:

- Mẹ nghi ngờ... nghi ngờ ai?

Esa nói chậm rãi:

- Ta đã nghi ngờ một lần, rồi lần thứ hai, và lần thứ ba. Ta sẽ thành thật. Thoạt tiên ta nghi ngờ thằng Ipy, nhưng Ipy đã chết, vậy điều ta nghi ngờ là sai lầm. Rồi ta nghi ngờ một kẻ khác - nhưng chính vào ngày Ipy chết, một ý tưởng thứ ba đến với ta... - Bà ngừng lại một lúc - Hori và Kameni hiện có trong nhà không nhỉ? Hãy đi gọi họ đến đây. Ừ, gọi luôn Renisenb ở dưới bếp lên nữa. Cả Kait và Yahmose. Ta có một điều muốn nói và tất cả mọi người sẽ nghe điều đó.

II

Esa nhìn cả gia đình tụ tập quanh bà. Bà bắt gặp cái nhìn dịu dàng và trang nghiêm của Yahmose, nụ cười luôn luôn trên miệng của Kameni, cặp mắt hoảng hốt dò hỏi của Renisenb, vẻ mặt bình thản không tò mò xao xuyến của Kait, cái nhìn trầm ngâm lặng lẽ bất khả thâm dò trên khuôn mặt Hori, vẻ mặt nhăn nhó vừa sợ hãi vừa tức bực của Imhotep và vẻ tò mò háo hức - khoái trá nữa - trong cặp mắt của Henet...

Bà nghĩ: “Khuôn mặt chúng không nói cho ta điều gì cả. Nó chỉ bày tỏ cảm xúc bên ngoài. Tuy thế, nếu ta nghĩ đúng, chắc chắn phải có một kẻ phản bội nào đó ở đây”.

Bà lớn giọng:

- Ta có một điều để nói với tất cả các con, nhưng trước hết ta sẽ nói chuyện riêng với Henet ngay tại đây trước tất cả mọi người.

Sắc mặt Henet thay đổi tức khắc. Sự vui thích, háo hức biến mất. Trông mù sợ hãi. Tiếng mù hét lên the thé phản đối:

- Cụ nghi ngờ tôi, tôi đã biết mà! Cụ sẽ buộc tội tôi và tôi, một mù già khốn khổ không có trí óc thì làm sao mà tự bảo vệ được? Tôi sẽ bị lên án... bị lên án mà không ai thèm nghe tôi nói cả.

- Chúng ta nghe mù chứ! Esa chế nhạo và thấy Hori mỉm cười.

Henet tiếp tục, giọng mù càng lúc càng như bị động kinh:

- Tôi không làm gì cả... Tôi vô tội... Thưa ngài Imhotep, chủ nhân yêu quý của tôi, xin hãy cứu tôi...

Mụ phủ phục xuống ôm lấy đầu gối Imhotep. Imhotep bắt đầu lấp bắp vì giận dữ, trong khi đó tay vẫn vỗ nhẹ lên đầu Henet.

- Mẹ... thật sự, tôi phản đối... mẹ thật tàn ác...

Esa cắt ngang lời ông:

- Ta không buộc tội ai cả. Ta không buộc tội mà không có chứng cứ. Ta chỉ yêu cầu Henet giải thích cho tất cả chúng ta ở đây ý nghĩa của một vài điều mà mù đã nói. Thế thôi.

- Tôi có nói... tôi có nói gì đâu...

- Có, mù có nói. Đó là những lời chính tai ta nghe. Tai ta còn thính mặc dù

mắt ta đã lòa. Mụ nói rằng mụ biết đôi điều về Hori. Nào, bây giờ mụ hãy nói cho chúng ta nghe mụ biết gì về Hori nào?

Hori trông hơi ngạc nhiên, anh nói:

- Phải, bà Henet, bà biết gì về tôi, bà nói cho chúng tôi nghe với?

Henet ngồi bệt xuống đất và đưa tay quệt nước mắt. Vẻ mặt mụ giận dữ và thách đố:

- Tôi không biết gì hết - mụ nói. Mà tôi biết gì mới được chứ?

- Đó chính là điều chúng tôi đang đợi bà bảo cho chúng tôi đấy - Hori đáp.

Henet nhún vai:

- Thì tôi chỉ nói chuyện vậ thôi. Tôi đâu có hàm ý gì.

Esa nói:

- Ta sẽ lập lại lời của mụ cho chính mụ nghe, mụ nói rằng tất cả chúng ta đều xem thường mụ, nhưng mụ biết vô khối điều đang xảy ra trong nhà này - và rằng mụ thấy nhiều chuyện hơn những người thông minh thấy. Và rồi mụ nói rằng khi Hori gặp mụ, anh ta nhìn mụ như thể mụ không tồn tại, như anh ta trông thấy một cái gì ở đằng sau mụ - *một cái gì không có tại đây*.

- Anh ta luôn luôn như vậy - Henet giận dữ đáp. Cái cách anh ta nhìn tôi thì tôi cứ như là sâu bọ vậy - tôi là một cái gì thật sự không đáng quan tâm.

Esa nói chậm rãi:

- Cái câu nói đó in mãi trong trí ta - một cái gì ở đằng sau - *một cái gì không có tại đây*. Henet nói: “Đúng ra anh ta phải nhìn tôi mới phải” và rồi mụ tiếp tục nói về Satipy - đúng, về Satipy - rằng Satipy thông minh biết bao, nhưng bây giờ Satipy ở đâu?

Esa nhìn quanh:

- Điều đó không có nghĩa gì với bất cứ ai trong các người sao? Hãy nghĩ đến Satipy. Satipy người đã chết rồi... và phải nhớ rằng người ta phải nhìn vào một người nào đó, chứ không phải vào một cái gì đó không có tại đây...

Một khoảng im lặng chết chóc và rồi Henet kêu thét lên. Một tiếng gào cao, the thé - một tiếng gào có vẻ như từ một nỗi sợ hãi thực sự. Mụ thét lên, đứt đoạn:

- Tôi không... cứu tôi... chủ nhân, xin đừng để... Tôi có nói gì đâu?

Cơn giận của Imhotep giờ bùng ra. Ông gầm lên:

- Thật không thể tha thứ được. Tôi không cho ai được hành hạ và buộc tội người đàn bà đáng thương này. Mẹ có chứng cứ gì buộc tội mẹ ta? Chỉ có lời nói của chính mẹ nói, không có gì khác cả.

Trái với sự nhút nhát thường ngày của mình, Yahmose tiếp lời cha:

- Cha cháu nói đúng. Nếu nội có những chứng cứ để buộc tội Henet, xin nội hãy đưa ra.

- Ta không buộc tội mẹ ấy.

Esa chậm rãi nói. Bà tựa người lên cây gậy. Khuôn mặt bà tóp lại. Giọng bà chậm và nặng nhọc. Yahmose quay lại nói với Henet bằng giọng có thẩm quyền:

- Cụ Esa không buộc tội bà gây những tội ác vừa xảy ra, nhưng nếu tôi hiểu ý cụ đúng, thì cụ nghĩ rằng bà có biết một điều gì đó mà bà giữ kín. Vì thế, bà Henet, nếu bà có biết điều gì đó về Hori hay về một ai khác, thì đây là lúc bà nên nói ra. Ngay tại đây, trước tất cả chúng tôi. Nói đi. Bà biết điều gì nào?

Henet lắc đầu:

- Tôi chẳng biết điều gì cả.

- Hãy chắc chắn về điều bà đang nói, Henet. Sự hiểu biết đôi khi nguy hiểm đấy.

- Tôi thề là tôi không biết gì hết. Tôi thề với chín vị thần trên Ennead, với nữ thần Mast, với chính thần Re nữa.

Người Henet run lên. Giọng mẹ không còn vẻ khúm núm giả tạo thường lệ. Giờ đây giọng mẹ toát ra vẻ hãi hùng và thành thực.

Esa thở một hơi dài. Mặt bà hơi cúi về phía trước. Bà thì thào:

- Giúp ta đi về phòng.

Hori và Renisenb nhanh nhẹn tiến về phía bà. Esa bảo:

- Không cần cháu, Renisenb. Hori đỡ ta đi được rồi.

Bà dựa vào Hori và anh cùng bà rời khách sảnh đi về phòng. Ngược mắt nhìn lên, bà thấy khuôn mặt anh nghiêm khắc và buồn.

Bà thì thầm:

- Thế nào, Hori?
- Vừa rồi cụ rất dai dột, cụ ạ, hết sức dai dột.
- Ta phải biết cho bằng được.
- Vâng... nhưng cụ đã chơi một trò liều lĩnh khủng khiếp.
- Ta biết. Sao, thế là cháu cũng nghĩ giống ta?
- Cháu đã từng nghĩ như vậy, nhưng không có chứng cứ, không thể có một chút chứng cứ. Và ngay cả bây giờ, cụ ạ, cụ cũng không có chứng cứ. Tất cả mới chỉ là suy luận của cụ.
- Chỉ cần ta biết là đủ.
- Có thể như thế là quá nhiều đấy.
- Cháu muốn nói gì? Ờ, phải, dĩ nhiên rồi.
- Xin cụ hãy giữ mình cẩn thận. Từ giờ trở đi cụ luôn luôn bị nguy hiểm.
- Chúng ta phải thử và hành động thật nhanh.
- Đúng vậy, nhưng chúng ta có thể làm gì? Phải có chứng cứ mới được.
- Ta hiểu.

Họ không thể nói gì với nhau thêm được nữa vì cô hầu gái của Esa đã chạy đến đỡ cụ. Hori đưa cụ cho cô gái và quay đi. Gương mặt anh trầm trọng và lo âu.

Đứa tớ gái nói chuyện tíu tít, nhưng Esa không chú ý tới nó. Bà cảm thấy mình già đi, bệnh hoạn, và lạnh lẽo... Một lần nữa trong đầu bà lại hiện lên hình ảnh những khuôn mặt chăm chú bao quanh bà, nhìn bà khi bà nói.

Chỉ một cái nhìn - trong một khoảnh khắc, lóe lên một vẻ sợ hãi và hiểu - nhưng có thể bà nhầm lẫn không? Làm sao bà có thể chắc chắn về điều mà bà thấy. Dẫu sao đi nữa, mắt bà cũng đã lòa...

Không, bà chắc chắn. Có vẻ ít hơn một sự biểu hiện trên nét mặt mà là một sự căng thẳng của toàn thân - một sự tê cứng người. Đối với một người, và chỉ duy nhất với người đó thôi, những lời lẽ lông bông của bà có một ý nghĩa. Và cái ý nghĩa chết chóc, chính xác ấy là sự thật...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XVIII

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI LĂM

I

- Renisenb, bây giờ vấn đề đã đặt hẳn ra với con, con trả lời thế nào?

Renisenb ngơ ngẩn hết nhìn cha rồi nhìn anh trai. Đầu nàng đặc cứng:

- Con không biết - Lời nói thốt ra từ làn môi nàng không âm sắc.

- Trong những điều kiện bình thường - Imhotep nói tiếp. Chúng ta có nhiều thời giờ để bàn bạc. Cha có rất nhiều bà con thân thuộc, chúng ta có thể chọn lọc, từ chối đám này đám khác cho đến khi chúng ta chọn được một người chồng thích hợp cho con. Nhưng mà con thấy đó, đời sống thật bất trắc, phải, đời sống bất trắc lắm.

Giọng ông run rẩy, rồi ông tiếp:

- Vấn đề là như vậy đó, con ạ. Bây giờ cái chết đang đối diện với tất cả ba chúng ta. Yahmose, con và chính cha. Sắp tới tai họa sẽ giáng xuống người nào trong ba chúng ta đây? Vì thế mà cha phải xếp đặt mọi công việc cho xong xuôi. Nếu có điều gì xảy ra cho Yahmose, thì con, đứa con gái duy nhất của cha sẽ cần đến một người đàn ông đứng bên cạnh con, chia sẻ gia sản thừa kế với con và làm nhiệm vụ trông coi tài sản của cha, vì việc đó phụ nữ không làm được. Bởi vì ai biết được lúc nào thì cha có thể xa con? Cha đã ghi vào di chúc việc phó thác và đỡ đầu những đứa con của Sobek cho Hori nếu Yahmose không còn - à, cả những đứa con của Yahmose nữa, vì anh con muốn vậy, phải không, Yahmose?

Yahmose gật đầu:

- Hori luôn luôn gần gũi với con. Anh ấy cũng như là một người trong gia đình con vậy.

- Tốt, tốt - Imhotep nói. Nhưng thực tế anh ta vẫn không phải là người trong gia đình ta. Còn giờ, Kameni thì là người trong gia đình. Vì thế, xét đi xét lại, cha thấy anh ta là người chống tốt nhất có sẵn trong lúc này cho Renisenb. Vậy con nghĩ thế nào, Renisenb?

- Con không biết - Renisenb lập lại.

Nàng cảm thấy mệt mỏi khắp khiếp.

- Anh ta đẹp trai, dễ mến, con đồng ý không nào?

- Ồ, vâng, đúng vậy.

- Thế nhưng em không muốn lấy anh ta phải không? Yahmose dịu dàng hỏi.

Renisenb ném về anh trai một cái nhìn biết ơn. Anh biết chắc rằng nàng không muốn bị thúc giục hay bị ép làm một việc mà nàng không muốn.

- Em thật sự không biết em muốn làm gì... - rồi nàng nói tiếp. Em biết, em thật là ngốc, nhưng ngày hôm nay trí óc em đần độn quá. Chính là... chính là do sự căng thẳng mà chúng ta phải trải qua lâu nay.

- Có Kameni bên cạnh con sẽ cảm thấy an toàn, Imhotep bảo nàng.

Yahmose hỏi cha:

- Cha có xét đến việc Hori có thể làm chồng của em Renisenb không?

- Ừ, ừ, đó cũng là một khả năng...

- Vợ anh ta chết khi anh ta còn trẻ. Renisenb hiểu rõ anh ta và thích anh ta.

Renisenb như ngồi trong một giấc mơ trong khi hai người đàn ông nói chuyện. Họ đang thảo luận về chuyện kết hôn của nàng và Yahmose đang cố giúp nàng chọn điều mà chính nàng muốn, nhưng nàng cảm thấy mình vô hồn, đờ đẫn như con búp bê bằng gỗ của Teti, con nàng.

Bỗng nàng đột ngột thốt lên, cắt đứt câu chuyện của cha và anh mà nàng không hề nghe họ nói gì:

- Con sẽ lấy Kameni, vì cha cho rằng đó là một việc tốt đẹp.

Imhotep thốt lên một tiếng kêu thỏa mãn và vội vã đi ra khỏi khách sảnh.

Yahmose tiến lại gần em gái, anh đặt bàn tay lên vai nàng.

- Renisenb, em có thật thích việc kết hôn này không? Liệu em có hạnh phúc

không?

- Tại sao em không hạnh phúc? Kameni đẹp trai, vui tính và dễ thương.

- Anh biết - vẻ mặt Yahmose vẫn không hài lòng và ngờ vực. Nhưng hạnh phúc của em là một điều quan trọng, Renisenb ạ. Em không thể để cha thúc bách em làm một điều gì mà em không muốn. Em biết tính tình cha là thế nào rồi mà.

- Vâng, vâng, em biết. Khi cha có một ý tưởng gì trong đầu thì tất cả chúng ta đều phải nhường bước trước ý tưởng đó.

- Không nhất thiết đâu - Yahmose nói với vẻ cứng rắn. Anh sẽ không nhường bước cha trong chuyện này trừ phi chính em muốn.

- Ồ, anh Yahmose, anh không bao giờ chống lại cha kia mà.

- Nhưng trong trường hợp này anh sẽ chống lại. Cha không thể bắt anh đồng ý và anh sẽ không làm theo lời cha đâu.

Renisenb ngược nhìn anh. Cái khuôn mặt thường ngày của anh giờ đây trông quyết đoán biết chừng nào.

- Anh thật tốt với em, anh Yahmose - nàng nói với anh bằng giọng biết ơn. Nhưng quả thật không phải em nhượng bộ vì bị thúc ép đâu. Cái đời sống cũ ở đây, cái đời sống mà em rất hài lòng khi em trở lại sau mấy năm xa nhà, đã qua mất rồi. Kameni và em sẽ sống một cuộc sống mới và thuận thảo với nhau như những kẻ yêu nhau có thể sống.

- Nếu em chắc chắn...

- Em chắc chắn, Renisenb đáp và nhìn anh cười trêu mếu rồi nàng rời khách sảnh đi ra mái hiên.

Từ dưới mái hiên, nàng đi xuyên qua sân. Kameni đang chơi đùa với Teti qua mép hồ. Rất lặng lẽ, Renisenb tiến lại gần và quan sát họ trong khi họ vẫn không biết nàng đến. Kameni, vẫn vui vẻ như bao giờ, có vẻ thường thức trò chơi không kém gì đứa bé. Renisenb thấy tim mình ấm lại. Nàng nghĩ: “Anh ấy sẽ làm một người cha tốt của Teti”.

Rồi Kameni quay đầu lại và thấy nàng. Anh đứng lên và cười:

- Tụi tôi cho con bú bê của Teti làm thầy tư tế - anh nói. Nó đang làm lễ

cúng dâng trong Lăng.

- Tên của nó là Meritaph - Teti nói. Giọng nó rất nghiêm trang. Cũng có hai đứa con và một thư quan như bác Hori.

Kameni bật cười:

- Teti rất thông minh, nó lại khỏe mạnh và đẹp.

Cặp mắt anh nhìn từ con đến mẹ, và trong cái nhìn ve vuốt đó, Renisenb đọc thấy ý nghĩ của anh, rằng một ngày nọ, nàng sẽ sinh cho anh những đứa con. Điều đó gợi lên một thoáng xúc động trong nàng nhưng cùng lúc là một cảm giác hờn dỗi. Nàng muốn trong giây phút đó chỉ có hình ảnh nàng trong mắt anh mà thôi. Nàng nghĩ: “Tại sao anh ấy không thể chỉ nhìn thấy mình mà thôi?” Rồi cảm giác ấy qua đi và nàng dịu dàng mỉm cười với anh:

- Cha đã nói chuyện với em - nàng nói.

- Và em bằng lòng chứ?

Nàng lưỡng lự một lúc trước khi trả lời:

- Em bằng lòng.

Lời nói cuối cùng cũng được thốt ra, thế là hết. Mọi sự đã an bài. Nàng ước chi mình đừng cảm thấy quá mệt mỏi và tê cứng như hiện giờ.

- Renisenb?

- Vâng.

- Em có đi cùng anh lên Sông Lớn trong một chiếc thuyền tiện nghi không? Đó là điều anh luôn luôn muốn thực hiện cùng với em.

Thật kỳ cục khi nghe anh ấy nói vậy. Chính vào lúc đầu tiên khi gặp anh nàng nghĩ đến cánh buồm vuông trên Sông Lớn và khuôn mặt tươi cười của Khay. Giờ đây nàng đã quên khuôn mặt Khay và thay vào đó, nổi bật lên cánh buồm và dòng sông, sẽ là Kameni đang ngồi trên thuyền và cười trong mắt nàng. Đó là cái chết. Đó là điều mà cái chết làm cho mình. “Ta cảm thấy thế này”, mình nói. “Ta cảm thấy thế nọ”, - nhưng mình chỉ nói thế thôi, bây giờ mình chẳng cảm thấy cái gì cả. Người chết là người chết. Không còn gì để nhớ tới nữa...

Vâng, nhưng còn Teti. Còn có đời sống và sự tái tạo đời sống, như nước trong cơn lũ hàng năm quét đi những gì già cỗi và sửa soạn lại đất đai phì nhiêu cho mùa màng mới.

Kait đã nói gì nhỉ? “Đàn bà trong nhà phải cùng phe với nhau”. Nói cho cùng, nàng là gì nếu không phải là một người phụ nữ trong nhà - là Renisenb hay một ai khác, có gì quan trọng...

Rồi nàng nghe tiếng Kameni - thúc giục, hơi bực bội một chút:

- Em nghĩ gì vậy, Renisenb? Đôi khi trí óc em đi quá xa đấy... Em đi cùng với anh trên Sông chứ?

- Vâng, Kameni, em sẽ đi với anh.

- Chúng ta đem Teti theo nữa.

II

Thật giống như một giấc mơ, Renisenb nghĩ- chiếc thuyền, cánh buồm, Kameni với nàng và Teti. Họ đã thoát khỏi cái chết và nỗi sợ hãi cái chết. Đây là khởi đầu một cuộc đời mới.

Kameni nói và nàng trả lời như trong cơn mê...

“Đây là cuộc đời của mình”, nàng nghĩ, “không còn phải trốn thoát...”

Rồi, bối rối, nàng nghĩ:

“Nhưng tại sao nàng lại nói với mình là “trốn thoát”? Mình có thể bay đi đến nơi nào được nhỉ?”

Và một lần nữa, hình ảnh của căn phòng đá nhỏ cạnh Lăng hiện lên trong mắt nàng và chính nàng ngồi chống cằm lên bàn tay...

Nàng nghĩ: “Nhưng đây là một cái gì bên ngoài đời sống. Còn đây là đời sống - và bây giờ không còn trốn thoát khỏi nó cho đến khi chết...”

Kameni cột thuyền và Renisenb bước lên bờ. Anh nhắc Teti xuống. Đứa bé đeo vào anh và tay nó làm đứt sợi dây đeo bùa nơi cổ anh. Lá bùa rơi xuống ngay chân Renisenb. Nàng nhặt lên. Đó là bùa mang dấu hiệu của thần Ankh bằng vàng và hổ phách.

Nàng kêu khẽ một tiếng tiếc rẻ:

- Nó bị cong rồi này. Em tiếc quá. Anh cẩn thận... - Nàng nói khi Kameni đưa tay lấy lá bùa. Coi chừng nó gãy đấy.

Nhưng những ngón tay mạnh mẽ của anh đã gấp cong thêm lá bùa, bẻ gãy nó ra làm đôi.

- Anh làm gì thế?

- Renisenb, em giữ lấy nửa này, còn anh giữ nửa kia... Đó sẽ là dấu hiệu giữa chúng ta - rằng chúng ta là hai mảnh của một khối duy nhất.

Anh đưa cho nàng, vừa khi nàng ngửa tay ra lấy, một tia sáng lóe lên trong óc nàng và nàng hít một hơi thật mạnh.

- Cái gì vậy Renisenb?

- Nofret.

- Em muốn nói gì vậy? Nofret nào?

Renisenb nói nhanh, giọng chắc chắn:

- Lá bùa vỡ trong hộp tư trang của Nofret... Chính anh đã đưa nó cho cô ta... anh và Nofret... Bây giờ tôi hiểu cả. Tôi hiểu vì sao mà cô ta bất hạnh như vậy và tôi biết ai đã đem đặt hộp nữ trang đó trong phòng tôi. Tôi biết mọi chuyện... Kameni, anh đừng nói dối tôi. Tôi bảo anh, tôi biết hết.

Kameni không phản đối. Anh đứng yên đăm đăm nhìn nàng, ánh mắt anh không rung chuyển. Khi anh nói, giọng anh trang nghiêm và đây là lần đầu tiên không có nụ cười trên mặt anh.

- Anh sẽ không nói dối em đâu, Renisenb ạ.

Anh đợi một lúc, hơi nhíu mày dường như cố xếp đặt ý tưởng của mình.

- Renisenb ạ, trong một ý nghĩa nào đó, anh mừng thấy em biết. Mặc dù nó không hoàn toàn giống như em tưởng.

- Anh đưa mảnh vỡ cho cô ta - cũng như anh đã đưa cho tôi vậy - như là

dấu hiệu chứng tỏ các người là hai nửa của một khối duy nhất - như lời anh vừa nói.

- Renisenb, em tức giận. Và anh sung sướng bởi vì điều đó chứng tỏ là em yêu anh. Nhưng đồng thời anh phải nói cho em hiểu. Anh không đưa nửa lá bùa đo cho Nofret. Cô ta đưa cho anh...

Anh ngừng lại:

- Có lẽ em không tin anh, nhưng đó là sự thật. Anh thề đó là sự thật.

Renisenb nói chậm chậm:

- Tôi không nói rằng tôi không tin anh... Rất có thể điều đó là sự thật.

Khuôn mặt tăm tối, bất hạnh của Nofret lại hiện ra trước mắt nàng. Kameni tiếp tục nói, hồi hã, trẻ con:

- Em hãy cố hiểu anh, Renisenb. Nofret rất đẹp. Anh cảm thấy vui thích và tự ái được vuốt ve. Ai mà không vậy? Nhưng anh không bao giờ thật sự yêu cô ta...

Trong lòng Renisenb dâng lên một nỗi xót thương kỳ cục. Không, Kameni không yêu Nofret nhưng Nofret yêu Kameni - đã yêu anh ta một cách tuyệt vọng và chua chát. Chính ngay tại chỗ này trên bờ sông Nile mà nàng đã nói chuyện với Nofret sáng hôm ấy, nàng dân hiến cho cô ta tình bạn và sự cảm thông. Nàng chỉ còn nhớ rất rõ cả một làn sóng đen tối và hận thù tràn ngập lên người cô gái ấy lúc đó. Nguyên nhân của điều đó thì giờ đây khá rõ. Tội nghiệp Nofret, người vợ hầu của một ông già huênh hoang, om sòm, gặm nhấm trái tim mình vì yêu một chàng trai đẹp, vui tính nhưng vô tình, chàng trai ấy ít chú ý hoặc không chú ý chút nào đến nàng.

Kameni vẫn hồi hã:

- Em không hiểu sao Renisenb, rằng khi anh đến đây, anh thấy em và anh yêu em ngay? Rằng từ lúc đó anh không còn nghĩ đến ai khác nữa? Nofret biết điều đó khá rõ.

Vâng, Renisenb nghĩ, Nofret đã thấy rõ điều đó. Nofret thù hận nàng từ lúc đó - và Renisenb không hề có ý trách móc cô ta.

- Anh cũng không muốn viết thư cho cha em. Anh không muốn làm điều gì

dính líu đến kế hoạch của Nofret nữa. Nhưng điều đó thật khó. Em phải hiểu cho anh rằng anh muốn làm vậy thật khó.

- Vâng, vâng - Renisenb ngắt lời anh. Tất cả những chuyện ấy không thành vấn đề. Duy chỉ có Nofret mới là vấn đề. Cô ấy đau khổ. Em nghĩ cô ấy yêu anh rất nhiều.

- Ủ, nhưng anh không hề yêu cô ta - Kameni cũng nóng nảy ngắt lời nàng.

- Anh độc ác lắm.

- Không, anh là một người đàn ông, có thể thôi. Nếu một người đàn bà chọn việc làm cho mình đau khổ vì anh, điều ấy làm anh khó chịu, đó là một sự thật đơn giản. Anh không muốn Nofret, anh muốn em. Renisenb, em không giận anh vì điều đó chứ?

Mặc dù không muốn, nàng vẫn mỉm cười.

- Đừng để Nofret là người đã chết làm phiền chúng ta là người đang sống. Anh yêu em, và em yêu anh. Đó mới chính là vấn đề quan trọng nhất.

Vâng, Renisenb nghĩ, đó mới chính là vấn đề quan trọng nhất. Nàng nhìn Kameni đang đứng, đầu nghiêng sang một bên, vẻ van nài biểu lộ trên khuôn mặt vui vẻ, tự tin của anh. Trông anh thật trẻ và đẹp.

Renisenb nghĩ: “Anh ấy nói đúng. Nofret đã chết và chúng ta đang sống. Giờ đây mình đã hiểu được lòng thù hận của cô ta - và mình thật tiếc là cô ta đau khổ - nhưng điều ấy không phải lỗi của mình - và cũng không phải lỗi của Kameni khi anh ấy yêu mình chứ không yêu cô ta. Chuyện như vậy thường xảy ra.

Teti nãy giờ chơi trên bờ sông, chạy lại kéo tay mẹ:

- Mình về chứ mẹ? Mẹ, mình về chứ?

Renisenb thở một tiếng dài:

- Ủ, chúng mình về đi.

Họ bước về phía nhà. Teti chạy trước họ. Kameni thở một tiếng dài thỏa mãn.

- Renisenb, em thật rộng lượng và cũng đáng yêu nữa. Giữa chúng ta vẫn

như trước chứ?

- Vâng, Kameni, vẫn như cũ.

Anh hạ thấp giọng:

- Ngoài kia, trên sông... anh rất hạnh phúc. Trước đây em có hạnh phúc không, Renisenb?

- Vâng, em hạnh phúc.

- Trông em hạnh phúc. Nhưng đôi khi hình như em đang nghĩ đến một điều gì xa xăm. Anh muốn em nghĩ đến anh.

- Em nghĩ đến anh đó chứ.

Anh nắm lấy tay nàng và nàng không rụt lại. Anh hát rất nhẹ trong hơi thở:

- Em gái tôi giống như một cây liễu...

Anh cảm thấy tay nàng run rẩy trong tay anh, nghe thấy hơi thở nàng dồn dập và cuối cùng anh sung sướng...

III

Renisenb gọi Henet vào phòng mình.

Henet đang lảng xăng chạy vào bỗng đứng sững lại khi thấy Renisenb đứng bên cạnh chiếc hộp nữ trang, nắp mở, tay cầm lá bùa vỡ. Khuôn mặt Renisenb đanh lại, giận dữ:

- Bà bỏ chiếc hộp nữ trang này vào trong phòng tôi phải không? Bà muốn tôi thấy lá bùa này. Bà muốn một ngày kia tôi...

-... tìm thấy mảnh bùa kia? Tôi thấy rõ là cô đã tìm được. Mà điều đó cũng nên biết, phải không cô Renisenb?

Henet cười hằn học.

- Tôi biết bà muốn làm tổn thương tôi - Renisenb nói, cố kềm giữ cơn giận. Bà thích làm tổn thương người khác, phải không Henet? Bà không nói thẳng bao giờ, bà cứ chờ đợi, chờ đợi, cho đến khi thời cơ đến. Bà thù ghét tất cả chúng tôi, phải không? Bà luôn luôn thù ghét tụi tôi mà.

- Sao cô nói gì lạ vậy cô Renisenb? Tôi chắc cô không nghĩ thật như vậy đâu!

Nhưng bây giờ Henet không còn giọng khúm núm nữa mà mang một vẻ

đắc thắng ngầm.

- Bà muốn gây phiền phức giữa Kameni và tôi chứ gì? Được rồi, nói cho bà biết, không có chuyện phiền giữa chúng tôi đâu.

- Cô thật đầy lòng tha thứ, cô Renisenb ạ. Cô thật khác với Nofret, phải không cô?

- Đừng nói chuyện Nofret.

- Vâng, tốt hơn có lẽ mình không nên nói chuyện đó. Cái anh chàng Kameni thật vừa may mắn vừa điển trai nhỉ? Thật là may cho anh ta, tôi muốn nói may là Nofret chết đúng lúc. Nếu không thì cô ta hẳn đã gây đủ chuyện phiền phức cho anh ta đấy chứ. Bằng cách nói với cha cô. Chắc chắn là cô ta không thích anh ta lấy cô chút nào, hẳn đi rồi. Quả thật, tôi đã nghĩ là cô ta thế nào cũng tìm cách ngăn chặn việc đó, thề có trời là như vậy.

Renisenb nhìn mục với một vẻ ghê gớm lạnh nhạt:

- Bà Henet, lưỡi bà luôn luôn có thuốc độc. Nó châm chích như một con bò cạp. Nhưng bà không làm tôi đau khổ được nữa đâu.

- Ừ, tất nhiên rồi. Cô hẳn đang hạnh phúc vì tình yêu lắm mà. Ờ, cái anh chàng Kameni trẻ và đẹp, anh lại biết hát những bài tình ca ngọt lịm. Anh ta luôn luôn chiếm được điều mình muốn, chẳng sợ hãi gì cả. Tôi ngưỡng mộ anh ta, thật tình tôi rất phục. Anh ta luôn luôn có vẻ giản dị và thẳng thắn.

- Bà có ý muốn nói gì vậy, bà Henet?

- Tôi chỉ muốn nói với cô là tôi rất phục Kameni. Tôi cũng chắc chắn rằng anh ta là người đơn giản và thẳng thắn. Chuyện anh ta giống y như những chuyện người ta kể thời xưa: người thư quan trẻ nghèo lấy con gái ông chủ, chia sẻ tài sản với cô ta và hai người sống hạnh phúc sau đó. Kỳ thật, người trẻ đẹp bao giờ cũng gặp vận may kỳ diệu nhỉ?

- Tôi nói đúng - Renisenb nói. Quả thật bà thù ghét tất cả chúng tôi.

- Làm sao cô nói vậy được hở cô Renisenb, khi cô biết rằng tôi đã hầu hạ chăm sóc cô từ khi mẹ cô chết?

Nhưng trong giọng nói của mục mang vẻ đắc thắng độc ác hơn là cái vẻ khúm núm xưa nay của mục. Renisenb nhìn xuống hộp nữa trang và đột

nhiên một điều khẳng định khác chợt đến trong trí nàng:

- Chính bà đã đặt chiếc dây chuyền vàng hình sư tử vào chiếc hộp này. Đừng chối, bà Henet. Tôi biết.

Vẻ đắc thắng ngăm của Henet biến mất. Đột nhiên trông mù hoảng hốt:

- Tôi không thể ngừng được, cô Renisenb, tôi sợ...

- Bà muốn nói gì... bà sợ?

Henet tiến tới gần một bước và hạ giọng:

- Cô ta cho tôi. Tôi muốn nói cô Nofret ấy... một thời gian trước khi cô ta chết. Cô ta cho tôi một, ờ, hai món quà. Cô Nofret rộng rãi lắm, cô biết đấy. Vàng, cô ta rất rộng rãi.

- Tôi dám nói là cô ta đã trả bà rất hậu.

- Cô nói vậy không tốt đâu cô Renisenb. Nhưng tôi sẽ kể cho cô hết. Cô ta cho tôi chiếc dây chuyền vàng có hình sư tử, một cái kẹp tóc bằng ngọc tía và một hai thứ khác. Và rồi, khi cái thằng bé nọ kể chuyện nó trông thấy một người đàn bà với chiếc dây chuyền đó trên ngực... thì tôi sợ quá. Tôi nghĩ có lẽ người ta nghĩ rằng chính tôi là người đã bỏ thuốc độc vào rượu của cậu Yahmose. Thế là tôi đem để sợi dây chuyền vào trong hộp.

- Có phải sự thật như vậy không, bà Henet? Có bao giờ bà nói sự thật không?

- Tôi thề với cô rằng đó là sự thật. Tôi sợ...

Renisenb nhìn mù một cách tò mò:

- Bà Henet, bà run cả người. Trông bà như đang sợ hãi lắm.

- Vàng, tôi sợ... Tôi có lý do để sợ.

- Tại sao? Nói cho tôi biết đi.

Henet liếm làn môi mỏng. Bà liếc ngang liếc dọc, nhìn lui phía sau. Rồi cặp mắt mù trở lại nhìn Renisenb, cặp mắt của một con thú bị săn đuổi.

- Bảo tôi đi - Renisenb thúc giục.

Henet lắc đầu. Mù nói bằng một giọng không chắc chắn:

- Không có gì để kể cả.

- Bà Henet, bà biết quá nhiều. Bà luôn luôn biết quá nhiều. Bà thích thú điều đó, nhưng hiện nay đó là một điều nguy hiểm. Có phải không nào?

- Henet lại lắc đầu một lần nữa. Rồi đột nhiên, mù cười một cách ranh

mãnh:

- Cô cứ đợi đó, cô Renisenb. Một ngày kia tôi sẽ nắm lấy ngọn roi trong căn nhà này - và tôi sẽ vung nó lên. Cứ đợi mà xem.

Renisenb nhường thẳng người lên:

- Bà Henet, bà sẽ không làm hại tôi đâu. Mẹ tôi sẽ không để cho bà làm hại tôi.

Gương mặt Henet thay đổi, mắt mù lóa lên ánh lửa:

- Tôi thù ghét mẹ cô - Mụ nói. Xưa nay tôi vẫn thù ghét bà ta... Và cô thì có cặp mắt của bà ta, cả giọng nói, cả sắc đẹp và cả cái vẻ vênh váo nữa. Tôi thù ghét cô, Renisenb.

Renisenb bật cười:

- Thế chứ, cuối cùng tôi bắt bà phải tự nói ra điều ấy.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XIX

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI LĂM

I

Esa nặng nhọc lê bước vào phòng. Bà thấy bối rối và mệt nhọc. Tuổi già, bà nhận thức ra, cuối cùng đã báo động cho bà. Trước nay bà vẫn ý thức về sự mệt nhọc của thân xác, nhưng vì trí óc bà chưa thấy mệt mỏi. Thế mà giờ đây bà phải thừa nhận sự căng thẳng tinh thần đã đè nặng lên cơ thể già cỗi của bà.

Nếu bây giờ bà biết được, và bà tin là mình đã biết được, sự nguy hiểm từ phía nào đến, thì sự hiểu biết đó cũng không cho phép tinh thần bà được nghỉ ngơi chút nào. Ngược lại bà lại càng phải báo động, cảnh giác hơn bao giờ hết từ khi bà, một cách có cân nhắc, đã thu hút sự chú ý của kẻ thù vào bà. Còn chứng cứ - phải có chứng cứ... nhưng bằng cách nào?

Chính ở điểm này, bà nhận thức rằng tuổi già đã chống lại bà. Bà quá mệt mỏi để làm một nỗ lực sáng tạo tinh thần, để tìm ra một phương cách. Tất cả điều bà còn đủ sức làm là tự vệ - báo động, cảnh giác, canh phòng thật cẩn mật.

Bởi vì kẻ sát nhân - bà không có ảo tưởng nào về điều này - sẽ sẵn sàng để giết người một lần nữa.

Thế mà, bà không hề muốn làm nạn nhân kế tiếp. Bà chắc chắn rằng thuốc độc là phương tiện mà kẻ thù sẽ dùng. Bạo lực thì chắc sẽ không thực hiện được vì bà không bao giờ ở một mình, luôn luôn có cả hàng chục đứa trẻ gái

vây quanh bà. Như thế thì chỉ có thuốc độc thôi. Được rồi, về mặt này thì bà có thể liệu được. Renisenb tự tay nấu nướng và mang thức ăn cho bà. Nàng cũng tự mang rượu vào cho bà và sau khi để một đĩa nô lệ ném thứ, bà đợi hai mươi bốn tiếng đồng hồ để chắc chắn rằng không có gì đã. Bà còn bắt Renisenb cũng dùng thức ăn và rượu với bà, mặc dù bà không hề sợ Renisenb. Dù sao thì cẩn thận vẫn hơn.

Giữa những khoảng thời gian đó, bà ngồi bất động, cố hướng trí óc đã mệt mỏi của bà vào việc nghĩ ra một phương cách để chứng minh được sự thật, hoặc ngồi ngắm đĩa tứ gái nhỏ đang hồ và xếp áo quần, hoặc khâu mấy sợi dây chuyền. Tối hôm nay bà rất mệt nhọc... Bà vừa mới gặp Imhotep theo yêu cầu của ông để thảo luận về vấn đề cưới hỏi của Renisenb trước khi ông đích thân nói chuyện với con gái.

Imhotep, còm cõi và day dứt, giờ đây chỉ còn là một cái bóng của chính ông trước kia. Phong cách ông đã mất hết vẻ kiêu ngạo và tự tin. Giờ đây ông chỉ còn biết dựa vào ý chí cương cường và tính cả quyết của mẹ.

Về phần Esa, bà sợ, rất sợ, nói một điều gì sai lầm. Nhiều mạng người có thể tùy thuộc vào một tiếng sai lầm của bà.

Cuối cùng, bà đồng ý việc hôn nhân lúc này là khôn ngoan, cũng chẳng có đâu thì giờ mà đi tìm một anh chồng trong vô số những nhân vật quan trọng trong gia đình. Mà nói cho cùng, bên đằng gái mới quan trọng. Anh chồng chẳng qua chỉ là người điều hành cái tài sản để lại cho Renisenb và con cái của nàng.

Nói đến vấn đề cân nhắc giữa Hori - một người đàn ông ngay thẳng, thân thiết lâu năm với gia đình, con trai một địa chủ nhỏ ở khít cạnh đất của gia đình Imhotep - với chàng trẻ tuổi Kameni vốn có họ với gia đình.

Esa cân nhắc vấn đề thật kỹ lưỡng trước khi phát biểu. Một lời nói sai thôi

thì tai họa sẽ đến. Rồi bà đã trả lời, nhấn mạnh ý bà bằng cái tính cương cường của mình. Bà nói, Kameni chắc chắn là người chồng tốt nhất của Renisenb - Việc tuyên bố và những nghi thức cần thiết tiếp theo - cắt giảm đi rất nhiều vì những tổn thất gần đây của gia đình - sẽ thực hiện trong vòng một tuần. Nghĩa là, nếu Renisenb bằng lòng Kameni là một chàng trai khỏe đẹp - hai đứa sẽ sinh những đứa con khỏe mạnh. Hơn nữa hai đứa lại yêu nhau mà.

Ừ, Esa thầm nghĩ, thế là mình đã ném con xúc xắc ra trên bàn. Điểm sẽ do chính con xúc xắc định đoạt. Bây giờ mọi sự đã ngoài tầm tay bà. Bà đã làm những gì mà bà nghĩ là thích đáng nhất. Còn nếu có sự rủi may thì... Esa vốn cũng thích những cuộc đấu cờ như Ipy đã chơi. Đời sống có bao giờ an toàn đâu, phải liều cuộc rủi may để thắng ván cờ.

Bước trở về phòng, bà đưa mắt ngò vức nhìn chung quanh. Đặc biệt xem xét lại cẩn thận chiếc bình rượu nho lớn. Bình rượu đã được bọc và niêm lại khi bà rời phòng. Bà luôn luôn niêm lại khi ra khỏi phòng, còn dấu niêm thì đeo lưng lẳng nơi cổ bình.

Đúng, về mặt này thì bà không liều lĩnh chút nào. Esa cười cục cục với một vẻ khoái trá láu lỉnh. Không dễ giết một bà cụ già đâu. Bà biết giá trị của cuộc sống... và biết hầu hết những thủ thuật nữa. Còn ngày mai... bà gọi đứa tớ gái nhỏ:

- Hori hiện giờ ở đâu, mà có biết không?

Đứa tớ gái trả lời là theo nó biết Hori đi lên Lãng.

Esa gật đầu hài lòng:

- Lên tìm nó ở đấy. Bảo anh ta sáng ngày mai, khi Imhotep và Yahmose đi ra ngoài đồng, mang theo Kameni để ghi chép sổ sách, và khi Kait ra hồ chơi với bầy con thì anh ta đến gặp ta ở đây. Mà hiểu không? Lập lại xem nào?

Khi đứa tớ gái lập lại xong xuôi, Esa bảo nó đi.

Đúng, bà hài lòng về kế hoạch của mình. Việc hội ý với Hori sẽ hoàn toàn kín đáo vì bà sẽ sai Henet đi coi sóc việc dệt vải. Bà sẽ báo động cho Hori biết những gì sẽ xảy ra và hai người có thể nói chuyện với nhau tự do.

Khi đứa bé gái da đen trở lại báo tin là Hori sẽ làm đúng như lời bà dặn, Esa thở dài nhẹ nhõm.

Giờ đây, mọi việc đã sắp đặt xong xuôi, sự mệt nhọc trùm lên cả người bà như một cơn lũ. Bà bảo đứa trẻ gái đem bình dầu thơm đến xoa chân tay cho mình.

Nhịp xoa bóp dầu đều đều làm bà dịu trở lại và chất dầu làm giảm đi cơn đau nhức của khớp xương.

Cuối cùng, bà nằm duỗi người ra, đầu gối lên chiếc gối gỗ và ngủ... những nỗi sợ hãi nguôi dần...

Bà thức dậy thật lâu sau đó với một cảm giác lạnh lẽo kỳ lạ. Chân tay bà đang tê cứng và chết dần... Giống như một cơn co rút trùm lên toàn thân bà. Nó làm tê liệt trí óc, ý chí, làm chậm lại nhịp đập của trái tim bà...

Bà thầm nghĩ: “Đây là cái chết...”

Một cái chết kỳ lạ, không có triệu chứng, không một dấu hiệu báo trước. Thế ra, bà tự nhủ. Người già chết như thế này đây... Và rồi đột nhiên một phán đoán chính xác hơn đến với bà. Đây không phải là một cái chết tự nhiên: đây là một đòn của kẻ tử thù trong bóng tối đánh ra.

Thuốc độc...

Nhưng bằng cách nào? Khi nào? Tất cả đồ ăn thức uống của bà đã được nếm thử, được canh giữ cẩn thận, không hề có một sơ sót nhỏ nào.

Vậy thì bằng cách nào? Khi nào?

Bằng những tia sáng yếu ớt cuối cùng của trí tuệ, Esa cố gắng xuyên thủng miền bí mật đó. Bà phải biết - bà phải biết trước khi chết.

Bà cảm thấy sức nặng đè lên trái tim mỗi lúc một tăng - sự lạnh lẽo chết chóc - một cách chậm chạp và đau đớn, hơi thở bà hụt dần.

Và đột nhiên, từ trong quá khứ, một ký ức chợt chờn hiện đến giúp bà hiểu được lý do. Một thí nghiệm của cha bà ngày xưa trên da con cừu đã cạo sạch lông cho thấy một vài thứ thuốc độc có thể thấm qua làn da. Mỡ cừu, dầu xức làm bằng mỡ cừu... Đó là cách kẻ thù với tay tới bà. Thuốc độc đã được hòa vào lọ dầu thơm để xoa người, vốn rất cần thiết cho phụ nữ Ai Cập...

Và ngày mai... Hori... anh ta sẽ không biết... bà không còn bảo cho anh ta biết được nữa... Quá muộn rồi.

Sáng hôm sau, đứa nô lệ gái hoảng hốt chạy khắp nhà thất thanh báo cho mọi người biết nữ chủ nhân của nó đã chết trong giấc ngủ.

II

Imhotep đứng lặng nhìn xuống thi thể của mẹ. Mặt ông buồn rầu, nhưng không lộ vẻ gì ngờ vực. Ông nghĩ, mẹ mình chết vì tuổi già.

“Mẹ đã chết” ông tự nói. “Đúng vậy, mẹ già rồi. Chắc chắc bà đã đến thời về với thần Osiris, và tất cả những lo âu phiền muộn đã thúc nhanh cái chết. Nhưng có vẻ cái chết đến với mẹ một cách khá an lành. Dầu sao thì cũng nhờ ơn thần Re, vì đây là một cái chết không có tác động bởi con người hay

ma quý. Không hề có dấu vết bạo lực ở đây. Cứ trông vẻ thanh thản của mẹ thì biết”.

Renisenb khóc lóc và Yahmose an ủi nàng. Henet thì chạy tới chạy lui hết thở dài lại lắc đầu, than thở rằng Esa thật là một mất mát lớn lao và mẹ Henet xưa nay vẫn tận tụy với Esa biết chừng nào. Kameni thối hát hò và bày tỏ một bộ mặt tang tóc hích hợp.

Hori đến và đứng lặng nhìn xuống thi thể bà cụ già. Đúng vào giờ bà gọi anh đến. Anh tự hỏi, bà muốn nói chính xác điều gì với mình.

Bà đã có một điều khẳng định để nói với anh.

Giờ đây anh sẽ không bao giờ biết được nữa.

Nhưng anh nghĩ, có lẽ mình có thể đoán được...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XX

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI SÁU

I

- Anh Hori, có phải nội bị người ta giết không?

- Tôi nghĩ như vậy, Renisenb ạ.

- Nhưng bằng cách nào?

- Tôi không biết.

- Nhưng mà nội rất cẩn thận - giọng nàng buồn bã và ngơ ngác. Nội luôn luôn canh chừng. Nội dùng tất cả những biện pháp thận trọng nhất. Mọi thức ăn uống của nội đều được thử trước.

- Tôi biết, Renisenb ạ, nhưng đồng thời tôi nghĩ bà cụ bị giết.

- Và nội là người khôn ngoan nhất trong chúng ta, người thông minh nhất! Nội đã chắc chắn rằng không có điều gì xảy đến với nội được. Anh Hori, điều này phải do ma quỷ, do bàn tay của một hồn ma.

- Cô tin vậy vì đó là điều dễ nhất để tin. Nhưng chính Esa thì bà cụ không tin vậy đâu. Nếu cụ biết trước khi chết nghĩa là nếu cụ không chết trong giấc ngủ, thì hẳn cụ biết việc này là do bàn tay của một người sống.

- Bà nói biết người đó là ai?

- Vâng. Bà đã biểu lộ sự ngờ vực của mình quá công khai. Bà trở thành một mối nguy hiểm của kẻ thù. Sự kiện bà chết chứng minh điều ngờ vực của bà là đúng.

- Và nội có nói cho anh biết... người đó là ai?

- Không - Hori đáp. Bà không nói cho tôi. Bà không hề nhắc đến tên một người nào cả. Tuy vậy, tôi tin rằng, ý nghĩ của bà và của tôi là một.

- Vậy thì, anh Hori, anh phải bảo cho em biết để em có thể đề phòng chứ.

- Không, Renisenb ạ, tôi quá lo lắng cho sự an toàn của cô nên không thể

nói cho cô biết được.

- Nghĩa là hiện giờ em an toàn?

Gương mặt Hori tối sầm lại, anh nói:

- Không, cô không an toàn đâu. Không một ai an toàn cả. Nhưng hiện giờ cô an toàn hơn là khi cô biết được sự thật, bởi vì lúc đó cô sẽ trở thành một mối đe dọa rõ ràng nên phải loại bỏ tức khắc dầu có phải liều lĩnh đến mấy đi nữa.

- Còn anh thì sao, anh Hori? Anh biết mà.

Hori sửa lại lời nàng:

- Tôi nghĩ là tôi biết. Nhưng tôi không nói gì cả và không biểu lộ ra gì cả. Bà Esa thật không khôn ngoan chút nào. Bà nói lớn ra. Bà chỉ rõ cái hướng mà ý nghĩ của bà nhắm đến. Lý ra bà không nên làm vậy. Sau đó tôi đã bảo bà thế.

- Nhưng anh, anh Hori... nếu có điều gì xảy ra cho anh...

Nàng ngừng lại. Nàng biết mắt Hori đang nhìn vào trong mắt nàng. Nghiêm trang, mãnh liệt, cặp mắt ấy nhìn thẳng vào tâm hồn và trái tim nàng... Anh nắm lấy tay nàng và xiết nhẹ trong tay anh.

- Đừng sợ cho tôi, cô bé Renisenb... Rồi tất cả sẽ tốt đẹp hết.

Vâng, nàng nghĩ, nếu Hori đã nói vậy thì đúng là mọi chuyện sẽ tốt đẹp cả. Thật kỳ lạ, cái cảm giác hài lòng, thanh bình; cái cảm giác về một hạnh phúc đang ngân vang... Đáng yêu và xa vời như cảnh vật dưới xa từ trên Lãng nhìn xuống - một khoảng cách trong đó không còn những tiếng kêu la ồn ào của những đòi hỏi cũng như những giới hạn của con người. Đột nhiên, hầu như khô khan, nàng nghe chính mình nói:

- Em sắp lấy Kameni.

Hori buông tay nàng ra, một cách lặng lẽ và hoàn toàn tự nhiên:

- Tôi biết, Renisenb ạ.

- Họ... cha em... nghĩ rằng đó là điều tốt nhất.

- Tôi biết.

Anh quay đi. Những bức tường quanh sân dường như tiến lại gần nàng hơn, nhưng tiếng nói trong nhà vọng ra từ vừa thốc dội vào tường như lớn hơn

và ồn ào hơn. Renisenb chỉ có một ý nghĩ duy nhất trong tâm trí: “Hori đang đi...”

Nàng gọi anh, e dè:

- Hori, anh đi đâu vậy?
- Ra đồng với Yahmose. Có rất nhiều công việc ở đây phải làm và phải ghi chép lại. Mùa gặt cũng sắp xong rồi.
- Còn Kameni?
- Kameni cùng đi với chúng tôi.

Renisenb kêu lên:

- Em ở đây sợ lắm. Vâng, ngay giữa ánh sáng ban ngày, có bọn đầy tớ chung quanh và thần Re còn ngự trị trên trời, em vẫn thấy sợ lắm.

Anh vội vã quay lại:

- Đừng sợ, Renisenb. Tôi thề với cô rằng cô không cần phải sợ hãi. Ngày hôm nay thì không.
- Nhưng sau ngày hôm nay?
- Sống qua ngày hôm nay là đủ. Và tôi thề với cô là trong ngày hôm nay cô không bị nguy hiểm.

Renisenb nhìn anh và chau mày:

- Nhưng chúng ta hiện nay đang nguy hiểm. Anh Yahmose, cha em và chính em. Không phải em là kẻ bị đe dọa trước tiên... Có phải anh nghĩ vậy không?
- Renisenb, cố gắng đừng nghĩ về vấn đề đó nữa. Tôi đang làm tất cả những gì tôi có thể làm, mặc dù bề ngoài cô thấy tôi có vẻ không làm gì cả.
- Em hiểu - Renisenb nhìn anh, trầm ngâm. Vâng, em hiểu. Chính trước tiên là anh Yahmose. Kẻ thù đã hai lần dùng thuốc độc hại anh ấy và thất bại. Sẽ có một lần thứ ba. Đó là lý do tại sao sẽ phải ở sát bên cạnh anh ấy - để bảo vệ anh ấy. Và sau anh Yahmose sẽ đến lượt cha em và em. Có ai ở đây thù ghét gia đình em đến nỗi...
- Suyt. Cô sẽ tốt đẹp cả nếu cô không nói những chuyện ấy. hãy tin tôi, Renisenb. Gắng lên và loại bỏ nỗi sợ hãi ra khỏi trí óc cô.

Renisenb ngẩng cao đầu lên, nàng đối diện với anh, kiêu hãnh:

- Anh Hori, em thật sự tin anh. Anh sẽ không để em chết... Em yêu thương cuộc sống lắm và em không muốn từ bỏ nó.

- Cô sẽ không từ bỏ nó, Renisenb ạ.

- Cả anh nữa chứ, anh Hori?

- Cả tôi nữa.

Họ mỉm cười với nhau và rồi Hori ra đi tìm Yahmose.

II

Renisenb ngồi chồm hồm xuống đất quan sát Kait. Kait đang giúp bọn trẻ nặn đồ chơi bằng đất sét với nước trong hồ. Ngón tay cô loay hoay bóp, nặn và khuyến khích hai đứa bé trai đang nghiêm chỉnh nặn đất sét. Khuôn mặt Kait như lệ thường, trù mẫn, phẳng lặng, bình thản. Cái không khí chết chóc dữ dội và nỗi sợ hãi thường trực bao quanh dường như không ảnh hưởng chút nào đến cô...

Hori đã cấm Renisenb nghĩ đến chuyện ấy nhưng nàng không thể nào vâng lời. Nếu Hori biết kẻ thù, nếu Esa đã biết kẻ thù, thì không có lý do gì để nàng không được biết kẻ thù. Tất nhiên nếu không biết thì có lẽ nàng an toàn hơn, nhưng không một con người nào lại có thể bằng lòng như vậy. Nàng muốn biết. Và điều đó hẳn cũng dễ. Quả thực rất dễ. Cha nàng rõ ràng là không thể giết con của mình. Như thế còn lại... còn lại những ai? Còn lại hai người, quả quyết và ương nghạnh, Kait và Henet.

Cả hai đều là phụ nữ...

Và hẳn không có lý do để giết người...

Tuy nhiên Henet thù ghét tất cả bọn... Vâng, không nghi ngờ gì việc Henet thù ghét mọi người trong gia đình. Chính mẹ ta đã thừa nhận là mẹ thù ghét Renisenb. Thế thì tại sao mẹ lại không thể thù ghét những người kia như vậy?

Renisenb cố hướng mình vào những hang hóc tối tăm, ngoằn ngoèo của trí óc Henet. Sống tại đây suốt bao nhiêu năm trời, làm việc, giả vờ tận tụy, nói dối, do thám, tạo ra những điều phiến nhiễu... Đến ở với gia đình này từ lâu, là một người bà con nghèo của một vị phu nhân cao cả và xinh đẹp, nhìn vị phu nhân đáng yêu đó hạnh phúc với chồng con; phần mình thì bị chồng bỏ, đứa con duy nhất chết... Có lẽ sự thể là như vậy. Giống như vết thương do một ngọn giáo đâm vào mà Renisenb có lần đã nhìn thấy. Vết thương hàn gắn lại nhanh chóng trên bề mặt, nhưng còn ở phía dưới, chất độc đã mừng mủ và cánh tay sưng phồng lên. Thế rồi vị y sĩ đến, làm bùa chú, rồi thọc con dao nhỏ vào cánh tay đang sưng tấy, cứng đờ, không còn hình dáng. Thật giống như phá vỡ một con đê chắn nước. Một dòng mủ độc tanh tưởi chảy ào ra.

Có lẽ, tâm hồn Henet giống như vậy. Buồn giận và đau thương đi rất nhanh trên bề mặt còn phía bên dưới thì chất độc mừng mủ, sinh lên trong một ngọn triều của hận thù và nọc độc.

Nhưng Henet cũng thù ghét cả Imhotep nữa sao? Chắc chắc không! Bao nhiêu năm nay tút tút quanh ông, khúm núm, ton hót ông... Ông mặc nhiên tin mù. Chắc hẳn sự tận tụy của mù đối với ông không phải là lừa dối?

Và nếu thật sự mù hết lòng với Imhotep, làm sao mù có thể cố tình gây những buồn đau và mất mát cho gia đình ông?

Ờ, nhưng giả dụ mù cũng ghét cả ông? Mù luôn luôn ghét ông thì sao? Giả dụ mù cố tình nịnh bợ ông với ý đồ tìm ra nhược điểm của ông thì sao? Giả sử rằng Imhotep chính là kẻ mà mù thù ghét nhất? Đối với một tâm hồn bệnh hoạn, quỷ ám như tâm hồn mù, còn nỗi khoái trá nào hơn nỗi khoái trá ấy? Để cho Imhotep ngồi nhìn con cái của mình chết lần từng đứa một...

- Chuyện gì vậy, Renisenb? - Kait dăm dăm nhìn nàng. Trông cô lạ lắm.
Renisenb đứng dậy:

- Em cảm thấy nhộn nhạo như sắp muốn nôn ấy - Nàng nói.

Nàng nói thật, trên một nghĩa nào đó. Cái hình ảnh mà nàng vẽ nên trong trí óc gây cho nàng một cảm giác buồn nôn. Kait thì chỉ hiểu những lời Renisenb trên bề mặt của nó:

- Chắc tại cô ăn quá nhiều chà lá xanh đấy - hay tại cá bị ươn...

- Không, không, em có ăn gì đâu. Chính là tại những điều khủng khiếp mà chúng ta đang sống trong đó.

-Ồ, tưởng gì, chuyện ấy hả?

Giọng Kait hờ hững đến nỗi Renisenb phải đưa mắt chăm chăm nhìn cô:

- Nhưng chị Kait, chị không sợ sao?

- Không, tôi nghĩ vậy - Kait nói. Nếu có điều gì xảy ra cho Imhotep, bọn nhỏ sẽ được Hori bảo vệ, Hori là người chân thật. Anh ta sẽ bảo quản tốt tài sản cho bọn nhỏ.

- Anh Yahmose sẽ làm điều đó chứ.

- Yahmose cũng sẽ chết.

- Kait, chị nói điều ấy có vẻ bình thản quá? Chị không nghĩ gì cả sao? Tôi muốn nói, chị nghĩ rằng cha và anh Yahmose sẽ chết?

Kait dẫn đo một lúc rồi cô nhún vai:

- Chúng ta là hai người phụ nữ với nhau, ta hãy thành thật. Imhotep thì tôi luôn luôn xem như là một ông già độc tài và bất công. Ông ta đã xử sự quá quắt trong chuyện cái con vợ hầu. Ông đã để cho nó xúi ông chối bỏ máu huyết của mình. Tôi không bao giờ thích Imhotep. Còn về Yahmose, anh ta chẳng là cái gì cả. Satipy điều khiển anh ta mọi mặt. Sau này, khi chị ấy chết đi rồi, thì anh ta cũng có nắm một chút quyền, cũng có ra lệnh đấy. Anh ta luôn luôn yêu thương con anh ta hơn con cái của tôi, chuyện đó thì cũng là lẽ tất nhiên thôi. Thế, nếu anh ta chết thì cũng là tốt cho con cái của tôi thôi. Cách tôi nhìn vấn đề là vậy đấy! Còn Hori thì không có con cái và anh là người trung thực. Tất cả những chuyện vừa xảy ra đã làm đảo lộn nhiều chuyện, nhưng về sau này tôi đã nghĩ rằng những chuyện ấy hóa ra lại là điều hay nhất.

- Chị có thể nói như vậy được sao, chị Kait? Một cách thản nhiên, một cách lạnh lùng như vậy khi chính chồng chị, người mà chị yêu thương, là người

đầu tiên bị giết?

Trên mặt Kai thoáng lên một nét gì thật khó định nghĩa. Cô ném về Renisenb một cái nhìn mang vẻ chế nhạo và khinh miệt.

- Đôi khi cô thật giống bé Teti, Renisenb ạ. Thật cô chẳng lớn hơn nó chút nào.

- Chị không để tang cho anh Sobek - Renisenb chậm chậm nói. Tôi để ý thấy điều đó.

- Coi kìa, Renisenb, tôi làm đúng mọi thứ lễ nghi mà. Tôi cũng biết một người đàn bà góa vừa mới mất chồng phải xử sự ra sao chứ?

- Vâng... nhưng em muốn nói... chị không yêu anh Sobek!

Kait nhún vai:

- Tại sao tôi phải yêu thương Sobek chứ?

- Coi kìa chị Kait! Anh ấy là chồng chị. Anh ấy đã cho chị những đứa con.

Nét mặt Kait dịu lại. Cô đưa mắt nhìn hai đứa bé trai đang hí hục nặn đất sét rồi đưa mắt nhìn bé Ankh vừa bò vừa hát líu lo và vẩy cặp chân nhỏ xíu.

- Đúng, anh ấy cho tôi con cái. Đó là điều tôi cảm ơn anh ấy. Nhưng nói cho cùng, anh ấy là cái gì? Một anh chàng đẹp trai khoác lác, một người đàn ông luôn luôn chạy theo những người đàn bà khác. Thà là anh ta cưới một cô vợ nhỏ hợp lễ nghi để đưa về nhà, một con đàn bà nghèo hèn nào đó thì còn có ích cho chúng ta. Chẳng này anh ta đến nhà chứa, phung phí hết cả vàng bạc tại đấy, rượu chè và đòi những con hát đắt tiền nhất. Cũng may là Imhotep rất khắt khe trong việc cho Sobek tiền và tính toán rất chặt chẽ khi giao Sobek đi bán hàng. Làm sao tôi phải thương yêu và kính trọng một người đàn ông như thế? Vả lại, đàn ông là cái gì chứ? Họ cần thiết để chúng ta sinh con cái, thế thôi. Nhưng cái sức mạnh của giống nòi là ở nơi người phụ nữ, Renisenb ạ, chính chúng ta mới là kẻ lưu truyền nòi giống. Còn đàn ông, thì cứ để họ gieo giống đi rồi chết đi càng sớm càng tốt...

Sự khinh bỉ và miệt thị trong giọng nói của Kait vút lên cao như một tiếng nhạc. Khuôn mặt khỏe mạnh, thô lỗ của Kait như đổi dạng. Renisenb thất vọng thầm nghĩ:

“Kait khỏe. Nếu chị ấy ngu ngốc đi nữa thì cũng là một sự ngu ngốc tự hại lòng về nó. Chị ấy thù ghét và khinh thị đàn ông. Lý ra mình phải biết điều đó mới phải. Trước kia có một lần mình đã thoáng thấy điều này - cái tính chất đe dọa của chị. Phải, chị ấy rất khỏe...”

Vô tình, Renisenb đưa mắt nhìn xuống đôi tay của Kait. Hai bàn tay đang nặn, nhồi đất sét - bàn tay khỏe mạnh, gân guốc, và khi nhìn chúng ấn cục đất sét, Renisenb không khỏi nghĩ đến Ipy và đôi bàn tay mạnh khỏe đã ấn đầu cậu ta xuống nước và giữ luôn cho cậu chết ngạt không chút thương xót. Phải, bàn tay Kait hẳn đủ sức làm điều đó...

Bé Ankh bỏ dẫm lên một bụi gai và khóc thét lên. Kait chạy ùa lại. Cô ấm đưa bé lên ngực, vỗ về nó. Henet từ trong nhà chạy vụt ra hiên:

- Có chuyện gì vậy? Nghe đứa bé thét lớn quá, tôi tưởng là...

Mụ ngừng lại, thất vọng. Gương mặt háo hức, đê tiện, hăn học của mụ đang hy vọng có tai họa gì xảy đến cho kẻ khác, bỗng chùng xuống. Renisenb lặng lẽ nhìn hết người đàn bà này sang người đàn bà kia. Gương mặt này thì thù hận. Gương mặt kia thì yêu thương. Nàng tự hỏi, khuôn mặt nào khủng khiếp hơn?

III

- Anh Yahmose, anh phải coi chừng chị Kait.

- Coi chừng Kait? - Yahmose ngạc nhiên. Em Renisenb...

- Em bảo anh biết, chị ấy rất nguy hiểm.

- Cái thím Kait thâm lặng của chúng ta ấy à? Thím ấy xưa nay là một người đàn bà dịu dàng, như nhược, không được thông minh lắm...

Renisenb ngắt lời:

- Chị ấy không dịu dàng cũng không nhu nhược đâu. Em sợ chị ta đấy, anh Yahmose ạ. Em muốn anh phải đề phòng mới được.

- Đề phòng thím Kait? - Giọng anh vẫn ngờ vực. Anh khó có thể thấy thím ấy dính dáng gì đến những chuyện chết chóc vừa qua. Thím ấy không có trí

óc.

- Em không nghĩ vấn đề trí óc liên hệ ở đây. Chỉ cần hiểu biết về thuốc độc, thế là đủ rồi. Và anh biết rằng những hiểu biết như vậy thường là của riêng một số gia đình. Họ truyền từ mẹ sang con gái. Họ tự chế lấy những thứ thuốc đó từ loại cỏ độc. Loại kiến thức như vậy chị Kait có thể có được lắm chứ! Anh cũng biết là khi bọn nhỏ bệnh, chị ấy tự chế thuốc cho chúng uống mà.

- Đúng, quả thật như vậy - Giọng Yahmose trầm ngâm.

- Cả Henet nữa cũng là một người đàn bà độc ác - Renisenb tiếp tục.

- Henet... đúng. Xưa nay chúng ta chưa bao giờ ưa bà ấy cả. Nhưng kẹt chỗ là cha bảo vệ bà ta...

- Cha bị bà ta lừa. - Renisenb nói.

- Hẳn vậy rồi. - Yahmose nói bằng giọng nhấn nại. Bà ta nịnh hót cha dữ lắm.

Renisenb đưa mắt nhìn anh, ngạc nhiên. Đây là lần đầu tiên nàng nghe Yahmose thốt ra một lời hàm ý phê phán Imhotep. Trước nay anh có vẻ luôn luôn kính sợ cha. Nhưng nàng nhận thấy rằng hiện giờ Yahmose đang dần dần nắm lấy quyền lãnh đạo. Imhotep chỉ trong vài tuần gần đây đã già đi hàng năm. Ông không còn khả năng để ra lệnh hay để quyết định nữa. Thế xác ông cũng gần như kiệt quệ. Ông ngồi hàng giờ nhìn đăm đăm về phía trước, cặp mắt mờ màng trầm tư mặc tưởng. Đôi khi ông có vẻ không hiểu người ta đang nói gì với mình.

- Anh có nghĩ rằng bà ta... - Renisenb ngừng lại. nàng nhìn quanh quất và bắt đầu - ... có phải bà ta không? Anh có nghĩ là ai.... đã... ai là...?

Yahmose nắm lấy cánh tay nàng:

- Im lặng. Renisenb, tốt hơn không nên nói ra những chuyện ấy, ngay cả thì thầm thôi cũng đừng.

- Vậy là anh cũng nghĩ là...

Giọng Yahmose nhẹ nhàng và cấp bách:
- Đừng nói gì cả. Chúng ta đã có kế hoạch.

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XXI

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI BẢY

I

Ngày hôm sau là ngày hội đầu mùa trăng, Imhotep phải lên Lãng để làm chủ tế. Yahmose đã nài nỉ cha hãy để việc đó cho anh làm thay nhưng Imhotep khẳng khẳng không chịu. Dường như cố lập lại cái phong cách cũ của mình, ông thì thầm:

- Nếu ta không tự đích thân coi sóc, làm sao ta dám chắc công việc làm đúng đắn được chứ? Ta có bao giờ trốn trách nhiệm đâu? Chứ không phải ta đã cung cấp, nâng đỡ cho tất cả các con...

Giọng ông chùng xuống:

- Tất cả? Tất cả? Ờ, ta quên... hai đứa con trai gan dạ của ta - thằng Sobek đẹp trai với thằng Ipy thông minh yêu dấu của ta - chúng đã bỏ ta mà đi rồi - còn Yahmose và Renisenb - đứa con trai và con gái thân thương của ta - các con vẫn còn ở với ta... nhưng trong bao lâu, bao lâu nữa...

- Chúng con hy vọng là còn thật nhiều năm nữa cha ạ. - Yahmose nói, anh nói khá lớn như thể nói cho một người điếc.

- Ờ... chuyện gì vậy? - Imhotep dường như rơi vào một cơn mê sảng.

Rồi, đột nhiên ông nói:

- Điều đó tùy thuộc vào Henet chứ nhỉ? Phải, tùy thuộc vào Henet.

Yahmose và Renisenb đưa mắt nhìn nhau:

- Cha, con không hiểu cha nói gì cả.

Imhotep lăm bằm điều gì họ không nghe rõ. Rồi, hơi cất cao giọng lên, nhưng cặp mắt vẫn đờ đẫn và trống rỗng, ông nói:

- Henet hiểu ta. Mụ luôn luôn hiểu ta. Có mụ mới biết trách nhiệm ta lớn lao đến chừng nào... lớn lao biết chừng nào. Đúng, lớn lao lắm... thế mà

luôn luôn vong ân... Vậy thì phải trừng phạt. Điều đó, ta nghĩ là đúng. Lòng kiêu căng phải bị trừng phạt. Henet luôn luôn biết điều, khiêm tốn và tận tụy, mục sẽ được thưởng...

Ông nhướn thẳng người lên và nói bằng điệu bộ oai vệ:

- Con hiểu chứ, Yahmose? Henet sẽ có tất cả những gì mục ta muốn. Điều yêu cầu của mục phải được tuân theo.

- Nhưng tại sao vậy, thưa cha?

- Bởi vì ta bảo thế. Và bởi vì, nếu điều Henet đòi hỏi được thực hiện, thì sẽ không còn người chết nữa...

Ông gật gù như một triết nhân rồi bỏ đi, để lại hai anh em đứng nhìn nhau phân vân và lo âu.

- Thế nghĩa là gì hả anh Yahmose?

- Anh cũng không biết nữa, em ạ. Đôi khi anh nghĩ rằng cha không còn biết chính ông đang làm hay đang nghĩ gì.

- Đúng vậy. Nhưng anh Yahmose này, em nghĩ rằng Henet thì biết rõ mình đang nói và đang làm gì. Chỉ mới ngày hôm trước đây thôi, chính bà ta nói với em rằng chẳng bao lâu nữa bà ta sẽ nắm lấy quyền lãnh đạo trong nhà này.

Hai người nhìn nhau. Rồi Yahmose đặt bàn tay lên cánh tay Renisenb.

- Em đừng nổi giận với bà ta. Em hay bộc lộ cảm xúc ra ngoài rõ rệt quá. Em có nghe hồi nãy cha nói gì không? Nếu điều Henet đòi hỏi được thực hiện, thì sẽ không còn người chết nữa...

II

Henet ngồi chồm hổm trong căn phòng chứa đồ đạc đếm những chồng vải. Đó là những chồng vải cũ và Henet đưa dấu hiệu đóng ở góc tấm vải lên sát tận mắt.

- Ashayet, bà thì thăm. Vải của Ashayet. Dấu đóng ngày bà ấy tới đây - bà ta cùng tới với mình... Đã lâu rồi, bà Ashayet ơi, tôi tự hỏi bà có biết những tấm vải của bà hiện được dùng vào việc gì không?

Mục ngừng nói cười khúc khúc, và bỗng giật mình vì một tiếng động phía

sau làm bà quay đầu lại. Đó là Yahmose.

- Bà đang làm gì vậy, bà Henet?

- Bọn phu ướp xác cần nhiều vải hơn nữa. Họ dùng hàng chục chồng vải kia. Mấy đám tang vừa rồi tốn kinh khủng quá! Phải dùng thêm những vải cũ. Vải cũ còn nhiều và cũng chưa bị nát mấy. Vải của mẹ cậu, Yahmose ạ, của mẹ cậu...

- Ai bảo bà lấy những tấm vải này?

Henet bật cười:

- Ngài Imhotep đích thân giao tất cả trách nhiệm cho tôi. Tôi không cần phải yêu cầu. Ngài tin cậy con mụ già Henet khốn khổ này. Ngài biết mụ ta sẽ coi sóc mọi việc đâu vào đấy. Tôi đã coi sóc công việc trong nhà này trong một thời gian rất dài mà. Tôi nghĩ... bây giờ tôi sắp nhận lấy phần thưởng...

- Có vẻ như vậy, bà Henet ạ - giọng Yahmose dịu dàng. Cha tôi vừa bảo - anh ngừng lại một lúc - rằng mọi việc tùy thuộc vào Henet.

- Ngài nói thế hả? Ồ, nghe thế thật mát lòng... nhưng có lẽ cậu thì cậu không nghĩ thế phải không cậu Yahmose?

- Ờ... tôi cũng không rõ nữa. - Giọng Yahmose vẫn dịu dàng, nhưng mắt anh nhìn mụ ta chăm chăm.

- Tôi nghĩ tốt hơn cậu nên đồng ý với cha cậu, cậu Yahmose ạ. Chúng ta không muốn có thêm một sự... phiền phức nào nữa, phải không nào?

- Tôi không hiểu hết ý bà. Có phải bà muốn nói... chúng ta không muốn có thêm người chết nữa.

- Sẽ có nhiều cái chết nữa, cậu Yahmose ạ. Ồ, vâng...

- Người nào sẽ chết kế tiếp đây, bà Henet?

- Tại sao cậu lại nghĩ rằng tôi phải biết điều ấy chứ?

- Bởi vì tôi nghĩ bà biết rất nhiều chuyện. Chẳng hạn như ngày hôm nọ bà biết rằng Ipy sẽ chết... Bà thật ra rất khôn, phải không bà Henet?

Henet hất đầu:

- Thế ra bây giờ cậu mới bắt đầu nhận ra được điều đó. Tôi không còn là con mụ Henet khốn khổ, ngu ngốc nữa. Tôi là người biết chuyện.

- Bà biết chuyện gì, bà Henet?

Giọng Henet thay đổi, thấp và sắc nhọn:

- Tôi biết rằng cuối cùng tôi có thể làm theo ý tôi trong nhà này. Sẽ không có ai có thể ngăn cản tôi. Imhotep thì đã dựa vào tôi rồi đó. Còn cậu, cậu cũng sẽ làm như vậy thôi, phải không cậu Yahmose?

- Còn Renisenb.

Henet bật cười, tiếng cười ranh ma, khoái trá.

- Renisenb sẽ không còn ở đây nữa.

- Thế bà nghĩ rằng chính Renisenb sẽ chết tiếp theo đấy?

- Thế cậu nghĩ thế nào, cậu Yahmose?

- Tôi đang đợi nghe chính bà trả lời đây.

- Có lẽ tôi chỉ muốn nói rằng cô Renisenb sắp lấy chồng và... sẽ đi xa.

- Bà Henet, bà thật sự muốn nói gì vậy?

Henet cười khúc khúc:

- Bà Esa bảo cái lưỡi của tôi rất nguy hiểm. Có lẽ đúng như vậy. Thế nào, Yahmose, cậu nói sao đây? Có phải cuối cùng tôi làm theo ý muốn tôi trong nhà này không?

Mặt cười lên lạnh lạnh, nhón gót quay tới quay lui trong phòng.

Yahmose nghiêng cứu mặt một lúc trước khi trả lời:

- Phải, bà Henet. Bà quá thông minh. Bà sẽ làm theo ý bà muốn.

Anh quay ra và gặp Hori đang đi vào khách sảnh để tìm anh. Hori nói:

- À, Yahmose, anh đây rồi. Ông Imhotep đang đợi anh. Đến giờ lên Lãng làm lễ rồi.

Yahmose gật đầu:

- Tôi đi ngay đây - Yahmose hạ giọng. Hori... tôi nghĩ rằng Henet điên rồi. Bà ta rõ ràng bị quỷ sứ chi phối. Tôi bắt đầu tin rằng chính bà ta phải chịu trách nhiệm về tất cả những điều xảy ra vừa rồi.

Hori im lặng một lúc trước khi anh nói bằng cái giọng trầm lặng, hờ hững của anh:

- Bà ta là một người đàn bà kỳ lạ... và tôi nghĩ, là một người quỷ quái.

Yahmose càng hạ giọng thấp hơn nữa:

- Hori, tôi nghĩ rằng Renisenb đang nguy hiểm.

- Do Henet?

- Phải, bà ta vừa mới ám chỉ rằng có thể Renisenb là người kế tiếp... ra đi.

Tiếng bực dọc của Imhotep vọng đến:

- Tao phải đợi suốt ngày hay sao? Chúng bây xử sự gì lạ vậy? Không còn ai nghĩ đến tao nữa. Không còn ai thèm biết tao đang khổ thế nào nữa. Henet đâu rồi? Chỉ có Henet mới hiểu...”

Từ trong căn phòng chứa đồ, tiếng cười Henet vọng ra, khô khan:

- Cậu nghe thấy không, cậu Yahmose? Henet! Chính Henet là người đó!

Lặng lẽ, Yahmose nói:

- Vâng, bà Henet, tôi hiểu. Bà là người có quyền. Bà và cha tôi và tôi... ba chúng ta...

Rồi Yahmose đến với Hori và Imhotep, xin lỗi vì trễ, rồi cả ba người đàn ông cùng đi lên lăng Mộ.

III

Đối với Renisenb, ngày trôi qua thật chậm. Nàng bồn chồn ngồi đứng không yên, hết đi lui đi lại trong nhà, ra hiên, đi ra hồ, rồi lại trở vào nhà.

Đến trưa Imhotep trở về, sau khi bọn đầy tớ dọn cho ông ăn xong, ông bước ra hiên nhà và Renisenb đến ngồi nói chuyện với cha.

Renisenb ngồi bó tay qua đầu gối, thỉnh thoảng ngược mắt nhìn khuôn mặt cha. Trông ông vẫn xa vắng, thẫn thờ. Imhotep nói rất ít. Chốc chốc ông lại thở dài.

Một lần ông nhóm người dậy và đòi gặp Henet, nhưng lúc đó Henet đã đi đem vải lanh cho những người phu ướp xác.

Renisenb hỏi cha xem Hori và Yahmose đi đâu.

- Hori đi ra đồng gai rồi. Có nhiều việc phải làm ở đấy. Còn Yahmose thì ra đồng lúa trông coi thợ gặt. Bây giờ nó phải một mình gánh hết mọi việc...

Ôi, Sobek và Ipy! Hai đứa con trai đẹp đẽ của ta...

Renisenb cố vội vàng lái ông sang chuyện khác:

- Thế Kameni không thể trông coi bọn thợ sao?

- Kameni? Kameni là ai? Ta có đứa con nào tên vậy đâu?

- Kameni là người thư quan ấy mà. Kameni là chồng tương lai của con ấy mà.

Ông đăm đăm nhìn nàng:

- Chồng của con à? Renisenb? Nhưng con sắp lấy thằng Khay mà?

Nàng thở dài, nhưng không nói gì thêm. Thật độc ác khi cố đem ông lại với hiện tại. Tuy thế, sau một lúc, ông nhòm người dậy và chột kêu lên:

- Ờ, dĩ nhiên, Kameni! Nó đi gặp một số người để chỉ dẫn mấy điều. Ta phải đi gặp nó bây giờ đây.

Ông vụt đi, nói lảm bảm một mình, nhưng hơi lấy lại được phong thái ngày trước của ông, vì vậy Renisenb thấy mừng mừng đôi chút.

Nàng nghĩ có lẽ việc trí óc ông mù mẫm đi chỉ là nhất thời thôi. Nàng nhìn quanh. Hôm nay, nơi vẻ yên lặng trong nhà, trong sân, dường như có một điềm gờ. Mấy đứa nhỏ chơi tíu bên phía kia hồ. Kait không có mặt với chúng và Renisenb tự hỏi không biết cô ta đang ở đâu.

Rồi Henet trong nhà thò ra hiên. Mụ nhìn quanh rồi nhẹ nhàng đến cạnh Renisenb. Mụ đã lấy lại cái vẻ giả lả, khúm núm thường ngày:

- Cô Renisenb ạ, tôi phải chờ mãi mới gặp cô được một mình đây.

- Sao vậy, bà Henet?

Henet hạ thấp giọng:

- Tôi đem lời nhắn cho cô... từ Hori.

Renisenb náo nức:

- Anh ấy nói gì vậy bà?

- Anh ta yêu cầu cô lên Lãng gặp anh ta.

- Ngay bây giờ à?

- Không, cô lên đấy khoảng một giờ trước khi mặt trời lặn. Tất cả lời nhắn chỉ có vậy. Nếu anh ta chưa có tại đó, anh ta dặn cô cứ chờ. Anh ta bảo có chuyện quan trọng.

Mụ ngừng lại rồi thêm:

- Tôi phải chờ mãi mới gặp cô một mình để nhắn điều này... để không ai nghe trộm được.

Rồi Henet biến vào trong nhà. Renisenb cảm thấy lòng vui hẳn lên - Nàng sung sướng trước viễn ảnh mình đi lên, đi vào trong sự thanh bình và yên tĩnh của Lăng Mộ. Nàng vui mừng thấy mình sẽ gặp Hori và có thể nói chuyện với anh tự do. Điều duy nhất hơi làm nàng ngạc nhiên là sao Hori lại có thể tin cậy Henet mà nhờ mụ nhắn với mình.

Tuy nhiên, dẫu Henet có gian manh tới mấy đi nữa, thì mụ cũng đã chuyển trung thực lời nhắn của anh cho nàng.

“Và tại sao lúc nào mình cũng sợ Henet nhỉ?” Renisenb nghĩ. “Mình khỏe hơn bà ta nhiều mà”. Nàng nhướn thẳng người lên, kiêu hãnh. Nàng cảm thấy mình trẻ, tự tin và đầy sức sống...

IV

Sau khi nhắn Renisenb xong, Henet lại trở vào căn phòng kho chất đầy vải lanh. Mụ tự cười thầm với mình. Mụ khom người lên những chồng vải để bừa bãi trong phòng.

“Chẳng bao lâu chúng ta sẽ không cần đến chúng mày nữa đâu”.

Mụ khoái trá nói với những chồng vải cũ:

“Bà Ashayet, bà có nghe thấy không? Hiện giờ tôi là nữ chủ nhân ở đây và tôi bảo cho bà biết những tấm vải lanh này của bà sẽ quán cho một thi hài khác. Theo bà nghĩ, thi hài của ai nào? Hê hê! Trước đây bà đâu có đủ sức

làm nên chừng đó chuyện nhỉ? Bà với cả cậu bà, cái ông quận trưởng ấy. Công lý à? Công lý nào bà có thể làm được trong cái thế giới này? Bà trả lời cho tôi điều đó đi nào?”

Có một cử động đặng sau đồng vải lanh. Henet hơi quay đầu lại.

Một tấm vải lanh trùm lên người mụ, xiết chặt lấy mũi và mồm mụ. Một bàn tay khỏe mạnh quấn vải quanh mụ nhiều vòng, xiết chặt như quấn một xác ướp cho đến khi sức chống cự của mụ ngừng hẳn...

Agatha Christie

Tận Cùng Là Cái Chết

Dịch giả: DƯƠNG VĂN TÁM

Chương XXII

THÁNG THỨ HAI - MÙA HẠ

NGÀY THỨ MƯỜI BẢY

I

Renisenb ngồi nơi ngưỡng cửa của căn phòng đá, đưa mắt ngắm nhìn dòng sông Nile và đắm mình trong một giấc mơ hoang đường của chính nàng.

Đối với Renisenb, dường như đã lâu lắm kể từ lần đầu tiên nàng đến ngồi đây, ngay sau khi nàng về nhà cha. Đó là cái ngày mà nàng tuyên bố một cách vui sướng rằng mọi thứ đều không thay đổi, rằng tất cả mọi người, mọi thứ ở nhà đều y hệt như khi nàng rời nhà tám năm về trước.

Bây giờ nàng nhớ lại là Hori đã bảo nàng rằng ngay chính nàng cũng không giống cái cô Renisenb đã ra đi với Khay và nàng đã trả lời một cách tự tin rằng nàng sẽ lại như xưa.

Rồi thì Hori tiếp tục nói về những sự thay đổi phát xuất từ bên trong, đến sự hủy hoại không để lại một dấu hiệu gì bên ngoài.

Bây giờ nàng mới biết một đôi điều của ý tưởng anh lúc đó khi anh nói những chuyện ấy. Anh đã cố chuẩn bị cho nàng nhưng nàng thì quá chắc chắn - quá mù quáng - nên dễ dàng chấp nhận những giá trị bên ngoài của gia đình.

Phải, khi Nofret đến nàng mới mở mắt...

Phải, Nofret đến. Tất cả bắt đầu từ đó.

Và với việc Nofret chết...

Dầu thật sự Nofret có độc ác hay không, chắc chắn cũng chính cô ta mang mầm ác đến.

Và cái mầm ác vẫn còn ở giữa họ.

Một lần cuối cùng, Renisenb cố dõ dành mình tin rằng chính hồn ma của Nofret là nguyên nhân của mọi chuyện.

Nofret, ranh mãnh, độc ác, và đã chết...

Hoặc Henet, ranh mãnh, độc ác, và đang sống... Henet, cái mụ Henet khúm núm, quy lụy, bợ đỡ, bị mọi người coi thường...

Renisenb rùng mình, kích động. Nàng đứng lên. Nàng không thể chờ Hori thêm được nữa. Mặt trời đang lặn. Nàng tự hỏi, tại sao Hori không đến?

Nàng đứng dậy, đưa mắt nhìn quanh rồi bắt đầu theo lối dốc đi xuống thung lũng.

Trời chiều thật im lặng. Yên tĩnh và tuyệt đẹp. Nàng nghĩ không biết điều gì đã khiến Hori hoãn lại? Giá như anh ấy đến, ít ra họ cũng được hưởng cái giờ yên tĩnh này với nhau... Mà cũng không còn được bao nhiêu giờ phút nữa. Trong một tương lai rất gần, khi nàng là vợ Kameni...

Có thật sự nàng sắp làm vợ Kameni không? Trong một cơn chấn động, nàng lắc mình thoát khỏi sự ràng buộc tẻ nhạt trước nay vẫn giữ lấy nàng. Nàng cảm thấy mình như một người đang ngủ được đánh thức khỏi cơn mê sáng. Trong trạng thái tê mê của sợ hãi và nghi hoặc, nàng đã bằng lòng nhận tất cả điều gì người ta đề nghị với nàng.

Nhưng giờ đây nàng lại là Renisenb, và nếu nàng kết hôn với Kameni đó là vì nàng muốn lấy anh, chứ không phải vì gia đình sắp xếp cho nàng. Kameni, với khuôn mặt đẹp trai, tươi cười của anh! Nàng yêu anh chứ nhỉ? Đó là lý do tại sao nàng sắp lấy anh.

Trong giờ hoàng hôn ở trên đỉnh cao này, nàng thấy sự trong sáng, sự thật. Không còn lẫn lộn. Nàng là Renisenb, đang bước đi ở đây, ở bên trên thế giới, thanh khiết và không sợ hãi. Cuối cùng, nàng trở lại là nàng.

Chẳng phải một lần nàng đã bảo với Hori là nàng phải bước đi một mình trên lối đi này, vào cái giờ mà Nofret chết? Rằng dầu nỗi sợ hãi có ở bên cạnh nàng hay không, nàng vẫn phải bước đi một mình.

Đúng, giờ này nàng đang làm điều đó. Lúc này gần đúng cái giờ mà nàng và Satipy cúi người trên thân thể Nofret. Và cũng chính vào giờ này đến phiên Satipy đi xuống trên lối đi này và đột nhiên quay lại - để thấy cái chết trùm lên cô ta.

Và cũng chính ngay tại địa điểm này, Satipy nghe thấy gì khiến nàng đột nhiên quay lại phía sau?

Tiếng bước chân?

Tiếng bước chân... nhưng chính bây giờ Renisenb đang nghe tiếng bước chân - tiếng bước chân đang theo nàng trên lối đi dốc.

Tim nàng nhảy dựng lên vì sợ hãi. Vậy là đúng thật rồi! Nofret đang ở đằng sau, đang đuổi theo nàng...

Sự sợ hãi xuyên khắp người nàng, nhưng bước chân nàng vẫn không chậm lại. Nàng cũng không chạy ùa về phía trước. Nàng phải chế ngự nỗi sợ hãi, bởi vì trong tâm nàng, nàng thấy mình không có hành động ác nào để phải

hối tiếc...

Vẫn đều bước, nàng tập trung tất cả can đảm và vừa bước đi vừa quay đầu lại.

Rồi nàng cảm thấy nhẹ hẫng cả người. Chính anh Yahmose đang theo sau nàng. Không phải là hồn ma của một người chết, mà là anh trai nàng. Hẳn vừa rồi anh bận trong phòng tế của Lăng và anh ra khỏi phòng khi nàng vừa đi ngang đấy.

Nàng dừng bước, kêu lên một tiếng sung sướng:

- Ôi, anh Yahmose, em mừng quá khi thấy là anh.

Yahmose phóng đến nàng thật nhanh. Nàng vừa mới bắt đầu định nói một câu khác - định kể lại nỗi sợ hãi ngu ngốc của mình vừa rồi - thì lời nói bỗng đông cứng trên môi nàng.

Vì đây không phải là Yahmose mà nàng biết, người anh trai dịu dàng, dễ thương của nàng. Mắt anh sáng lóe và anh liếm cặp môi khô lia lịa. Bàn tay cong cong giơ ra phía trước, những ngón tay trông như móng vuốt. Anh nhìn nàng và cái nhìn trong cặp mắt anh không thể nào lầm lẫn được. Đó là cái nhìn của một kẻ đã từng giết người và hiện nay sắp giết nữa, mặt anh bừng lên một vẻ thèm khát tàn nhẫn, một vẻ thỏa mãn độc ác.

Yahmose - kẻ thù không xót thương chính là Yahmose! Đằng sau cái khuôn mặt dịu dàng, dễ thương ấy là cái khuôn mặt này đây!

Trước đây, Renisenb vẫn nghĩ anh trai nàng yêu thương nàng. Nhưng giờ đây không thể có một nét yêu thương nào trên khuôn mặt thèm khát, phi nhân ấy.

Renisenb thét lên, một tiếng yếu ớt, vô vọng.

Nàng biết, đây là cái chết. Không có sức mạnh nào trong nàng có thể sánh với sức mạnh của Yahmose. Ở đây, Nofret đã rơi chết, nơi lối đi rất hẹp, nàng cũng sẽ rơi xuống và chết...

- Anh Yahmose.

Đó là lời kêu gọi cuối cùng, trong khi gọi tên anh nàng đặt vào đó tình yêu thương nàng luôn luôn dành cho người anh cả. Tiếng nàng cầu khẩn trong tuyệt vọng. Yahmose cười, tiếng cười nhẹ, phi nhân, có vẻ hơi vui sướng.

Rồi anh nhào về phía trước, những ngón tay có móng cong lại như ước ao siết chặt lấy họng nàng...

Renisenb ngửa người nơi vách đá, đưa tay phía trước trong một nỗ lực chống đỡ tuyệt vọng. Trước mắt nàng là nỗi kinh hoàng... nỗi chết.

Rồi tai nàng nghe thấy một âm thanh, một âm thanh mơ hồ, vút trong không trung như tiếng nhạc...

Một vật gì bay vút từ không trung đến. Yahmose khựng lại, lão đảo rồi té sấp mặt xuống bàn chân nàng. Nàng ngơ ngẩn nhìn xuống cuống lông chim nơi đuôi một mũi tên. Rồi nàng nhìn xuống phía dưới, qua mép bờ đá - nơi Hori đang đứng, chiếc cung đang còn cầm nơi tay.

II

- Yahmose... Yahmose...

Renisenb tê liệt người vì cơn chấn động, lặp lại cái tên đó một lần, rồi một lần nữa. Nhưng thế nàng không tin được điều đó...

Bây giờ nàng đang ở bên ngoài căn phòng nhỏ bằng đá, Hori vẫn choàng tay qua người nàng. Nàng không thể nhớ nổi làm thế nào anh dìu nàng được lên Lăng. Điều duy nhất nàng có thể làm được lúc đó là lặp đi lặp lại tên của người anh trai bằng một âm sắc thẳng thốt và kinh hoàng.

Giọng Hori dịu dàng:

- Đúng, Yahmose. Suốt từ trước tới nay, Yahmose.

- Nhưng làm thế nào? Tại sao? Làm thế nào có thể là anh ấy... Anh ấy gần chết mà?

- Không đâu, Yahmose không liều nguy hiểm gì cả, anh ta rất cẩn trọng trong việc uống chừng nào rượu thì vừa. Anh ta nhấp một ít chỉ để vừa đủ bệnh, đồng thời anh ta cường điệu nỗi đau đớn cũng như những triệu chứng của người trúng độc. Anh ta biết, đó là cách hay nhất để loại bỏ mọi nghi ngờ.

- Thế nhưng anh ấy không thể giết Ipy! Coi kìa, anh ấy lúc đó yếu đến mức không đứng nổi kia mà.

- Điều này nữa, cũng lại là giả vờ. Cô không nhớ vị y sĩ Mersu đã nói rằng một khi chất độc trong người đã bị trục ra, anh ta sẽ phục hồi lại sức mạnh nhanh chóng và trên thực tế đúng như vậy.

- Nhưng tại sao Hori? Đó là điều em không thể hiểu ra. Tại sao?

Hori thở dài:

- Renisenb, cô còn nhớ, có lần tôi nói chuyện với cô về điều ác đến từ bên trong không?

- Có, em còn nhớ. Quả thật chỉ mới chiều hôm nay em mới nghĩ đến.

- Một lần cô bảo rằng Nofret đến mang theo tội ác. Không đúng đâu. Điều ác đã có sẵn ẩn giấu trong con tim của nhà này. Việc Nofret đến chỉ là mang nó từ chỗ giấu kín ra ánh sáng. Sự hiện diện của cô ta đã phá tan bức màn che giấu. Tình mẫu tử dịu dàng của Kait trở thành tính ích kỷ thô bạo chỉ biết có mình và con mình. Sobek không còn là chàng trai vui vẻ và quyến rũ mà là một kẻ huênh hoang, phóng đảng và yếu đuối. Ipy không phải là một đứa trẻ đẹp, hư cho bằng một chàng trai ích kỷ, tính toán. Qua cái vẻ tận tụy giả vờ của Henet, lòng thù hận bắt đầu biểu lộ rõ rệt. Satipy thì tỏ ra thô lỗ và ngu ngốc. Chính Imhotep thì tụt xuống là một người độc tài ồn ào, khoác lác...

- Em biết... em biết - Renisenb đưa tay bưng lấy mặt. Anh khỏi cần nói thêm với em về điều đó. Tự em, em đã dần dần hiểu ra. Tại sao những chuyện ấy xảy ra - tại sao sự hủy hoại đó lại đến, như anh nói tác động từ

bên trong?

Hori nhún vai:

- Ai có thể nói được? Có lẽ nơi con người luôn luôn có sự phát triển - và nếu như một con người không phát triển tốt hơn hoặc lớn lao hơn, thì sự phát triển sẽ phải theo một hướng khác, nó sẽ nuôi dưỡng điều ác. Hoặc cũng có lẽ cái đời sống mà họ sống quá khép kín, quá co lại nơi chính mình. Không có bề rộng và tầm nhìn xa. Hoặc cũng có lẽ như thế này, giống như một cơn bệnh của mùa màng, nó truyền nhiễm, đầu tiên một người này rồi lây sang người khác.

- Nhưng anh Yahmose... anh ấy có vẻ luôn luôn như cũ.

- Đúng, Renisenb ạ, và đó chính là một trong những lý do khiến tôi nghi ngờ. Đối với những người khác, do tâm tính của họ, họ không có gì chất chứa trong lòng. Còn Yahmose thì khác, anh ta luôn luôn nhút nhát để bị người khác cai trị, và không bao giờ đủ can đảm để nổi loạn. Anh ta yêu kính Imhotep và làm việc quần quật để làm vui lòng ông, còn Imhotep thì xem anh đặc lực nhưng dần và chậm chạp. Ông coi thường Yahmose. Satipy nữa, cũng đối xử với anh ta bằng thái độ khinh miệt do bản tính thô lỗ của cô ta. Dần dần, nỗi hờn giận đeo nặng trong lòng anh ta, dấu kín nhưng thấm thía, và mỗi lúc một tăng lên. Bề ngoài anh ta có vẻ ôn hòa bao nhiêu, thì bên trong lòng phần nộ càng tăng lên bấy nhiêu.

- Và rồi vào đúng khi Yahmose cuối cùng bắt đầu hy vọng gặt hái được phần thưởng do sự cần cù siêng năng của mình, được thừa nhận là người cộng tác với cha, thì Nofret, hoặc đúng ra do sắc đẹp của Nofret, mà cuối cùng tia lửa bùng lên. Cô ta tấn công vào nam tính của tất cả ba anh em. Cô ta chạm nọc Sobek bằng cách khinh bỉ anh ta nhưng một thẳng khùng, cô ta chọc giận Ipy bằng cách xem cậu ta như đứa bé mất dạy, và tỏ ra cho Yahmose biết rằng dưới mắt cô Yahmose là một cái gì thấp hơn một người đàn ông. Sau những điều xúc phạm đó của Nofret, thì chính cái miệng của Satipy đã làm cho anh ta đến chỗ hết chịu đựng nổi. Lời chế nhạo, cuối cùng làm anh ta mất tự chủ. Anh ta gặp Nofret trên lối đi này và do không chịu đựng được nữa, anh ta đã ném cô ấy xuống.

- Nhưng đó là Satipy mà...

- Không, không, Renisenb. Đây chính là điểm cô hoàn toàn lầm. Từ phía dưới kia, Satipy đã thấy hết mọi việc xảy ra. Bây giờ cô hiểu rồi chứ?

- Nhưng lúc đó Yahmose đang ở ngoài đồng với anh mà?

- Chỉ trong giờ cuối cùng thôi. Nhưng lúc đó cô nhận thấy rằng thân thể Nofret đã lạnh. Tự cô đưa ta sờ má Nofret mà. Cô tưởng rằng cô ta mới vừa rơi xuống trước đó một lúc thôi, nhưng thật ra điều đó không thể được. Cô ta đã chết ít ra là hai giờ đồng hồ trước đó, nếu không, ánh nắng mặt trời nóng như vậy, khi cô sờ má Nofret làm sao mà thấy lạnh được. Satipy thấy rõ chuyện xảy ra. Sợ hãi, cô ta chạy quanh quẩn. Không biết mình phải làm gì, rồi cô ta gặp cô và cố hướng cô đi chỗ khác.

- Anh Hori, khi nào thì anh biết được những chuyện này?

- Tôi đoán ra khá sớm. Chính thái độ của Satipy cho tôi biết. Rõ ràng là cô ta sợ hãi một người nào hay một cái gì đó - và rất sớm tôi tin rằng người mà cô ta sợ chính là Yahmose. Cô ta thôi không còn xỉ vả anh ta, ngược lại, sốt sắng vâng lời chồng mọi điều. Bởi vì cô xem, thật là một chấn động lớn đối với Satipy. Yahmose, người mà cô ta xem là thường, là kẻ như nhược nhất trong số đàn ông, lại là người đã thực sự giết Nofret. Điều đó làm cho thế giới của Satipy lộn nhào. Giống như phần đông những người thô lỗ, cô ta thật ra khá đần độn. Cái anh Yahmose mới mẻ này làm cô ta hãi hùng. Bị nỗi sợ hãi ám ảnh, cô ta bắt đầu nói lảm nhảm trong khi ngủ. Yahmose liền nhận thức rằng cô ta chính là mối nguy cho anh.

- Renisenb, và giờ thì cô có thể hiểu được sự thật về những điều ngày đó chính mắt cô trông thấy. Không phải Satipy trông thấy một hồn ma và hồn ma đó làm cho cô rơi xuống. Cô ta thấy cái mà chính cô thấy ngày hôm nay. Cô ta thấy nơi khuôn mặt người đi theo sau cô ta - chính chồng mình - cái ý định ném cô ta xuống như anh ta đã từng ném người đàn bà kia. Sợ hãi quá, cô ta bước lùi khỏi anh ta và rơi xuống. Và khi với làn môi hấp hối, cô ta thì thào tiếng Nofret, đó là cô ta muốn bảo cô rằng chính Yahmose giết Nofret.

Hori ngừng một lát rồi tiếp:

- Cụ Esa tiến đến sự thực nhờ vào một nhận xét hoàn toàn tình cờ của Henet. Henet phàn nàn rằng tôi không hề nhìn vào bà ta mà dường như tôi

thấy một cái gì đằng sau bà ta mà thật ra không có. Rồi bà ta tiếp tục nói về Satipy. Trong một chớp mắt, Esa hiểu rằng toàn bộ câu chuyện đơn giản hơn chúng ta tưởng biết bao. Satipy không nhìn vào một cái gì đằng sau Yahmose hết, cô ta nhìn chính Yahmose. Để trắc nghiệm lại ý tưởng này, cụ Esa tập hợp mọi người lại để nói câu chuyện của Henet vốn không có nghĩa với bất cứ ai ngoại trừ Yahmose và chỉ có nghĩa với anh ta nếu điều cụ nghi ngờ là đúng. Quả thật lời của cụ làm anh ta ngạc nhiên và trong một thoáng anh ta có phản ứng đủ để cụ biết rằng điều mình nghi ngờ là sự thực. Nhưng như thế là Yahmose khi đó cũng biết rằng cụ đã nghi ngờ. Và một khi đã thấy được điều đó thì mọi việc đều khớp với nhau cả, như câu chuyện thẳng bé chẵn dê kể - một đứa bé tận tụy với Yahmose và làm bất cứ điều gì ngài Yahmose bảo nó - cả việc đem đó nuốt một viên thuốc để rồi không bao giờ trở dậy nữa...

- Ôi, anh Hori, thật khó mà tin rằng anh Yahmose có thể làm những điều như vậy. Giết Nofret, vâng, em có thể hiểu hành động đó. Nhưng còn những hành động giết người tiếp theo?

- Thật khó mà giải thích cho cô hiểu, Renisenb ạ. Nhưng cô phải biết rằng một khi trái tim đã mở ra trước tội ác thì tội ác đâm chồi nảy lộc như cây anh túc giữa đồng lúa vậy. Có lẽ, suốt cuộc đời Yahmose đã khao khát bạo lực và đã không đủ sức để thực hiện nó. Anh ta khinh bỉ chính cái vai trò nhu nhược, phụ thuộc của mình. Tôi nghĩ rằng việc giết Nofret tạo cho anh ta một ý nghĩa rất lớn về sức mạnh. Anh ta nhận ra điều đó trước hết do Satipy. Satipy là người trước đây bắt nạt anh, bây giờ tuân phục và sợ hãi anh. Tất cả những nỗi hờn giận mà anh chôn chặt trong tim bấy lâu nay bây giờ ngóc đầu dậy. Cũng giống như con rắn hôm nọ trên lối đi này ngóc đầu dậy vậy. Sobek và Ipy, kẻ thì đẹp trai hơn, kẻ thì thông minh hơn anh ta, vì thế họ phải bị loại. Yahmose sẽ là người cai quản gia đình và là niềm an ủi cũng như con người còn lại duy nhất của cha anh. Cái chết của Satipy càng làm tăng thêm nỗi khoái trá trong việc giết người. Anh ta cảm thấy mình nhiều quyền lực hơn từ việc đó. Sau đấy thì tâm hồn anh ta hoàn toàn nhường bước và cũng từ đó tội ác đã chiếm hữu anh ta trọn vẹn.

- Cô, Renisenb, thì không phải là một đối thủ của anh ta. Chừng nào anh ta

còn có thể, anh ta yêu thương cô. Nhưng cái ý tưởng rằng chồng cô sẽ chia sẻ với anh ta tài sản của gia đình làm anh ta không chịu đựng nổi. Tôi nghĩ rằng cụ Esa chấp thuận Kameni với hai ý tưởng trong đầu cụ. Thứ nhất là nếu Yahmose lại ra tay, thì có lẽ là sẽ tấn công vào Kameni hơn là vào cô - và trong trường hợp nào thì cụ cũng tin tưởng vào tôi trong việc bảo vệ an toàn cho cô. Ý tưởng thứ hai, bởi vì cụ Esa là một người rất táo bạo, là cụ muốn thúc đẩy cho mọi việc tiến nhanh hơn. Yahmose bị tôi canh chừng, trong khi anh ta không hề biết là bị tôi ngờ vực, có thể bị bắt tại trận.

- Và anh đã làm đúng như vậy! Ôi, Hori ơi, em sợ hãi biết chừng nào khi em quay lại và nhìn thấy anh ta.

- Tôi biết, Renisenb ạ. Nhưng phải vậy thôi. Chừng nào tôi còn ở sát cạnh Yahmose, cô sẽ còn an toàn, nhưng điều đó không thể tiếp tục mãi được. Tôi biết rằng hễ có được cơ hội để ném cô xuống vào đúng chỗ này là anh ta làm ngay. Bởi vì điều đó sẽ gọi lại cho kẻ khác tin vào những giải thích mê tín về những cái chết trước đó.

- Vậy lời nhắn mà Henet chuyển cho em không phải do anh sao?

Hori lắc đầu:

- Tôi không nhắn gì cô cả.

- Nhưng tại sao Henet lại... - Renisenb ngừng lại lắc đầu. Em không hiểu vai trò của Henet trong tất cả những chuyện này?

Hori trầm ngâm đáp:

- Tôi cho rằng Henet biết sự thực. Sáng nay tôi thấy bà ta truyền lệnh cho Yahmose nhiều điều, thật là một điều nguy hiểm. Anh ta lợi dụng bà ta để dụ cô đến đây, điều này bà ta sẵn sàng làm bởi vì bà ta thù ghét cô, Renisenb ạ.

- Em biết.

- Còn sau đó... tôi tự hỏi. Henet tin rằng sự hiểu biết làm bà ta có quyền hạn. Nhưng tôi không tin rằng Yahmose lại để cho bà ta sống lâu. Ngay cả bây giờ, có lẽ...

Renisenb rùng mình:

- Yahmose điên rồi. Anh ấy bị quỷ ám, nhưng trước nay anh ấy có bao giờ vậy đâu.

- Không và chưa thì đúng hơn. Cô có nhớ có lần tôi kể cho cô nghe chuyện khi Sobek và Yahmose còn bé, Sobek đã nắm đầu Yahmose nện xuống đất và mẹ cô chạy đến, mặt trắng nhợt vừa run vừa nói: “Nguy hiểm quá”. Tôi nghĩ rằng mẹ cô muốn nói làm một điều như vậy đối với Yahmose là nguy hiểm. Cô hãy nhớ rằng ngày hôm sau Sobek bị bệnh - ngộ độc thức ăn - mọi người đều nghĩ như vậy. Tôi nghĩ rằng, mẹ cô, Renisenb ạ, biết một điều gì đó về sự hung bạo kỳ dị dồn nén nơi con tim của đứa con dễ thương, nhu thuận của bà và sợ rằng một ngày nào đó sự hung bạo sẽ ngóc dậy...

Renisenb rùng mình:

- Thế không có ai như vẻ bên ngoài cả hay sao anh?

Hori mỉm cười với nàng:

- Có chứ, đôi khi Renisenb ạ, như Kameni và tôi. Tôi nghĩ cả hai chúng tôi đều giống như cô nghĩ về chúng tôi. Kameni và tôi...

Anh nói những tiếng cuối cùng một cách đầy ý nghĩa và đột nhiên Renisenb nhận thức rằng nàng đang đứng trước một lựa chọn quyết định trong đời nàng. Hori nói tiếp:

- Cả hai chúng tôi đều yêu em, Renisenb ạ. Em phải biết điều đó.

Renisenb chậm rãi nói:

- Và tuy vậy anh đã để em cho người ta sắp xếp đám cưới của em mà không nói gì cả, không một lời.

- Đó chính là để bảo vệ em. Cự Esa cũng cùng một ý ấy. Tôi phải giữ vẻ hờ hững ngoài cuộc, nhờ thế tôi mới thường xuyên canh chừng Yahmose được, và không làm tăng mối ác cảm trong anh ta - Hori thêm, giọng anh xúc động. Renisenb, em phải hiểu rằng Yahmose là bạn thân của tôi trong nhiều năm trời. Tôi yêu thương Yahmose. Tôi bao lần cố khuyên cha em trao cho anh ta thực quyền và pháp lý như anh ta mong muốn. Tôi đã thất bại. Tất cả mọi sự đến quá muộn. Nhưng mặc dầu trong thâm tâm biết rằng Yahmose đã giết Nofret, tôi cố không tin điều đó. Tôi còn tìm cách biện minh cho hành động ấy của anh ta nữa. Yahmose, người bạn bất hạnh, khổ khổ của tôi, vốn thân thiết với tôi biết dường nào. Rồi thì cái chết của Sobek, của Ipy, và cuối cùng của cự Esa... Khi ấy tôi biết rằng điều ác trong Yahmose

cuối cùng đã chiến thắng điều thiện. Và thế là ngày hôm nay Yahmose chết dưới tay tôi. Một cái chết nhanh chóng, hầu như không đau đớn.

- Chết... luôn luôn là cái chết.

- Không đâu Renisenb. Không phải ngày hôm nay em chạm trán với cái chết, mà là với cuộc sống. Em sẽ chia sẻ cuộc sống đó với ai? Với Kameni hay với tôi?

Renisenb ngăm nhìn phía trước mặt, tầm mắt nàng vượt qua thung lũng phía dưới, đến dòng sông Nile trắng bạc đang chảy.

Trước nàng, rất rõ ràng, hiện lên hình ảnh của Kameni. Khuôn mặt tươi cười như ngày nọ anh đang ngồi đối diện với nàng trên thuyền.

Đẹp trai, khỏe mạnh, vui tươi... Nàng cảm thấy máu trong người chảy mạnh. Nàng đã yêu Kameni lúc đó. Nàng vẫn yêu anh bây giờ. Kameni có thể thay chỗ Khay đã in trong cuộc đời nàng.

Nàng nghĩ: “Mình sẽ cùng hạnh phúc - ừ, mình sẽ hạnh phúc. Mình sẽ sống cùng nhau trong hạnh phúc và sẽ có những đứa con đẹp, khỏe mạnh. Sẽ là những ngày bận rộn vì công việc... và những ngày vui chơi khi giương buồm trên sông... Đời sống sẽ lại bắt đầu như khi mình biết đời sống với Khay. Mình có thể đòi hỏi gì hơn thế? Mình có cần gì hơn thế?”

Chậm chậm, rất chậm chậm, nàng quay mặt về phía Hori. Dường như trong im lặng, nàng hỏi anh một câu hỏi. Dường như hiểu nàng, anh trả lời:

- Từ khi em là một đứa bé, tôi đã yêu em. Tôi yêu khuôn mặt trang nghiêm của em, sự tin tưởng của em khi em đến với tôi, yêu cầu tôi chữa những món đồ chơi bị hỏng của em - Và rồi, sau tám năm vắng mặt, em lại trở về và ngồi đây nói với tôi những điều em nghĩ trong tâm trí. Và tâm hồn em, Renisenb, không giống như tâm hồn của những người khác trong gia đình em. Nó không quay trên chính mình, tự nhốt mình giữa những bức tường chật hẹp. Tâm hồn em giống tâm hồn tôi, nó nhìn ra xa, qua dòng sông, thấy đến một thế giới của những đổi thay, của những ý tưởng mới, thấy đến

một thế giới mà mọi sự đều có thể làm được đối với những người có lòng dũng cảm và có một tầm nhìn...

- Em biết, Hori, em biết. Em đã cảm thấy những điều đó cùng với anh. Nhưng không phải luôn luôn. Có nhiều khi em không thể theo kịp anh, khi em một mình...

Nàng ngừng nói, không thể tìm ra lời để diễn tả những ý tưởng đang xung đột trong nàng. Đời sống với Hori sẽ như thế nào, nàng không biết. Mặc cho vẻ dịu dàng, mặc cho tình yêu của anh đối với nàng, anh vẫn giữ lại nơi anh những khía cạnh nàng không thể đo lường và không thể hiểu thấu. Họ sẽ cùng nhau chia sẻ những giây phút đẹp đẽ và phong phú - nhưng còn cuộc đời thường nhật của họ? Nàng chìa bàn tay đang run run cho anh:

- Ôi, Hori, quyết định cho em đi. Hãy bảo em phải làm gì đi!

Anh mỉm cười với nàng, với đứa bé Renisenb đang nói, có lẽ một lần cuối cùng. Nhưng anh không nắm lấy tay nàng:

- Renisenb, tôi không thể bảo em phải làm gì với đời sống của em, bởi vì đây là đời sống của em, và chỉ mình em có thể quyết định mà thôi.

Nàng nhận thức rằng nàng sẽ không có ai giúp đỡ, cũng không có sự kêu gọi nhanh chóng của cảm giác nàng như Kamenin đã kêu gọi. Giá như Hori chỉ cần chạm lấy nàng - nhưng anh đã không chạm đến nàng.

Và sự lựa chọn đột nhiên tự trình bày với nàng trong từ ngữ đơn giản nhất: cái đời sống dễ dàng hay cái đời sống khó khăn. Lúc đó nàng hết sức bị cám dỗ muốn quay người lại và đi xuống lối đi quanh co, đi xuống cuộc sống bình thường, hạnh phúc mà nàng đã biết, cuộc sống mà nàng đã trải qua với Khay. Nơi đó an toàn - sự chia sẻ những hạnh phúc và nỗi buồn hàng ngày, không có gì để sợ hãi ngoại trừ tuổi già và cái chết...

Chết... Từ suy nghĩ về cuộc sống cuối cùng tư tưởng nàng trở về quanh cái chết. Khay đã chết. Kamenin có lẽ cũng sẽ chết, và khuôn mặt Kamenin, giống như khuôn mặt Khay, sẽ chầm chậm phai mờ trong kỷ niệm của nàng...

Rồi nàng nhìn Hori đang đứng yên lặng bên nàng. Thật kỳ cục, nàng nghĩ, xưa nay nàng chưa hề biết thật sự Hori trông thế nào... nàng không bao giờ cần biết...

Rồi nàng nói, và âm sắc trong giọng nói nàng giống như khi nàng tuyên bố, trước đây khá lâu, rằng nàng sẽ đi một mình xuống lối đi trên bờ đá lúc hoàng hôn:

- Hori, em đã lựa chọn. Em sẽ chia sẻ cuộc đời em với anh mãi, cho đến khi chết...

Với cánh tay anh choàng qua người nàng, với sự ngọt ngào nơi khuôn mặt anh áp vào mặt nàng, Renisenb thấy mình tràn ngập vẻ tráng lệ của cuộc sống.

“Nếu Hori sẽ chết”, nàng nghĩ “mình sẽ không quên! Hori là bài ca trong tim mình mãi mãi... có nghĩa là... có nghĩa là không còn cái chết...”

HẾT

Lời cuối: Cám ơn bạn đã theo dõi hết cuốn truyện.

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vy.

Đánh máy: HanAn

Nguồn: HanAn / VNthuquan - Thư viện Online

Hội Văn Học Nghệ Thuật Quảng Nam - Đà Nẵng (1987)

Được bạn: Ct.Ly đưa lên

vào ngày: 30 tháng 4 năm 2010